

ΒΛΕΠΟΥΜΕ ΜΠΡΟΣΤΑ,
ΜΕ ΣΙΓΟΥΡΙΑ

• ΕΥΡΟΚΕΡΔΟΣ •

• ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2011 •

 MARFIN LAIKI BANK
Πάντα εδώ, πάντα για σένα

Προοπτικές, ευκαιρίες, σιγουριά

Κάθε δύσκολη πορεία κρύβει μέσα της προοπτικές και ευκαιρίες. Αυτές ακριβώς κοιτάζουμε αισιόδοξα στο Private Banking της Marfin Laiki Bank. Με εμπειρία, γνώση και δύναμη οι άνθρωποί μας κοιτάζουν μπροστά και σας οδηγούν με ασφάλεια, συνέπεια και υπευθυνότητα στον «προορισμό» των επενδυτικών σας αναγκών.

www.marfinbank.com.cy

Wealth Management Division
Τηλ: +357 22 812280
Email: privatebanking@marfinbank.com

 MARFIN
Private
BANKING

• ΤΕΥΧΟΣ 151 •

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

euroKERΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ 151 / ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2011 / www.eurokerdos.com | ISSN 1450-2305 | ΤΙΜΗ: € 10,00

52^η Ετήσια Γενική Συνέλευση

Ευρωστία, ρευστότητα και προσφορά στην πόλη και επαρχία Λεμεσού

Ευθύμιος Μπουλούτας

Δεν κινδυνεύουν οι τράπεζες μας

Γιώργος Λιλήκας

Ο Χριστόφιας απέτυχε σε όλους τους τομείς

PwC

Τίμησε τον Φειδία Πιλείδην

H Prime Insurance συνεχίζει το έργο της Interlife

Ευέλικτα Συνταξιοδοτικά Προγράμματα

Θα εμπιστευόσουν το μέλλον σου, οπουδήποτε;

Στην EuroLife δεν αφήνουμε τίποτα στην τύχη, αλλά με πίστη και αξιοπιστία δημιουργούμε προϊόντα που ανταποκρίνονται στις δικές σας υψηλές ανάγκες και απαρτίσεις, όπως αυτές αλλάζουν μέρα με τη μέρα. Όπως η σύνταξη, που προβλέπει σημαντικά μειωμένο εισόδημα από τον τελευταίο μισθό. Με τα ευέλικτα Συνταξιοδοτικά Προγράμματα της EuroLife μπορείτε τώρα να κτίσετε το κεφάλαιο που επιθυμείτε για να μπορέσετε να διατηρήσετε το βιωτικό σας επίπεδο, αλλά και να ανταποκριθείτε σε τυχόν αυξημένες οικονομικές ανάγκες.

Για περισσότερες πληροφορίες ή για προσωπική συνάντηση επικοινωνήστε μαζί μας στο 80008880 ή με τον Ασφαλιστικό σας Σύμβουλο.

EuroLife Ltd. Διεύθυνση Κεντρικών Γραφείων: EuroLife House, Έβρου 4, 2003 Στρόβολος, Λευκωσία, τηλ.: 22 124000, φαξ: 22 341090
www.eurolife.com.cy, Γραμμή Επικοινωνίας 8000 8880

PARISSINOS IKIES

3 Κατοικίες
στον Παρισσινό Λευκωσία

Έργο χωρίς τίτλο δεν γίνεται.

Προσφέρονται
ελκυστικές
εκπτώσεις στις
ήδη χαμηλές
τιμές

Ετοιμοπαράδοτες κατοικίες στον Παρισσινό.

Το έργο αποτελείται από τρείς ετοιμοπαράδοτες διώροφες κατοικίες τεσσάρων υπνοδωματίων, στην οδό Καυκάσου, στην Περιοχή Παρισσινού στο Στρόβολο, Λευκωσία. Η κάθε κατοικία διαθέτει επιπλέον σοφίτα, κήπο και χώρο στάθμευσης.

Κατοικία 1

Εμβαδόν Σπιτιού
339.7 M2

Εμβαδόν Οικοπέδου
453 M2

~~€677.000~~
€569,000

Κατοικία 2

Εμβαδόν Σπιτιού
339.7 M2

Εμβαδόν Οικοπέδου
348 M2

~~€581.000~~
€489,000

Κατοικία 3

Εμβαδόν Σπιτιού
338.3 M2

Εμβαδόν Οικοπέδου
295 M2

~~€549.000~~
€459,000

Για πληροφορίες: Λευκωσία 22663692, Λεμεσός 25343658

Σημ: Στις τιμές δεν περιλαμβάνεται ο Φ.Π.Α.

Μέλος του Συγκροτήματος της Τράπεζας Κύπρου
Σίγουρος τίτλος, σίγουρη στέγη

Διεθνής γνώση Τοπική εξειδίκευση

Σας ακούμε. Μαθαίνουμε τι θέλετε να κάνετε και σας υποστηρίζουμε να δημιουργήσετε την αξία που ζητάτε. Αξία, που στηρίζεται στη γνώση που αξιοποιούν οι 1.000 επαγγελματίες μας, από 161.000 ειδικούς, σε 154 χώρες. Επικεντρωνόμαστε στην παροχή Ελεγκτικών, Συμβουλευτικών & Φορολογικών Υπηρεσιών αλλά και Υπηρεσιών Διεθνούς Συμμόρφωσης.

pwc

Περιεχόμενα

**ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ**

www.eurokerdos.com

E-mail: liveras@cytanet.com.cy

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2011, Τεύχος 151

Εκδότης - Διευθυντής.....	Θεοφάνης Λιβέρας
Διευθύντρια	Νικολέττα Λιβέρα
Αρχισυντάκτης.....	Στέφανος Κοτζαμάνης

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:

Φειδίας Πηλείδης.....	Δ/νων Συνέταιρος PriceWaterhouseCoopers
Ουράνιος Ιωαννίδης	Πολιτικός Αρθρογράφος
Χριστόδουλος Χριστοδούλου.....	Χρηματοοικονομικά
Μάριος Μαυρίδης	Οικονομολόγος
Χρήστος Ιακώβου	Πολιτικός Αναλυτής
Χρήστος Χριστοδούλου.....	Δ/νων Σύμβουλος CSC Christodoulou Ltd
Νεόφυτος Νεοφύτου	Συνέταιρος Ernst & Young
Δημήτρης Στυλιανίδης	Σύμβουλος Επικοινωνίας
Χάρης Κουρούκλης	Αθήνα
Σωτήρης Παπαδόπουλος	Ειδικός Συνεργάτης

Τυπογραφείο:	Cassoulides Masterprinters
Διανομή:	Πρακτορείο "ΚΡΟΝΟΣ"
Ελεγκτές:	Ioannou, Theodoulou Ltd
.....	Γρηγορίου και Σία
Νομικός Σύμβουλος:.....	Χρίστος Κογκορόζης, Δικηγόρος

ΓΡΑΦΕΙΑ:

- Γ. Μιχαήλ 14, Ακρόπολη, Στρόβολος
Ταχ. Θυρίδα 16088, 2085 Λευκωσία.
Τηλ: 22311272, Fax: 22317127
- web site:** ..... www.eurokerdos.com
E-mail: ..... liveras@cytanet.com.cy

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ:

Κύπρος	100 ΕΥΡΩ
Ευρώπη.....	150 ΕΥΡΩ
USA – CANADA-SOUTH AFRICA – AUSTRALIA	150 ΕΥΡΩ

Η Άποψή μας.....	7
Άρθρο Ουράνιου Ιωαννίδη	8-10
Άρθρο Χριστόδουλου Χριστοδούλου	12-13

Συνέντευξη Γιώργου Λιλλίκα.....14-16

Marfin Laiki Bank .....

18-21

Emporiki Bank .....

22-23

Συνεργατικό Ταμιευτήριο Λεμεσού .....

24-26

PWC Φειδίας Πηλείδης.....

28-29

KPMG Εγκαίνια .....

30-31

Prime Insurance .....

32-33

CDB Bank Εγκαίνια.....

34-35

AHK Πεπραγμένα.....

36-37

CYTA .....

38

KOT.....

40-42

Eurobank Οικονομία .....

44

Με το φακό μας .....

46-49

Ραδιομαραθώνιος .....

50-51

Οικονομία .....

52-54

Πολιτική .....

56-58

Ενέργεια .....

60-62

Ελλαδική οικονομία.....

64-66

Έκθεση Ζωγραφικής .....

70

Άρθρο Δημήτρη Στυλιανίδη .....

72-74

Άρθρο Ανδρέα Πουλικά .....

76

Άρθρο Ανδρέα Ασσιώτη .....

78

Άρθρο Νίκου Σύκα .....

80

Άρθρο Ρένας Γρηγορίου .....

82

Επίκαιρα θέματα .....

84-86

PWC Άρθρο.....

90

Άρθρο Τάσου Αναστασίδη .....

92

Άρθρο Δημήτρη Εργατούδη.....

94

Το επόμενο... áλμα της Ευρώπης

Οι Αμερικανοί το είχαν προβλέψει εδώ και πάνω από δέκα χρόνια: Με αυτές τις δομές, το ευρώ δεν έχει μακρύ μέλλον μπροστά του και αργά ή γρήγορα η Ευρωζώνη θα διαλυθεί εις τα εξ' ων συνεπέθη.

Δεν μπορεί άλλαγαν να υπάρχει ένα νόμισμα για 17 διαφορετικές οικονομικές πολιτικές (που θα μπορούσαν να γίνουν 27, ή και παραπάνω) με μόνη ασπιδά προστασίας τις πρόνοιες της Συνθήκης του Μάαστριχτ. Και δικαιωθηκαν. Η οικονομική κρίση που ξεκίνησε από τα subprime loans των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, πέρασε στην άλλη άκρη του Ατλαντικού και μετεξελίχθηκε σε δομική κρίση του ευρώ...

Ένας άλλος λόγος για τον οποίο δικαιώθηκαν οι ευρωσκεπτικιστές ήταν ο τραγικά αποσπασματικός, ο τραγικά λίγος και ο τραγικά αργός τρόπος αντίδρασης των Ευρωπαίων πολιτικών απέναντι στο πρόβλημα: Απίστευτη πολυφωνία, απίστευτη αναβλητικότητα, απίστευτη έλλειψη διορατικότητας.

Τα βασικά προβλήματα του όλου θέματος, εστιάζονται, στο ότι κατά τη διάρκεια αυτής της κρίσης έγινε γνωστό, ότι θα έπρεπε έτσι

Οι χώρες της Ευρωζώνης καλούνται να προχωρήσουν σε ένα πολύ δύσκολο εγχείρημα, το οποίο ούτε καν έχουν αποφασίσει πως αξίζει τον κόπο να το κάνουν

κι αλλιώς να γνωρίζουμε εκ των προτέρων. Ότι δηλαδή, δεν είναι καθόλου το ίδιο να έχει πρόβλημα χρέους, π.χ. η επαρχία Λάρνακας στην Κύπρο, ή μία από τις πενήντα δύο πολιτείες των ΗΠΑ, από το να έχει πρόβλημα χρέους η Ελλάδα στην Ευρωζώνη. Γιατί;

Πρώτον, γιατί στην Ευρωζώνη δεν υπάρχει εθνική συνείδηση. Ο Ιταλός για παράδειγμα, δεν αισθάνεται Βρετανός (και αντιστρόφως) και ούτε θέλει να αισθάνεται... Δεν είναι τυχαία λοιπόν τα ανθελληνικά δημοσιεύματα σε μέρος του ευρωπαϊκού τύπου, ούτε οι ιαχές των φιλάθλων του Ολυμπιακού «έτσι... αγαπάνε αυτοί που σας χρω-

στάνε», όταν η ποδοσφαιρική ομάδα του Πειραιά κέρδισε την πρωταθλήτρια Γερμανίας!

Δεύτερον, γιατί οι κυβερνήσεις των κρατών εκλέγονται από τους δικούς τους πολίτες και όχι από το σύνολο των πολιτών της Ευρωζώνης.

Και τρίτον, γιατί ο ισχυρότερος οικονομικός πόλος της Ευρωζώνης, λοξοκοιτάζει από τα τέλη του 2009, μήπως και αποχωρήσει από το ευρώ: Άλλοτε μιλώντας για το «ευρώ του βορρά» και άλλοτε για μια ένωση του ευρωπαϊκού βορρά με τη Ρωσία...

Η Ευρώπη λοιπόν βρίσκεται μπροστά σε ένα μεγάλο σταυροδρόμι. Είτε θα δει μέσα στα επόμενα χρόνια το ευρώ να διαλύεται, είτε θα πρέπει να προχωρήσει σε μια οικονομική ενοποίηση μέσα από ένα κεντρικό διευθυντήριο και με κάποια τουλάχιστον μερική εκχώρηση εξουσιών του νότου στο βορρά.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα δεν είναι οι πραγματικά μεγάλες δυσκολίες του εγχειρήματος. Είναι το ότι ακόμη και μέχρι σήμερα που γράφεται το συγκεκριμένο κείμενο, τέτοια απόφαση δεν έχει ληφθεί από κανένα από τα 17 κράτη που πρέπει να συμφωνήσουν.

Alpha Προθεσμιακές Καταθέσεις

Τι είναι έξυπνο στις μέρες μας;

ALPHA Πρόοδος 6+

Περίοδος Κατάθεσης	Επιτόκιο Εξαμήνου	Ετήσιο Επιτόκιο		
1ο εξάμηνο	4,25%	4,50%	4,75%	5,00%
2ο εξάμηνο	4,75%			
3ο εξάμηνο	5,25%			
4ο εξάμηνο	5,75%			

...και ευελιξία στη διάρκεια

ALPHA Προπληρωμή

Διάρκεια Κατάθεσης	Ετήσιο Επιτόκιο
15 μήνες	4,75%
30 μήνες	5,25%

...και οι τόκοι προκαταβολικά

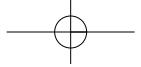
Δωρεάν Γραμμή Επικοινωνίας
800 ALPHA
(2 5 7 4 2)

Και για έξυπνα καταθετικά προϊόντα... *Mazé*

ALPHA BANK

📞 22888888, 🌐 www.alphabank.com.cy

Η άποψή μας

Είμαστε δεύτεροι και καταϊδρωμένοι!

Η Κυβέρνηση Χριστόφια έχει επιλέξει στον τομέα της οικονομίας να σέρνεται πίσω από τις εξελίξεις και όχι να προηγείται αυτών. Είναι μια τακτική που μπορεί βέβαια να «αγοράζει» πολιτικό χρόνο, αλλά είναι επιζήμια για τη χώρα

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΛΙΒΕΡΑΣ
Εκδότης

πό τα πρώτα πράγματα που μαθαίνει κάποιος στον τομέα της επικουνωνίας είναι πως είναι πολύ καλύτερο να βρίσκεσαι πάντα μπροστά από τις εξελίξεις και να τις επηρεάζεις, παρά να σέρνεσαι πίσω από αυτές και να κάνεις κάθε φορά αυτό που σου επιβάλλεται από τη συγκυρία.

Δυστυχώς, η Κύπρος έχει ακολουθήσει κατά τα τελευταία χρόνια τη δεύτερη επιλογή, τουλάχιστον σε ότι αφορά τον τομέα της οικονομίας. Και πολύ πιθανόν, αυτό να μας κοστίσει πολύ ακριβά! Στις αρχές του 2009 όταν η Ελλάδα και τα Βαλκάνια σείονταν από το φόβο της οικονομικής κρίσης, η κυπριακή Κυβέρνηση διεμήνυσε πως εμείς είμαστε ισχυροί και πως αν ποτέ έρθει η κρίση στην Κύπρο, τότε θα παίρναμε κάποια μέτρα. Άλλωστε, ήμασταν τότε μια από τις ελάχιστες χώρες του κόσμου με δημοσιονομικό πλεόνασμα.

Μέσα σε ολόκληρο το 2010 όταν ξεφύτρωσε και ο ελλαδικός κίνδυνος με τη χώρα να κατευθύνεται στο ΔΝΤ και τις τιμές των κρατικών της οιμολόγων να συντρίβονται, εμείς εξακολουθήσαμε να κοιτάζουμε την κατάσταση αφ' υψηλού! Ακόμη και όταν μπήκαμε σε καθεστώς επιτήρησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Όταν το καλοκαίρι φτάνουν και τα spreads των δικών μας κρατικών οιμολόγων στο... Θεό και όταν αρχίζει πλέον να αμφισβητείται η δυνατότητα του κυπριακού κράτους να εξυπηρετήσει τα δάνεια της χωρίς να προσφύγει στο Μηχανισμό Στήριξης, τότε απλά μιλάμε για δύο πακέτα μέτρων, που μάλιστα δεν πολυβιάζόμαστε να ψηφίσουμε και ούτε είχαμε αποφασίσει τι ακριβώς θα περιελάμβαναν...

Το τραγικό δυστύχημα στο Μαρί έφερε την κρίση ακόμη πιο κοντά και τότε ήταν που ο νέος Υπουργός Οικονομικών κ. Κίκης Καζαμίας δηλώνει με ουσιαστικό τρόπο και χωρίς μισόλογα, πως επιβάλλεται και επιθυμεί να λάβει μέτρα.

Κάτι πάει να γίνει, κάτι πάει να συνεννοηθεί, αλλά έρχεται στην Κύπρο το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και σε μια προκαταρκτική του έκθεση υποστηρίζει πως οι στόχοι της Κυβέρνησης είναι αισιόδοξοι, πως το έλλειμμα θα είναι μεγαλύτερο και πως αν δεν πάρουμε σκληρότερα μέτρα, τότε δεν θα μπορέσουμε να βγούμε στις αγορές...

Συγκεκριμένα, ήταν η πρώτη φορά που Κύπριος ή ξένος πα-

ράγοντας μίλησε καθαρά για υπάρχοντα αποκλεισμό της Κύπρου από τις αγορές (για κίνδυνο αποκλεισμού μιλούσαν μέχρι χθες). «Στόχος είναι η αποκατάσταση πρόσβασης στις αγορές κεφαλαίων», αναφέρεται χαρακτηριστικά στην έκθεση του ΔΝΤ.

Για πρώτη επίσης φορά από Κύπριο ή άλλον παράγοντα εκφράστηκε απειλή -έστω και έμμεση- για το μέλλον της χώρας ως διεθνούς χρηματοοικονομικού κέντρου. Συγκεκριμένα, το ΔΝΤ μίλησε για ανάγκη «διασφάλισης της εμπιστοσύνης των επενδυτών, η οποία ενισχύει την Κύπρο ως διεθνές χρηματοοικονομικό κέντρο»...

Στη συνέχεια, αφού το ΔΝΤ αμφισβήτησε ευθέως τις κυβερνητικές προβλέψεις για το έλλειμμα του 2012, κάνει λόγο για «σοβαρούς κινδύνους, οι οποίοι απαιτούν αποφασιστικό χειρισμό» και για ανάγκη «αξιόπιστου τριετούς σχεδίου εξυγίανσης 2012 - 2014»...

Αφού λοιπόν μας «άδειασε» το ΔΝΤ, ερχόμαστε τώρα και πάλι να αλλάξουμε άποψη, με τον Υπουργό Οικονομικών να δηλώνει έτοιμο να πάρει νέα μέτρα ύψους 650 εκατ. ευρώ...

Ο Υποθαλάσσιος πλούτος μας

**Να προχωρήσουμε άμεσα σε δεύτερο γύρο αδειοδοτήσεων
έτσι που να τελειώσει μια και καλή ο ρόλος της Τουρκίας**

Το αλήστου μνήμης σχέδιο διευθέτησης του Κυπριακού που απέρριψε με την συντριπτική πλειοψηφία του 76% ο ελληνοκυπριακός πληθυσμός της Κυπριακής Δημοκρατίας το 2004 είχε πολλές κρυφές γραμμές που πρόδηλα σήμαιναν τα φαινόμενα και άδηλα τα είναι.

Στο παράρτημα II π.χ. του πρόσθετου πρωτόκολλου στη συνθήκη εγκαθίδρυσης το άρθρο 6 κατέγραφε «Το Άρθρο 3 του προσαρτήματος Α της συνθήκης Εγκαθίδρυσης θα αντικατασταθεί από το ακόλουθο:

Άρθρο 3. Η Κύπρος δεν θα απαιτήσει ως μέρος των χωρικών υδάτων της, ύδατα μεταξύ των γραμμών οι οποίες περιγράφονται στην έκθεση που αναφέρεται στο πρόσθετο πρωτόκολλο αυτής της Συνθήκης.

Οι γραμμές που αναφέρονται στο Άρθρο 3, όπως τροποποιήθηκε, της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης, οι οποίες οριοθετούν τα χωρικά ύδατα μεταξύ της Ενωμένης Κυπριακής Δημοκρατίας και των περιοχών των Βρετανικών Βάσεων, θα εκτεθούν σε μία έκθεση που θα ετοιμασθεί από δεσόντως προσαντούχο πρόσωπο το οποίο θα διορισθεί από την κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου ... Θα υποβάλει έκθεση στις αρμόδιες αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου και της Κύπρου μόλις ολοκληρώσει την εργασία».

Το αλήστου μνήμης σχέδιο προέβλεπε επίσης ομοσπονδιακούς νόμους, όπως ο νόμος 47: Ομοσπονδιακός Νόμος για το εύρος των Χωρικών Υδάτων, την Εγκαθίδρυση Συνορεύουσας Ζώνης, την Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη και άλλα Σχετικά Θέματα και ο νόμος 48 προέβλεπε ότι: Ομοσπονδιακός Νόμος για την εκμετάλλευση της Ηπειρωτικής Υφαλοκρηπίδας της Κύπρου και άλλα Σχετικά Θέματα.

Τέλος το Συνημμένο 13, ήταν ο ομοσπονδιακός νόμος για τους φυσικούς πόρους και το Συνημμένο 14, ήσαν οι ομοσπονδιακοί νόμοι για την εφαρμογή των ομοσπονδιακών νόμων.

Είναι χρήσιμο να υπογραμμισθεί ότι χωρικά ύδατα είναι η αιγιαλίτιδα ζώνη κράτους και υφα-

λοκρηπίδα είναι ο βυθός και το υπέδαφος των περιοχών που καλύπτει η θάλασσα και που γειτονεύουν με την ακτή νησιού ή παράκτιου κράτους έξω από την αιγιαλίτιδα ζώνη και σε βάθος τέτοιο ώστε να είναι δυνατή η εκμετάλλευση του φυσικού πλούτου (π.χ. πετρελαίου) των περιοχών αυτών.

Αναφέρομαι στα πιο πάνω απλώς ως υπενθύμιση τόσο για το σχέδιο διευθέτησης που απορρίφθηκε το 2004 όσο και για ένα απλό ορισμό όπως προσλαμβάνεται από το μέσο πολίτη για τα χωρικά ύδατα και αφετέρου για την υφαλοκρηπίδα. Ως τροφή για σκέψη για τα τότε καταγραμμένα και τα σήμερα τρέχοντα.

Σήμερα η Κυπριακή Δημοκρατία ξεκίνησε με την Noble Energy να τρυπά το βυθό της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης που οριοθέτησε και να επιδώκει να αξιοποιήσει τον υποθαλάσσιο πλούτο της (υδρογονάνθρακες) που φαίνεται ότι αλλάζουν τις ενεργειακές ισορροπίες στην περιοχή, την Ευρώπη και τον κόσμο όλο.

Γ' αυτό και η λυσσαλέα αντίδραση της κατοχικής δύναμης αλλά και οι αντίθετες αντιδράσεις της Ευρώπης και των ΗΠΑ. Αυτός ο υποθαλάσσιος πλούτος της Κυπριακής Δημοκρατίας αξιολογείται, για το υποθαλάσσιο οικόπεδο «Αφροδίτη» στο οποίο άρχισε η γεώτρηση,

από τους Τούρκους ως αμύθητος θησαυρός. Οι εκτιμήσεις της Τουρκίας είναι ότι τα αποθέματα φυσικού αερίου της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας ξεπερνούν τα 15 τρισεκατομμύρια κυβικά μέτρα και η αξία τους ξεπερνά τα εππάτρισεκατομμύρια δολλάρια, όπως σημειώνεται σε Τουρκικά έγγραφα.

Δεν είναι τυχαίο που οι Τούρκοι είπαν ότι τα κοιτάσματα της περιοχής αξίζουν το ρίσκο του πολέμου. Γιατί ακριβώς όταν και εάν η Ελληνική Δημοκρατία προχωρήσει όπως οφείλει στην ιστορία της, στους πολίτες και στις γενιές που έρχονται στην οριοθέτηση της δίκης της ΑΟΖ σε σχέση με Κύπρο και Τουρκία, η Τουρκία θα έχει ΑΟΖ που θα είναι λίγο ή πολύ ο κόλπος της Αττάλιας.

Παρενθετικά πρέπει να υπομνησθεί ότι η Ελλάδα ήδη καθυστέρησε και βρίσκεται έτοιμη να απεμπολήσει κυριαρχικά της δικαιώματα ή ανέτοιμη να τα διεκδικήσει, οδηγούμενη αργά αλλά σταθερά λόγω της αναβλητικότητας της στο ίδιο σημείο της μη επέκτασης των χωρικών της υδάτων που ενώ είναι δικαίωμα της, έπαφε εδώ και καιρό να είναι επειδή δεν το ασκεί.

Και το μέγια ερώτημα που θα παραμείνει αναπάντητο είναι αν ήξεραν και από πότε και ποιοί ότι υπάρχει αυτός ο αμύθητος πλούτος στην

AΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας; Και αν αξιοποιήθηκε πολιτικά σε οποιονδήποτε στάδιο για να επιτευχθεί η βιώσιμη και λειτουργική λύση της Κυπριακής Δημοκρατίας; Διότι είναι πρόδηλο ότι οι άλλοι, οι Τούρκοι και οι Βρετανοί ήξεραν για το κρυμμένο θησαυρό. Όπως ήξεραν παλιότερα για το χαλκό, το χρώμιο και τον αμίαντο, φυσικό πλούτο του νησιού που τον εξάντλησαν. Και όπως ήξεραν ακόμα πιο παλιά για τη στρατηγική σημασία της θέσης της Κύπρου στην Ανατολική Μεσόγειο που την αξιοποίησαν την εποχή της αποικιοκρατίας.

Τώρα όμως την εποχή των ανοικτών οριζόντων ξέρουμε και μεις ή πρέπει να ξέρουμε και μεις και όχι μόνο οι ξένοι για τους θησαυρούς της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Γι' αυτό οφείλουμε να τους αξιοποιήσουμε στο μέγιστο δυνατό βαθμό, με τις κατάλληλες συμμαχίες ώστε να αποβούν στοιχεία ασφάλειας για το νησί και πραγματικός καταλύτης για λύση του προβλήματος εισβολής, κατοχής και καταπάτησης ανθρωπίνων δικαιωμάτων που ταλανίζουν το τόπο εδώ και 37 χρόνια.

Με σωστό και μονοσήμαντο προσανατολισμό και όχι με διπλά παιγνίδια. Γιατί τότε, τα διπλά παιγνίδια θα σημάνουν και το οριστικό τέλος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Κανένας δεν θα μας χαριστεί και κανένας δεν θα βρεθεί δίπλα μας αν δεν γίνει και δεν είναι μονοσήμαντος ο προσανατολισμός μας με σαφείς και υπογραμμένες συμφωνίες συμμαχίας. Γι' αυτό και τοις φρονίμοις, ολίγα.

Είναι γεγονός αναντίρρητο ότι στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη της Κυπριακής Δημοκρατίας και στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου παρατηρείται ένας συνεχώς αυξανόμενος συνωστισμός στρατιωτικής παρουσίας, από πολλές χώρες.

Αμερικανόι, Ισραηλινοί, Τούρκοι, Έλληνες, Βρετανοί, Ρώσοι, Γάλλοι και άλλοι κάνουν γύρους κοντά στην AΟΖ της Κύπρου και ιδιαίτερα στο πεδίο των γεωτρήσεων στο οικόπεδο 12.

Ως γεγονός και μόνον η παρουσία τόσων αεροναυτικών δυνάμεων στην περιοχή υπογραμμίζει εμφαντικά το ενδιαφέρον των εμπλεκομένων αλλά αποδεικνύει ότι το γεωπολιτικό στοίχημα που παίζεται στην Ανατολική Μεσόγειο, κρύβει μεγάλα και αλληλουσγκρουόμενα συμφέροντα και δίνει το μήνυμα ότι οι ισορροπίες στην περιοχή σε πολύ μικρό χρόνο θα αλλάξουν. Ας θυμηθούμε μόνο την εισβολή του Ιράκ στο Κουβέιτ και την άμεση επέμβαση των ΗΠΑ και το τι επακολούθησε και το τι συμβαίνει μέχρι σήμερα. Το χρυσόμαλλον δέρας τότε ήταν ο μαύρος χρυσός. Σήμερα και αύριο είναι και θα είναι το φυσικό αέριο. Τότε εμείς εδώ στην Κύ-

προ απογοητευθήκαμε για άλλη μια φορά επειδή οι Αμερικανοί τελείωσαν την εισβολή του Ιράκ στο Κουβέιτ σε χρόνο μηδέν και στην συνέχεια τιμώρησαν τον εισβολέα ενώ για την εισβολή και την κατοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας ούτε τον εισβολέα απέπεμψαν ούτε συνεπώς τον τιμώρησαν αλλά αντίθετα εφάρμοσαν την πολιτική των δύο μέτρων και των δύο σταθμών επιτρέποντας να συνεχίζεται η κατοχή για 37 χρόνια.

Η ειδοποιός διαφορά της εισβολής του Ιράκ στο Κουβέιτ από την εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο δεν ήταν τίποτε άλλο παρά μόνο το πετρέλαιο του Κουβέιτ.

Σήμερα το ενδιαφέρον των ΗΠΑ αλλά και όλων των άλλων είναι το φυσικό αέριο της Κυπριακής AΟΖ. Και το γεωπολιτικό στοίχημα είναι ποιος θα το πάρει ώστε να αλλάξει υπέρ του τις ισορροπίες. Στον μονοπολικό κόσμο που ζόμε το πιθανότερο είναι ότι οι ΗΠΑ έχουν την δύναμη να έχουν είτε με το καλό όπως μέχρι τώρα με την Noble Energy, είτε με το άγριο όταν αμφισβητηθούν, το πάνω χέρι και να κερδίσουν το γεωπολιτικό στοίχημα καθορίζοντας εκείνοι τους ενεργειακούς δρόμους.

Για μας το φυσικό αέριο λογικά είναι, αν όχι ευλογία, μια ευκαιρία για να αλλάξουμε τη τύχη μας και να τελειώσει η κατοχή στο νησί μας και μαζί η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Το μεγάλο ερώτημα είναι αν έχουμε τις ικανότητες όχι να εκμεταλλευτούμε την ευκαιρία αλλά τουλάχιστον να την αξιοποιήσουμε. Ο μέχρι τώρα βίος και η πολιτεία μας δεν το εγγυάται. Αντίθετα δείχνει ότι τις ευκαιρίες που κατά καιρούς είχαμε, όπως πχ. την ένταξη μας

στην E.E., αντί να τις αξιοποιήσουμε τις αφήσαμε να χαθούν. Οι ανησυχίες των απλών πολιτών είναι όχι μόνον από ανικανότητα να μην αξιοποιήθει κι αυτή η ευκαιρία, αλλά με πράξεις και παραλείψεις μας από ευλογία να την μετατρέψουμε σε κατάρα.

Γι' αυτό οι πολίτες αναμένουν από το πολιτειακό, πολιτικό και κομματικό κατεστημένο να αφήσει κατά μέρος τις αντιδικίες για τις επόμενες εκλογές, την προσωπική δικαιώση του ενός ή του άλλου και να στρέψει μονοσήμαντα το βλέμμα και τις προσπάθειες στις επόμενες γενιές.

Επιτέλους ας γίνει κατανοητό ότι δεν είναι νοητό χρόνια πριν να ασχολούμαστε σ' αυτό το τόπο, ποιος από το κατεστημένο θα μείνει στο θώκο ή ποιος θα ανέλθει σ' αυτόν.

Δεν μπορεί αντί οράματος και ελπίδας τούτος ο λαός να ταλανίζεται για το ποιος ή ποιοι θα είναι οι νικητές των όποιων εκλογών σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα και ενώ οι ευκαιρίες αφήνονται να χάνονται γιατί η ενέργεια όλων σπαταλιέται στα δευτερεύοντα και τα προσωπικά και δεν αξιοποιείται στα ωραία, τα μεγάλα και τα αληθινά. Με τούτη τη λογική η αποστασιοποίηση των πολιτών από την πολιτική και τις πολιτικές διαδικασίες θα μεγιστοποιηθεί και μαζί με τους αποκλεισμούς και τις περιφωριοποιήσεις που είναι στην ημερήσια διάταξη θα οδηγήσουν στο επόμενο λάθος, στην λαϊκή έκρηξη που θα συμπαρασύρει το κατεστημένο, δικαίους και άδικους όπως έχει ήδη γίνει στην Νότια και Ανατολική Μεσόγειο τους τελευταίους μήνες. Και που δεν είναι άσχετη με το γεωπολιτικό στοίχημα που παίζεται.

Μέχρι τώρα λεγόταν ότι η Κύπρος είναι ένα

Πολιτική

μικρό νησί στην Ανατολική Μεσόγειο. Μέχρι τώρα στο σύγχρονο κόσμο ξέραμε ότι ο μαύρος χρυσός των πετρελαιοπηγών ήταν η κινητήριος δύναμη του κόσμου. Ήταν η πηγή της ενέργειας. Είναι έτσι όμως τα πράγματα σήμερα όταν το δίκαιο της θάλασσας δίνει μια τεράστια έκταση στην Κύπρο που στο μυαλό των πολλών είναι ακόμα ασύλληπτη γιατί δεν συνειδητοποιούν ότι τα σύνορα της χώρας δεν εκτείνονται μόνο ως τις ακτές της ή το πολύ μέχρι τα χωρικά της ύδατα αλλά καλύπτει την θαλάσσια προέκταση της μέχρι εκεί που φθάνουν οι ΑΟΖ σε σχέση με τις γειτονικές της χώρες ανεξαρτήτως της εδαφικής τους έκτασης ή του πληθυσμού τους ή της στρατιωτικής τους δύναμης.

Τούτο σήμερα είναι μια πραγματικότητα χάρη στην ψηλή τεχνολογία της εποχής. Σήμερα είναι μια πραγματικότητα γιατί μπορούμε να αξιοποιήσουμε και τον υποθαλάσσιο πλούτο πέραν από τον υπόγειο.

Η Κυπριακή Δημοκρατία λοιπόν ας κατανοήσουμε ότι δεν είναι απλά ένα αβύθιστο αεροπλανοφόρο που ήθελαν οι πάντες, δεν είναι μια ξέρα στο μέσο της Ανατολικής Μεσογείου που εύκολα όποιος την κατείχε και είχε την στρατιωτική ισχύ μπορούσε να ελέγχει τους δρόμους της Ασίας προς την Ευρώπη.

Σήμερα με τον υποθαλάσσιο πλούτο της ΑΟΖ της Κυπριακή Δημοκρατία μαζί με την προνομιούχα θέση της έχει αποκτήσει υπεραξία.

Από μας λοιπόν εξαρτάται να εξαργυρώσουμε τούτην την υπεραξία για το συμφέρον των Κυπρίων αξιοποιώντας αυτούς που έχουν την τεχνολογία εξώρυξης του φυσικού αερίου και αυτούς που το έχουν ανάγκη. Με μέτρο και χωρίς υπεροψία και μέθη. Για το καλό των Κυπρίων πρώτα.

Συνομολογούντες συμφωνίες με ορθολογιστικά κριτήρια και όχι συναυτοθηματικά, αναγνωρίζοντας ότι μόνοι μας ούτε τη δυνατότητα ούτε τα μέσα έχουμε να αλλάξουμε τις γεωπολιτικές ισορροπίες στην Ανατολική Μεσόγειο, όσο πλούτο υποθαλάσσιο κι αν διαθέτουμε. Πρέπει να είμαστε σύμμαχοι μ' αυτούς που έχουν ανάγκη τούτο τον πλούτο και μ' αυτούς που έχουν τα μέσα να τον στείλουν, να τον διοχετεύσουν σ' αυτούς που τον θέλουν.

Ονόματα και διευθύνσεις δεν χρειάζεται να γράψουμε σ' αυτό το σημείωμα. Είναι τόσο γνωστά. Όπως γνωστό είναι ότι αυτοί έχουν τη δύναμη να κερδίσουν το στοίχημα της ενέργειας στην Ανατολική Μεσόγειο. Τα παραδείγματα των τελευταίων δεκαετιών βοούν. Τα παραδείγματα των τελευταίων μηνών δίνουν καθαρά το μήνυμα.

Ας κάνουμε λοιπόν τη σωστή επιλογή για μια

φορά. Ας μην πάμε με τους λάθος συμμάχους και βρεθούμε στην πλευρά των χαμένων του παιγνιδιού. Ας πετύχουμε μια φορά να είμαστε οι κερδισμένοι από τους κερδισμένους για να πετύχουμε, επιτέλους να νιώσουμε ασφαλείς, σε ένα κράτος ελεύθερο και ειρηνικό. Χωρίς στρατούς κατοχής και εγγυήσεις. Ας κερδίσουμε επιτέλους τη θέση που δικαιούμαστε μεταξύ των ελευθέρων λιών.

Η Τουρκία συνεχίζει να προκαλεί. Έργω και λόγω. Με δηλώσεις της γηγείας της Τουρκίας και με ενέργειες της σε όλη την Ανατολική Μεσόγειο.

Μετά τις πολλές παραβιάσεις του Αιγαιακού Θαλάσσιου χώρου, του Αιγαιακού εναέριου χώρου, την αμφισβήτηση του δικαιώματος της επέκτασης των 6 μιλών σε 12 μίλια της αιγαιαλίτιδας ζώνης της Ελλάδος και τη διατήρηση του casus belli ως δαμόκλειο σπάθι απέναντι σ' αυτό το δικαίωμα, που αφού δεν αξιοποιήθηκε έπαψε να είναι δικαίωμα, προχωρεί και πάρα κάτω ως χωροφύλακας.

Αμφισβήτεί ότι το Καστελλόριζο είναι ένα από τα Δωδεκάνησα, αμφισβήτεί ότι είναι νησί του Αιγαίου, θεωρεί ότι τούτο είναι ένα νησί της Μεσογείου και συνεπώς απαιτεί να οριοθετηθεί ΑΟΖ με την Ελλάδα και την Κύπρο στα μέτρα της και να φτάνει μέχρι την Αίγυπτο. Και η Ελλάδα δεν προχωρεί να οριοθετήσει την ΑΟΖ της με την Κύπρο αποποιούμενη και αυτού του κυριαρχικού της δικαιώματος που ήδη έπαψε να είναι δικαίωμα ότι άλλο κι αν λεχθεί. Αυτή είναι η αλήθεια. Η σκληρή αλήθεια.

Ακόμα η Τουρκία προσπαθεί να γηγεμονεύσει τη Λιβύη και την Αίγυπτο, να υποστηρίξει τους Παλαιστίνιους, να επιβάλει κυρώσεις στη Συ-

ρία, να συγκρούεται με το Ισραήλ και να παρεμποδίζει την αξιοποίηση του υποθαλάσσιου φυσικού πλούτου και ειδικά των υδρογονανθράκων της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Είναι περιττό και πλεονάζον να προστεθούν άλλα. Η κατοχή της Κύπρου είναι όμως αναγκαίο να υπογραμμισθεί. Γιατί πέρα από την 37χρονη κατοχή της γης της μισής περίπου Κύπρου, η προσπάθεια της Τουρκίας είναι να κατακτήσει και την ΑΟΖ, αφού ήδη εισέβαλε και καθημερινά εισβάλλει σ' αυτή.

Στο διά ταύτα λοιπόν. Τι κάνουμε εμείς για να αντιμετωπίσουμε την Τουρκία;

Πολύ λίγα. Μόνο παραστάσεις και διαβήματα που δεν τελεσφορούν. Που βλέπουν το φως της δημοσιότητας για κάποιες ώρες και μετά μπαίνουν στα συρτάρια και ξεχνιούνται. Και πολλές φορές πολλές προκλήσεις κάνουμε ότι δεν τις αντιλαμβανόμαστε ως τέτοιες και γ' αυτό σιωπούμε.

Τι έπρεπε να έχουμε ήδη κάνει λοιπόν και τι επείγει να κάνουμε; Το πρώτο είναι η προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ καταγγέλλοντας τις απειλές, τις προκλήσεις και την εισβολή στη θάλασσα μας.

Ταυτόχρονα την οριοθέτηση μονομερώς της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Βορρά αν θυμούμαστε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία είναι ακόμα ενιαία δι όλων των εδαφών της και να απαιτήσουμε από την Ε.Ε. να μας στηρίξει στο κεκτημένο κυριαρχικό δικαίωμα μας. Το αναπλλοτρίωτο δικαίωμα μας. Και τέλος να προχωρήσουμε σε δεύτερο γύρο αδειοδοτήσεων έτσι που να τελειώσει μια και καλή ο ρόλος της Τουρκίας. Μήπως είναι τούτα όνειρα θερινής νυκτός. Για κάποιους ίσως Για μας όχι.

αξιόπιστα και
εντελώς δωρεάν
στον ηλεκτρονικό υπολογιστή σας

Η Ελληνική Τράπεζα “γυρίζει σελίδα” και εξελίσσεται ηλεκτρονικά!

Η Ελληνική Τράπεζα σκέφτεται “πράσινα” με τη Νέα “Υπηρεσία e-Statement”!

Τώρα μπορείτε να λαμβάνετε αναλυτικές καταστάσεις λογαριασμών* με πλεκτρονικό μήνυμα, αξιόπιστα και εντελώς δωρεάν μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σας.

Πλεονεκτήματα της “Υπηρεσίας e-Statement”:

- Προστατεύουμε το περιβάλλον εξοικονομώντας φυσικούς πόρους
- Ταχύτητα, Άνεση & Ευκολία πρόσβασης σε καταστάσεις λογαριασμών και λήψης τους
- Ασφάλεια (χρήση αριθμού προσωπικής ταυτοποίησης “PIN” για άνοιγμα κατάστασης λογαριασμού, σε μορφότυπο PDF, συνημμένη στο ηλεκτρονικό μήνυμα)
- Αποθήκευση πλεκτρονικών καταστάσεων για μελλοντική χρήση
- Πλήρης πληροφόρηση (ίδια με την έντυπη μορφή)

*Λογαριασμοί:

- Τρεχούμενοι, Ταμευτηρίου, Προειδοποίησης και Δανείων
- Μνηματίσιοι λογαριασμοί ΟΛΩΝ των Πιστωτικών Καρτών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η εξέλιξη είναι στη φύση μας

γραμμή εξυπηρέτησης 8000 9999

γραμμή από εξωτερικό +357 22 743843

www.hellenicbank.com

Ισχύουν σχετικοί Όροι και Κανονιαμοί. Λεπτομέρειες στα καταστήματα της Ελληνικής Τράπεζας, Γραμμή Εξυπηρέτησης και επίσημη ιστοσελίδα της Ελληνικής Τράπεζας.

Οικονομία

Κυπριακή Οικονομία

Βάλλεται πανταχόθεν με πολιτική αστάθεια, οικονομική αβεβαιότητα και κοινωνική ανασφάλεια

Η κυπριακή οικονομία, από της ανεξαρτησίας της χώρας μας το 1960 μέχρι σήμερα, πέρασε μέσα από πολλές δυσχέρειες και αντιμετώπισε πολυάριθμα προβλήματα. Δυσχέρειες και προβλήματα εσωτερικής κυρίως προέλευσης, με κυριότερα εκείνα που οφείλονταν στην πολιτική και πολιτειακή αστάθεια, την οικονομική αβεβαιότητα και την κοινωνική ανασφάλεια.

Πρόκειται για τους τρεις βασικούς πυλώνες, οι οποίοι επενεργούν ως θεμελιακές προϋποθέσεις για την οικοδόμηση μιας υγιούς, σταθερής και βιώσιμης οικονομίας. Οι παράγοντες αυτοί είναι ιδιαζόντως σημαντικοί για την κυπριακή οικονομία, της οποίας ποσοστό πέραν του 75% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος παράγεται από τον

**Του Δρα
Χριστόδουλου
Χριστοδούλου**

**Πρώην Υπουργός
Οικονομικών και
Εσωτερικών και
τέως Διοικήτη
της Κεντρικής
Τράπεζας Κύπρου**

τριτογενή τομέα των υπηρεσιών. Έναν τομέα πολύ ευαίσθητο και ευπαθή σε πολιτική ή πολιτειακή αστάθεια ή κοινωνική αβεβαιότητα και αναταραχή.

Τα τραγικά γεγονότα του Δεκεμβρίου, 1963, που προκάλεσε η τουρκοκυπριακή ανταρσία, οι συνεχείς απειλές της Τουρκίας για εισβολή στην Κύπρο και, τέλος, η βάρβαρη εισβολή του Αττίλα τον Ιούλιο και Αύγουστο του 1974, επέφεραν σοβαρά πλήγματα στην κυπριακή οικονομία, με αποκορύφωμα την εισβολή του 1974, η οποία οδήγησε σε ολοκληρωτική κατάρρευσή της. Είχαμε, βέβαια, και τις εσωτερικές πολιτικές ανωμαλίες που εξέθρεψεν η κατά καιρούς παρανομία, όπως το λεγόμενο εθνικό μέτωπο και η ΕΟΚΑ Β, το πραξικόπεμπτο της Χούντας της 15ης Ιουλίου, 1974 και η έντονη μέχρι εμφύλιου σπαραγμού αντιπαράθεση μεταξύ κυβέρνησης και αντιπολίτευσης, τουλάχιστον ως την απάνθρωπη εισβολή και κατοχή μεγάλου μέρους της πατρίδας μας από την Τουρκία. Οι κατά καιρούς εν ψυχρώ δολοφονίες

αθώων συμπατριωτών μας από μέρους της κατοχικής δύναμης, όπως του Ισάκ, του Σολωμού, και του Κακούλλη το καλοκαίρι του 1996 και άλλες κατά καιρούς ανανδρίες και ασυδοσίες των στρατευμάτων του Αττίλα, όπως η περίπτωση των Στροβιλών, δημιουργούσαν σοβαρότατα προβλήματα ασφάλειας, βεβαιότητας και σταθερότητας στην οικονομία μας.

Παρόλα ταύτα, η κυπριακή οικονομία άντεξε. Και δημιούργησε το θαύμα της. Αναστήθηκε μέσα από τα ερείπια της, έδωσε με τη σπίθα της φλόγα στην ακατάλυτη δάδα της και κατόρθωσε όχι μόνο να αναστηθεί μέσα από την ερείπωση και τη στάχτη, αλλά και, κυριολεκτικά, να θαυματουργήσει. Χωρίς πλούσιους φυσικούς πόρους. Χωρίς πετρέλαιο και πολύτιμα μέταλλα. Χωρίς μεγάλο πληθυσμό και υπολογίσιμη γεωργική γη.

Ο κυπριακός ελληνισμός, παρά τις εγγενείς ή και σύμφυτες με την ελληνικότητά του διχαστικές και αυτοκαταστροφικές αδυναμίες του, κατόρθωσε το ακατόρθωτο. Και πέτυχε το σχεδόν απίστευτο. Να ευδοκιμήσει οικονομικά και κοινωνικά, να καταστήσει την Κύπρο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, στη συνέχεια, να εισέλθει στο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών II και να καταστεί μέλος της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης και της Ζώνης του Ευρώ. Με οικονομικά μεγέθη αξιοθαύμαστα, που ικανοποιούσαν με άνεση τα αυστηρά οικονομικά και κοι-

νωνικά κριτήρια του Μάαστριχτ, όπως τη συναλλαγματική ισοτιμία, τον πληθωρισμό, τα επιτόκια, το δημόσιο χρέος και το δημοσιονομικό έλλειψμα. Επρόκειτο για ένα επίτευγμα που συνιστούσε πραγματική ευλογία και προσέφερε μια τεράστιας σημασίας πολιτική και οικονομική έπαλξη για το παρόν και το μέλλον του τόπου μας.

Αυτό το επίτευγμα, αυτό το πανθομολογούμενο οικονομικό, πολιτικό και κοινωνικό θαύμα, το κατακρήμνισαν κυριολεκτικά οι σημερινοί κυβερνώντες. Δεν το εξασθένισαν απλώς. Το συνέτριψαν και το εξαθλίωσαν. Με τους ερασιτεχνισμούς τους. Με τις προχειρότητές τους. Με τις ανεπάρκειές τους. Με τις ανικανότητές τους. Με τις παλινδρομήσεις και τις μεταπτώσεις τους. Και με τις ιδεοληγίες και τους δογματισμούς τους.

Σήμερα, η χώρα μας βρίσκεται κατέναντι μιας οδυνηρής πραγματικότητας. Το δημοσιονομικό πλεόνασμα του 3,5% που παρέλαβαν οι σημερινοί κυβερνώντες μετατράπηκε σε έλλειψμα του 6,5%, η ανάπτυξη του 4% έγινε μηδενική, η ανεργία του 3% έφθασε στο 8%, το δημόσιο χρέος από 49% του ΑΕΠ αυξήθηκε στο 65%. Μέσα σε τέσσερα χρόνια διακυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφη! Μιας διακυβέρνησης που άρχισε με τις πομπώδεις διακηρύξεις ότι η κυπριακή οικονομία θα παραμείνει άτρωτη και αλώβητη από την παγκόσμια κρίση γιατί είναι πανίσχυρη, για να μας ομολογήσει ο ανώτατος άρχοντας, με θλίψη και

οδύνη αυτή τη φορά, πριν λίγους μήνες, ότι «η κυπριακή οικονομία καίγεται και μαζί με αυτή και γόμαστε κι εμείς». Και, ακόμη, ότι «πρέπει τώρα να πάρουμε οδυνηρά μέτρα για να τη σώσουμε, προτού μας τα επιβάλουν κάποιοι άλλοι και μάλιστα σε πιο οδυνηρή μορφή». Εννοώντας, προφανώς, την προσφυλή του Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι κυβερνώντες, βέβαια, αθώες περιστερές. Και, ως να απευθύνονται σε κάφρους, προσπαθούν να μας πείσουν ότι όλες αυτές τις κακοδαιμονίες της τρωτής οικονομίας μας (όταν ανέλαβαν την εξουσία την αποκαλούσαν άτρωτη), τις παρέλαβαν από τις προηγούμενες διακυβερνήσεις. Αυτοί δεν ευθύνονται για τίποτε! Ούτε για τις σπατάλες της κυβερνητικής πολυτέλειας των ιδωτικών τζετ και των τζιακούζι και των επιδομάτων, ούτε για της ισοπεδωτικές κοινωνικές παροχές, ούτε για τα εκατομμύρια παροχών στους λαθρομετανάστες και τη δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των τουρκοκυπρίων, ούτε για την ανθρώπινη τραγωδία και την οικονομική καταστροφή στο Μαρί και στο Βασιλικό. Για όλα αυτά ευθύνονται οι προηγούμενες κυβερνήσεις και, ενδεχομένως, οι εξωγήινοι! Όχι, πάντως, οι από τετραετίας κυβερνώντες.

Καιρός να συνέλθουν όλοι. Πρωτίστως ο Πρόεδρος και η κυβέρνηση του και το κυβερνών κόμμα. Μετά τις επανειλημένες υποβαθμίσεις των διεθνών αξιολογικών οίκων, τη δημοσιονομική μας επιπτήρηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την ουσιαστική αδυναμία σύναψης δανείων για εξυπηρέτηση ελευειμάτων και ληξιπρόθεσμων δανείων, η ανάγκη για τολμηρά και επώδυνα, δυστυχώς, μέτρα, είναι και επείγουσα και επιτακτική. Το ευπρόσδεκτο και με ευνοϊκούς όρους δάνειο των 2,5 δισεκατομμυρίων ευρώ από τη Ρωσία ούτε μας σώζει ούτε μας ανακουφίζει. Απλώς μας δίνει μιαν ανάσα μέχρι τον προσεχή Φεβρουάριο.

Στο μεταξύ το πρώτο πακέτο μέτρων, που κατατέθηκε στη Βουλή κουτσουρεμένο, είναι ανεπαρκές, ενώ και το δεύτερο, που ουσιαστικά θα ενσωματωθεί στον Προϋπολογισμό του 2012, δεν φαίνεται ότι αντιμετωπίζει με επάρκεια τις υφιστάμενες και ανακύπτουσες ανάγκες της σύνολης οικονομίας. Η κυβέρνηση εξακολουθεί να ενεργεί επιφανειακά και περιστασιακά, πρόσκαιρα και επιφανειακά και να αναβάλλει την ανάληψη των σοβαρών ευθυνών της. Ευθυνών που εξυπακούουν διαρθρωτικές τομές και ριζοσπαστικές αλλαγές και δημιουργούν τις προϋποθέσεις για ανάκαμψη της οικονομίας, νοικοκύρευμα των δημόσιων οικονομικών και ανάκτηση της εμπιστοσύνης και αξιοπιστίας επενδυτών και καταθετών, ξένων και ντόπιων, με την αποκατάσταση θετικής ψυχολογίας.

Κι όμως, αυτήν ακριβώς την κρίσιμη ώρα, που οι σοβαρές αποφάσεις είναι όσο ποτέ άλλοτε επιβεβλημένες, η οικονομία μας βάλλεται πανταχόθεν. Η πολιτική εσωτερική αστάθεια, αντιπαλότητα και αναταραχή, ιδιαίτερα μετά την τραγωδία στο Μαρί και το καταπελτικό πόρισμα Πολυβίου, έχουν εκμηδενίσει τις μονοκομματικές δυνατότητες της κυβέρνησης Χριστόφια να επιληφθεί με την επιβαλλόμενη αποφασιστικότητα και αποτελεσματικότητα της υφιστάμενης πολύ ανησυχητικής οικονομικής κατάστασης.

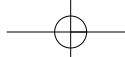
Η οικονομία απειλείται με νέα υποβάθμιση και με πάντοτε υπαρκτό τον κίνδυνο να προσφύγει η Κύπρος στον επαχθή και εξουθενωτικό μηχανισμό στρίτηξης, ενώ οι επιπλέον για ανάκαμψη της ανάπτυξης και ουσιαστική βελτίωση των δημιουργών οικονομικών είναι περιορισμένες.

Πέραν τούτων, ανέκυψε, καθώς ήταν αναπόδραστο, και η κοινωνική πτυχή, η οποία συνιστά ήδη σοβαρή τροχοπέδη στη λήψη οδυνηρών μέτρων που θα εξουδετερώσουν την επιφυλακτικότητα των ξένων και θα επιφέρουν σοβαρές βελτιωτικές αλλαγές, ιδιαίτερα στον τομέα των ασθενών δημόσιων οικονομικών. Είναι πέραν ή έκδηλων ότι οι επαγγελματικές τάξεις και κατηγορίες του ευρύτερου κρατικού τομέα δεν είναι διατεθειμένες να υποστούν ουσιαστικές περικοπές των απολαβών και μείωση του βιοτικού τους επιπέδου. Ήδη αντιδρούν με δυναμικά μέτρα ή προειδοποιούν ότι έχουν ήδη εξαντλήσει τα όρια των υποχωρήσεων και παραχωρήσεών τους και είναι αποφασισμένες να προασπίσουν δυναμικά και ανυποχώρητα τα κεκτημένα τους. Αναφορικά σημαντικών πολιτικών θέματων, η Κυπριακή οικονομία αποδημοτείται σε κοινωνική αναταραχή, κοινωνική ανασφάλεια και διάρρηξη της κοινωνικής συνοχής, δεδομένως και της πρωτόγνωρης για την Κύπρο ανεργίας που ανήλθε στο 8% περίπου του

οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Δεν κινδυνολογούμε. Τα πράγματα ομιλούν αφ' εαυτών. Είναι εκδήλως εύγλωττα. Και υποβάλλουν συλλογική δράση και συλλογική αντιμετώπιση. Με πολιτική συνεννόηση και κοινωνική συναίνεση. Πολιτικά κόμματα και εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις οφείλουν να συνεργασθούν, πάντοτε με πρωτοβουλία των κυβερνώντων, και να συστρατευθούν σε μια κοινή προσπάθεια, με βάση ένα στρατηγικό πρόγραμμα κοινής επεξεργασίας και κοινής αποδοχής, για σωτηρία της οικονομίας της χώρας μας. Αναβολές, αποκρύψεις και επικαλύψεις των πραγματικοτήτων δεν χωρούν πλέον. Ούτε αστήριχτες δικαιολογίες. Η κυβέρνηση Χριστόφια δεν έχει άλλα περιθώρια. Τα πολιτικά δύσκολα είναι ήδη ενώπιον μας. Μετά τις δημοτικές και κοινωνικές εκλογές του Δεκεμβρίου, εισερχόμαστε σε προεκλογική περίοδο για τις προεδρικές του Φεβρουαρίου, 2013. Και ούτε η Ευρώπη θα μας αναμένει, ούτε οι διεθνείς αξιολογικοί οίκοι θα πιάσουν να είναι αδυσώπητοι, ούτε τα επιπόκια δανεισμού μας από τη διεθνή αγορά με κρατικά οιμόλογα θα πιάσουν να κυμαίνονται μεταξύ 10% και 16%.

Φιλοδοξεί να πάρει και αυτό το έπαθλο η διακυβέρνηση Χριστόφια, ότι, δηλαδή, εκθεμελίωσε και την οικονομία; Η πρόκληση, ευθεία, ανυποχώρητη και αδίστακτη, βρίσκεται, επί του παρόντος, σε απόσταση αναπνοής, κατέναντι του νέου Υπουργού των Οικονομικών. Η πρόσφατη καταπελτική έκθεση αξιολόγησης της κυπριακής οικονομίας από το κλιμάκιο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου δεν αφήνει περιθώρια ούτε για αναβολές ούτε για οιματικές αποστασιοποιήσεις. Το καμπανάκι του επερχόμενου κινδύνου έχει πλέον ηχήσει πιο δυνατά από οποιαδήποτε άλλη φορά.

Συνέντευξη

Συνέντευξη με τον Γιώργο Λιλλήκα πρώην Υπουργό Εξωτερικών

Η Κυβέρνηση Χριστόφια απέτυχε σε όλους τους τομείς Εθνικό Θέμα, εξωτερική πολιτική και οικονομία

- ✓ Χρειαζόμαστε πολυεπίπεδη και σύνθετη διεκδικητική εξωτερική πολιτική
- ✓ Τρίπτυχο αποτελεσματικότητας, «ολοκληρωμένη στρατηγική, σύναψη συμμαχιών, μυστικότητα»
- ✓ Τα κόμματα πρέπει επιτέλους να κατανοήσουν ότι έχουν δημιουργηθεί για να υπηρετούν τον τόπο και το κράτος και όχι για να υπηρετούνται από το κράτος και τον τόπο
- ✓ Κάθε κρίση είναι και πρόκληση, είναι και ευκαιρία

Οταν ο Γιώργος Λιλλήκας παραχωρεί μια συνέντευξη είναι σαν να κάνει διάλεξη ή επιμορφωτικό σεμινάριο. Είναι τόσο πολύ κατατοπισμένος και ενημερωμένος και άριστος γνώστης για όλα τα θέματα για τα οποία συνομιλάς μαζί του. Εξωτερική Πολιτική, Διεθνείς Σχέσεις, Εσωτερική Διακυβέρνηση, Οικονομία, Τουρισμός, Κυπριακή, Ελλαδική, Ευρωπαϊκή, επικαιρότητα και οπιδήποτε άλλο θέμα θέτεις στη συνέντευξη. Είχαμε την ευκαιρία πρόσφατα να συνομιλήσουμε μαζί του για θέματα που βρίσκονται ψηλά στην Κυπριακή και Ελλαδική επικαιρότητα. Μας απάντησε με μεγάλη άνεση και ευπεριστατωμένα σε όλες τις ερωτήσεις μας. Εάν επρόκειτο να δημοσιεύσουμε ολόκληρη τη συνέντευξή του θα χρειαζόμασταν πολλές σελίδες. Όμως εμείς επιλέξαμε μόνο μερικές από τις απαντήσεις για να μας αρκέσουν οι τρείς σελίδες που ακολουθούν.

Οικονομική κρίση

Το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης το φέρει η Κυβέρνηση Χριστόφια. Διότι η διεθνής κρίση στην Κύπρο μας επηρέασε μεταχρονολογιμένα, δύο χρόνια αργότερα. Είχαμε δύο χρόνια ολόκληρα μπροστά μας να πάρουμε μέτρα, και τις δαπάνες του κράτους να τις εκλογικέψουμε και να τις περιορίσουμε, και θεσμικές αλλαγές να επιφέρουμε, και κίνητρα να δώσουμε για αναπτυξιακές επενδύσεις και τη δημιουργία ανα-

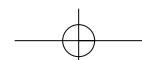

πτυξιακών πόρων και εσόδων, επαναλαμβανομένων για το κράτος. Τίποτα από αυτά δεν κάναμε για δύο χρόνια. Αντίθετα, η κυβέρνηση και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, μας έλεγαν ότι η κρίση δεν θα μας επηρεάσει, θα βγει αλώβητη η Κυπριακή Οικονομία.

Ο Πρόεδρος μας είπε με τα κυπριακά του, όπως συνηθίζει, που αποτελούν στοιχείο του λαϊκισμού του, το αμίμητο, «η κρίση θα μας πιάσει ξώπετσα». Τελικά μας πήρε το κεφάλι γιατί ακριβώς αδιαφορήσαμε και με την γνωστή αναβλητικότητα, αδυνατίσαμε να πάρουμε μέτρα τη δεδομένη στιγμή. Μπορούσε να προληφθεί κατά συνέπεια η κρίση στην Κύπρο. Τα μεγέθη της Κυπριακής Οικονομίας είναι πολύ μικρά και αυτό την κάνει πιο διαχειρίσιμη από μια τεράστια οικονομία. Αρκεί να σας πω ένα παράδειγμα. Εάν η κυβέρνηση υλοποιούσε την πολιτική που κληρονόμησε για τις μαρίνες, για Καζίνο και για την ανάπτυξη γηπέδων γκολφ, σήμερα δεν θα υπήρχε σοβαρή οικονομική κρίση στην Κύπρο. Το θέμα των καζίνο με τις μελέτες ούτε κάν απασχόληση την Κυβέρνηση διότι δογματικά ο Πρόεδρος

δήλωνε: «Καζίνο μόνο πάνω από το πτώμα μου.....». Για τα γήπεδα γκολφ από τον Φεβράρη του 2008 μέχρι τον Δεκέμβρη του 2010 η Κυβέρνηση άλλαζε πολιτική κάθε 15 μέρες. Αφού οι Κύπριοι και ένοι επιχειρηματίες και επενδυτές απέρριψαν τους Κυβερνητικούς πειραματισμούς, τελικά η Κυβέρνηση κατέληξε στην πολιτική που είχε διαμορφωθεί το 2007 και την οποία είχε κληρονομήσει. Χάσαμε αδικαιολόγητα τέσσερα χρόνια, μπήκε η Κυπριακή Οικονομία στη διεθνή ύφεση, μπήκε η Ευρωπαϊκή αγορά, που ήταν η κύρια μας αγορά, σε οικονομική κρίση με αποτέλεσμα κανένας να μην ενδιαφέρεται να επενδύσει ή και αυτοί που θα ήθελαν να μην μπορούν να βρουν την απαιτούμενη χρηματοδότηση 400 εκατομμυρίων που απαιτούνται για μια τέτοια ανάπτυξη. Αυτά είναι παραδείγματα που δείχνουν πως θα μπορούσαμε να είχαμε αποφύγει την κρίση ή να πειριορίσουμε σημαντικά τις επιπτώσεις της αν ενεργούσε έγκαιρα ο Πρόεδρος και η Κυβέρνηση και όχι δογματικά.

Τώρα, για το μέλλον η δική μου άποψη είναι ότι χρειάζονται τομές σε πάρα πολλά επίπεδα

και νέες πολιτικές. Το οικονομικό μας μοντέλο αρχίζει να δείχνει τα δόντια του, να φτάνει στα όριά του. Ήταν πετυχημένο μέχρι σήμερα, αλλά δεν είμαι σίγουρος ότι θα είναι εξίσου πετυχημένο και στο μέλλον. Υπάρχουν αρκετές χώρες που μας ανταγωνίζονται στον τουρισμό, άρα το τουριστικό μας προϊόν πρέπει να εμπλουτιστεί, δεν θα αρκούν πλέον οι μαρίνες, οι οποίες καθυστερούν λόγω και πάλι κυβερνητικής αδιαφορίας, ούτε τα γήπεδα γκολφ για να μας αποφέρουν τα έσοδα που χρειάζεται η Κύπρος. Θα πρέπει να εμπλουτιστεί το τουριστικό προϊόντος και με κάζινο και με νέα προϊόντα για να γίνει ελκυστικό. Οι υπηρεσίες μας θα πρέπει να καταστούν πολύ πιο αποτελεσματικές.

Τί διδάγματα μπορούμε να πάρουμε από την τραγική οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα;

Υπάρχουν διάφορα διδάγματα που μπορούμε και πρέπει να πάρουμε από την Ελλάδα.

Το πρώτο, το πιο βασικό είναι ότι πρέπει εμείς οι ίδιοι να νοικοκυρέψουμε τα του οίκου μας και να μην χρειαστεί να μας επιβάλλουν το νοικούρεμα με τους δικούς τους όρους οι ξένοι, γιατί τότε προκύπτει άλλο πρόβλημα. Πρέπει να διατηρήσουμε την οικονομική μας ανεξαρτησία με κάθε θυσία, για τον πολύ απλό λόγο ότι μια ημικατεχόμενη χώρα όπως είναι η Κύπρος, αν έχει οικονομική εξάρτηση θα έχει και πολιτική εξάρτηση. Δεν μπορεί μια χώρα, όπως η Ελλάδα, που βρίσκεται σε οικονομική εξάρτηση να διεκδικήσει και να υπερασπιστεί αποτελεσματικά τα εθνικά κυριαρχικά της δικαιώματα. Κατά συνέπεια εθνικοί λόγοι επιβάλλουν να κάνουμε τις απαιτούμενες θυσίες έγκαιρα, να πάρουμε τα μέτρα που χρειάζονται, όσο σκληρά και να είναι έγκαιρα, από μόνοι μας και να μη μας τα επιβάλλουν οι ξένοι. Να αποφύγουμε τον Μηχανισμό Στήριξης ο οποίος θα μας επιβάλει σκληρούς όρους που θα μας αφαιρέσουν τα ανταγωνιστικά μας πλεονεκτήματα.

Το δεύτερο μάθημα που πρέπει να πάρουμε από την Ελλάδα, είναι ότι τα κόμματα πρέπει επιτέλους να κατανοήσουν ότι έχουν δημιουργηθεί για να υπηρετούν τον τόπο και το κράτος και όχι για να υπηρετούνται από το κράτος και τον τόπο. Διότι στην Ελλάδα αυτό συνέβηκε, χρησιμοποιούσαν το κράτος για να υπηρετούνται αναπτύσσοντας μια πελατειακή σχέση άνευ προηγουμένου. Το ίδιο συμβαίνει και στην Κύπρο. Και εδώ είμαστε υπεράριθμοι στη Δημόσια Υπηρεσία και εδώ είναι υψηλό το κόστος στη Δημόσια Υπηρεσία και αυτό οφείλεται διαχρονικά σε αυτή την πελατειακή νοοτροπία και πελατειακή σχέση που έχουν αναπτύξει τα κόμματα με τους πολίτες και με το κράτος. Στην ουσία αντί να δημιουργούμε ένα μικρό ευέλικτο και αποτελεσματικό κράτος

δημιουργούμε ένα γραφειοκρατικό κράτος το οποίο δεν μπορούμε να συντηρήσουμε οικονομικά γιατί ακριβώς ξεπερνά τις οικονομικές μας δυνατότητες. Νομίζω ότι αυτά είναι τα δύο βασικά μαθήματα που πρέπει να πάρουμε από την κρίση στην Ελλάδα και ελπίζω να αξιοποιήσουμε δημιουργικά την κρίση γιατί κάθε κρίση είναι και ευκαιρία.

Διεθνείς σχέσεις, Εξωτερική πολιτική

Οι διεθνείς σχέσεις απαιτούν ρεαλισμό και σύναψη συμμαχιών. Νομίζω ότι αν μελετήσουμε την εξωτερική πολιτική της Τουρκίας μπορούμε να πάρουμε κάποια μαθήματα. Η Τουρκία ακολουθεί μια πολυεπίδη και σύνθετη εξωτερική πολιτική. Η Τουρκία δεν ήταν ποτέ ο δεδομένος σύμμαχος για τις Ηνωμένες Πολιτείες παρότι μέλος του NATO. Κάθε φορά που οι Ηνωμένες Πολιτείες ήθελαν τη συνεργασία της Τουρκίας έπρεπε να πληρώσουν ανταλλάγματα και συνήθως η Τουρκία έμαθε να παίρνει τα ανταλλάγματα, προκαταβολικά, και να δίνει υποσχέσεις τις οποίες τις περισσότερες φορές δεν υλοποιούσε καν.

Για παράδειγμα, όταν ο Ρασμούσεν θα εκλεγόταν χωρίς ανθυποψήφιο Γενικός Γραμματέας του NATO, η Τουρκία παρότι ήξερε ότι δεν μπορούσε να αποτρέψει την εκλογή του, αρνήθηκε να τον ψηφίσει αρχικά. Ανάγκασε τους Αμερικανούς να πάνε να συζητήσουν μαζί της, ζήτησε ένα σωρό ανταλλάγματα, τα πήρε και μετά έκανε το αυτονότο. Ψήφισε τον Ρασμούσεν. Η Τουρκία δημιουργεί προβλήματα ή ζητήματα εκεί που δεν υπάρχουν για να ξεκινήσει ένα ανατολίτικο παζάρι. Και για να έρθει να αποδεχτεί ή να αναγνωρίσει το νόμιμο και το λογικό ή το αυτονότο θα πρέπει να πάρει ανταλλάγματα. Αυτό έκανε στο Αιγαίο, πέτυχε να δημιουργήσει «γκρίζες ζώνες», να δημιουργήσει διαφορές και να εγκλω-

βίσει την Ελλάδα. Αυτό επιχειρεί να κάνει και σήμερα στην Κύπρο. Όλη αυτή η στρατιωτική ένταση απ' αφορμή το Φυσικό Αέριο έχει ένα σκοπό, για το οποίο είχα προειδοποίησε πολύ έγκαιρα: η Τουρκία θα επιδώκει την παρέμβαση των Ηνωμένων Εθνών ή κάποιου τρίτου, π.χ. των Ηνωμένων Πολιτειών ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να πετύχει δύο στόχους. **Πρώτον**, να μετατραπεί το ζήτημα του φυσικού αερίου σε δικοιοντικό ζήτημα, σε ζήτημα των συνομιλιών ούτως ώστε να μας εξαναγκάσουν με τις πιέσεις τους τα Ηνωμένα Έθνη και οι άλλοι, να αναστείλουμε τις εξορύξεις μέχρι να λυθεί το Κυπριακό και η αξιοποίηση του φυσικού αερίου να γίνει όμηρος της λύσης του Κυπριακού, η οποία είναι όμηρος της Τουρκίας. **Δεύτερο**, να αναγνωριστεί ως «διαφορά» μεταξύ δύο Κρατών που πρέπει να επιλυθεί με διάλογο. Αυτό δεν μας είπε ο κ. Φούλε;

Η Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να έχει όντως μια πολυεπίδη εξωτερική πολιτική. Είμαστε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σαφέστατα πρέπει να είμαστε εναρμονισμένοι με την Ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική, όμως η ιδιαίτερη σχέση που έχουμε για παράδειγμα με τη Ρωσία Ιστορικά, θρησκευτικά και πολιτισμικά, διαχρονικά δια μέσου των αιώνων και η οικονομική σχέση που έχουμε αναπτύξει μας επιτρέπει να διαδραματίσουμε ένα σημαντικό ρόλο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προς όφελος της Ρωσίας και προς όφελος και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εμείς, ως μικρό Κράτος πρέπει να αξιοποιούμε την κάθε ευκαιρία που μας δίνεται. Η νέο-Οθωμανική πολιτική Ερτογάν οδηγεί την Τουρκία σε σύγκρουση με τους γείτονές της. Με το Ισραήλ έχουμε σήμερα μια κοινή απειλή, την Τουρκία, και πρέπει να διαμορφώσουμε κοινή αντιμετώπιση. Αυτό μπορεί να φέρει μαζί μας το Εβραϊκό Λόρμπι και τις Ηνωμένες Πολιτείες αναδεικνύοντας και τη σημασία και το σταθεροποι-

Συνέντευξη

ητικό ρόλο που μπορεί να παίξει η Κύπρος στην περιοχή. Αυτό βεβαίως απαιτεί ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό σχεδιασμό, καλή διπλωματία, απαιτεί μυστικές κινήσεις και όχι τα πάντα να βλέπουν το φως της δημοσιότητας για λόγους εντυπώσεων. Δυστυχώς η κυβέρνηση μας φαίνεται να δίνει περισσότερη σημασία στις εντυπώσεις διακινδυνεύοντας την ουσία. Ακόμη και στο θέμα του φυσικού αερίου, σε πρόσφατο μου άρθρο και δηλώσεις μου, κατηγόρησα την κυβέρνηση ότι διαχειρίζεται αυτό το κρίσιμο ζήτημα περίπου με τον ίδιο τρόπο που χειρίστηκε η κυβέρνηση Κληροδή τους S300. Ελπίζω να μην έχει και την ίδια κατάληξη.

Τα μικρά κράτη, για να πετύχουν σε τέτοια σοβαρά ζητήματα γεωστρατηγικής σημασίας, θα πρέπει να ακολουθούν κατά την άποψή μου το τρίπτυχο ολοκληρωμένη στρατηγική, σύναψη συμμαχιών, μυστικότητα. Μόνον έτσι πετυχαίνουν τα μικρά κράτη. Βλέπουμε τώρα τη σύγκρουση πως αλλάζει το στρατηγικό παιχνίδι στην περιοχή μας. Πριν από μερικά χρόνια δεν πίστευαν πολλοί ότι η Ανατολική Μεσόγειος θα έκρυψε ενεργειακούς πόρους, φυσικό αέριο και πετρέλαιο. Ξαφνικά βρέθηκαν τα αποθέματα της Αιγύπτου, μετά και της Κύπρου και του Ισραήλ. Ίσως να υπάρχουν κι άλλα. Αυτό έστρεψε την προσοχή όλων των ισχυρών χωρών στην περιοχή μας. Η Ανατολική Μεσόγειος λόγω ενεργειακών αναγκών, προσελκύει το ενδιαφέρον και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ΗΠΑ και της Ρωσίας.

Φυσικό Αέριο

Όπως προανέφερα, για να ηρεμήσει η Τουρκία και να μας αφήσει να ασκήσουμε τα κυριαρχικά μας δικαιώματα, δηλαδή για να κάνει το αυτονότητο, φοβούμαι ότι θα ζητήσει όπως μεταφέρουμε το φυσικό μας αέριο και αυτό του Ισραήλ μέσω κατεχομένων με αγωγό στην Τουρκία για να μπει στον αγωγό Ναμπούκο. Κάτι τέτοιο θα το ευνοούσαν και οι Ήνωμένες Πολιτείες γιατί έτσι αποκτά πιθανότητες ο Ναμπούκο να καταστεί βιώσιμος και να λειτουργήσει, ενώ από την άλλη η Τουρκία θα πετύχει τον στόχο της να καταστεί ενεργειακός διακομιστικός κόμβος. Μια τέτοια εξέλιξη θα καθιστούσε εμάς και το Ισραήλ όμηρους της Τουρκίας, διότι, θα εξαρτιόταν η εξαγωγή του φυσικού μας αερίου από την καλή θέληση της Τουρκίας, και ξέρουμε ότι το φυσικό αέριο είναι ένα διπλωματικό εργαλείο. Άρα εμείς θα πρέπει να κυνηθούμε με τρόπο που να αποτρέψουμε αυτούς τους σχεδιασμούς της Τουρκίας: Και το να αναγνωριστεί ως διαφορά, και το να αναγνωριστεί ως δικοιονομικό ζήτημα, και το να εξαναγκαστούμε να το μεταφέρουμε με αγωγό στην Τουρκία. Πρέπει να κτίσουμε συμμαχίες,

στρατηγικές συμμαχίες, αξιοποιώντας τις ενεργειακές πηγές μας. Έπρεπε να είχαμε ήδη δώσει άδειες εξόρυξης σε Γαλλικές εταιρείες και σε Γερμανικές, αν ενδιαφέρονται, και σίγουρα και σε Ρωσικές. Με τον τρόπο αυτό τα συμφέροντα ισχυρών χωρών θα έχουν συζευχθεί με τα δικά μας οικονομικά συμφέροντα. Κι αυτό είναι γερή βάση για να έχουμε σταθερούς συμμάχους. Έτσι θα αποφύγουμε ταυτόχρονα να βρεθούμε στην αντιπαράθεση Ρωσίας-Αμερικής για το πώς και από πού θα προμηθεύεται η Ευρωπαϊκή Ένωση το φυσικό αέριο.

Για να αποφευχθούν παρεξηγήσεις και προβλήματα θα πρέπει άμεσα να υπογραφεί με το Ισραήλ μια συμφωνία Συνεκμετάλλευσης, όπως αυτή που υπέγραψαμε με την Αίγυπτο το 2006. Θα πρέπει επιπλέον να υπογραφεί μια συμφωνία μεταφοράς του φυσικού αερίου του Ισραήλ στην Κύπρο και υγροποίησή του σε κοινές εγκαταστάσεις για εξαγωγή σε μορφή LNG. Αυτό είναι απαραίτητο να γίνει διότι, για να φέρουμε το δικό μας φυσικό αέριο θα χρειαστούμε τον αγωγό που θα κοστίσει περίπου ένα δισεκατομμύριο ευρώ. Για να εξαχθεί το φυσικό αέριο πρέπει να κάνουμε μια μονάδα υγροποίησης που θα μας στοιχίσει γύρω στα 10 δισεκατομμύρια ευρώ. Εάν φτιάξουμε αυτή την υποδομή μόνο για το Κυπριακό φυσικό αέριο, πιθανόν να μην είναι βιώσιμη. Άρα χρειαζόμαστε, για λόγους αξιοποίησης του δικού μας φυσικού αερίου, και το Φυσικό Αέριο του Ισραήλ για να μεγαλώσει η ποσότητα και ο όγκος ώστε να έχουμε οικονομία κλίμακας. Αν δεν γίνουν όλα αυτά σε σύντομο χρόνο φοβάμαι ότι θα έχουμε περιπέτειες με το φυσικό αέριο και αντί να μας είναι ευλογία να μας γίνει κατάρα.

Οι συνομιλίες πώς προχωρούν, ποιές είναι οι προοπτικές λύσης;

Δυστυχώς οι συνομιλίες ξεκίνησαν ενώ δεν υπήρχαν οι προϋποθέσεις επιτυχίας. Δεν υπήρ-

χει κοινό έδαφος, ούτε είχε δημιουργηθεί κοινός στόχος για να υπάρχει πιθανότητα κατάληξης σε συμφωνία λύσης. Αντίθετα, καταστρέφοντας τη συμφωνία της 8ης Ιουλίου για την προετοιμασία του εδάφους, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας υπερεκτιμώντας τις ικανότητες του και πιστεύοντας ότι το Κυπριακό μπορεί να λυθεί με κάποιες προσφορές, μπήκε βεβιασμένα στις συνομιλίες. Πίστευε ότι ήταν ζήτημα να πείσουμε με επιχειρήματα, και αυτός ήταν πιο πειστικός από τους προηγούμενους Προέδρους. Στο τέλος βρεθήκαμε εγκλωβισμένοι σε μια διαδικασία η οποία έχει απενοχοποιήσει ήδη την Τουρκία. Η θεωρία περί Κυπριακής ιδιοκτησίας, μετέτρεψε την Τουρκία σε ένα τρίτο ουδέτερο παραπρητή. Οδηγούμαστε σε αδεξίδο δόπου πιστεύωντας καλύτερη περιπτώση θα επιρρίψουν ίσες εισήνες και προς τους ηγέτες των δύο κοινοτήτων. Κατά συνέπεια, θεωρώ ότι ήταν λάθος η απόφαση του Προέδρου της Δημοκρατίας να μπει χωρίς στρατηγική και προετοιμασία στις συνομιλίες. Έχουν γίνει φοβερές, καταστροφικές θα έλεγα, παραχωρήσεις προς την Τουρκική πλευρά οι οποίες οδηγούν σε ένα νέο συνεταιριστικό κράτος μέσα από την κατάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Κατ' εμένα αυτό θα ήταν εγκληματικό. Δεν έχουμε άλλη αποτελεσματική άμυνα από την Κυπριακή Δημοκρατία και τη διεθνή οντότητα της. Πέραν τούτου, το υπό διαπραγμάτευση κατασκεύασμα θα είναι δυσλειτουργικό.

Πολλές πρόνοιες, όπως η εξίσωση του 82% με το 18%, στη λήψη των αποφάσεων θα οδηγήσουν στην παραλυσία και στη δημιουργία νέας κρίσης. Μια τέτοια λύση, όπως αυτή που διαπραγματεύμαστε σήμερα, θα μετατρέψει τον Κυπριακό Ελληνισμό σε όμηρο της Τουρκίας μιας και θα έχουμε χάσει την Κυπριακή Δημοκρατία που μας δίνει τη διεθνή μας οντότητα. Γ' αυτό και είμαι βέβαιος ότι ο λαός θα την απορρίψει αν και όταν τεθεί ενώπιον του.

BUSINESS VISA

Απαραίτητη για κάθε επιχειρηματία.

MARFIN LAIKI BANK
Πάντα εδώ, πάντα για σένα

Η Business Visa αποτελεί ανεκτίμητο εργαλείο για κάθε επιχειρηματία, με μοναδικά πλεονεκτήματα

- Συμμετοχή στο σχέδιο επιστροφής χρημάτων "Sure Cash" (πιστωτική κάρτα μόνο).
- Συμμετοχή στο σχέδιο "Επιλογές" με προνομιακές τιμές σε εστιατόρια, ξενοδοχεία και καταστήματα σε όλη την Κύπρο.
- Συμμετοχή στο σχέδιο εκπτώσεων "Card & Save" με εκπτώσεις σε άνω των 150 επιχειρήσεων σε όλη την Κύπρο.
- Ταξιδιωτική ασφάλεια, ασφάλεια προστασίας αγορών (πιστωτική κάρτα μόνο) έναντι κλοπής ή καταστροφής προϊόντων και ασφάλιση ευθύνης της εταιρείας για μη εξουσιοδοτημένη χρήση της κάρτας.
- Έκτακτη αντικατάσταση της κάρτας στο εξωτερικό σε περίπτωση απώλειας ή κλοπής.
- Ξεχωριστό πιστωτικό όριο για κάθε κάτοχο κάρτας στο όνομα της εταιρείας (πιστωτική κάρτα μόνο).

ΤΗΛΕΤΡΑΠΕΖΑ 8000 2000, www.marfinbank.com.cy

Ευθύμιος Μπουλούτας: Οι κυπριακές τράπεζες δεν ευθύνονται για την κρίση

- ✓ Να ληφθούν τολμηρά και αποτελεσματικά μέτρα για να μη χρειασθεί και 3ο πακέτο
- ✓ Η Κύπρος ενδέχεται να καταστεί βασικός περιφερειακός ενεργειακός κόμβος

Tην Τετάρτη 28 Σεπτεμβρίου με την ευκαιρία της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης του Ομίλου Marfin Laiki, ο Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου, κ. Ευθύμιος Μπουλούτας παραχώρησε στο ξενοδοχείο HILTON στη Λευκωσία Δημοσιογραφική Διάσκεψη στην οποία συμμετείχαν όλα ανεξιρέτως τα κυπριακά Μ.Μ.Ε. Στην αρχή ο κ. Μπουλούτας έκανε μια πολύ ενδιαφέρουσα εισαγωγική ομιλία η οποία κάλυψε τα οικονομικά και τραπεζικά δρώμενα σε Κύπρο, Ελλάδα και Ευρώπη. Ο Ευθύμιος Μπουλούτας, πολύ καλός γνώστης του αντικειμένου ικανοποιήσεις τους παρευρισκομένους δημοσιογράφους τόσο με την εισαγωγική του ομιλία όσον και με τις απαντήσεις σε εύστοχες ερωτήσεις των οικονομικών συντακτών. Πιο κάτω παραθέτουμε ολόκληρη την εισαγωγική ομιλία του κ. Μπουλούτα καθώς και επιλεγμένες ερωτήσεις από τις πολλές που υποβλήθηκαν.

• Εισαγωγική Ομιλία

Όπως ξέρετε ο στόχος σήμερα είναι να ανταλλάξουμε απόψεις, να κάνουμε μια συζήτηση γύρω από τα τεκταινόμενα στην Κυπριακή οικονομία και ευρύτερα φυσικά στην Ευρώπη. Πιο πολύ από όλα είναι μια συζήτηση και θέλουμε να απαντήσουμε δικά σας ερωτήματα, οπότε θα ήθελα να ξεκινήσω λέγοντάς σας ότι αναμφίβολα η Ευρώπη περνάει στην παρούσα φάση μια από τις μεγαλύτερες κρίσεις, είναι υπαρξιακή κρίση, καθότι η Ευρώπη και η Ευρωζώνη είναι και μια Νομισματική Ένωση. Υπήρξε επανεμφάνιση της πιστωτικής κρίσης η οποία ξεκίνησε στην Αμερική και κορυφώθηκε το 2008 με τη μορφή πλέον της κρίσης χρέους κρατών. Τα Ομόλογα των διαφόρων κρατών της Ευρώπης διαπραγματεύονται σε τιμές χαμηλότερα από την ονομαστική τους αξία ανάλογα με το πού πιστεύει η αγορά ότι είναι η πιστοληπτική αξιολόγηση της κάθε χώρας. Αυτά τα Ομόλογα έχουν απομειωθεί σε αξία με χειρότερη βέβαια χώρα της Ευρώπης την Ελλάδα, αλλά η Πορτογαλία και η Ιρλανδία δεν είναι πολύ μακριά. Πρόσφατα είχαμε και μια απομείωση σε αξία

Η επίτευξη του δανείου από τη Ρωσία σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να φέρει εφησυχασμό για την υλοποίηση των δημοσιονομικών μέτρων τα οποία πρέπει κατά την άποψή μας να προχωρήσουν απαρέγκλιτα

των Κυπριακών Ομολόγων, τα οποία διατραγματεύονται με μεγάλο επιτόκιο κοντά στο 12 με 13% (τα μακροπρόθεσμα), αλλά ακολουθούν αρκετά κοντά τα Ομόλογα της Ιταλικής Δημοκρατίας, της Ισπανικής Δημοκρατίας επομένως η κρίση αυτή έχει γενικευθεί και σαν αποτέλεσμα όλων των πιέσεων υπήρξε μια Σύνοδος Κορυφής την 21η Ιουλίου, στην οποία οι Ευρωπαίοι Ηγέτες πήραν κάποιες αποφάσεις επιχειρώντας να δώσουν ένα τέλος σε αυτή την κρίση του χρέους.

Οι αποφάσεις της 21ης Ιουλίου, είναι πολύ σωστές αποφάσεις και κατά την άποψή μας θα υλοποιηθούν όλες στο έπακρο. Για κάποιο λόγο οι αγορές ήθελαν να δοκιμάσουν την αποφασιστικότητα της Ηγεσίας της Ευρώπης να προχωρήσει σε αυτές λύσεις που είναι λύσεις που δίνουν λύση στο πρόβλημα. Και δεν πίστεψαν ότι αυτά μπορούν να γίνουν πραγματικότητα. Κατά συνέπεια είχαμε μια δευτερογενή κρίση η οποία ξεκίνησε κυρίως τον Αύγουστο και έχει κορυφωθεί γύρω στα μέσα προς τέλος Σεπτεμβρίου. Θεωρούμε ότι ήταν η κορυφώση της κρίσης. Όλο αυτό έχει δημιουργήσει μια μεγάλη αστάθεια σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Αυτή η αστάθεια έχει μεταφραστεί σε φόβους για το πιστωτικό σύστημα, έχουμε φόβους για το πιστωτικό σύστημα της Γαλλίας π.χ και για πολύ μεγάλες τράπεζες, πράγματα τα οποία μέχρι πριν από λίγο καιρό δεν μπορούσαμε ούτε καν να τα διανοηθούμε. Επανερχόμενος σε αυτό που

σας είπα στην αρχή, είναι φανερό ότι υπάρχουν πολύ μεγάλες ανομοιομορφίες μέσα σε μια Ευρώπη, με τελείως διαφορετικές οικονομίες. Για παράδειγμα, η Γερμανία έχει μεγάλη ανάπτυξη και χρειάζεται ψηλά επιτόκια, ενώ ο Ευρωπαϊκός Νότος έχει ύφεση και χρειάζεται χαμηλά επιτόκια. Καλώς ή κακώς όλοι συμμετέχουμε σε ένα Ευρωπαϊκό Νόμισμα και η πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας πρέπει να είναι κοινή. Άρα πρέπει να υπάρχει μόνο ένα επιτόκιο και δεν μπορούν να συγκεραστούν αυτή τη στιγμή οι μεγάλες διαφορές των οικονομιών. Κατά τη δική μας άποψη, οι αποφάσεις της 21ης Ιουλίου έτσι όπως ξεκίνησαν να εφαρμόζονται αλλά και το μέλλον θα φέρει μια οικονομική ενοποίηση της Ευρώπης. Δεν υπάρχει τρόπος να συνεχίσει να υπάρχει Ευρωπαϊκή Νομισματική Ένωση χωρίς να υπάρχει ενοποίηση σε επίπεδο οικονομιών. Άρα οι οικονομίες πρέπει να έχουν κοινά budgets και πρέπει να κινούνται όλες με ένα σχετικά παράλληλο τρόπο στα μέτρα των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Μέσα σε αυτή τη δίνη ήθελα να σας κάνω κάποιες αναφορές καταρχήν για την Κυπριακή Οικονομία.

• Κυπριακή Οικονομία

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία που έχουμε οι αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις από το ατύχημα στο Βασιλικό φαίνεται ότι είναι πιο ήπιες από ότι αρχικά αναμενόταν και σαν αποτέλεσμα

αυτού, η πιθανή επίπτωση στο Ακαθάριστο Προϊόν θα είναι ελαφρά καλύτερη από το αναμενόμενο. Για τη χρονιά που διατρέχουμε πιστεύουμε ότι η οικονομία θα κινηθεί θετικά με ρυθμό ανάπτυξης από 0,5 έως 1% και περίπου 1% παραπάνω για το 2012 από 1 έως 1,5%. Επιπλέον το πρώτο πακέτο μέτρων, με στόχο τη δημοσιονομική εξυγίανση στην Κύπρο έχει ήδη ψηφιστεί από το κοινοβούλιο και ένα δεύτερο πακέτο μέτρων είναι υπό υλοποίηση. Για το δεύτερο πακέτο μέτρων δεν ξέρουμε πάρα πολλές λεπτομέρειες εκτός από τις δημοσιογραφικές αναφορές, οι οποίες έχουν γίνει και την επίπτωση ότι αυτά τα μέτρα θα φέρουν στη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Η οποία φαίνεται ότι ο στόχος είναι κάπι μεταξύ 5,5% με 6% να είναι το δημοσιονομικό έλλειψη αυτή τη χρονιά ελαφρά αυξητικό σε σύγκριση με πέρυσι για δυο λόγους. **Πρώτον**, λόγω του απυχήματος αλλά και **δεύτερο** γιατί τα μέτρα είναι οπισθιοβαρή, δηλαδή λαμβάνονται σε χρονική στιγμή στην οποία δεν μπορούν να δουλέψουν κατά τη διάρκεια του 2011. Βεβαίως, οι στόχοι του δημοσιονομικού ελλείμματος για την επόμενη χρονιά είναι αρκετά αισιόδοξοι για το 2- 2,5% και βεβαίως αν δεν απατόμαστε μιλάμε για επίτευξη ισοσκελισμένου προϋπολογισμού για το 2013 χωρίς ελλείμματα. Αυτό το οποίο θέλουμε να τονίσουμε, δεν ξέρουμε βέβαια λεπτομέρειες για το δεύτερο πακέτο μέτρων, πιστεύουμε ότι βρισκόμαστε σε μια πολύ ευαίσθητη χρονικά στιγμή για τις οικονομίες της Ευρώπης, πιστεύουμε τα μέτρα θα είναι τολμηρά, εκτιμούμε ότι τα μέτρα είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, εκείνο όμως που θέλουμε να ελπίζουμε είναι ότι θα είναι αρκετά ισχυρά τα μέτρα ώστε να μην υπάρχει 3ο πακέτο μέτρων. Γιατί εάν τα μέτρα δεν αποδειχθούν, είτε σε εισπραξιμότητα, είτε σε έκταση, αρκετά σημαντικά και υπάρξει τρίτο πακέτο μέτρων, τότε θα υπάρξει δυσπιστία ότι γιατί να μείνουμε στο τρίτο και να μην προχωρήσουμε και στο τέταρτο και οιύτα καθεξής. Άρα κατά την άποψή μας πρέπει η κυβέρνηση να κάνει τα τολμηρά βήματα που απαιτούνται με στόχο του να περάσει προς τις αγορές μια πολύ καλή οικονομική κατάσταση της οικονομίας Κύπρου, η οποία ήδη βρίσκεται σε σημαντικά

λύτερη κατάσταση ειδικά όσον αφορά το χρέος όσο ακαθάριστο προϊόν προς άλλες οικονομίες της Ευρώπης. Αυτός ο λόγος είναι στο 60-65% και είναι πραγματικά χαμηλότερο από το μέσο όρο της Ευρώπης που είναι στο 80% και σημαντικά καλύτερος από άλλους. Επίσης, έχουμε διαβάσει για την προοπτική σύναψης ενός διμερούς δανείου περίπου 2,5 δισεκατομμυρίων ευρώ μεταξύ της Κύπρου και της Ρωσίας, αυτό το δάνειο εφόσον υλοποιηθεί θα διασφαλίσει ότι η Κύπρος είναι σε θέση να εξασφαλίσει ανάγκες χρηματοδότησης μέχρι το 2013 χωρίς να υπάρχει ανάγκη προσφυγής στην αγορά και βεβαίως εξαλείφει την πιθανότητα ανάγκης υποστήριξης της Κύπρου από κάποιο πακέτο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Η επίτευξη αυτού του δανείου σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να φέρει εφησυχασμό για την υλοποίηση των δημοσιονομικών μέτρων τα οποία πρέπει κατά την άποψή μας να προχωρήσουν απαρέγκλιτα. Ταυτόχρονα η ολοκλήρωση της σύναψης του δανείου εκτιμούμε θα εκληφθεί πολύ θετικά από τους Οίκους Αξιολόγησης, οι οποίοι λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι οι δανειακές ανάγκες μεχρι το 2013 έχουν καλυφθεί, θα αξιολογήσουν αρκετά διαφορετικά την Κύπρο και θα δοθεί και η δυνατότητα να επιστρέψουμε σε καλύτερους ρυθμούς ανάπτυξης, άρα και μεγαλύτερα έσοδα για το δημόσιο, άρα και τελικά καλύτερες πιστοληπτικές διαβαθμίσεις. Τέλος, στην Κύπρο δίνεται η δυνατότητα να εκμεταλλευτεί την προνομιακή γεωγραφική της θέση, αφού βρίσκεται σε ένα πολύ

Ο Όμιλος είναι υγιής έχει ρευστότητα και αυτή τη στιγμή δεν χρειάζεται κεφάλαια, άρα οποιαδήποτε αναφορά πάνω σε θέματα ΑΜΚ δεν υφίσταται. Εμείς κάναμε μια ανακοίνωση τον Ιούλιο μετά από τα αποτελέσματα για το stress test τα οποία δεσμευτήκανε για μείωση στοιχείων ενεργητικού

κομβικό γεωγραφικό σημείο, μεταξύ Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής και ενδέχεται να αναδειχθεί σε ένα βασικό περιφερειακό ενεργειακό κόμβο, καθώς οι γεωτρήσεις με στόχο την ανεύρεση των αποθεμάτων φυσικού αερίου, έχουν ήδη ξεκινήσει. Αυτά ήθελα να σας πω για την Κυπριακή Οικονομία.

• Όμιλος Marfin-Laiki

Τώρα προχωρώντας στα θέματα της τράπεζάς μας. Εκείνο που θέλω να σας πω είναι ότι ένα πολύ σημαντικό σημείο, το οποίο δεν έχει πάρει τη δημοσιότητα την οποία έπρεπε είναι η αναμενόμενη πρόταση της Ελληνικής κυβέρνησης για εθελοντική ανταλλαγή των κρατικών Ομολόγων. Όπως ξέρετε αυτό ήταν μια από τις αποφάσεις οι οποίες λήφθηκαν στην περίφημη σύνοδο της 21ης Ιουλίου. Σύμφωνα με τη συμφωνία αυτή, οι τράπεζες, τα ασφαλιστικά ταμεία, τα αμοιβαία κεφάλαια τα οποία βρίσκονται σε Ευρωπαϊκό έδαφος, αλλά κατά πάσα πιθανότητα η πρόταση θα υλοποιηθεί και σε άλλες χώρες, έχουν τη δυνατότητα να ανταλλάξουν τα Ομόλογα που κατέχουν στο χαρτοφυλάκιο τους με Ομόλογα τα οποία έχουν διαφορετική πιστοληπτική διαβάθμιση και τελείως διαφορετική εξασφάλιση από το Ελληνικό κράτος. Αυτό θα γίνει με μια ζημία όμως γιατί η παρούσα αξία των Ομολόγων που ανταλλάσσουν με τα Ομόλογα που έχουν στο χαρτοφυλάκιο τους εφόσον κάποιος τα πιπολογήσει στο 100%, έχει μια διαφορά 21%. Άρα αυτοί οι οποίοι εθελοντικά θα συμμετέχουν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι υποχρεωμένοι να κάνουν μια απομείωση της αξίας των Ομολόγων που έχουν στο χαρτοφυλάκιο τους κατά 21%. Η τράπεζα μας αφού μελέτησε με λεπτομέρεια το πρόγραμμα ανταλλαγής πήρε απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου να συμμετέχει στο λεγόμενο PSI, είναι το Public Sector Involvement, όπως διαμορφώθηκε. Τώρα όπως σας είπα, αυτή η συμφωνία αλλάζει δραματικά την ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων αφού στις περισσότερες επιλογές του προγράμματος το ομολογιακό κεφάλαιο εξασφαλίζεται κατά 100% από Ομόλογα με πιστοληπτική διαβάθμιση AAA. Οπότε θα είναι το EFSF η χώρες που κάνουν γκαραντί το EFSF με πιστοληπτική διαβάθμιση AAA. Άρα μειώνεται σημαντικά

Τραπεζικά θέματα

 MARFIN POPULAR BANK

οποιαδήποτε αρνητική επίπτωση ή οποιοδήποτε αρνητικό γεγονός το οποίο μπορεί να συμβεί στην Ελλάδα. Επομένως, με την οριστικοποίηση του προγράμματος ο κίνδυνος αθέτησης των υποχρεώσεων του Ελληνικού Δημοσίου είναι σημαντικά χαμηλότερος από ότι ήταν πριν από το πρόγραμμα και από ότι είναι για τις τράπεζες που συμμετέχουν. Άρα όταν μιλάμε για έκθεση στην Ελλάδα και αναφερόμαστε για έκθεση σε Ομόλογα, οι τράπεζες που θα συμμετέχουν στο πρόγραμμα, με την ολοκλήρωση του προγράμματος, που εκτιμούμε ότι θα είναι στο τέλος αυτού του έτους, θα έχουν στο χαρτοφυλάκιό τους Ομόλογα τα οποία μόνο η τιμή του κουπονιού εξαρτάται από την Ελλάδα. Το Ομόλογο θα αποτιθωθεί με εγγύηση AAA, άρα έχει «μειωθεί» σημαντικά πλέον ο κίνδυνος για την Ελλάδα. Για το λόγο αυτό αναμένουμε ότι η αξία αυτών των τίτλων όταν αρχίσουν να διαπραγματεύονται, θα αυξηθεί η δυνατότητα ενεχυρίσης στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα και αυτό θα μειώσει την εξάρτηση πάρα πολλών τραπεζών της περιοχής Κυπριακών και Ελληνικών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, καθώς επίσης, θα είναι και δυνατή η επαναγόρα δημοσίου χρέους από τη δευτερογενή αγορά. Αυτά που είπαμε φέρνουν σαν αποτέλεσμα ενίσχυσης της ρευστότητας στους κατόχους των νέων Ελληνικών Ομολόγων και κατ' επέκταση μετά από την ολοκλήρωσή του που θα είναι κατά την εκτίμηση μας στο τέλος του έτους θα έχουμε αποκλιμάκωση των spread το οποίο θα οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της κερδοφορίας. Το PSI επίσης εκτιμούμε ότι θα έχει ένα πολύ θετικό αντίκτυπο στη βιωσιμότητα του Ελληνικού χρέους, καθώς αποτελεί ένα βασικό στοιχείο της ευρύτερης στρατηγικής για τη μείωση του συνολικού χρέους του Ελληνικού Δημοσίου. Η ανακούφιση που θα επελθεί από τη μείωση των επιτοκίων, θα διευκολύνει την Ελλάδα να πετύχει τους δημοσιονομικούς στόχους και η μείωση των επιτοκίων αναμένεται να βελτιώσει το συνολικό δημοσιονομικό έλλειψμα της Ελλάδας για το 2011 στο 8% έναντι 9,1 προ PSI άρα είναι 1% κατευθείαν στο δημοσιονομικό έλλειψμα. Βασικός στόχος της Ελληνικής Κυβέρνησης είναι το 80% των κατόχων των Ομολόγων να αποδεχθεί την ανταλλαγή. Έχει γίνει ήδη όπως ξέρετε μια επίσημη πρόταση προώθησης της συμμετοχής, άρα η Ελληνική Κυβέρνηση μπορεί συνεκτιμήσει αυτή τη στιγμή πού βρίσκεται. Οι Δημοσιογραφικές πληροφορίες αναφέρουν, ότι πριν από περίπου 15 μέρες ήταν κοντά στο 85% και οι πληροφορίες αυτής της εβδομάδας αναφέρουν ότι η συμμετοχή είναι κάπου κοντά στο 90%. Ίσως και όλη η πρόσφατη αν θέλετε αστάθεια στο Ευρωσύστημα έχει δώσει μια μεγαλύτερη δυνατότητα επιλογής του συγκεκριμένου προγράμματος καθώς τα πα-

Η Γερμανία έχει μεγάλη ανάπτυξη και χρειάζεται ψηλά επιτόκια, ενώ ο Ευρωπαϊκός Νότος έχει ύφεση και χρειάζεται χαμηλά επιτόκια. Όμως, πρέπει να υπάρχει μόνο ένα επιτόκιο και δεν μπορούν να συγκεραστούν αυτή τη στιγμή οι μεγάλες διαφορές των οικονομιών

λιά Ομόλογα έχουν χάσει σε αξία. Εδώ όπως σας είπα ο όμιλος της Marfin Popular Bank αφού μελέτησε αναλυτικά το πρόγραμμα αποφάσισε να συμμετέχει με Ομόλογα της τάξεως των 2,6 δισκατομμυρίων ευρώ και εκείνο το οποίο πρέπει να πούμε είναι ότι η εκτιμώμενη λογιστική απομίνωση αιγγίζει περίπου το 18% του ομολογιακού χαρτοφυλακίου. Ειδατε ότι στον ισολογισμό μας στις 30/6 όπως όλες οι Ευρωπαϊκές Τράπεζες έχουμε περιλάβει ένα κονδύλιο απομείωσης 274 εκατομμυρίων ευρώ το οποίο προέρχεται από την ανταλλαγή των Ομολόγων, αλλά όπως σας έχουμε ενημερώσει εδώ και πολύ καιρό, ένα μεγάλο τμήμα από τις απομειώσεις των Ελληνικών Ομολόγων περνιόνται στα ίδια μας κεφάλαια τα οποία είναι τα λεγόμενα επενδυτικά και σύμφωνα με τη μεθοδολογία μας μόνο 56 εκατομμύρια ευρώ από όλα αυτά τα 274 ήταν η απομείωση σε επίπεδο κεφαλαίων. Άρα ναι, λογιστικά έπρεπε να γράψουμε αυτή τη ζημιά σε επίπεδο κεφαλαίων όμως η απομείωση ήταν σημαντικά χαμηλότερη. Οι δείκτες των εποχικών μας κεφαλαίων μετά την απομίνωση κυμάνθηκαν στο 8,6% και ελπίζουμε ότι η εργατική κερδοφορία της τράπεζας θα μας φέρει σε νούμερα πάνω από το 9 στους επόμενους 6 με 9 μήνες. Θυμίζω ότι η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου έχει θέσει σαν δείκτη ελάχιστων εποπτικών κεφαλαίων το δείκτη των βασικών ίδιων κεφαλαίων στο 8%, άρα στο τέλους του χρόνου όλες οι Κυπριακές Τράπεζες πρέπει να έχουν ένα δείκτη βασικών ίδιων κεφαλαίων 8%. Εξαιρουμένων των απομειώσεων του χαρτοφυλακίου τα καθαρά μας κέρδη κυμάνθηκαν στα 77 εκατομμύρια ευρώ εκείνο όμως που φαίνεται ότι έχει αρχίσει και

δουλεύει πολύ καλά είναι το καθαρό επιτοκιακό μας έσοδο το οποίο δείχνει σταδιακή βελτίωση, τριψηνο μετά από τρίψηνο βρεθήκαμε στα 195 εκατομμύρια ευρώ, αυτό το ποσό είναι ποσό ρεκόρ για τον Όμιλο μας, σε κανένα τρίψηνο στην ιστορία ο Όμιλος δεν είχε αυτά τα επιτοκιακά έσοδα τα οποία αποτελούν και το κύριο μας έσοδο περίπου 60 με 70% των εσόδων μας προέρχεται από το συγκεκριμένο επιτοκιακό έσοδο. Ο δείκτης περιθώριού αυξήθηκε για πρώτη φορά πάνω από το 2%. Στο παρελθόν είχαμε ακούσει την κριτική ότι είναι χαμηλό το επιτοκιακό μας περιθώριο τώρα φτάσαμε στο 2,14% και πιστεύουμε ότι μέχρι τέλος του χρόνου θα είμαστε σε νούμερα σημαντικά μεγαλύτερα και σίγουρα πάνω από το 2,14%. Εκείνο το οποίο επίσης πρέπει να πούμε είναι ότι συνεχίσαμε μια συντρητική πολιτική προβλέψεων πάιροντας παραπάνω από 100 εκατομμύρια προβλέψεις για απομείωση δανείων, ο δείκτης προβλέψεων προς χορηγήσεις αυξήθηκε κατά 0,55% σε ετήσια βάση και κατά 0,4% σε τριψηνιαία βάση και ο κύριος επιτρεασμός αυτού του δείκτη είναι λόγω των δραστηριοτήτων του Όμιλου στην Ελλάδα. Αυτή είναι μια πολύ μικρή ανάλυση της κερδοφορίας μας και των κινήσεων των οποίων έχουμε κάνει, οπότε επειδή δεν θέλω να μονολογήσω επειδή είπα ήδη αρκετά, με αυτή την ανάλυση να σταματήσω και να ανοίξουμε τη συζήτηση.

• Αύξηση κεφαλαίου

Ερώτηση από το ΕΥΡΟΚΕΡΔΟΣ: Εάν τυχόν αποφασίσετε αύξηση κεφαλαίου του Ομίλου ποιά πιστεύετε ότι είναι τα ποσά που θα σας φέρουν σε θέση να υλοποιήσετε τους στόχους

σας, τον προγραμματισμό σας και τα μεσοπρόθεσμα σχέδιά σας. Δηλαδή, πόσα λεφτά θα χρειαζόταν ο Όμιλός σας να είναι πλήρως υγιής και να έχει και ρευστότητα.

Απ: Ο Όμιλος είναι υγιής, έχει ρευστότητα, και αυτή τη στιγμή δεν χρειάζεται κεφάλαια, άρα οποιαδήποτε αναφορά πάνω σε θέματα αυξήσεων κεφαλαίων δεν υφίσταται. Υπάρχουν μεθοδολογίες αύξησης των εποπτικών κεφαλαίων με μείωση στοιχείων ενεργητικού. Εμείς κάναμε μια ανακοίνωση τον Ιούλιο μετά από τα αποτελέσματα για το stress test τα οποία δεσμευτήκανε για μείωση στοιχείων ενεργητικού. Τα στοιχεία ενεργητικού δεν είναι απαραίτητο να είναι δάνεια μπορεί π.χ να είναι Ομόλογα. Όταν έχουμε στη διάθεσή μας Ομόλογα. Για να κρατήσεις Ομόλογα σαν τράπεζα πρέπει να έχεις κεφάλαια, εάν δεν έχεις αυτά τα Ομόλογα δεν χρειάζεται να έχεις τα κεφάλαια. Επομένως, υπάρχει δυνατότητα βελτίωσης των δεικτών σου και των κεφαλαίων σου με άλλες μεθοδολογίες. Ταυτόχρονα εμείς προχωρούμε και στην έκδοση Ομολόγων, όπως είναι και ένα από τα θέματα σήμερα στη Γενική μας Συνέλευση. Τα Ομόλογα αυτά ονομάζονται Ομόλογα Ενισχυμένου Κεφαλαίου, άρα είναι Tier 1 διαβάθμιση αλλά επειδή έχουν δυνατότητα ανταλλαγής σε περίπτωση που οι εποπτικοί δείκτες πέσουν κάτω από το 5,5% το οποίο είναι μια σειρά Ομολόγων την οποία έχουμε κάνει στο παρελθόν με 80 εκατομμύρια και έχουν κάνει και ανταγωνιστές μας στην Κύπρο. Αυτά θεωρούνται πρωτοβάθμια για λόγους stress test. Άρα έχουμε ένα πλάνο κεφαλαιακής ενίσχυσης. Κανένα από αυτά τα πλάνα δεν περιλαμβάνει αύξηση ιδίων κεφαλαίων.

• Κατάσταση στην Ελλάδα:

Αυτή τη στιγμή βρισκόμαστε στο μάτι του κυκλώνα. Οι δικές μας εκτιμήσεις είναι ότι σίγουρα στην Ελλάδα έχουν γίνει αρκετά μεγάλες αλλαγές, έχουν παρθεί πάρα πολλά μέτρα, δημοσιονομικής εξυγίανσης, πολλά από αυτά δεν δουλεύουνε γιατί είναι πάρα πολύ δύσκολο, ο εισπρακτικός μηχανισμός της Ελλάδας δεν υπάρχει, υπάρχει μια πίεση για απολύσεις στο δημόσιο τομέα, γιατί αυτό είναι το μόνο σίγουρο μέτρο το οποίο φαίνεται ότι την TROIKA την πειθεί, και έχουμε φτάσει σε ένα πολύ ευαίσθητο και λεπτό κοινωνικά τουλάχιστον σημείο. Η Ελληνική Κυβέρνηση έκανε μια πρόταση της λεγόμενης εργασιακής εφεδρείας όπου πολύς κόσμος που δουλεύει στην κεντρική κυβέρνηση μπαίνει σε μια εφεδρεία πέντε χρόνια με την προϋπόθεση ότι μέσα σε αυτά τα πέντε χρόνια θα βρεθεί κάποια μετάταξη. Δηλαδή, άτομα τα οποία είναι υπερβάλλοντα σε έναν οργανισμό μετατίθενται σε ένα αυτοποιημένο μηχανισμό αλλά με μια πτώση των αποδοχών τους η οποία ισούται με 50%. Άρα, αν

κάποιος θέλει να δει το συγκεκριμένο μέτρο με τις αντίστοιχες αν θέλετε απολύσεις που κοιτάζει η Ελληνική Κυβέρνηση, το συγκεκριμένο μέτρο επί δυο φέρνει ακριβώς το ισοδύναμο οικονομικά αποτελέσμα που θέλει η TROIKA. Άρα εκτιμούμε ότι η TROIKA θα πει ότι έχει γίνει πρόοδος. Το Ελληνικό κοινοβούλιο ψήφισε ένα επιπρόσθετο πακέτο μέτρων το οποίο αφορά τα real estate taxes, νομίζω ότι θα δοθεί η επόμενη δόση και θα επανεκτιμηθεί όλη η κατάσταση της Ελληνικής οικονομίας στο τέλος αυτού του έτους. Το 2012 δεν υπάρχει περίπτωση να μην είναι τα δημόσια οικονομικά σημαντικά καλύτερα από πλευράς εξόδων. Στα έσοδα, αν δεν υπάρχει ανάκαμψη της οικονομίας, είναι δύσκολο να δούμε τα φορολογικά έσοδα να ανεβαίνουν.

• Επιτοκία

Ερώτηση: Επειδή οι πελάτες σας είναι και πελάτες άλλων τραπεζών έχουν ακουστεί ευμενή σχόλια για τη στάση που τηρεί ο Όμιλος Laiki όσον αφορά το επιτόκιο, γιατί άλλες τράπεζες έχουν από τον Αύγουστο αυξήσει τα επιτόκια.

Απ: Είναι γεγονός ότι είμαστε η ηπιότερη τράπεζα και η συμπεριφερόμενη πολύ πιο φιλικά στους πελάτες από όλες τις τράπεζες ειδικά στην Κύπρο. Αυτό θέλουμε να το τονίσετε και εσείς σωστά, είναι τα μηνύματα που παίρνετε από εμάς και αυτό γίνεται γιατί αισθανόμαστε αρκετά δυνατοί στις προοπτικές μας ώστε να δείχνουμε την υπομονή αλλά και να μη μεταφέρουμε όλο το βάρος της κρίσης επάνω στους πελάτες. Αυτό είναι ίδιαίτερα σημαντικό αλλά ταυτόχρονα δείχνει ότι αν συμπεριφερόμεις κι εμείς όπως συμπεριφέρονται οι υπόλοιπες τράπεζες στην υπόλοιπη αγορά, τί προοπτικές μπορεί να δημιουργήσει η κερδοφορία μας. Πιστεύουμε ότι οι πελάτες έχουν και μνήμη και θυμούνται είναι και αυτή και η κουλτούρα μας και η πολιτική μας. Αναμένουμε ότι όταν έρθουν οι καλύτερες μέρες που σίγουρα θα έρθουν, θα εκπιμηθεί. Άλλα θέλουμε να είναι και γνωστό επειδή

εσείς είστε αυτοί που μεταφέρουν τα μηνύματα θα το εκτιμήσουμε εάν μεταφερθεί και αυτό.

• Υποβάθμιση της Κύπρου και των τραπεζών μας

Ερώτηση: Υποβάθμιση της Κυπριακής Οικονομίας και υποβάθμιση των τραπεζών.

Απ: Οι τράπεζες είναι ένας βασικός μοχλός ανάπτυξης μιας εξωστρεφούς οικονομίας όπως έχει διαμορφωθεί πλέον η Κυπριακή Οικονομία. Η Κυπριακή Οικονομία έχει ένα μοντέλο ανάπτυξης. Οι τράπεζες είναι διεθνοποιημένες και στα πλαίσια των διεθνών τους εργασιών ανοίχτηκαν στην Νοτιοανατολική Ευρώπη, ανοίχτηκαν στην Ελλάδα ο οποίος είναι ένας φυσικός trade partner της Κύπρου. Αυτό έγινε γιατί είναι διεθνοποιημένη η οικονομία. Δεν έγινε τυχαία. Δεν είναι μια οικονομία σαν τη οικονομία της Μάλτας. Οι τράπεζες έφεραν τους ξένους καταθέτες και οι ξένοι καταθέτες με τη σειρά τους αγοράζουνε ακίνητα στην Κύπρο και βοηθούν την οικονομία. Αυτό το πράγμα είναι ένα γαϊτανάκι το οποίο βοηθάει την οικονομία. Αυτό προϋποθέτει μεγάλα τραπεζικά συστήματα τα οποία δεν μπορεί ενας πελάτης να κάνει πράξεις μόνο στην Κύπρο και να έχει κυπριοφαρείς τράπεζες. Οι τράπεζες έγιναν πιο διεθνείς. Άρα η κυβέρνηση επωφελείται λόγω αυξημένων εσόδων όχι μόνο από την κλασική τραπεζική δουλειά από όλες τις παράπλευρες τραπεζικές δουλειές. Επωφελείται λόγω αύξησης, μείωσης της ανεργίας. Υπάρχει κόσμος που δουλεύει σε παράπλευρες δουλειές οι οποίες έχουν σχέση με την τράπεζα και τις τραπεζικές εργασίες, πάνω σε διεθνείς εργασίες. Επομένως, είναι πολύ άδικο να λέμε ότι οι τράπεζες ευθύνονται για το που βρίσκεται η Κυπριακή Δημοκρατία αυτή τη στιγμή. Οι τράπεζες ακολούθησαν μια φυσική ανάπτυξη της Κύπρου σαν διεθνές χρηματοοικονομικό κέντρο. Άρα ο τραπεζικός τομέας ναι είναι μεγάλος αλλά τα θέματα και ο τρόπος που έχει αναπτυχθεί το προγράμμα διάστημα αλλά και η εποπτεία όλα παραπέμπουν σε πολύ περιορισμένα ρίσκα.

Τραπεζικά θέματα

Emporiki Bank
CRÉDIT AGRICOLE GROUP

Αναβαθμίζεται με προδιαγραφές του Ομίλου της Crédit Agricole

Emporiki Bank - Cyprus: Ενισχύει την παρουσία της στην Κύπρο

Πορεία από το 1994

Η πρώτη φάση της εισόδου της Εμπορικής Τράπεζας στην κυπριακή αγορά εξελίσσεται κατά την περίοδο 1994-2001, ως Περιφερειακή Διεύθυνση με υποκαταστήματα της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος ΑΕ. Στην περίοδο αυτή η Τράπεζα επικεντρώθηκε σε εργασίες από επιχειρήσεις και μεγάλους οργανισμούς και σταδιακά έφτασε να αριθμεί πέντε καταστήματα. Στα μέσα του 2001 άρχισε η λειτουργία της θυγατρικής Emporiki Bank-Cyprus Ltd, σε συνεργασία με Κύπριους επιχειρηματίες.

Το 2006 η Emporiki Bank - Cyprus εντάχθηκε μαζί με τον Όμιλο της Εμπορικής Τράπεζας, στην Crédit Agricole, το μεγαλύτερο τραπεζικό ομίλο της Γαλλίας και έναν από τους ισχυρότερους τραπεζικούς ομίλους στην Ευρώπη, με παρουσία σε περισσότερες από 70 χώρες, δίκτυο 11.500 καταστημάτων και πάνω από 54 εκατομμύρια πελάτες παγκοσμίως.

Η Emporiki Bank - Cyprus έχει την εδρά της στη Λευκωσία και στελεχώνεται από 200 εργαζόμενους. Διαθέτει δίκτυο 11 Καταστημάτων και 4 Επιχειρηματικών Κέντρων στα κεντρικότερα σημεία όλων των πόλεων του νησιού, καθώς και Μονάδα Διεθνών Σχέσεων.

Στρατηγική των δυο Ομίλων, της Εμπορικής Τράπεζας και της Crédit Agricole, είναι να διατηρήσουν την πολιτική υγιούς ανάπτυξης στην Κύπρο, καθιστώντας παράλληλα την κυπριακή θυγατρική ως "βάση" περαιτέρω ανάπτυξης, μέσα από τη μέγιστη αξιοποίηση συνεργιών στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, της Ρωσίας και της Μεσογείου.

"Η αποστολή μας είναι η εδραίωση της Emporiki Bank - Cyprus ως μια από τις πιο δυναμικές, ευέλικτες και καινοτόμους Τράπεζες με μελλοντικό προσανατολισμό και αφοσίωση στην παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών στους πελάτες μας, μέσα από την ανάπτυξη μακρόχρονων σχέσεων εμπιστοσύνης και την ουσιαστική συνεισφορά στις ανάγκες της κοινωνίας. Βασικός στόχος μας είναι επίσης η ενίσχυση της παρουσίας μας στην Κύπρο μέσω της ανάπτυξης συνεργιών με τους Ομίλους της Εμπορικής Τράπεζας και της Crédit Agricole", Μαρία Διονυσιάδου Ανώτατη Εκτελεστική Διευθύντρια

Τα Κεντρικά Γραφεία της Emporiki Bank - Cyprus στη Λευκωσία.

2010 – 2011

Από το 2010 η Emporiki Bank - Cyprus αναβαθμίζει τα καταστήματά της υιοθετώντας τις προδιαγραφές του διεθνούς μοντέλου λιανικής τραπεζικής του Ομίλου της Crédit Agricole. Μετά την ανανέωση του Καταστήματος της Emporiki Bank - Cyprus στην Πλατεία Ελευθερίας στη Λευκωσία κατά τη διάρκεια του 2010, η εφαρμογή του διεθνούς μοντέλου λιανικής του Ομίλου της Crédit Agricole έχει ολοκληρωθεί και στα Καταστήματα Λάρνακας και Πλατείας Δικαστηρίων στην Πάφο. Προσαρμοσμένο στις ιδιαιτερότητες και τα δεδομένα της κυπριακής αγοράς, το νέο μοντέλο εστιάζει τόσο στη λειτουργική όσο και στην αισθητική αναβάθμιση των καταστημάτων, με γνώμονα τη διαρκή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, την ταχύτερη και προσωποποιημένη εξυπηρέτηση και τη συνολικά πιο αποδοτική λειτουργία του καταστήματος.

Παράλληλα, η Emporiki Bank - Cyprus ανταποκρινόμενη στις αυξανόμενες ανάγκες των πελατών της, υλοποιεί μια συνολική αναβάθμιση των τεχνολογιών και των υποδομών της που στό-

χο έχουν την αυτοματοποίηση των συναλλαγών και την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής τραπεζικής. Διαχρονικά, η Τράπεζα δραστηριοποιείται στους τομείς της λιανικής και εταιρικής τραπεζικής, αναπτύσσοντας και εξελίσσοντας συνεχώς το ευρύ φάσμα τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών σε ιδιώτες, επαγγελματίες, μικρομεσαίες επιχειρήσεις και μεγάλους οργανισμούς, καλύπτοντας τις αποταμιευτικές, χρηματοδοτικές και επενδυτικές τους ανάγκες. Οι ιδιώτες εξυπηρετούνται από το δίκτυο καταστημάτων, ενώ για τις επιχειρήσεις έχουν επίσης δημιουργηθεί τα Επιχειρηματικά Κέντρα τα οποία στελεχώνονται από εξειδικευμένο προσωπικό.

Μονάδα Διεθνών Σχέσεων

Η Κύπρος είναι ευρέως αναγνωρισμένη ως μία πολύ καλή επαγγελματική βάση για ιδιώτες και επιχειρήσεις που προσβλέπουν να επενδύσουν και να επεκταθούν διεθνώς. Αυτό οφείλεται στο ελκυστικό επιχειρηματικό, νομικό και φορολογικό πλαίσιο της οικονομίας της Κύπρου. Ως αποτέλεσμα, η τραπεζική διεθνών επιχειρήσεων έχει αναπτυχθεί σημαντικά και έχει εξε-

λιχθεί σε ένα αρκετά ανταγωνιστικό τομέα.

Ανταποκρινόμενη σε αυτή την ανάγκη και για την καλύτερη εξυπηρέτηση των διεθνών πελατών της, η Emporiki Bank - Cyprus προχώρησε το 2010 στην ίδρυση εξειδικευμένης μονάδας, τη Μονάδα Διεθνών Σχέσεων. Η μονάδα αυτή εξυπηρετεί τις διεθνείς επιχειρήσεις και ιδιώτες μέλη τους μέσω όλων των προϊόντων και υπηρεσιών που διαθέτει η Τράπεζα στη Κύπρο, ενώ για την κάλυψη εξειδικευμένων αναγκών διαθέτει υπηρεσίες μέσω συνεργατών, όπως μεγάλους λογιστικούς και νομικούς οίκους. Επιπρόσθετα, παρέχει τις αναγκαίες διασυνδέσεις από και προς άλλα μέλη των Ομίλων της Εμπορικής και της Crédit Agricole, για πελατειακές ανάγκες όπως εξυπηρέτηση και διευκολύνσεις σε χώρες όπου έχουν παρουσία οι δύο Όμιλοι.

Κατά τη διάρκεια του 2011, η Μονάδα Διεθνών Σχέσεων προχώρησε σε επαφές και παρουσιάσεις των υπηρεσιών της στην Ελλάδα, τη Βουλγαρία και την Ουκρανία, οι οποίες στέφθηκαν με μεγάλη επιτυχία. Το έμπειρο προσωπικό της μονάδας παρέχει αποτελεσματικές υπηρεσίες με ταχύτητα και ευελιξία, προσαρμοσμένες πάντα στις τραπεζικές ανάγκες του κάθε πελάτη ξεχωριστά.

Μονάδα Εξειδικευμένων Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών

Υπό εξελίξη βρίσκεται η δημιουργία της νέας Μονάδας Εξειδικευμένων Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών, η οποία θα δραστηριοποιηθεί στους τομείς Factoring και Αμοιβαίων Κεφαλαίων, σε συνεργασία με τους Ομίλους της Εμπορικής Τράπεζας ΑΕ και της Crédit Agricole.

Ήδη, από το 2004, η Τράπεζα αντιπροσωπεύει στην Κύπρο αμοιβαία κεφάλαια της πρώην «Ερμής» και σήμερα της Amundi Ελλάς. Στόχος της νέας μονάδας είναι η περαιτέρω αξιοποίηση των ενδοομιλικών ευκαιριών για την προσφορά στους πελάτες και των διεθνώς αναγνωρισμένων προϊόντων Amundi. Όλες οι απαραίτητες εργασίες και υποδομές αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2011, ώστε η Μονάδα να αρχίσει στις εργασίες της στις αρχές του 2012. Παράλληλα, η Υπηρεσία Factoring έχει ήδη συσταθεί από τη Μονάδα και αναμένεται σύντομα να διατεθεί προς τους πελάτες. Στόχος της υπηρεσίας είναι να προσφέρει λύσεις ρευστότητας, αλλά και ασφάλισης των παρεχόμενων από την επιχείρηση πιστώσεων.

Κατάστημα Πλατείας Ελευθερίας στη Λευκωσία.

Στιγμιότυπο από τα εγκαίνια του Καταστήματος Πλατείας Ελευθερίας που ανακαινίστηκε στα πρότυπα του νέου μοντέλου καταστήματος. Από αριστερά προς δεξιά, η κα Μ. Διονυσάδου Ανώτατη Εκτελεστική Διευθύντρια της Εμπορικής Κύπρου, ο κ. Alain Strub Διευθύνων Σύμβουλος της Εμπορικής Τράπεζας, η κα Ελένη Μαύρου Δήμαρχος Λευκωσίας, ο κ. Χρήστος Κατσάνης Πρόεδρος ΔΣ της Εμπορικής Κύπρου και ο κ. N. Βιτσιδής Επικεφαλής Μονάδας Διεθνών Σχέσεων Εμπορικής Κύπρου.

Τα νέα Κεντρικά Γραφεία της Crédit Agricole στο Παρίσι (photo copyright Pierre Suze).

Συνεργατισμός

Συνεργατικό Ταμιευτήριο Λεμεσού

Οικονομικά εύρωστο και με ρευστότητα, μεγαλώνει, στηρίζει και προσφέρει στην πόλη και επαρχία Λεμεσού

- ✓ Η δυνατότητα αυτή του ΣΤΛ βασίζεται σε στέρεα δεδομένα, όπως η οικονομική του ευρωστία, το ανθρώπινο του δυναμικό, η υλικοτεχνική του υποδομή καθώς και η εμπιστοσύνη με την οποία τα Μέλη, οι συνεργάτες και γενικά η κοινωνία της ευρύτερης Λεμεσού περιβάλλει διαχρονικά το Συνεργατικό τους Ταμιευτήριο. Διατηρεί και ενισχύει τον ανθρωποκεντρικό του χαρακτήρα
- ✓ Με την ευρωστία που διαθέτει, την ευελιξία και προσαρμοστικότητα που έχει επιδείξει ιδιαίτερα τα τελευταία κρίσιμα χρόνια και με οδηγό τις αρχές και αξίες του Συνεργατισμού, θα συνεχίσει την πορεία του και θα εξέλθει πιο ενισχυμένο και σε ακόμα καλύτερη θέση να προσφέρει τις υπηρεσίες του στα Μέλη του και στην Κοινωνία

Πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία την Τετάρτη 26 Οκτωβρίου στο Ριάλτο Λεμεσού η 52η Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μελών του Συνεργατικού Ταμιευτηρίου Λεμεσού. Στη Συνέλευση παραβρέθηκαν, μεταξύ άλλων, ο κ. Κωνσταντίνος Λύρας Έφορος Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, ο Δήμαρχος Λεμεσού κ. Ανδρέας Χρίστου, ο Δήμαρχος Γερμασόγειας κ. Ανδρέας Γαβριηλίδης, ο Δήμαρχος Αγίου Αθανασίου κ. Κυριάκος Χατζητοφής, ο Δήμαρχος Πολεμιδών κ. Γιώργος Γεωργίου, ο Βουλευτής κ. Λευτέρης Χριστοφόρου, Βουλευτής κ. Χρίστος Μέσης, ο κ. Ανδρέας Μουσκάλλης Πρόεδρος Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας και Πρόεδρος της ΣΠΕ Κάτω Βαρωσίων, ο κ. Παύλος Θεοδότου Γενικός Διευθυντής Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας, πρώην βουλευτές, πολιτικοί και οικονομικοί παράγοντες της πόλης και επαρχίας Λεμεσού, και εκατοντάδες Μέλη. Ήταν πραγματικά μια εντυπωσιακή εκδήλωση και το προσωπικό του ΣΤΛ αξίζει συγχαρητήρια για το άριστο αποτέλεσμα!

- **Κύριος ομιλητής στην εκδήλωση ήταν ο Πρόεδρος κ. Λώρης Λυσιώτης, ο οποίος στην ομιλία του ανάμεσα σε άλλα ανέφερε και τα πιο κάτω:**

Το 2010, ήταν ακόμη μια δύσκολη χρονιά. Η παγκόσμια οικονομική κρίση και η ύφεση, που για τρίτη συνεχόμενη χρονιά παρουσίασε η Παγκόσμια Οικονομία, συνέχισε να επηρεάζει και την Κυπριακή Οικονομία.

Πρώτα και σοβαρότερα επηρεάστηκαν οι τομείς του τουρισμού και των κατασκευών και στη συνέχεια όλοι οι τομείς οικονομικής δραστηριότητας. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας επηρε-

άστηκε αισθητά, με κύρια χαρακτηριστικά καθ' όλη τη διάρκεια του 2010, όπως και του 2009:

- τη μείωση του ρυθμού ανάπτυξης των καθέσεων
- τη μείωση της ρευστότητας
- τη μείωση του ρυθμού ζήτησης δανείων και άλλων χορηγήσεων
- την αύξηση των μη εξυπηρετούμενων και καθυστερημένων δανείων
- την αύξηση των προβλέψεων για μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις και
- τη μείωση των κερδών των χρηματοπιστωτικών οργανισμών

Ο ανταγωνισμός υπήρξε ακόμα πιο έντονος, τόσο στον τομέα των καθέσεων όσον και στον τομέα των χορηγήσεων, όπου λόγω του περιορισμού στη ζήτηση νέων δανείων, η προσπάθεια των Εμπορικών Τραπεζών επικεντρώθηκε στη μετακίνηση δανείων από άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και κυρίως από τα Συνεργατικά.

Μέσα σ' αυτό το δυσμενές οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον, ο Οργανισμός μας εφαρμόζοντας καθ' όλη τη διάρκεια και αυτού του χρόνου συνετή δανειοδοτική πολιτική, κατέφερε να ανταπεξέλθει με επιτυχία και το τέλος του 2010 να παρουσιάζεται σημαντικά ενισχυμένος και ακόμα πιο εύρωστος.

Τα οικονομικά αποτελέσματα του Οργανισμού το 2010, ήταν λαμβανομένου υπόψη και του πολύ δύσκολου οικονομικού περιβάλλοντος, εντυπωσιακά.

Το ενεργητικό του Οργανισμού αυξήθηκε από 1.274 εκ. ευρώ σε 1.341 εκ. ευρώ και τα

κέρδη από εργασίες από 14.1 εκ. ευρώ το 2009 σε 20.8 εκ. ευρώ, με παράλληλη μείωση των καθυστερημένων δανείων από 8.4% το 2009 σε 7.9%. Η ρευστότητα του Οργανισμού μειώθηκε από 29.4% το 2009 σε 22.1%, ποσοστό το οποίο θεωρείται ικανοποιητικό. Σημαντική ήταν και η διατήρηση του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας σε επίπεδα πέραν το 18%. Σημειώνεται ότι τα ίδια κεφάλαια του Οργανισμού ανέρχονται στο τέλος του 2010 στα 180 εκ. ευρώ.

Η συνέχιση της επέκτασης και διεύρυνσης των εργασιών, τα εξαιρετικά οικονομικά αποτελέσματα και η κοινωνική προσφορά του Οργανισμού μας, κατά το 2010, εν μέσω μιας πρω-

τοφανούς παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, αποτελούν απόδειξη για άλλη μια φορά της δυνατότητας του ΣΤΛ να διαχειρίζεται τις εκάστοτε εξελίξεις με τον πιο κατάλληλο τρόπο και να προσαρμόζεται με επιτυχία και σχετικά εύκολα σε μεταβολές και νέα δεδομένα.

Η δυνατότητα αυτή του ΣΤΛ βασίζεται σε στέρεα δεδομένα, όπως η οικονομική του ευρωστία, το ανθρώπινο του δυναμικό, η υλικοτεχνική του υποδομή καθώς και η εμπιστοσύνη με την οποία τα Μέλη, οι συνεργάτες και γενικά η κοινωνία της ευρύτερης Λεμεσού περιβάλλει διαχρονικά το Συνεργατικό τους Ταμευτήριο.

Το 2011, είναι μια ακόμα πιο δύσκολη χρονιά, όμως διαβεβαιώνω ότι το Συνεργατικό Ταμευτήριο Λεμεσού με την ευρωστία που διαθέτει, την ευελιξία και προσαρμοστικότητα που έχει επιδείξει ιδιαίτερα τα τελευταία κρίσιμα χρόνια και με οδηγό τις αρχές και αξίες του Συνεργατισμού, θα συνεχίσει την πορεία του και θα εξέλθει πιο ενισχυμένο και σε ακόμα καλύτερη θέση να προσφέρει τις υπηρεσίες του στα Μέλη του και στην Κοινωνία.

Ευχαριστώ τους συνεργάτες μου, Μέλη της Επιτροπής, κ.κ. Μέλιο Μαραγκό, Βασίλη Παρτασίδη, Πολύβιο Παπασολωμού, Αντώνη Τζωνή, Μάριο Μιχαηλίδη και Στέλιο Πετρίδη, για τη συνεισφορά τους και την άψογη συνεργασία που είχαμε καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Επιπλέον θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τα αποχωρήσαντα μέλη της Επιτροπής κ.κ. Κωστάκη Παπαϊωάννου, Μιχάλη Βρυσιδή και Λένιν Ιωσήφ, για τις υπηρεσίες που προσέφεραν ως Μέλη της Επιτροπής σε μια ιδιαίτερα δύσκολη περίοδο, για το Κυπριακό Τραπεζικό σύστημα και το Συνεργατικό Κίνημα και την ου-

Συνεργατισμός

σιαστική συμβολή τους στον εκσυγχρονισμό και την εντυπωσιακή ανάπτυξη που είχε τα τελευταία χρόνια το Συνεργατικό Ταμευτήριο Λεμεσού. Εκ μέρους της Επιτροπής, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά το Γενικό Διευθυντή, τους Διευθυντές, τα στελέχη και όλους τους εργαζόμενους για τις άσκες προσπάθειες, το ζήλο και την αφοσίωση που επιδεικνύουν.

Ευχαριστίες απευθύνων στον Έφορο Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών και τους Λειτουργούς του, καθώς επίσης και στο Διευθυντή της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών και τους Λειτουργούς του, για την πολύπλευρη συνεργασία που είχαμε. Ευχαριστώ επίσης τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, τη Συνεργατική Εταιρεία Μηχανογράφησης και την Παγκύπρια Συνεργατική Συνομοσπονδία.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα, τα Μέλη του Οργανισμού για την αμέριστη εμπιστοσύνη με την οποία μας περιβάλλουν.

• Δηλώσεις του Γραμματέα-Γενικού Διευθυντή του ΣΤΛ Δρ Νέαρχου Ιωάννου στο EUROKERΔΟΣ:

Είμαστε στη διαδικασία συγχώνευσης με την ΣΠΕ Αγίας Φυλάξεως. Άρα ο στόχος μας είναι να κλείσουμε αυτό το κεφάλαιο λειτουργικά και οργανωτικά και πιστεύω ότι είμαστε σε πολύ καλό δρόμο. Στόχος μας λοιπόν είναι η ανάπτυξη μέσω συγχωνεύσεων. Δηλαδή, εμείς δεν θέλουμε να αυξήσουμε τις καταθέσεις μας και να αυξήσουμε τα δάνεια μας. Δεν θέλουμε να αυξήσουμε το ενεργητικό μας. Αυτή τη στιγμή ο στόχος μας είναι σταθεροποίηση, οργάνωση μετά τις συγχωνεύσεις, ακόμη καλύτερη διαχείριση των προβληματικών δανείων και πιστεύω ότι είμαστε σε πολύ καλά επίπεδα.

Μια πολύ ανθρώπινη αντιμετώπιση ακόμη και σε εποχές μεγάλης αναβροχιάς ή και όταν βρέχει πολύ, προσπαθούμε να δίνουμε ομπρέλες, όσο μπορούμε φυσικά, όσο μας το επιτρέπουν τα δεδομένα μας. Παραδοσιακά ο κόσμος δεν φοβάται το Συνεργατικό, δεν νιώθει φόβο όταν είναι κοντά μας. Νιώθει μια ασφάλεια γιατί τον αντιμετωπίζουμε όσο μπορούμε πιο ανθρώπινα. Επίσης, είναι ευνοϊκοί οι όροι συνεργασίας. Δεν έχουμε εμείς χρεώσεις και προμήθειες. Φυσικά κάποια μικροπράγματα χρεώνουμε για να καλύπτουμε κάποια μικροέξοδα, αλλά σίγουρα καμία σύγκριση με τι χρεώνουν οι εμπορικές τράπεζες και είναι μεγάλο πλεονέκτημα.

Επίσης, το γεγονός ότι είμαστε «μικροί», μας δίνει και την ευελιξία να έχουμε και πιο πρωτική σχέση με τον πελάτη. Εμείς νοιαζόμα-

στε γι' αυτόν, γιατί διότι δεν τον βλέπουμε ως πηγή κέρδους, διότι δεν μας ενδιαφέρει το κέρδος. Εμείς έχουμε μέλη και το Συνεργατικό ανήκει στα μέλη του. Εμείς δεν κάνουμε επενδύσεις με σκοπό το κέρδος οπότε να υπάρχουν κίνδυνοι να χάσει κάποιος τα λεφτά του. Υπάρχει η ασφάλεια και ο καταθέτης αισθάνεται ότι τα λεφτά του είναι ασφαλισμένα.

Πριν από 65 χρόνια υπήρχε ένα άτομο το οποίο μάζευε «μπακίρες» για να στήσει αυτόν τον οργανισμό και για να καλύψει τις ανάγκες αυτών που δεν είχαν πρόσβαση στις εμπορικές τράπεζες. Σήμερα είμαστε ένας οργανισμός που οδεύει προς τα δύο δισεκατομμύρια ευρώ ενεργητικό. Βλέπουμε ότι ο οργανισμός είχε μια τεράστια ανάπτυξη και αυτό δεν είναι τυχαίο. Ο κόσμος αγκάλιασε το Συνεργατικό της Λεμεσού. Παλιά οι τράπεζες δεν δίνανε στεγαστικά. Πραγματικά δεν είναι τυχαίο που πολλοί ισχυρίζονται ότι η Λεμεσός κτίστηκε από το Συνεργατικό Ταμευτήριο Λεμεσού και γι' αυτό είμαστε πολύ περήφανοι.

Ο φτωχός ο κόσμος, ο αιτλός ο κόσμος βοηθήθηκε από το Συνεργατικό και γι' αυτό ο κόσμος το αγκάλιασε. Η κοινωνική μας προσφορά πιστεύω ότι είναι τεράστια. Εκτός από τη διάσωση από βέβαιη κατεδάφιση του κινηματοθέατρου Ριάλτο το οποίο αποκατάστησε και το οποίο είναι τεράστια προσφορά προς την πόλη, δεν υπάρχει Οργάνωση, Σωματείο, Σύλλογος, Όμιλος κλπ που δεν στηρίζεται με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο από το Συνεργατικό Ταμευτήριο Λεμεσού. Στον τομέα της παιδείας, της υγείας, του αθλητισμού, στον τομέα της κουλτούρας, πραγματικά όποια πέτρα και αν σηκώσει κάποιος στη Λεμεσό κατά πάσα πιθανότητα θα μας βρει από κάτω!

Πάντα δίπλα σου!

Συνεργατικό Ταμιευτήριο Λεμεσού Λτδ, Οδός Γλάδστωνος 97, 3032, Τ.Θ.: 50188, 3601 Λεμεσός, Κύπρος

Τηλ.: +357 25856000, Φαξ: + 357 25346718, e-mail: info@stl.com.cy

www.stl.com.cy

Νέα εταιρειών

Η PwC τιμά τον επί δεκαετία Ανώτερο Συνέταιρο και Πρόεδρο της, Φειδία Πηλείδη

Μια αφοσιωμένη πορεία προς την επιτυχία

ΗPwC Κύπρου διοργάνωσε μία ειδική εκδήλωση με τίτλο «Μια αφοσιωμένη πορεία προς την επιτυχία» προς τιμήν του κ. Φειδία Πηλείδη, Προέδρου και Ανώτερου Συνέταιρου. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη, 20 Οκτωβρίου στο Δημαρχείο Λευκωσίας λόγω της ολοκλήρωσης της διοικητικής θητείας του Φειδία Πηλείδη και της αφυπηρετησής του από τον οργανισμό.

Ο κ. Φειδίας Πηλείδης χαρακτήρισε την εκδήλωση "ορόσημο συνέχειας και εξέλιξης στην πορεία της PwC". Αναφέρθηκε σε σημαντικές στιγμές που καθόρισαν την επαγγελματική του διαδρομή, με έμφαση στις αξίες του οργανισμού που χαρακτηρίζουν τη σχέση του με τους πελάτες του, τα στελέχη του και την κοινωνία. Μιλώντας για το "μεγάλο επαγγελματικό Πανεπιστήμιο" της PwC, που γνώρισε μέσα από τη δύναμη του παγκόμιου δικτύου της, σημείωσε: «Αισθάνομαι τυχερός που είχα την ευκαιρία να ξεκινήσω την καριέρα μου ως ένας νεαρός λογιστής στην PwC και κατέληξα να έχω την τιμή να διευθύνω αυτόν τον οργανισμό για δύο πενταετίες. Όταν τον Απρίλιο του 2002 εκλέχτηκα για πρώτη φορά στην ηγεσία του, το όραμά μου ήταν να χτίσω, πάνω στα γερά θεμέλια που υπήρχαν, ένα δυνατό οργανισμό που θα εξελίσσεται διαρκώς και θα προσφέρει ποιοτικές επαγγελματικές υπηρεσίες. Με έμφαση στην κανονομία και στην επένδυση σε νέους ανθρώπους.» Ο κ. Πηλείδης συνέχισε «Αισθάνομαι ευτυχής που μου δόθηκε η ευκαιρία να εργαστώ στην PwC. Ήταν πραγματική τιμή για εμένα να αποτελέσω μέρος αυτού του οργανισμού και να συντελέσω σε αυτό που είναι σήμερα.»

Ο Φειδίας Πηλείδης είναι Chartered Accountant, μέλος του Institute of Chartered Accountants in England and Wales. Άρχισε την επαγγελματική του σταδιοδρομία με τους Coopers & Lybrand στο Λονδίνο το 1974. Το 1979 δραστηριοποιήθηκε στο γραφείο της Κύπρου και το 1983 έγινε συνέταιρος. Διετέλεσε επικεφαλής του τμήματος παροχής Υπηρεσιών προς Επιχειρήσεις Διεθνών Δραστηριοτήτων της PwC στην Κύπρο και το 2002 εξελέγη Διευθύνων Συνέταιρος του οργανισμού. Είναι ενεργό μέλος του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου όπου διετέλεσε και Πρόεδρος για δύο χρόνια - μέχρι τον Ιούνιο 2001 ενώ το 2006 εκλέχθηκε Πρόεδρος του Κυπριακού

Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων (CIPA). Τα τελευταία επτά χρόνια είναι Πρόεδρος του Κυπρο-Ρωσικού Επιχειρηματικού Συνδέσμου.

Ο Φειδίας Πηλείδης έχει πρόσφατα διοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο μέλος της πενταμελούς Επιτροπής Δημόσιας Εποπτείας που συστάθηκε σύμφωνα με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έχει γράψει πολλά άρθρα και έχει προβάλει την Κύπρο ως διεθνές χρηματοοικονομικό κέντρο σε πολλά σεμινάρια στο εξωτερικό. Η κοινωνική του προσφορά σε εκπαιδευτικό, πολιτιστικό, αθλητικό και φιλανθρωπικό επίπεδο είναι συνεχής μέσω των διαφόρων συνδέσμων των οποίων είναι ενεργό μέλος.

Την ηγεσία του οργανισμού αναλαμβάνει ο κ. Ευγένιος Ευγενίου που έχει εκλεγεί ως ο νέος Διευθύνων Σύμβουλος της PwC. Σε χαιρετισμό του ο κ. Ευγενίου, αφού ευχαρίστησε θερμά τον κ. Πηλείδη για την προσφορά του όλα αυτά τα χρόνια ανάφερε «Η συνέχεια της πορείας του οργανισμού με φέρνει να αναλαμβάνω τα νέα μου καθήκοντα με αίσθημα μεγάλης ευθύνης προς τους συνεταίρους μου που με εμπιστεύτηκαν, προς τους πελάτες μας και προς τους ανθρώπους της PwC. Υποχρέωση και ευθύνη μας είναι πρώτα από όλα να διασφαλίσουμε το μέλλον και να οδηγήσουμε τον οργανισμό ένα βήμα πιο μπρο-

στά. Να ενδυναμώσουμε ακόμη περισσότερο την ηγετική μας θέση. Αυτό αποτελεί μία μεγάλη πρόκληση που έχουμε υποχρέωση να αντιμετωπίζουμε με επιτυχία καθημερινά».

Το δίκτυο της PwC

Οι οργανισμοί-μέλη της PwC (www.pwc.com) παρέχουν ελεγκτικές, φορολογικές και συμ-

βουλευτικές υπηρεσίες προσαρμοσμένες στις ανάγκες των διαφόρων κλάδων της οικονομίας, δημιουργώντας αξία για τους πελάτες τους. Περισσότεροι από 161.000 άνθρωποι σε 154 χώρες σ' όλο το δίκτυο ανταλλάσουν απόψεις, εμπειρίες και λύσεις, δημιουργώντας νέες προοπτικές και προσφέροντας πρακτικές συμβουλές.

Ευχαριστίες προς τον Φειδία Πηλείδη και την PwC

Σαν περιοδικό EUROKEΡΔΟΣ επιθυμούμε να εκφράσουμε τις θερμότατές μας ευχαριστίες προς το φίλο Φειδία Πηλείδη και το Λογιστικό Οίκο PwC, συνεταίρους και στελέχη, για τη μακρόχρονη και συνεργασία, συνεχή στήριξη και υποστήριξη του περιοδικού μας όλα αυτά τα 13 χρόνια από την ημέρα της ίδρυσης και κυκλοφορίας του το Φεβρουάριο του 1999.

Με τον Φειδία Πηλείδη και την PwC οι επαγγελματικές, προσωπικές και φιλικές σχέσεις του εκδότη μας θεοφάνη Λιβέρα χρονολογούνται από το 1990 από διάφορα ΜΜΕ. Όταν στην συνέχεια γύρω στο 1998 ο εκδότης μας αποφάσισε την ίδρυση και κυκλοφορία του περιοδικού EUROKEΡΔΟΣ, ο Φειδίας Πηλείδης στήριξε έμπρακτα και με θέρμη αυτή την προσπάθεια για την ίδρυση του πρώτου Μηνιαίου Πολιτικού, Οικονομικού και Επιχειρηματικού περιοδικού της Κύπρου. Δεν είναι τυχαίο το ότι, ο μεν Φειδίας Πηλείδης για 150 συνεχόμενα τεύχη εμφανίζεται στα Περιεχόμενα σελίδα 4 πρώτος στη σειρά από τους ειδικούς συνεργάτες μας, πράγμα το οποίο τιμά και κοσμεί το περιοδικό μας, η δε PwC σε όλα ανεξαιρέτως τα 150 τεύχη μας εμφανίζεται με διαφημίσεις, συνεντεύξεις, αρθρογραφίες και άλλα επίκαιρα θέματα. Είμαστε πολύ ευτυχείς για αυτή τη μακρόχρονη συνεργασία και στήριξη η οποία συνεχίζεται τώρα επί προεδρίας του Διευθύνοντος Συνεταίρου PwC φίλου Ευγένιου Ευγενίου.

Όλα αυτά τα χρόνια τόσο το περιοδικό μας όσο και η Διεύθυνση και το προσωπικό έχουμε συνδεθεί με τους συνεταίρους στελέχη και

προσωπικό της PwC, καλύπτουμε όλες τις εκδηλώσεις και άλλες δραστηριότητες του Οίκου και τις δημοσιεύουμε τόσο στο έντυπο περιοδικό EUROKEΡΔΟΣ όσο και στο site μας www.eurokerdos.com.

Θέλουμε να ευχηθούμε στον Φειδία Πηλείδη να συνεχίσει να προσφέρει στους κλάδους και τομείς που δραστηριοποιείται και κατ' επέκταση στην οικονομία του τόπου. Θέλουμε επίσης να ευχηθούμε στο νέο Διευθύνοντα Συνέταιρο της PwC φίλο Ευγένιο Ευγενίου, τους συνεταίρους, τα στελέχη και το προσωπικό της PwC καλή συνέχεια με πολλές πολλές επιτυχίες στο έργο που επιτελούν και την προσφορά τους στον τόπο μας.

Νέα εταιρειών

cutting through complexity™

Εγκαινιάστηκαν τα νέα ιδιόκτητα γραφεία της KPMG στη Λεμεσό

Επιβλητικό κτίριο που κοσμεί το ιστορικό κέντρο της Λεμεσού

Mεγάλη επιτυχία σημείωσε η τελετή των εγκαινίων των νέων ιδιόκτητων γραφείων της KPMG στη Λεμεσό, που έγινε την Τετάρτη 19 Οκτωβρίου. Στην τελετή παρευρέθησαν συνεταίροι, διευθυντές στελέχη και προσωπικό της KPMG, ως επίσης και ο Δήμαρχος Λεμεσού κ. Ανδρέας Χρίστου ο οποίος τέλεσε και τα εγκαίνια.

Το παρόν έδωσαν τους έδωσαν επίσης φίλοι, πελάτες και συνεργάτες της KPMG, ο κ. Κυριάκος Αβραμίδης διευθυντής της κατασκευάστριας εταιρείας, Εταιρεία Γενικών Κατασκευών, οι αρχιτέκτονες του κτιρίου, οι υπερεργολάβοι, εκπρόσωποι των ΜΜΕ και πολλοί άλλοι. Την τελετή τίμησαν με την παρουσία τους ο Επίσκοπος Αμαθούντος, ο οποίος ετέλεσε και τον Αγιασμό, βουλευτές, εκπρόσωποι άλλων Τοπικών Αρχών καθώς και ο Πρόεδρος και στελέχη του ΕΒΕ Λεμεσού.

Το επιβλητικό κτίριο που εγκαινιάστηκε είναι υπερσύγχρονης τεχνολογίας «πράσινο κτίριο» και κοσμεί το ιστορικό κέντρο της πόλης. Στην εκδήλωση απήγουν χαιρετισμό ο πρόεδρος της KPMG κ. Νίκος Συρίμης ο κ. Λευτέρης Χατζηζαχαρία, άλλοι συνέταιροι του Οίκου και φυσικά ο Δήμαρχος Λεμεσού κ. Ανδρέας Χρίστου. Αντί αναμνηστικού δώρου στους παρευρισκόμενους η Εταιρεία έκανε εισφορά 5.000 ευρώ

στο Ίδρυμα «Θεοτόκος», ενέργεια η οποία καταχειροκροτήθηκε. Μετά την εκδήλωση παρατέθηκε μεγάλη δεξίωση στο roof garden του κτιρίου και οι καλεσμένοι απόλαυσαν cocktails και πλήθος εδεσμάτων με φόντο την υπέροχη θέα της Λεμεσού.

Όπως προαναφέραμε τον Αγιασμό τέλεσε ο Επίσκοπος Αμαθούντος κ. Νικόλαος ενώ τα εγκαίνια τέλεσε ο Δήμαρχος Λεμεσού Ανδρέας

Χρίστου ο οποίος, σε σύντομο χαιρετισμό του, συνεχάρη την εταιρεία για την επιτυχημένη μακρόχρονη πορεία της αλλά και για την προσφορά της στην πόλη μέσω των παρεχόμενων υπηρεσιών αλλά και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας. Ο κ. Χρίστου συνεχάρη την ηγεσία της εταιρείας για την ποιότητα του νέου κτιρίου αλλά και τους αρχιτέκτονες για την εξαιρετική εργασία που επιτέλεσαν.

Από την πλευρά του ο πρόεδρος του ΕΒΕ Λεμεσού Φιλόκυπρος Ανδρέου, συνεχάρη την KPMG «για αυτό το εντυπωσιακό κτίριο που έχει ανεγερθεί σε ένα κομβικό σημείο στο κέντρο της πόλης μας για να στεγάσει τις αυξανόμενες ανάγκες μιας εταιρείας της οποίας η διαχρονική πορεία της έχει χαρακτηριστεί από επιτυχία και ουσιαστική προσφορά στον τόπο μας. Χωρίς αμφιβολία, δεν περνά απαρατήρητο το γεγονός ότι αυτό το εγχείρημα του νέου κτιρίου επιχειρήθηκε και οδηγήθηκε σε αίσιο τέλος, μεσούσης της οικονομικής κρίσης, στοιχείο που είναι ασφαλώς ενδεικτικό της αποφασιστικότητας και του δυναμισμού που χαρακτηρίζουν την KPMG στην Κύπρο». Για να προσθέσει: «Ως Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Λεμεσού έχουμε μία πολύχρονη και καθ' όλα άφογη συνεργασία με την KPMG... Είναι λοιπόν μετά λόγου γνώσης που μπορώ να απευ-

cutting through complexity™

Νέα εταιρειών

Θύνω έπαινο στην KPMG για τη δημιουργική της πορεία και τα επιτεύγματά της, στα οποία σίγουρα περιλαμβάνεται και το κτήριο στο οποίο βρισκόμαστε τώρα».

Σημαντικό σταθμό στην πορεία της KPMG Κύπρου χαρακτήρισε ο πρόεδρος του Οίκου Νίκος Συρίμης, την ανέγερση του νέου κτιριακού συγκροτήματος στη Λεμεσό. Σε ομιλία του έδωσε την υπόσχεση ότι η KPMG θα συνεχίσει να εξυπηρετεί με συνέπεια, με επαγγελματισμό και με αφοσίωση τους πελάτες και συνεργάτες της. «Ειδικά στους δύσκολους αυτούς καιρούς για την κυπριακή αλλά και την παγκόσμια οικονομία, εμείς είμαστε έτοιμοι να σας εξυπηρετήσουμε και να σας βοηθήσουμε στο μέγιστο δυνατό βαθμό» για να σημειώσει ότι «έμαστε περήφανοι για το τι έχουμε πετύχει μέχρι σήμερα και απενίζουμε το μέλλον με αισιοδοξία. Είμαστε επίσης περήφανοι για την προσφορά μας προς την Πολιτεία, αφού τρεις συνεταίρους μας υπηρέτησαν ως Υπουργοί σε διάφορες Κυβερνήσεις. Ο κύριος Τάκης Κληριδής καθώς και οι αείμνηστοι Αντρέας Λοϊζήδης και Γεώργιος Συρίμης».

Ο υπεύθυνος συνέταιρος KPMG Λεμεσού Λευτέρης Χατζηζαχαρίας, σημείωσε ότι «η ανάπτυξη του γραφείου μας ήταν ραγδαία, ιδιαίτερα από τη δεκαετία του 1990 και μετά. Η ανάπτυξη στους τομείς των υπηρεσιών και εταιρειών διεθνών δραστηριοτήτων, του τουριστικού τομέα, της οικοδομικής βιομηχανίας και σε μικρότερο βαθμό της ελαφριάς βιομηχανίας και μεταποίησης, βοήθησαν στην ανάπτυξη του γραφείου και την εργοδότηση και εκπαίδευση πολλών νέων για αντιμετώπιση των συνεχώς αυξανόμενων αναγκών και απαιτήσεων της αγοράς...Στις αρχές του 2000 ήταν πλέον ολοφά-

νερού ότι οι ανάγκες της KPMG σε χώρο και τεχνικό υπόβαθρο δεν μπορούσαν να εξυπηρετηθούν ικανοποιητικά από τους τότε υπάρχοντες χώρους. Το 2006 αφού λήφθηκε η μεγάλη απόφαση, αποκτήσαμε το κτήριο της ΕΣΕΛ-ΣΠΟΛΠ και αρχίσαμε τις επίπονες προσπάθειες της δημιουργίας ενός σύγχρονου κτιριακού συγκροτήματος, το οποίο θα κάλυπτε τις ανάγκες μας για πολλά χρόνια και θα αποτελούσε σημείο αναφοράς και στολίδι της πόλης μας, αντάξιο της ιστορίας του γραφείου μας».

Με αφορμή τα εγκαίνια των νέων κτιριακών της εγκαταστάσεων στη Λεμεσό, η KPMG αντί αναμνηστικού δώρου παρέδωσε στο ίδρυμα Θεοτόκος επιταγή ύψους πέντε χιλιάδων ευρώ. Συγκινημένος ο πρόεδρος του ίδρυματος Αμερίκος Αργυρίου ευχαρίστησε την εταιρεία και αναφέρθηκε στη διαχρονική στήριξη της οποίας τυχάνει το ίδρυμα Θεοτόκος από την KPMG.

Η KPMG ανατρέχει τις ρίζες της στη δεκαε-

τία του 1950 όταν οι αείμνηστοι και αξέχαστοι Γιώργος Συρίμης και Ανδρέας Λοϊζήδης δημιούργησαν τα πρώτα γραφεία. Σήμερα, με 37 συνέταιρους, 23 Διευθυντές και περισσότερα από 700 άτομα προσωπικό, η KPMG έχει γραφεία και στις έξι πόλεις της ελεύθερης Κύπρου (Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Πάφο, Πόλη και Παραλίμνι). Προσφέρει ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών: Ελεγκτικές, Φορολογικές και Συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Κατέχει πρωταγωνιστική θέση στην κυπριακή αγορά και η πελατεία της περιλαμβάνει τα πιο γνωστά ονόματα εταιρειών στους κυριότερους τομείς της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Κατέχει, επίσης, το μεγαλύτερο μερίδιο όσον αφορά προσφορά υπηρεσιών σε εταιρείες που είναι εγγεγραμμένες στο Κυπριακό Χρηματιστήριο, αλλά και αξιόλογο μερίδιο στην προσφορά υπηρεσιών σε εταιρείες διεθνών δραστηριοτήτων.

1ο Συνέδριο της Prime Insurance

Η Prime στοχεύει ψηλά με το βλέμμα μπροστά

Mεγάλη επιτυχία σημείωσε το 1ο Συνέδριο της Ασφαλιστικής Εταιρείας Prime Insurance που διοργανώθηκε πρόσφατα. Το Συνέδριο ήταν μια πραγματική γιορτή για τους ανθρώπους της Prime και με σύνθημα "Η Δύναμη της Εξέλιξης" πρόσφερε σε όλους τους παρευρισκομένους ανεπανάληπτες στιγμές. Μέσα σε αυτή την ευχάριστη βραδιά ανακοινώθηκε πανηγυρικά η μετονομασία της Interlife σε Prime Insurance. Από το 1999 η Interlife διέγραψε μια σημαντική πορεία σε όλο το φάσμα των ασφαλιστικών υπηρεσιών. Με κύρια χαρακτηριστικά τη διαχρονική συνέπεια, την υπεύθυνότητα, και την ανταπόκριση στις ανάγκες των Κυπρίων πολιτών την οδήγησαν σε υπεύθυνες πρακτικές και μια πορεία συνέπειας και επιτυχίας σε όλα τα επίπεδα. Με τη μετονομασία της Interlife σε Prime Insurance η εταιρεία δεσμεύεται να κρατήσει όλες τις αρχές, τις αξίες και τον επαγγελματισμό που κατέταξαν την εταιρεία ψηλά στη συνείδηση των πελατών.

Στο συνέδριο παρευρέθησαν και απήγυθναν χαιρετισμό ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Δημήτρης Κοντομηνάς, η γνωστή δημοσιογράφος από την Ελλάδα και Βίκι Χατζηβασιλείου προσκεκλημένη του κ. Κοντομηνά και ο καθηγητής Management κ. Δημήτρης Μπουραντάς.

- **Στο χαιρετισμό του ο κ. Μιχάλης Μιχαηλίδης, που ήταν και ο κύριος ομιλητής της εκδήλωσης, δήλωσε ανάμεσα σε άλλα τα πιο κάτω:**

Για 12η χρονιά απευθύνομαι σε συνέδρια της εταιρείας μας από το βήμα αυτό και όσο παράξενο και ακούγεται νοιώθω τόσο έντονα συναισθήματα, όσο έντονα ήταν και την πρώτη χρονιά. Δεν είναι μόνο έντονα, αλλά είναι και ανάμεικτα. Είμαι συγκινημένος γιατί οι στρατηγικοί σχεδιασμοί της εταιρείας μας οδήγησαν στο να αποχωριστούμε το όνομα Interlife.

Τί σημαίνει για μένα Interlife;

Για μένα η Interlife δεν είναι μόνο μια λέξη, είναι μια ίδεα στηριγμένη στην αρχή της απόλυτα ανθρωποκεντρικής προσέγγισης με βασικές αξίες το τρίπτυχο:

- Άρτια εκπαιδευμένο προσωπικό,
- Άριστη εξυπηρέτηση, και

• Καινοτόμα προϊόντα.

Αρχές και αξίες, τις οποίες χτίσαμε δίνοντας την ψυχή μας τα τελευταία 12 χρόνια.

Πιστεύω κα Κοντομηνά ότι είμαστε άξιοι συνεχιστές της σχολής που εσείς ιδρύσατε και επιτρέψτε μου να πω ότι γαλουχηθήκαμε από εσάς και τη μεγάλη σχολή της Interamerican με τις πιο πάνω αρχές.

Γιατί με διακατέχουν τόσο έντονα συναισθήματα, όπως αυτά της πρώτης χρονιάς;

Σήμερα και επίσημα έχουμε καινούργιο όνομα. Η εταιρεία μας ήταν Interlife και τώρα είναι Prime. Αλλάζαμε όνομα, αλλά δεν αλλάζουμε την ιστορία μας. Και το πιο σημαντικό, σε καμία περίπτωση δεν αλλάζουμε τις αρχές μας. Θα συνεχίσουμε να λειτουργούμε κάτω από μια απόλυτη ανθρωποκεντρική προσέγγιση. Θα συνεχίσουμε να χτίζουμε πάνω στις ίδιες αξίες, με την ίδια συνταγή που εδώ και δεκαετίες μας έκανε επιτυχημένους. Σε κάθε μας βήμα έχουμε πάντα στο μυαλό μας τις αξίες αυτές. Γ' αυτό και ενσυνείδητα επιλέξαμε το νέο μας λογότυπο να τονίζει πέραν της σοβαρότητας και του δυναμισμού μας, τον ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα μας.

Αυτό που σήμερα είναι γεγονός, άρχισε να

σχεδιάζεται από τις 21 Ιουνίου του 2009, στην Αθήνα. Αφού περάσαμε από διάφορα στάδια γεμάτα δυσκολίες και εμπόδια, όπως καλά όλοι γνωρίζετε καταφέραμε στις 26 Μαΐου 2011 να υλοποιήσουμε το πρώτο και βασικό μέρος του σχεδιασμού μας, την επιστροφή στο σπίτι μας, αφού πλέον κύριος μέτοχος της εταιρείας μας είναι ο Κοντομηνάς, ο οποίος είναι και μέτοχος της DEMCO.

Το δεύτερο μέρος του στρατηγικού μας σχεδιασμού αφορά στη συνένωση των δύο εταιρειών κάτω από το όνομα Prime. Ίσως να αναρωτίστε γιατί αυτό δεν μπορούσε να πραγματοποιηθεί κάτω από το όνομα Interlife. Η απάντηση είναι απλή και έχει να κάνει με τη δραστηριοποίηση μας στην Ελλάδα και την ύπαρξη άλλης εταιρείας με το ίδιο όνομα στον ελλαδικό χώρο.

Για μένα το Prime δεν είναι απλώς ένα νέο όνομα. Είναι μια νέα προσέγγιση στον τρόπο που θα δουλέψουμε, στηριζόμενοι στις ίδιες αρχές που ήδη ανέφερα και εμπλουτισμένη με τα στοιχεία του ελέγχου, της οργάνωσης και του μακροπρόθεσμου προγραμματισμού.

Η πλειοψηφία των εταιρειών στην Κύπρο είναι μικρομεσαίου μεγέθους. Ένα από τα μεγά-

λα προβλήματα που έχουν να αντιμετωπίσουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι ότι στρατηγικά έχουν βραχυπρόθεσμο ορίζοντα και ως εκ τούτου αναγκάζονται να αυτοσχεδιάζουν και να προβαίνουν σε πυροσβεστικές κινήσεις.

Εμείς καταφέραμε να διορθώσουμε αυτό το μειονέκτημα και να το μετατρέψουμε σε πλεονέκτημα. Κι αυτό γιατί μας δόθηκε η ευκαιρία να δουλέψουμε για 7 χρόνια στους κόλπους ενός μεγάλου οργανισμού, με διαφορετικό τρόπο σκέψης και λειτουργίας. Μας βοήθησε να σχεδιάζουμε μακροπρόθεσμα, να οργανωνόμαστε και να κάνουμε σε βάθος ανάλυση των προβλημάτων και όχι απλώς να αγγίζουμε την επιφάνεια.

Ήρθε λοιπόν τώρα η ώρα να παντρέψουμε τις αρχές με τις οποίες μας γαλούχησε ο κ. Κοντομηνάς και η σχολή που μας δημιούργησε, με τα στοιχεία της οργάνωσης και του ελέγχου που έχουμε πλέον στην παρακαταθήκη μας ως εμπειρία από τη EUREKO.

Όλα αυτά τα χρόνια οι προσπάθειες μας εστιάζονταν στην απόκτηση δεσπόζουσας θέσης στην αγορά γιατί ξέραμε ότι με αυτό τον τρόπο θα εδραώναμε τη μονιμότητα μας στην αγορά. Φυσικά για μένα η έννοια της δεσπόζουσας θέσης δεν πρέπει να περιορίζεται (ως είθισται) σε αριθμητικά ποσοστά που παρουσιάζουν μόνο μεριδιο αγοράς. Η δεσπόζουσα θέση πρέπει να ερμηνεύεται ευρύτερα και να υπογραμμίζει το σθένος, τον οικονομικό δυναμισμό, τον επαγγελματισμό, τις μακροπρόθεσμες προοπτικές και τη μονιμότητα μας στην αγορά, κάτι που εξυπακούει και ο ίδιος ο κλάδος από τη φύση του.

Σήμερα μπορώ με βεβαιότητα, αλλά και περισσή υπερηφάνεια να πω ότι κάναμε το επόμενο βήμα. Πατώντας σε στέρεο έδαφος, έχοντας δίπλα μας ανθρώπους γνώριμους, με τους οποίους μας ενώνουν δεσμοί μακροχρόνιοι και πάνω απ' όλα άρρητοι, κάνουμε επιτέλους το επόμενο βήμα.

Αυτό σηματοδοτήθηκε από την επιστροφή του κ. Κοντομηνά, ενός ηγέτη που έχει το χάρισμα να βλέπει μπροστά. Και ως ηγέτης ξέρει ποιο εί-

ναι το επόμενο βήμα. Έτσι, ότι ζήσαμε την τελευταία διετία έγινε βάσει πλάνου, το οποίο ακολουθείται κατά γράμμα και όχι μόνο εύχομαι, αλλά είμαι σίγουρος ότι θα ολοκληρωθεί όπως ακριβώς σχεδιάστηκε.

Το πλάνο περιλαμβάνει σε πρώτη φάση τη συνένωση των δύο εταιρειών, κίνηση που αυτόματα μας οδηγεί στην επέκταση των εργασιών μας στο Γενικό Κλάδο στην Ελλάδα. Συνεπακόλουθο της συνένωσης θα είναι η ενδυνάμωση του μεγέθους μας, μέσω του καινούριου σχήματος που δημιουργείται. Θέλοντας να σας δώσω μια ένδειξη του δυναμικής που θα δημιουργηθεί, πληροφοριακά σας αναφέρω ότι με το κλείσιμο του έτους και αφού ολοκληρωθεί η συνένωση των εταιρειών, η Prime θα έχει 27 εκατομμύρια εισπραχθέντα ασφάλιστρα στους Κλάδους Ζωής και Υγείας, 20 εκατομμύρια στον Κλάδο Γενικής Φύσεως, 47 εκατομμύρια δηλαδή στην Κύπρο και άλλα 16 εκατομμύρια στην Ελλάδα. Αυτό μας φέρνει σε συνολικά εισπραχθέντα ύψους 63 εκατομμυρίων ευρώ.

Εγκαίνια του 1ου καταστήματος της cdbbank στη Λεμεσό

Η cdbbank ανοίγει πανιά για μια νέα σχέση με την πόλη της ανάπτυξης, τη Λεμεσό

Tη νέα της μονάδα στη Λεμεσό, στη Λεωφόρο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' εγκαινίασε την Τετάρτη, 28 Σεπτεμβρίου, σε ειδική τελετή η cdbbank (Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως), δημιουργώντας μια νέα σχέση με την αγορά της πόλης.

Στα εγκαίνια παρευρέθησαν πλήθος κόσμου. Σύσσωμο το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, ο Γενικός Διευθυντής Κυριάκος Ιακωβίδης και στελέχη της Τράπεζας, φίλοι, πελάτες και συνεργάτες, βούλευτές, εκπρόσωποι κομμάτων, ο Δήμαρχος Λεμεσού και άλλοι Τοπικοί Φορείς, εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και τοπικοί οικονομικοί και επιχειρηματικοί παράγοντες της επαρχίας Λεμεσού. Ήταν μια πολύ πετυχημένη εκδήλωση και παρευρισκόμενοι δήλωσαν στο EUROKEΡΔΟΣ ότι η λειτουργία του πρώτου καταστήματος της cdbbank στη Λεμεσό διανοίγει νέους ορίζοντες, τόσο για την ίδια την Τράπεζα, όσο και για τον επιχειρηματικό, βιομηχανικό και εμπορικό κόσμο της πόλης και επαρχίας Λεμεσού. Με το σημαντικό αυτό βήμα, στην πόλη της ανάπτυξης, η cdbbank αποδεικνύει έμπρακτα την προσήλωσή της στην επίτευξη του στρατηγικού της στόχου, να βρίσκεται δίπλα στους πελάτες της και να ανταποκρίνεται στις διαφάνως αυξανόμενες, αλλά και μεταβαλλόμενες ανάγκες τους.

Μιλώντας στην εκδήλωση, η Πρόεδρος της cdbbank Ρένα Ρουβίθα Πάνου δήλωσε ότι πρόθεση και επιδίωξη της Τράπεζας είναι να συμμετέχει και να συνεισφέρει με το δικό της τρόπο

στην πορεία ανάπτυξης της Λεμεσού. Γι' αυτό και η μέρα των εγκαινιών αποτελεί ημερομηνία σταθμό στη διαδρομή της cdbbank.

Αναφερόμενη στην παρούσα χρηματοοικονομική κρίση επισήμανε πως αυτή την περίοδο περνούν από δοκιμασίες αντοχής και οι σχέσεις εμπιστοσύνης. Είπε χαρακτηριστικά «Εμείς, στη cdbbank, θεωρούμε ότι βασικό συστατικό στοιχείο της πρότασης και προσέγγισής μας προς την αγορά, είναι η δυνατότητά μας να κτίσουμε σχέσεις αμοιβαίας εμπιστοσύνης με τους πελάτες μας. Θέλουμε και μπορούμε να δημιουργήσουμε σχέσεις ανάπτυξης, μέσα από τις οποίες ο πελάτης μας, από την Κύπρο ή το εξωτερικό, να

ξέρει τι να περιμένει από εμάς, και να ξέρει καλά τους ανθρώπους που τον εξυπηρετούν. Πάνω από όλα, θέλουμε ο πελάτης μας να έχει τη σιγουρία ότι οι υποσχέσεις της Τράπεζας υλοποιούνται, και ότι η ομάδα της Τράπεζας θα δουλέψει με ευελιξία και ταχύτητα για να ικανοποιήσει τις προσδοκίες του».

Στόχος της Τράπεζας, όπως επεσήμανε η κα Ρουβίθα Πάνου, είναι να έχει πελάτες που νοιώθουν ασφάλεια, καθώς η σχέση τους με τη cdbbank θα χαρακτηρίζεται από αμοιβαία εμπιστοσύνη. «Θέλουμε να είμαστε περήφανοι για τους πελάτες μας και οι πελάτες μας να είναι

περήφανοι για την τράπεζά τους», συμπλήρωσε η Πρόεδρος της cdbbank.

Στην ομιλία της έκανε επίσης και μια συνοπτική αναφορά στην πρόσφατη διαδρομή της Τράπεζας και την πρόοδο που επιτελείται στην Κύπρο αλλά και στη Ρωσία. «Μετά την ιδιωτικοποίησή της το 2008, η Τράπεζά μας ξεκίνησε μια πορεία μετεξέλιξης και σημαντικών αλλαγών. Και παρά το ότι η χρονική αυτή στιγμή συνέπεσε με το ξεκίνημα της χρηματοοικονομικής κρίσης, τα βήματα που κάναμε ήταν σταθερά, μελετημένα και αποτελεσματικά, για να μπορούμε να ισχυριστούμε σήμερα ότι τα τελευταία 3 χρόνια ήταν για εμάς περίοδος ανάπτυξης και προόδου. Η πρόοδος αυτή εκφράζεται και τεκμηριώνεται όχι μόνο με τις επιδόσεις των βασικών μας μεγεθών, αλλά και με τις ουσιαστικές αλλαγές οργάνωσης και υποδομής που έχουμε με επιτυχία υλοποιήσει.»

Ενέργεια

Παρουσίαση Πεπραγμένων του 2010

Φιλόδοξοι οι στόχοι της ΑΗΚ

- ✓ Η ΑΗΚ αναλαμβάνει την πρόκληση της τάχιστης επαναφοράς του συστήματος ηλεκτροπαραγωγής στην ομαλότητα έχοντας επίγνωση των σημαντικών επιπτώσεων στην οικονομία που επιφέρει η σημερινή έκρυθμη κατάσταση

Πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 11 Οκτωβρίου στα Κεντρικά Γραφεία της ΑΗΚ Δημοσιογραφική Διάσκεψη για την παρουσίαση της Ετήσιας Έκθεσης της ΑΗΚ για το 2010 και της αντιμετώπισης της ενεργειακής κρίσης.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν Υπουργοί, Κρατικοί Αξιωματούχοι, εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ της ΟΕΒ, Συνδικαλιστές, εκπρόσωποι άλλων φορέων και εκπρόσωποι όλων των ΜΜΕ. Συντονιστής της εκδήλωσης ήταν ο εκπρόσωπος Τύπου της Αρχής κ. Κώστας Γαβριηλίδης. Στην αρχή της εκδήλωσης μίλησε ο Γενικός Διευθυντής Δρ. Στέλιος Στυλιανού, ο οποίος παρουσίασε τα πεπραγμένα για το 2010. Στη συνέχεια η Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Πραξούλα Αντωνιάδου απηγόρευε χαρετισμό και συνεχάρη το προσωπικό και τα στελέχη της ΑΗΚ για την άμεση και υπεύθυνη ανταπόκριση τους στις συνθήκες έκτακτης ανάγκης που δημιουργήθηκαν λόγω της έκρηξης στο Μαρί. Η ΑΗΚ, τόνισε, είναι ένας επιτυχημένος ημικρατικός οργανισμός που -στηριζόμενος στη μεγάλη τεχνογνωσία του προσωπικού του- δίδει για δεκαετίες δυναμικά το παρών του στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας, προσφέροντας υποδομή και ηλεκτροπαραγωγή. Σημείωσε επίσης, ότι η ΑΗΚ απετέλεσε για χρόνια πηγή εσόδων για το κράτος ως αποτέλεσμα των πολύ καλών αποτελεσμάτων της. Στη συνέχεια μίλησε ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ κ. Χάρης Θράσου ο οποίος κάλυψε το παρόν και το μέλλον της Αρχής. Μετά την ομιλία του πρόεδρου ακολούθησαν ερωτήσεις δημοσιογράφων τις οποίες απάντησαν ο Πρόεδρος και ο Γενικός Διευθυντής.

• Αποσπάσματα Ομιλίας του Προέδρου κ. Χάρη Θράσου

Η καταστροφή του Σταθμού σήμανε κυριολεκτικά συναγερμό στις τάξεις της ΑΗΚ, αφού πέραν των υλικών και οικονομικών ζημιών του ιδί-

ου του Οργανισμού, οι προδιαγραφόμενες εκτεταμένες διακοπές στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας συνεπάγοντο τεράστιο πλήγμα στην τουριστική βιομηχανία αλλά και την οικονομία γενικότερα.

Η αντίδραση της ΑΗΚ υπήρξε άμεση με τον καταρτισμό ενός ολοκληρωμένου προγράμματος αντιμετώπισης της κρίσης με βάση και τα προϋπάρχοντα Σχέδια Διαχείρισης Κρίσεων. Το πρόγραμμα αυτό στηρίχτηκε σε τρεις άξονες:

1. Τη διασφάλιση συνθηκών ασφαλείας και υγείας στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού.
2. Τον καταρτισμό ενός ορθολογιστικού σχεδί-

ου διαχείρισης του διαθέσιμου φορτίου σε στενή συνεργασία με το ΔΣΜ.

3. Αντιμετώπιση του ελλείμματος που προέκυψε σε ότι αφορά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με αύξηση της ικανότητας παραγωγής.

Οι προσπάθειες της ΑΗΚ και προς τις τρεις αυτές κατευθύνσεις ξεκίνησαν παράλληλα από την πρώτη κιόλας μέρα της καταστροφής.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η δημιουργία Ομάδας Διαχείρισης της Ενεργειακής Κρίσης υπό την εποπτεία της ΡΑΕΚ και στην οποία συμμετείχαν ο ΔΣΜ, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και η ΑΗΚ, συνέβαλε τα μέγιστα στο συντονισμό αποτελεσματικής αντιμετώπισης της έκτακτης κατάστασης που είχαμε να αντιμετωπίσουμε.

Η καταστροφή του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού δημιούργησε μεγάλο πρόβλημα στην επάρκεια παραγωγής. Συγκεκριμένα χάθηκε ικανότητα παραγωγής 798MW από τη συνολική εγκατεστημένη ισχύ των 1520MW. Με δεδομένο ότι η καταστροφή έγινε την αιχμική περίοδο του καλοκαιριού κατά την οποία η αναμενόμενη Μέγιστη Ζήτηση ανερχόταν στα 1555MW ήταν φανερό ότι η διαθέσιμη παραγωγή των 722MW θα ήταν ανεπαρκής. Το πρόβλημα έγινε ακόμα μεγαλύτερο από το γεγονός ότι η παραγωγή αυτή βασικά προερχόταν από τους Σταθμούς Δεκέλειας και Μονής, η αξιο-

πιστία των οποίων ήταν σαφώς χαμηλότερη από αυτή του Βασιλικού. Με το πιο πάνω δεδομένα οι διακοπές στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας το καλοκαίρι του 2011 ήταν αναπόφευκτες.

Βασικό κριτήριο στον τρόπο διαχείρισης της διαθέσιμης παραγόμενης ενέργειας υπήρξε η απόφαση όπως ελαχιστοποιηθεί κατά το δυνατό η αρνητική επίδραση στην οικονομία του τόπου. Γι' αυτό αποφασίστηκε όπως οι αναπόφευκτες διακοπές στην παροχή ρεύματος, μην περιλάβουν, κατά το δυνατό:

- Βασικές υπηρεσίες του Κράτους όπως αεροδρόμια, λιμάνια, νοσοκομεία, κλπ,
- Τουριστικές περιοχές και καταλύματα,
- Βιομηχανικές περιοχές.

Η ΑΗΚ θεωρεί ότι ο στόχος που τέθηκε για διαφύλαξη της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας, επιτεύχθηκε σε μεγάλο βαθμό.

Η Ελλάδα και η ΔΕΗ στάθηκαν από την πρώτη στιγμή στο πλευρό μας και μετά από συνεννόηση που έγινε η ΔΕΗ εκχώρησε στην ΑΗΚ δύο συμβάσεις που είχε για προσωρινές μονάδες, συνολικής δυναμικότητας 70MW. Οι μονάδες μεταφέρθηκαν άμεσα στην Κύπρο και εγκαταστάθηκαν σε χώρο του Η/Σ Βασιλικού. Οι μονάδες λειτούργησαν πριν τις 15 Αυγούστου, όπως είχε προγραμματιστεί και έκτοτε οι συμβάσεις της ΔΕΗ έχουν ανανεωθεί από την ΑΗΚ για ακόμη 6 μήνες με συνοικούς όρους.

Στις 15 Ιουλίου 2011, η ΑΗΚ συνήψε συμφωνία για αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους που προέρχεται από τα κατεχόμενα. Η συμφωνία αυτή έγινε με βάση τις πρόνοιες των Κανονισμών Εμπορίου της Πράσινης Γραμμής και έχει την πλήρη κάλυψη της Κυβέρνησης. Η ΑΗΚ ολοκλήρωσε όλα τα τεχνικά θέματα και η σύνδεση έγινε στις 16 Ιουλίου 2011.

Πέραν από τα πιο πάνω μέτρα, το σύστημα

παραγωγής ενίσχυσαν και γεννήτριες μικρότερης ισχύος που παραχωρήθηκαν ευγενώς από διαφόρους, όπως η Κυβέρνηση του Ισραήλ και οι εταιρείες IEC, Delek, EDT και Τράπεζα Κύπρου, τους οποίους και ευχαριστούμε.

Όλες οι πιο πάνω ενέργειες είχαν ως αποτέλεσμα να επιτευχθεί Οριακή Επάρκεια Παραγωγής. Έχει δηλαδή επιτευχθεί μία ικανότητα παραγωγής που επιτρέπει τη χωρίς διακοπές ηλεκτροδότηση του τόπου νοούμενου ότι δεν θα υπάρξουν ταυτόχρονες βλάβες στο σύστημα παραγωγής και νοούμενου ότι το κοινό θα χρησιμοποιεί με σύνεση την ηλεκτρική ενέργεια. Η ισχύς των γεννητριών που ενοικιάστηκαν ήταν αποτέλεσμα προσεγμένων υπολογισμών αφού έπρεπε να επιτευχθεί ορθολογιστικός συγκερασμός μεταξύ της επάρκειας που αυτή η ισχύς εξασφαλίζει και του σχετικού κόστους.

Η Αρχή προχώρησε σε άμεσες ενέργειες προς όλες τις κατευθύνσεις για απάμβλυνση

του οικονομικού προβλήματος που προέκυψε.

Ενδεικτικά παρατίθενται μερικές από τις ενέργειες αυτές.

- Αίτηση στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για εξαίρεση από τις πρόνοιες του Νόμου που διέπει τη λειτουργία του συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου.
- Εντατικοποίηση του Σχεδίου μείωσης δαπανών και αναθεώρηση του Προϋπολογισμού της ΑΗΚ για τα έτη 2011 και 2012 με εξοικονόμηση λειτουργικών εξόδων.
- Εντατικοποίηση των προσπαθειών για έγκαιρη είσπραξη των λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος.
- Εξασφαλίστηκε επιπρόσθετο τραπεζικό παρατράβηγμα ύψους _50 εκ για απάμβλυνση του προβλήματος ρευστότητας που δημιουργήθηκε λόγω του Συμβάντος.

Η χρηματοδότηση που εξασφαλίστηκε, κάτω από τις περιστάσεις, ήταν έκτακτη και προσωρινή. Η Αρχή εργάζεται προς την κατεύθυνση εξασφάλισης μακρόχρονης χρηματοδότησης χαμηλού κόστους για αντικατάσταση των προσωρινών μέτρων.

Τα τραπεζικά παρατραβήγματα αποτελούν προσωρινές λύσεις:

- Υπόκεινται σε ανάκληση από τα Τραπεζικά Ιδρύματα.
- Αυξημένο κόστος.

Ορθολογιστική λύση είναι η αποπληρωμή τραπεζικών παρατραβηγμάτων:

- μέσω εξασφάλισης μακροχρόνιου δανεισμού με ευνοϊκότερους όρους.

Η ΑΗΚ θα επιδιώξει, σε συνεργασία με τους Αρμόδιους Φορείς, την εξασφάλιση δανεισμού από την ΕΤΕ ή άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς.

Νέα εταιρειών

Νέο Πρόγραμμα συμβολαίου MakeYourOwn από τη Cytamobile Vodafone

Εσύ αποφασίζεις τι χρειάζεσαι και πόσα θέλεις να πληρώνεις!

HCytamobile-Vodafone θέτει σε εφαρμογή το νέο πρωτοποριακό πρόγραμμα συμβολαίου MakeYourOwn, με το οποίο ο κάθε πελάτης μπορεί να φτιάξει το δικό του πρόγραμμα, προσαρμοσμένο στις δικές του ανάγκες, αποφασίζοντας και πόσα θέλει να πληρώνει. Το νέο πρόγραμμα συμβολαίου MakeYourOwn απευθύνεται τόσο σε νέους πελάτες, όσο και στους υφιστάμενους πελάτες των προγραμμάτων συμβολαίου (Classic, Light) και προπληρωμένης soeasy pay as you go.

Με το MakeYourOwn μπορούν να γίνουν 500 και πλέον συνδυασμοί. Αρχικά θα πρέπει να επιλεγεί τουλάχιστον ένα πακέτο με λεπτά ομιλίας και στη συνέχεια μπορεί να συνδυαστεί, προαιρετικά, με οποιοδήποτε πακέτο SMS, Mobile Internet ή πακέτο για κινητό τηλέφωνο..

Σύνδεση με το πρόγραμμα

- Οι πελάτες αποστέλλοντας δωρεάν τη λέξη PLAN με SMS στο 8000 μπορούν να μάθουν τη μέση μηνιαία χρήση που έκαναν τους τελευταίους έξι (6) μήνες. Οι πληροφορίες παρέχονται και από την ιστοσελίδα www.cytamobile-vodafone.com. Οι πληροφορίες αυτές διατίθενται μόνο για τους πελάτες της Cytamobile-Vodafone.
- Στη συνέχεια μπορούν να επιλέξουν το συνδασμό που θέλουν και να επισκεφθούν ένα από τα καταστήματα του δικτύου πωλήσεων Cytamobile-Vodafone για να συνδεθούν με το πρόγραμμα MakeYourOwn.
- Οι πελάτες που θα επιλέξουν και πακέτο νέας συσκευής, θα υπογράφουν 18μηνη δέ-

Βασική Μηνιαία Συνδρομή		€2				€ 2
Αρχικά διάλεξε...						
Λεπτά Ομιλίας	100 λεπτά	200 λεπτά	400 λεπτά	650 λεπτά	€	
Μηνιαία Συνδρομή	€5,50	€10	€19	€29	€	
και συνδύασέ το αν θέλεις με:						
SMS	200 SMS	500 SMS	1000 SMS	€		
Μηνιαία Συνδρομή	€3	€6	€11,50	€		
ή / και						
Mobile Internet	20MB	200MB	1GB	2GB	3GB	5GB
Μηνιαία Συνδρομή	€4	€9	€18	€25	€32	€42
ή / και						
Πακέτο Νέας Συσκευής	Συσκευή 100	Συσκευή 150	Συσκευή 250	€		
Μηνιαία Συνδρομή με 18μηνη δέσμευση	€4	€6	€10	€		

Το δικό σου πρόγραμμα €
το μήνα

συνδεθούν δωρεάν στο νέο πρόγραμμα MakeYourOwn. Το κόστος σύνδεσης για τους νέους πελάτες της Cytamobile-Vodafone είναι 20 ευρώ (με ΦΠΑ).

Αλλαγή προγράμματος

Οι πελάτες μπορούν να τροποποιήσουν κάποια επιλογή τους, όποτε θέλουν.

Πληροφορίες για το κοινό

Για πειρισσότερες πληροφορίες, τους όρους και προϋποθέσεις, μπορούν να επισκέψουν την ιστοσελίδα www.Cytamobile-Vodafone.com ή να απευθύνονται στο Κέντρο Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης Cyta 132, καθώς και στα καταστήματα του Δικτύου Πωλήσεων Cytamobile-Vodafone (Cytashop, Telephone, Αηλώτης, Sound Tech, Hadjimitsis, Acapella, Smart Com).

Grasp knowledge into your hands

KPMG Academy Upcoming Seminars: November-December 2011

Reengineering the Custody and Fund Administration Process*
14-15/11/2011

**Introduction to Project Management and PMI
Methodology – Part A**
14-15/11/2011

**Project Management Professional Preparation Course
(PMP Certification Prep.) – Part B**
28-29-30/11/2011

**Το Εργατικό Δίκαιο στην Κύπρο. Πώς μπορεί ένας
Εργοδότης να Αντιμετωπίσει το Κόστος της Κρίσης***
05/12/2011

**Asset – Liability Management Measurement
Measuring/Managing Interest Rate and Foreign
Exchange Risks ***
16/12/2011

* The programmes have been approved by the HRDA.
Enterprises participating with their employees who
satisfy HRDA's criteria, are entitled to subsidy

These seminars may contribute to Continuing
Professional Development requirements.

For more information please contact:

Persa Papademetriou

T: +357 22209053

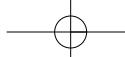
F: +357 22513294

E. ppapademetriou@kpmg.com

Visit our website at:
www.kpmg.com.cy

or our web tv at:
www.kpmgcy.tv

Τουρισμός

«Κύπρος, Μικρές Αποδράσεις, Μεγάλες Εμπειρίες»

Ο ΚΟΤ πρωθεί τον Εσωτερικό Τουρισμό

Με την ευκαιρία της έναρξης του προγράμματος «Κύπρος, Μικρές Αποδράσεις, Μεγάλες Εμπειρίες» μια εκστρατεία που πραγματοποιείται για 5η συνεχή χρονιά και που σκοπό έχει την τόνωση και στήριξη του Εσωτερικού Τουρισμού, ο ΚΟΤ παραχώρησε δημοσιογραφική διάσκεψη την Τετάρτη 12 Οκτωβρίου στο ξενοδοχείο ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ στη Λευκωσία. Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν ο Πρόεδρος του ΚΟΤ κ. Αλέκος Ορουντώπης, ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής κ. Λεύκος Φυλακτίδης και η κα Αννίτα Δημητριάδου Διευθύντρια Τουρισμού. Την εκδήλωση κάλυψαν πολλοί εκπρόσωποι των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας. Στην αρχή της εκδήλωσης ο Πρόεδρος του ΚΟΤ έκανε ένα καλωσόρισμα και μια εισαγωγική ομιλία προς τους δημοσιογράφους. Στη συνέχεια η κα Αννίτα Δημητριάδου που ήταν και η κύρια ομιλήτρια της εκδήλωσης και είναι η καθ' ύλη υπεύθυνη για την προώθηση του προγράμματος αυτού δήλωσε τα πιο κάτω:

Ο ΚΟΤ, πιστός στο ραντεβού του με τους Κύπριους, συνεχίζει για 5η συνεχή περίοδο το πολύ επιτυχημένο πρόγραμμα «Κύπρος, Μικρές Αποδράσεις, Μεγάλες Εμπειρίες». Στόχος του προγράμματος είναι να συμβάλει στην ανάπτυξη του εσωτερικού τουρισμού και να δώσει την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να γνωρίσουν την Κύπρο και να ξεκουραστούν σε εκπληκτικές τιμές.

Το πρόγραμμα αφορά αποδράσεις σε ξενοδοχεία και τουριστικά διαμερίσματα με ημιδιατροφή, γεύμα σε ταβέρνα καθώς και εκδρομή στην επαρχία επιλογής η οποία είναι προσφορά του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού. Σε αυτή τη φάση του προγράμματος έχει ενταχθεί και η επαρχία της Λευκωσία για τις περιόδους των Χριστουγέννων και του Πάσχα.

Οι Μικρές Αποδράσεις, πέραν των πιο πάνω, προσφέρουν επίσης:

- Προσφορά διαμονής σε ξενοδοχείο το Σάββατο με άφιξη στις 12:00 και αναχώρηση στις 18:00 το απόγευμα της Κυριακής. Στο πρόγραμμα συμπεριλαμβάνεται επίσης δείπνο και πρωινό στο ξενοδοχείο.
- Οι τιμές των πακέτων παραμένουν σταθερές δηλαδή 50 ευρώ το άτομο για ξενοδοχεία 3ων αστέρων, 60 ευρώ το άτομο για ξενοδοχεία 4ων αστέρων και 75 ευρώ για ξενοδοχεία 5 αστέρων. Ανάλογες τιμές ισχύουν και για τα hotel apartments σύμφωνα με την κατηγορία τους.

- Στο πακέτο περιλαμβάνεται επίσης γεύμα το μεσημέρι της Κυριακής σε ταβέρνα της επιλογής του πελάτη στην επαρχία διαμονής καθώς επίσης και συμμετοχή, που αποτελούν προσφορά του ΚΟΤ, σε μια από τις θεματικές εκδρομές με τη συνοδεία ξεναγού. Στο νέο πρόγραμμα έγινε αλλαγή στις διαδρομές και λήφθηκαν υπόψη οι εισηγήσεις των ατόμων που συμμετείχαν στο πρόγραμμα. Έχουν περιληφθεί περπατήματα την άνοιξη και εκδρομές με πλοιάριο στην περιοχή ελεύθερης Αμμοχώστου και Πόλις Χρυσοχού για τον Ιούνιο 2012.
- Για να πρωθεθεί περισσότερο η διαμονή και καθόλη τη διάρκεια της εβδομάδας θα προσφερθεί η παράταση του πακέτου σε αρκετά από τα συμβαλλόμενα ξενοδοχεία με την προσφορά ημιδιατροφής στην τιμή του Β&Β.
- Διακοπές της παρέας ή ομαδικές εξορμήσεις. Ο ΚΟΤ προσφέρει δωρεάν μεταφορά με λεωφορείο προς και από την επαρχία επιλογής για ομάδες 20 ατόμων και άνω.
- Διακοπές ευεξίας σε διάφορα ξενοδοχεία που προσφέρουν διαμονή με διατροφή full-board καθώς και θεραπεία spa. Οι διακοπές ευεξίας είναι ιδανικές για ρομαντικές αποδράσεις.
- Δωροκουπόνια αξίας 50 και 100 ευρώ τα οποία

μπορούν να δίνονται ως δώρα και να εξαργυρώνονται μέχρι και το τέλος της περιόδου.

Παράλληλα, στην ιστοσελίδα του προγράμματος www.cyprusshortescapes.com μπορείτε να βρείτε ερωτηματολόγιο για να μπορέσουμε να αφουγκραστούμε τις ανάγκες των Κυπρίων και να βελτιώσουμε το προσφερόμενο προϊόν. Όσοι απαντήσουν στο ερωτηματολόγιο μπαίνουν αυτόματα σε κλήρωση για να κερδίσουν διαμονή για 2 άτομα στα πλαίσια του προγράμματος.

Αναφορικά με την 4η φάση του προγράμματος που αφορά στην περίοδο Οκτώβριο 2010 μέχρι Ιούνιο 2011 είχαμε συνολικά 3000 διανυκτερεύσεις, σε σχέση με 2000 διανυκτερεύσεις για την περίοδο Οκτώβριος 2009-Ιούνιος 2010, με πέραν του 50% αυτών για την επαρχία Πάφου. Υπολογίζεται πως το άμεσο όφελος για την τουριστική βιομηχανία, τόσο για τα ξενοδοχεία όσο και για τα εστιατόρια, για την 4η φάση δηλαδή Οκτώβριο 2010 μέχρι Ιούνιο 2011 άγγιξε τις 200,000 ευρώ σε σχέση με 110,000 ευρώ για την 3η φάση (Οκτώβριο 2009 μέχρι Ιούνιο 2010). Είμαστε σίγουροι, βασιζόμενοι και στη δική σας συμβολή στην προβολή του προγράμματος, πως αυτό θα αγκαλιαστεί και πάλι από το κοινό.

Καλές αποδράσεις σε όλους!

-
- Audit and Assurance
  - Accounting
  - Taxation
  - Corporate Finance and Business Advisory

We Share Your Vision

www.bakertillyklitou.com

Talk to us.
We've got the answers.

As a team, we value connecting highly effective individuals with our clients. We work as a cohesive force - with our clients and with each other - because we are committed in providing quality business solutions.

Offices in Cyprus, Romania, Bulgaria, Moldova.

Επίκαιρα Θέματα

Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού: Ο ΚΟΤ τίμησε τον Αντώνη Πασχαλίδη

Με την ευκαιρία της παγκόσμιας ημέρας τουρισμού που γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 27 Σεπτεμβρίου, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού διοργάνωσε εκδήλωση στο Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας στην οποία παρευρέθηκαν ο Πρόεδρος, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής κ. Λεύκος Φυλακτίδης και στελέχη του ΚΟΤ. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους η Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κα Πραξούλα Αντωνιάδου και ο πρώην Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ.

Αντώνης Πασχαλίδης ο οποίος τιμήθηκε από τον ΚΟΤ για την πολύχρονη προσφορά του στον Κυπριακό Τουρισμό. Επίσης τον ευχαρίστησαν

για τη συμβολή του στη στήριξη των ξενοδοχειακών μονάδων με παροχή ρεύματος κατά την κρίσιμη περίοδο του Ιουλίου και του Αυγούστου.

Action Global Communications: 40 χρόνια δράσης

Σαράντα χρόνια επιτυχημένης παρουσίας στον κλάδο των δημοσίων σχέσεων συμπληρώνει φέτος η Action Global Communications, μετρώντας τέσσερις δεκαετίες συνεργασίας με τα κορυφαία brands του κόσμου. Σ' αυτό το διάστημα, η εταιρεία έχει δημιουργήσει ένα δίκτυο ιδιόκτητων γραφείων και συνεργατών στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, τον Καύκασο, τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική.

Με την ευκαιρία των 40χρονων της Action Global Communications, ο ίδρυτης και Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας, κ. Τάνης Χριστοδούλου ανέφερε «Στα τέλη της δεκαετίας του '80 το όραμά μου ήταν η δημιουργία μιας εταιρείας με στόχο να καταστεί η πρώτη εταιρεία παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών δημοσίων σχέσεων στις αναδυόμενες αγορές. Τώρα, οι ίδιες αυτές αναδυόμενες αγορές δεν αποτελούν μόνο το επίκεντρο της παγκόσμιας προσοχής, αλλά ωθούν την παγκόσμια οικονομία». Ο κ. Χριστοδούλου πρόσθεσε επίσης πως «καλύπτοντας μια περιοχή που εκτείνεται από το Καζακστάν και το Πακιστάν, στην Ανατολή στο Μαρόκο και το Βέλγιο στη Δύση, το δίκτυο της Action εξακολουθεί να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή. Με τη ραγδαία ανάπτυξη των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και τη ζωτική σημασία της ψηφιακής επικοινωνίας, η Action έχει χα-

ράξει το δρόμο για τη χρήση των νέων καναλιών επικοινωνίας, κανάλια που μπορεί να ξεπεράσουν τα παραδοσιακά και συχνά πολύ καλά ρυθμισμένα τοπικά Μέσα Ενημέρωσης».

Το ξεκίνημα της Action Global

Communications έγινε στη Λευκωσία το 1971, με πρώτο της πελάτη την British Overseas Airways Corporation, η οποία αργότερα μετονομάστηκε σε British Airways σηματοδοτώντας την αρχή μιας σχέσης 40 συνεχόμενων χρόνων. Το 1988 η Action άνοιξε το πρώτο, και σήμερα από τα παλαιότερα, γραφείο παροχής υπηρεσιών δημοσίων σχέσεων στην Αθήνα, ξεκινώντας έτσι τη δημιουργία του υφιστάμενου δικτύου 44 γραφείων ανά τον κόσμο. Τα επόμενα χρόνια η Action εδραιώθηκε με γοργούς ρυθμούς στη Μέση Ανατολή και την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη.

Η Action Global Communications έχει επενδύσει σημαντικά σε πόρους και ανθρώπινο δυναμικό για να προσφέρει στους πελάτες της το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στον ταχύτατα εναλλασσόμενο κόσμο που ζούμε σήμερα», καταλήγει ο κ. Χριστοδούλου. «Έχουμε καταβάλλει μεγάλη προσπάθεια για να εντάξουμε στο δυναμικό της κάθε χώρας πραγματικά καταπληκτικούς ανθρώπους, που καταλαβαίνουν σε βάθος τις αγορές τους και τη δυναμική του κλάδου μας. Ο μελλοντικός μας στόχος είναι, όπως άλλωστε ήταν και για τα τελευταία 40 χρόνια, να συνεχίσουμε να προσφέρουμε εξαιρετικά αποτελέσματα σε όλο το εύρος των πελατών μας και να επεκτείνουμε το δίκτυό μας σε χώρες και μέρη όπου οι άλλοι δεν τολμούν».

Κατάθεση

5,00%

ετησίως

για 2 χρόνια.

REVOLUTION / ASHLEY & HOLMES

Έτοι απλά.

✓ Καταβολή τόκων κάθε χρόνο

Η Τράπεζα Πειραιώς (Κύπρου) Λτδ διατηρεί το δικαίωμα να αποσύρει ή να διαφοροποιήσει την παρούσα προσφορά ανά πάσα στιγμή κατά την κρίση της.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΥΠΡΟΥ) ΛΤΔ
www.piraeusbank.com.cy

ΤΡΑΠΕΖΑ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Η Ανάπτυξη της Ελληνικής Οικονομίας

Πηγές, Προοπτικές και ο Ρόλος των Επενδύσεων και των Εξαγωγών

H Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών και Προβλέψεων της Eurobank EFG εξέδωσε πρόσφατα το τέταρτο τεύχος του έκτου τόμου της περιοδικής έκδοσης Οικονομία και Αγορές. Στο τεύχος αυτό φιλοξενείται άρθρο του καθηγητή Νικόλαου Καραμούζη, Αν/π/ Διευθύνοντος Συμβούλου και Καθηγητή του Πανεπιστημίου Πειραιώς, και του Δρα Τάσου Αναστασάτου, Senior Economist της Διεύθυνσης Οικονομικών Μελετών της Eurobank EFG, με τίτλο: «Η Ανάπτυξη της Ελληνικής Οικονομίας: Πηγές, Προοπτικές και ο Ρόλος των Επενδύσεων και των Εξαγωγών».

Η μελέπτη αναλύει τους παράγοντες μέσα από τους οποίους μπορεί να ενισχυθεί η αναπτυξιακή προοπτική στην Ελλάδα τα επόμενα χρόνια. Η ανάλυση εκκινεί από τη διαπίστωση ότι το Πρόγραμμα Σταθεροποίησης και Ανάπτυξης θα επιφέρει μία σημαντική σε μέγεθος συρρίκνωση του μεγέθους του δημόσιου τομέα και του ρόλου του κράτους στην οικονομία, καθώς και τη διαρθρωτική, πτωτική, προσαρμογή της ιδιωτικής κατανάλωσης η οποία διογκώθηκε υπέρμετρα την τελευταία τριακονταετία. Συνεπώς, απαιτείται ένας συνολικός αναπροσανατολισμός του παραγωγικού δυναμικού της χώρας προς όφελος των επενδύσεων και των εξαγωγών ώστε να αποκατασταθούν οι αναπτυξιακές προοπτικές της χώρας. Αν δεν επιτευχθεί αυτό, και ανεξαρτήτως των λύσεων οι οποίες θα επιλεγούν για τη στήριξη της βιωσιμότητας του δημοσίου χρέους, η ελληνική οικονομία θα καταδικαστεί σε μακροχρόνια στασιμότητα και η ίδια η δημοσιονομική εξυγίανση δεν θα είναι βιώσιμη. Οι συγγραφείς εκτιμούν τους ρυθμούς μεγέθυνσης των επενδύσεων και των εξαγωγών που απαιτούνται ώστε να αντισταθμιστεί η προβλεπόμενη στο Μνημόνιο συγκράτηση της ιδιωτικής και δημόσιας κατανάλωσης και να επιτευχθούν ρυθμοί ανάπτυξης του ΑΕΠ οι οποίοι διασφαλίζουν την πραγ-

ματική σύγκλιση της ελληνικής οικονομίας σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Για την επόμενη πενταετία, οι ρυθμοί αυτού είναι πολύ απαιτητικοί. Εάν οι αναγκαίες προσαρμογές κατανεμηθούν σε πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα, μπορούν να είναι πιο βαθμαίες αλλά και πιο δομικές. Η επίτευξη των επιδιωκόμενων ρυθμών είναι εφικτή αλλά προϋποθέτει ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις και σημαντικές διαρθρωτικές αλλαγές προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης του ρόλου του ιδιωτικού τομέα στην οικονομική δραστηριότητα. Δηλαδή, απαιτείται η υιοθέτηση ενός νέου αναπτυξιακού προτύπου, εξωστρεφούς, που θα στηρίζεται στην άνθιση του ιδιωτικού τομέα, των ιδιωτικών επενδύσεων και των επενδύσεων στις υποδομές, καθώς και τη διαδρόφωση ενός εξαιρετικά φιλικού περιβάλλοντος για την επιχειρηματικότητα.

Οι σημαντικοί ρυθμοί οικονομικής μεγέθυνσης της περιόδου 1994 – 2007 στηρίχθηκαν στην ταχεία αύ-

ξηση της εγχώριας ζήτησης, ιδίως της ιδιωτικής και της δημόσιας κατανάλωσης. Αμφότερες τροφοδοτήθηκαν από την απρόσκοπη πρόσβαση σε χαμηλού κόστους δανειακά κεφάλαια από τις διεθνείς αγορές, που οφείλεται κυρίως στην ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ, και την επακόλουθη σημαντική αύξηση των τραπεζικών χρηματοδοτήσεων με μέσο επήσιου ρυθμό 20%, 3 φορές ταχύτερα του ονομαστικού ΑΕΠ. Η υπερβάλλουσα εγχώρια ζήτηση επιδείνωσε το ανά μονάδα προϊόντος κόστος εργασίας, τον πληθωρισμό και τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας με αποτέλεσμα τα μεγάλα εξωτερικά ελλείμματα και την ταχεία συσσώρευση εξωτερικού χρέους.

Η μελέπτη δείχνει επίσης, πως η διαδικασία αυτή ολοκλήρωσε τον διαρθρωτικό μετασχηματισμό της Ελλάδας, από μία αγροτική οικονομία σε μία οικονομία των υπηρεσιών με κυρίαρχο το ρόλο του δημόσιου τομέα και της συνδεόμενης με αυτόν επιχειρηματικότητας. Αυτό αντικατοπτρίζεται στη σταδιακή μεταβολή της σύστασης του ΑΕΠ τα τελευταία 30 χρόνια, με αύξηση των μεριδών της κατανάλωσης στο ΑΕΠ και της συμβολής της στην ανάπτυξη και αντίστοιχη συρρίκνωση των επενδύσεων και των εξαγωγών. Ενδεικτικά, το μερίδιο της ιδιωτικής κατανάλωσης στο ΑΕΠ, από 55% το 1973, έφθασε το 2010 σχεδόν στο 75%, το υψηλότερο στην Ευρώπη των 27.

Η μελέπτη εξετάζει τους συντελεστές εκείνους που κατά τις σημερινές συνθήκες μπορούν να συμβάλλουν στην επίτευξη ρυθμού ανάπτυξης 3% επτάσιως. Ο στόχος αυτός είναι κοντά στις εκτιμήσεις για το ρυθμό δυνητικής ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας ώστε να διασφαλίζει την επίτευξη πραγματικής σύγκλισης αλλά με διατηρήσιμο τρόπο, χωρίς φαινόμενα υπερθέρμανσης και υψηλού πληθωρισμού. Ταυτόχρονα, επιπρέπει τη σταδιακή μείωση του λόγου Χρέος/ΑΕΠ σε διατηρήσιμα επίπεδα.

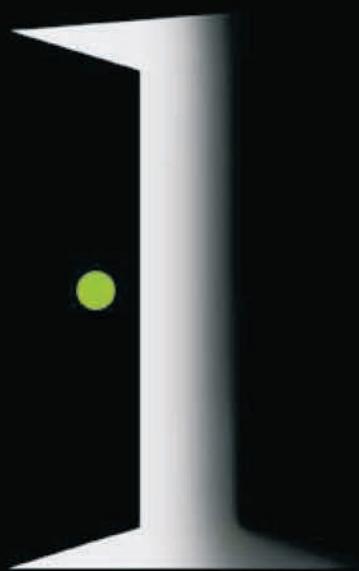
Αμοιβαίο Κεφάλαιο New Frontiers από τον Όμιλο Eurobank EFG

Ένα νέο Αμοιβαίο Κεφάλαιο Fund of Funds που επενδύει στα Frontier Markets, δημιούργησε η Eurobank EFG Fund Management Company (Lux) S.A. και διατίθεται ήδη στην αγορά μέσω του Private Banking της Eurobank EFG. Πρόκειται για το (LF) Fund of Funds – New Frontiers το οποίο επενδύει σε Αμοιβαία Κεφάλαια κορυφαίων οίκων διαχείρισης περιουσίας, εξειδικευμένων στις μετοχικές αγορές της Ασίας, της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής.

Στα Frontier Markets εντάσσονται 140 από τις 192

χώρες σε όλο τον κόσμο, με 2,5 δις πληθυσμό και 10,3 τρις ΑΕΠ, καλύπτοντας το 1/3 του παγκόσμιου πληθυσμού και το 1/6 της παγκόσμιας οικονομίας αντίστοιχα. Τα τελευταία 22 χρόνια έχουν καταγράψει διπλασίου ρυθμό ανάπτυξης (+10%) έναντι των αναπτυγμένων χωρών, ενώ ο νεανικός τους πληθυσμός και η ραγδαία αυξανόμενη μεσαία καταναλωτική τάξη, μαζί με την ταχύτατα αναπτυξόμενο ρυθμό των εξαγωγών τους και τα ελκυστικά επίπεδα των κεφαλαιαγορών τους, τις καθιστούν τους νέους πρωτα-

γωνιστές της παγκόσμιας οικονομίας. Ο δεύτης αναφοράς του (LF) Fund of Funds – New Frontiers είναι ο MSCI Frontier Markets (FM) Index με ευρεία γεωγραφική και κλαδική διασπορά, στον οποίο συμμετέχουν οι μετοχές 173 εταιρειών από 26 χώρες των Frontier Markets. Μέσω του (LF) Fund of Funds – New Frontiers παρέχεται η δυνατότητα στον επενδυτή να αποκτήσει εύκολη πρόσβαση στις δύσκολες αυτές αγορές και παράλληλα να συνδυάσει την προοπτική κερδών με την ευρεία διασπορά στον επενδυτικό κίνδυνο.

Step ahead

What is the significance of Deloitte becoming the world's largest professional services firm? In all honesty, we believe very little. Our focus is on helping our clients establish, define and achieve their vision so that they can step ahead with confidence in all aspects of their business. And our aim has always been, and will always be, to put our clients first. Visit www.deloitte.com/cy

Deloitte.

© 2011 Deloitte Limited

Με τα φάκομας

Ο Βενιζέλος τα κατάφερε τελικά

Το «πιράσινο φως» για την καταβολή της δημόσης των δανείων προς την Ελλάδα έδωσε το Eurogroup που συνεδρίασε την Παρασκευή 21 Οκτωβρίου στις Βρυξέλλες. Η εκταμίευση της δημόσης θα πραγματοποιηθεί το πρώτο δεκαπενθήμερο του Νοεμβρίου. Παράλληλα, στο ανακοινωθέν του Eurogroup επισημαίνεται ότι, προκειμένου να διασφαλισθεί η βιωσιμότητα του χρέους θα οριστικοποιηθεί ένα δεύτερο οικονομικό πρόγραμμα προσφρογής για την Ελλάδα με τον κατάλληλο συνδυασμό πρόσθετης χρηματοδότησης από δημόσιες πηγές αλλά και

τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα. Οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης εξέφρασαν ιδιαίτερα την ικανοποίησή τους για τα μέτρα τα οποία ενέκρινε την Πέμπτη 20 Οκτωβρίου το Ελληνικό Κοινοβούλιο. Καταλήγοντας, το Eurogroup απευθύνει έκκληση στις ελληνικές αρχές να σημειώσουν περαιτέρω πρόοδο σε ό,τι αφορά την εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και του προγράμματος ιδιωτικοποίησεων. Τελικά ο Ευάγγελος Βενιζέλος τα κατάφερε σε πείσμα και της Αντιπολίτευσης και των γερακιών των Διεθνών Αγορών. Τα κατάφερε, και να ψηφιστεί το πολυνομοσχέδιο, και να εγκριθεί η εκταμίευση της δημόσης.

Όμιλος Εταιρειών Vavlitis

Θέλουμε να συγχαρούμε τον Όμιλο Εταιρειών Vavlitis για την πολύ πετυχημένη εκδήλωση που διοργάνωσε πρόσφατα σε κεντρικό ξενοδοχείο

στη Λευκωσία για την παρουσίαση των δυο νέων έργων, Porto Pafos και Santa Katerina. Η αθρόα προσέλευση του πολιτικού, επιχειρηματικού και οικονομικού κόσμου του τόπου, φορείς, στελέχη επιχειρήσεων, φύλοι και συνεργάτες του Ομίλου έδωσαν μια λαμπρότητα στην εκδήλωση. Έμειναν όλοι πλήρως ικανοποιημένοι από την άψογη διοργάνωση και παρουσίαση. Όπως τόνισε και ο Πρόεδρος της Βουλής Γιαννάκης Ομήρου, η ανακοίνωση κατασκευής δύο νέων μεγάλων έργων μεσούσης της οικονομικής κρίσης που πλήγτει τον τόπο μας, αποτελεί καλό οιωνό και τιμά τον ίδιο τον Όμιλο.

Η VIVARTIA συνεχίζει με νέους ιδιοκτήτες

Την υπογραφή προκαταρκτικής συμφωνίας πώλησης του 90% της εταιρείας Vivartia CYPRUS LTD στους Κύπριους επιχειρηματίες Αλέξη Χαραλαμπίδη και Μενέλαο Σιακόλα, έναντι τιμήματος 42 εκ. ευρώ ανακοίνωσε πρόσφατα και επίσημα η Vivartia. Το 10% παραμένει στη ΔΕΛΤΑ

ΤΡΟΦΙΜΑ ΑΕ, ενώ παράλληλα με την εν λόγω συμφωνία θα συνεχιστεί η αδιάλειπτη παρουσία των προϊόντων της Vivartia στην Κύπρο. Η παραπάνω κίνηση, όπως αναφέρεται στην ίδια ανακοίνωση, γίνεται στο πλαίσιο των στρατηγικών ανακατατάξεων του ομίλου

Vivartia με επίκεντρο την ανάπτυξη των εργασιών του στην Ελλάδα, μετά την απόκτηση της ΜΕΒΓΑΛ. Ο κ. Ιωάννης Αρτινός, Διευθύνων Σύμβουλος της Vivartia δήλωσε σχετικά με τη συμφωνία: «Η VIVARTIA CYPRUS είναι η παλαιότερη εταιρεία γαλακτοκομικών προϊόντων στην Κύπρο με επιτυχημένη πορεία και προϊόντα υψηλής ποιότητας,

που έχουν κερδίσει την εμπιστοσύνη του κυπριακού καταναλωτικού κοινού. Το νέο μετοχικό σχήμα με την εμπειρία και επιχειρηματική καταξίωση των κ.κ. Χαραλαμπίδη και Σιακόλα αποτελεί εχέγγυο για την περαιτέρω ανάπτυξη της εταιρείας.» Σύμφωνα με πληροφορίες του EUROKEPΔΟΣ η συμφωνία αναμένεται να εγκριθεί και να ολοκληρωθεί αρχές Νοεμβρίου. Παράλληλα, εκτιμούμε ότι η αλλαγή αυτή δεν επηρεάζει με καθοιονδήποτε τρόπο το σημερινό status της εταιρείας, Διεύθυνση, στελέχη, προσωπικό και συνεργάτες, αφού τόσο οι προγούμενοι όσο και οι νέοι ιδιοκτήτες είναι πλήρως ικανοποιημένοι τόσο για την άψογη λειτουργία όσο και για την κερδοφορία της Vivartia Cyprus. Εμείς ευχόμαστε στην εταιρεία καλή συνέχεια, άριστη εξυπηρέτηση των πελατών, υψηλή ποιότητα και ικανοποιητική κερδοφορία.

Τα ιδιόκτητα γραφεία της KPMG στη Λεμεσό

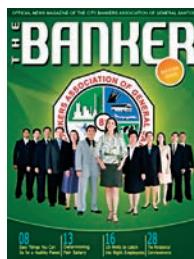
Μεγάλη επιτυχία σημείωσε η τελετή των εγκαίνιων των νέων ιδιόκτητων γραφείων της KPMG στη Λεμεσό, που έγινε την Τετάρτη 19 Οκτωβρίου. Στην τελετή παρευρέθησαν συνεταίροι, διευθυντές στελέχη, προσωπικό της KPMG, φίλοι, πελάτες και πολλοί τοπικοί παράγοντες, ως επίσης και ο Δήμαρχος Λεμεσού κ. Ανδρέας Χρίστου ο οποίος τέλεσε και τα εγκαίνια. Πρόκειται για επιβλητικό κτίριο στο ιστορικό κέντρο της Λεμεσού και συγχρηματοδοτήστηκε από την ΚPMG όσο και οι αρχιτεκτονες του έργου αλλά και η κατασκευάστρια εταιρεία, Εταιρεία Γενικών Κατασκευών και ειδικότερα ο Διευθυντής κ. Κυριάκος Αθραμπίδης ο οποίος επέβλεπε προσωπικά την πρόοδο του κτιριακού συγκροτήματος σε όλα τα στάδια.

Η διάκριση των Τραπεζών μας

Ψηλά στον κατάλογο των καλύτερων ευρωπαϊκών τραπεζών περιλαμβάνονται η Τράπεζα Κύπρου και η Marfin Laiki Bank, σύμφωνα με το

Με τα φάκομας

διεθνούς κύρους περιοδικό The Banker. Η διάκριση αυτή τιμά όχι μόνο τις δύο Τράπεζές μας αλλά και ολόκληρο το τραπεζικό μας σύστημα και την οικονομία του τόπου γενικότερα. Όταν μεσούσης της κρίσης και με τόσα προβλήματα που αντιμετωπίζουν πολλές Ευρωπαϊκές και Παγκόσμιες τράπεζες, οι δύο δικές μας Τράπεζες διακρίνονται, αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό και ελπιδοφόρο και κλείνει τα στόματα διαφόρων γερακιών των ξένων αγορών.

Η Πάφος ζητά καζίνο

Το ΕΒΕ Πάφου χαιρετίζει την απόφαση της Κυβέρνησης για κατάθεση νομοσχεδίου για την δημιουργία καζίνο στην Κύπρο. Η δημιουργία καζίνου στην Πάφο αποτελεί πάγιο αίτημα του ΕΒΕ Πάφου και των οργανωμένων φορέων της επαρχίας, γιατί είναι πεπεισμένοι ότι η ύπαρξη και λειτουργία καζίνο αναβαθμίζει και εμπλουτίζει το τουριστικό προϊόν και εξυπηρετεί το στόχο για την προσέλκυση τουριστών υψηλής εισοδηματικής στάθμης με όλα τα θετικά επακόλουθα για την οικονομία μας. Η παρουσία ενός τουλάχιστον καζίνου στην Πάφο επιβάλλεται για τον εξής απλό λόγο: Η Πάφος είναι ο κατ' εξοχήν τουριστικός αλλά και ποιοτικός προορισμός της Κύπρου. Διαθέτει περίπου το 1/3 των τουριστικών κλινών παγκύπρια, και το μεγαλύτερο αριθμό ξενοδοχείων και κλινών κατηγορίας 5 και 4 αστέρων συγκριτικά με άλλες επαρχίες (38% παγκύπρια). Η προσέλκυση ποιοτικού τουρισμού φαίνεται και από το γεγονός ότι περίπου 44% των τουριστικών κλινών της Πάφου είναι κατηγορίας 5 και 4 αστέρων. Πέραν τούτου, διαθέτει υψηλή συγκριτικά τουριστική πληρότητα και κατά τη χειμερινή περίοδο. Ταυτόχρονα, είναι ο πιο δημοφιλής προορισμός για παραθεριστική κατοικία με πολλές χιλιάδες ξένους ιδιοκτήτες κατοικών διαμένοντες επί μόνιμης και ημιμόνιμης βάσης. Πιστεύουμε ότι το αίτημα του ΕΒΕ Πάφου είναι δικαιολογημένο και είμαστε βέβαιοι ότι όταν έρθει η ώρα θα ικανοποιηθεί.

ματικής στάθμης με όλα τα θετικά επακόλουθα για την οικονομία μας. Η παρουσία ενός τουλάχιστον καζίνου στην Πάφο επιβάλλεται για τον εξής απλό λόγο: Η Πάφος είναι ο κατ' εξοχήν τουριστικός αλλά και ποιοτικός προορισμός της Κύπρου. Διαθέτει περίπου το 1/3 των τουριστικών κλινών παγκύπρια, και το μεγαλύτερο αριθμό ξενοδοχείων και κλινών κατηγορίας 5 και 4 αστέρων συγκριτικά με άλλες επαρχίες (38% παγκύπρια). Η προσέλκυση ποιοτικού τουρισμού φαίνεται και από το γεγονός ότι περίπου 44% των τουριστικών κλινών της Πάφου είναι κατηγορίας 5 και 4 αστέρων. Πέραν τούτου, διαθέτει υψηλή συγκριτικά τουριστική πληρότητα και κατά τη χειμερινή περίοδο. Ταυτόχρονα, είναι ο πιο δημοφιλής προορισμός για παραθεριστική κατοικία με πολλές χιλιάδες ξένους ιδιοκτήτες κατοικών διαμένοντες επί μόνιμης και ημιμόνιμης βάσης. Πιστεύουμε ότι το αίτημα του ΕΒΕ Πάφου είναι δικαιολογημένο και είμαστε βέβαιοι ότι όταν έρθει η ώρα θα ικανοποιηθεί.

Καλά τους τα είπε ο Μιχάλης Σάλλας

Ο Πρόεδρος της Τράπεζας Πειραιώς κ. Μιχάλης Σάλλας, απαντώντας σε σχετικά ερωτήματα δημοσιογράφων αναφορικά με το «κούρεμα» των Ελληνικών Ομολόγων, δήλωσε: Αυτοί που υποστηρίζουν το μεγάλο «κούρεμα» των Ελληνικών Ομολόγων, δηλαδή το πάνω από 21%, χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: Στην πρώτη ανήκουν εκείνοι που δεν έχουν να χάσουν τίποτα, ούτε από την κατάρρευση της Ελλάδας και

φυσικά ούτε από τα χαρτοφυλάκια τους. Στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν αυτοί που δεν έχουν καταλάβει τίποτα από τις συνέπειες αυτής της ενέργειας και το πιθανότερο ούτε καν περί ποιού «κουρέματος» πρόκειται. Το λυπτρό είναι ότι σε αυτούς περιλαμβάνονται και άνθρωποι που οφείλουν να καταλαβαίνουν. Πές τους τα χρυσόστομε!!!

Νέα διεθνής διάκριση για την Eurobank EFG

Διακρίσεων συνέχεια για την Eurobank EFG. Καλύτερη Τράπεζα για το 2011 στον τομέα παροχής υπηρεσιών cash management σε εταιρικούς πελάτες στην Ελλάδα (Best Domestic Cash Manager in Greece) αναδείχθηκε, από το διεθνούς φήμης περιοδικό Euromoney, η Eurobank EFG. Είναι η πρώτη φορά που ελλαδική τράπεζα καταλαμβάνει την πρώτη θέση στη συγκεκριμένη κατηγορία. Οι υπηρεσίες cash management της

Eurobank EFG

Eurobank EFG βρέθηκαν στην πρώτη θέση όχι μόνο μεταξύ των Ελλαδικών Τραπεζών αλλά και των διεθνών τραπεζικών Ομίλων, που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Ιδιαίτερη σημασία έχει η μεθοδολογία της κατάταξης, καθώς η επιλογή της τράπεζας γίνεται από τους ίδιους τους εταιρικούς πελάτες. Ειδικότερα, η έρευνα διεξήχθη το διάστημα από 15 Μαΐου μέχρι 19 Ιουνίου, με την αποστολή ερωτηματολογίου απευθείας από το «Euromoney» σε μεγάλες και μεσαίες ελλαδικές και πολυεθνικές εταιρίες καλύπτοντας την πληρότητα και το επίπεδο των προσφερόμενων υπηρεσιών, της εξυπηρέτησης, του ανθρώπινου δυναμικού και της τεχνολογικής πλατφόρμας.

Νέα Υπηρεσία e-Statement από την Ελληνική Τράπεζα

Ο Όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας, στα πλαίσια της συνεχούς τεχνολογικής του αναβάθμισης, προσφέρει τη νέα πρωτοποριακή υπηρεσία e-Statement μέσω της οποίας στοχεύει στην περαιτέρω ευαισθητοποίηση του κοινού στα περιβαλλοντικά θέματα και ειδικότερα στην εξοικονόμηση χαρτιού και εκτυπωτικών υλικών. Η

νέα υπηρεσία e-Statement της Ελληνικής Τράπεζας απευθύνεται σε πελάτες που έχουν πρόσβαση σε ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή συγκρότημα της Ελληνικής Τράπεζας. Η υπηρεσία παρέχει στους πελάτες την ένταση της ηλεκτρονικής συναλλαγής σε όλη την πλούσια ποικιλότητα των υπηρεσιών της Ελληνικής Τράπεζας, με την οποία οι πελάτες μπορούν να αξιοποιούν την ένταση της ηλεκτρονικής συναλλαγής σε όλη την πλούσια ποικιλότητα των υπηρεσιών της Ελληνικής Τράπεζας.

δρομείο και θα αντικαταστήσει την αποστολή της έντυπης κατάστασης κίνησης των λογαριασμών (τρεχούμενων, ταμιευτηρίου, προειδοποίησης, δανείων και πιστωτικών καρτών) σε όσους το επιθυμούν και αφού υπογράψουν το σχετικό έντυπο εξουσιοδότησης. Η υπηρεσία e-Statement προσφέρεται «αξιόπιστα και εντελώς δωρεάν»!

Με τα φάκομας

Η ΟΕΒ χαιρετίζει

Η Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ) με ιδιαίτερη ικανοποίηση χαιρετίζει τη πρόθεση της κυβέρνησης για επίσπευση υλοποίησης 30 περίπου σημαντικών αναπτυξιακών έργων καθώς και τη προώθηση της ίδρυσης και λειτουργίας καζίνο στη χώρα μας. Η ΟΕΒ επι-

κροτεί την πρόθεση της κυβέρνησης να επιταχύνει την υλοποίηση 30 «ώριμων» έργων αναπτυξιακού χαρακτήρα τα οποία καθυστερούν εδώ και πολλά χρόνια μέσα στις δαιδαλώδεις διαδικασίες της κρατικής μηχανής. Τα έργα αυτά είναι μεγάλης σημασίας για τον τόπο, τόσο από πλευράς μεγέθους επενδυσης, όσο και προστιθέμενης αξίας για την

οικονομία, τον τουρισμό, την επιχειρηματική δραστηριότητα, την απασχόληση καθώς και την περιφερειακή ανάπτυξη. Η λειτουργία καζίνο στην Κύπρο που αποτελεί αίτημα της ΟΕΒ εδώ και πολλά χρόνια, φαίνεται να βαίνει προς υλοποίηση με σημαντικά οφέλη, τόσο στα έσοδα του κράτους, όσο και στον εμπλουτισμό του τουριστικού μας προϊόντος. Η ΟΕΒ αναμένει τη σύντομη κατάθεση του σχετικού νομοσχεδίου, η εφαρμογή του οποίου αναμένεται να βελτιώσει αισθητά την ανταγωνιστικότητα της σύγχρονης τουριστικής Κύπρου. Η ΟΕΒ θα παρακολουθεί στενά τις εξαγγελίες της κυβέρνησης και θα ενισχύσει με κάθε τρόπο τη σύντομη και αποδοτική εφαρμογή τους. Φίλε Φίλιο Ζαχαριάδη, δεν πρέπει να εφησυχάζεις, αλλά να παρακολουθείς την κατάσταση και να πιέζεις τα πράγματα, τόσο εσύ όσο και ο Μιχάλης Πήλικος. Διότι αυτή η κυβέρνηση άλλα εξαγγέλλει καμιά φορά και άλλα υλοποιεί. Και επειδή γνωρίζω ότι μέλημα σου είναι η ανάπτυξη του τόπου, να είσαστε σε συνεχή εγρήγορση.

Η Prime συνεχίζει επάξια το έργο της Interlife

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε το 1ο Συνέδριο της Ασφαλιστικής Εταιρείας Prime Insurance που διοργανώθηκε πρόσφατα. Μέσα σε αυτή την ευχάριστη βραδιά ανακοινώθηκε πανηγυρικά η μετονομασία της Interlife σε

Prime Insurance. Παρόν στην εκδήλωση ήταν και ο Πρόεδρος της εταιρείας Δημήτρης Κοντομηνάς. Από το 1999 η Interlife διέγραψε μια σημαντική πορεία σε όλο το φάσμα των ασφαλιστικών υπηρεσιών. Με κύρια χαρακτηριστικά τη διαχρονική συνέπεια, την υπευθυνότητα, και την ανταπόκριση στις ανάγκες των Κυπρίων πολιτών την οδήγησαν

σε υπεύθυνες πρακτικές και μια πορεία συνέπειας και επιτυχίας σε όλα τα επίπεδα. Με τη μετονομασία της Interlife σε Prime Insurance η εταιρεία δεσμεύεται να κρατήσει όλες τις αρχές, τις αξίες και τον

επαγγελματισμό που κατέταξαν την εταιρεία ψηλά στη συνείδηση των πελατών. Είμαστε βέβαιοι ότι τόσο ο φίλος Μιχαλάκης Μιχαηλίδης όσο και τα στελέχη και οι λοιποί συνεργάτες του στην Prime Insurance θα τηρήσουν τις υποσχέσεις τους πρός το ασφαλιστικό κοινό. Αξίζει να σημειωθεί ότι τόσο το EUROKEΡΔΟΣ όσο και η Interlife και τώρα Prime ιδρύθηκαν και λειτούργησαν την ίδια χρονιά το 1999. Οι επαγγελματικές μας σχέσεις τόσο με το Μιχαλάκη Μιχαηλίδη, τον Δημήτρη Κοντομηνά και τους συνεργάτες τους, χρονολογούνται από πολύ παλιά όταν ο Γκουρού της ασφαλιστικής βιομηχανίας Ελλάδος και Κύπρου Δημήτρης Κοντομηνάς ήρθε στην Κύπρο και ίδρυσε την Interamerican.

Ιατρικό Κέντρο στο Leptos

Kamares Village

Πραγματοποιήθηκε πρόσφατα με μεγάλη επιτυχία η ημερίδα του Ιατρικού Κέντρου Αμέσου Δράσεως, που διοργάνωσε το «Leptos Kamares Village». Το ιατρικό κέντρο άρχισε την λειτουργία του τον Οκτώβριο του 2007, και για να γιορτάσουν τα 4 χρόνια λειτουργίας του διοργανώθηκε εορταστική ημερίδα για να μπορέσουν οι κάτοικοι του Kamares Village και των άλλων τριγύρω χωριών να ενημερωθούν για τις εγκαταστάσεις και τις υπηρεσίες που προσφέρει. Το Ιατρικό Κέντρο έχει τη δυνατότητα να ανταποκριθεί άμεσα σε οποιαδήποτε έκτακτη ανάγκη, εξαιτίας του ότι είναι σε λειτουργία όλο το εικοσιτετράωρο, διαθέτει ένα άρτια εκπαιδευμένο και εξειδικευμένο προσωπικό, είναι πλήρως εξοπλισμένο

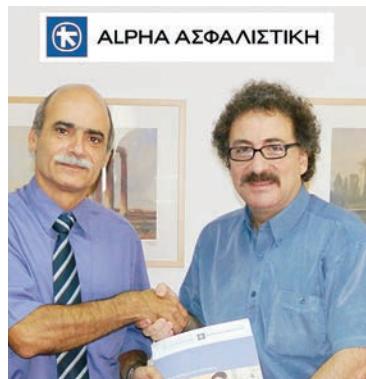
και διαθέτει το διοκό του ιδιωτικό ασθενοφόρο για να ανταποκριθεί άμεσα σε οποιαδήποτε έκτακτη ανάγκη. Το κτίριο όπου στεγάζεται το Ιατρικό κέντρο παραχωρήθηκε από τον Όμιλο Λεπτό και το ιατρικό προσωπικό και ο εξοπλισμός παρέχεται από την κλινική Iasis Πάφου. Ο Διευθυντής της Leptos Estates, κ. Παντελής Λεπτός σχολίασε ότι η εορταστική ημερίδα είχε μεγάλη επιτυχία διότι κατάφερε να πετύχει την ευαισθητοποίηση του κοινού όχι μόνο του Kamares Village αλλά και των κατοίκων της γύρω περιοχής.

Ανανέωση Συνεργασίας της Alpha

Ασφαλιστικής με την Π.Ο.Π.Ο.

Η Alpha Ασφαλιστική, μέλος του Ομίλου της Alpha Bank στην Κύπρο, σε συνεργασία με την Παγκύπρια Οργάνωση Πενταμελούς Οικογένειας, συνεχίζει να προσφέρει για 6η συνεχή χρονιά, την Ομαδική Ασφαλιστική Κάλυψη Ιατροφαρμακευτικής Περιθαλψης στα Μέλη της. Το ομαδικό σχέδιο "Alpha Υπερκάλυψη Νοσηλείας Π.Ο.Π.Ο." σχεδιάστηκε ειδικά για τα μέλη της Π.Ο.Π.Ο. και τις οικογένειες τους με γνώμονα πάντοτε τις ανάγκες των ασφαλισμένων, προσφέροντας τις καλύτερες ασφαλιστικές καλύψεις, με το χαμηλότερο κόστος. Επιπρόσθετα η Alpha Ασφαλιστική προσφέρει στα μέλη της Π.Ο.Π.Ο. μειωμένα ασφάλιστρα για νέα ασφαλιστήρια συμβόλαια οχημάτων και κατοικίας. Στη φωτογραφία

Με τα φάκομας

από δεξιά, ο πρόεδρος της Π.Ο.Π.Ο. κ. Ευθύμιος Στρούθιος και ο Γενικός Διευθυντής της Alpha Ασφαλιστικής, κ. Ευάγγελος Αναστασιάδης κατά την παράδοση του Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου. Μεγάλη λοιπόν η επιτυχία της ALPHA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ και προσωπικά του φίλου Ευάγγελου Αναστασιάδη. Καθότι, σε συνθήκες οικονομικής κρίσης

και έντονου ανταγωνισμού, η Alpha Ασφαλιστική μπαίνει και πάλι μπροστά και πετυχαίνει την ανανέωση της συμφωνίας για διη συνεχή χρονιά.

6ος Διαγωνισμός Βραβείου

Καινοτομίας από την ΟΕΒ

Η Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ) εξαγγέλλει την έναρξη του έκτου διαγωνισμού για το Κυπριακό Βραβείο Καινοτομίας 2011 και καλεί όσους έχουν καινοτομήσει να διεκδικήσουν αναγνώριση της

επιτυχίας τους. Ο θεσμός του Βραβείου Καινοτομίας είναι μια πρωτοβουλία της ΟΕΒ η οποία στηρίζεται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού και το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας και αποτελεί την ανώτατη διάκριση της επιτυχούς εφαρμογής της καινοτομίας. Το Βραβείο Καινοτομίας απονέμεται σε επιχειρήσεις/οργανισμούς/Υπηρεσίες του ιδιωτικού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα που εφαρμόζουν με επιτυχία καινοτόμες ιδέες ή/και πρακτικές οι οποίες τους κάνουν να ξεχωρίζουν. Κάθε χρόνο απονέμονται τέσσερα Βραβεία Καινοτομίας, ανά ένα στους ακόλουθους τομείς: Βραβείο Καινοτομίας για τον Πρωτογενή Τομέα (Γεωργία, Κτηνοτροφία, Αλιεία, Λατομεία, κλπ). Βραβείο Καινοτομίας για το Μεταποιητικό Τομέα (Βιομηχανία). Βραβείο Καινοτομίας για τον Τομέα των Υπηρεσιών. Βραβείο Καινοτομίας για τον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα.

Ημερίδα της Deloitte

για την τοπική ανάπτυξη

Ενημερωτική Ημερίδα, με θέμα «Δυνατότητες χρηματοδότησης των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης από την ΕΕ για βιώσιμη ανάπτυξη βασισμένη σε ορθολογικό στρατηγικό σχεδιασμό» διοργάνωσε η Deloitte, με ομιλητές καταξιωμένους και έμπειρους Συμβούλους της Μονάδας Grants & Incentives της Εταιρείας και συνεργάτες της από τον Ελλαδικό χώρο. Η Ημερίδα πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στις κτιριακές εγκαταστάσεις της Deloitte στη Λεμεσό, όπου το παρόν τους έδωσαν περισσότεροι από 40 φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, συμπεριλαμβα-

νομένων Δημάρχων, Κοινοταρχών και άλλων Στελεχών. Στόχος της πολύ ενδιαφέρουσας Ημερίδας ήταν η ενημέρωση των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης για τους τρόπους και τις δυνατότητες άντλησης Κοινοτικών Επιδοτήσεων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, μέσα από αποτελεσματικές μεθόδους και διαδικασίες. Με την προσπάθεια για μείωση των κρατικών πόρων που θα διατίθενται για την τοπική ανάπτυξη και κατά συνέπεια τη συρρίκνωση των εσόδων της τοπικής αυτοδιοίκησης, κρίνεται αναγκαία η προσπάθεια για άντληση πόρων από άλλες πηγές. Τα Ευρωπαϊκά προγράμματα καθίστανται πλέον σημαντική πηγή επιχορήγησης αναπτυξιακών έργων σε τοπικό επίπεδο.

Μεταφορά Μαζούτ από το Βασιλικό

σε Δεκέλεια και Μονή

Ολοκληρώθηκε πρόσφατα η μεταφορά του μαζούτ (H.F.O.) με δεξαμενόπλοιο από τον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό της ΑΗΚ στο Βασιλικό, στους άλλους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς, Μονής και Δεκέλειας. Η μεταφορά κρίθηκε αναγκαία για να καταστεί δυνατή η επιδιόρθωση των δεξαμενών μαζούτ μετά τις εκτεταμένες ζημιές που υπέστη ο Η/Σ Βασιλικού στις 11 Ιουλίου και αφού παρέμειναν στις δεξαμενές του σημαντικές ποσότητες μαζούτ. Η ποσότητα που μεταφέρθηκε ανέρχεται γύρω στους 86.000 μετρικούς τόνους (Mt) μαζούτ και η αξία του ανέρχεται στα 41 εκατομμύρια ευρώ περίπου. Η μεταφορά του μαζούτ έχει καταστεί δυνατή μετά την επιδιόρθωση του συστήματος παραλαβής καυσίμων και του συστήματος πυροπροστασίας του Σταθμού, που ως γνωστό, είχαν υποστεί ζημιές, καθώς επίσης και με την προσωρινή εγκατάσταση αντιλιών για τη φόρτωση του δεξαμενόπλοιου. Με την επιδιόρθωση του συστήματος πυροπροστασίας του Σταθμού και τη συμπλήρωση της μεταφοράς του μαζούτ, έχει περιοριστεί σημαντικά ο κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιάς στον Σταθμό που εκ των πραγμάτων είχε δημιουργηθεί μετά την καταστροφή της 11ης Ιουλίου. Των φρονίμων τα παιδιά πριν πεινάσουν μαγειρεύουν. Αυτό ισχύει απόλυτα για την ΑΗΚ.

H Oracle φέρνει

την Καινοτομία κοντά σας

Σε συνέχεια του εξαιρετικά επιτυχημένου Oracle OpenWorld 2011 που διοργανώθηκε στο Σαν Φρανσίσκο, η Oracle οργανώνει μια σειρά εκδηλώσεων για την ευρείας μορφής επιδειξη των καινοτομιών που παρουσιάστηκαν στην Καλιφόρνια. Οι εκδηλώσεις Oracle Day, υπό το γενικό τίτλο «Μεγαλύτερη εξειδίκευση, περισσότερη καινοτομία, περισσότερη διορατικότητα», θα διεξαχθούν σε 30 πόλεις στην ανατολική και κεντρική Ευρώπη. Στη Λευκωσία η εκδήλωση Oracle Day πραγματοποιήθηκε στις 25 Οκτωβρίου στο Hilton Park. Στη φωτογραφία ο Διευθύνων Σύμβουλος της Oracle Cyprus κ. Αντώνης Σκούλλος μαζί με την Ανώτερη Διευθύντρια Marketing του Ομίλου Baker Tilly Klitou. Δύο πρώην συνάδελφοι στη PwC και Oracle πριν από μερικά χρόνια.

Επίκαιρα Θέματα

Απλόχερες εισφορές στη γιορτή της αγάπης

Κάλυψε τους στόχους του ο Ραδιομαραθώνιος 2011

- ✓ Οι εισφορές στο πλαίσιο του 22ου Ραδιομαραθώνιου για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες, ξεπέρασαν κάθε προσδοκία, πράγμα που θεωρείται άθλος σε μέσω οικονομικής κρίσης
- ✓ Ένθερμη ηθική και υλική στήριξη του Θεσμού από την πολιτική ηγεσία και ολόκληρο το κυπριακό λαό

Σύνθημα του Ραδιομαραθωνίου, που φέρεται το γιόρτασε 22 χρόνια προσφοράς στα παιδιά με ειδικές ανάγκες, στις οικογένειές τους και σε ιδρύματα, ήταν και πάλι «Μόνο η αγάπη μπορεί». Ο Ραδιομαραθώνιος πραγματοποιήθηκε στις 24 και 25 Οκτωβρίου. Συνδιοργανωτές ήταν το ΠΙΚ και ο Όμιλος Μαρφίν Λαϊκή. «Τα παιδιά και τα άτομα με ειδικές ανάγκες δεν επικαλούνται τα φιλανθρωπικά μας αισθήματα, αλλά την οικειοθελή δέσμευσή μας πως θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε ώστε να μην αποκλείονται κοινωνικά από κανένα κομμάτι της ζωής», τόνισε η Πρόεδρος της Διαχειριστικής Επιτροπής του Ραδιομαραθώνιου Έληση Χριστόφια, κηρύσσοντας επίσημα την έναρξη του 22ου Ραδιομαραθωνίου. Ή κα Χριστόφια σημείωσε ακόμα ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες δεν πρέπει να αντικρίζονται ως ατομικά, αλλά ως προβλήματα του συνόλου της κοινωνίας, τα οποία η κοινωνία πρέπει να επωμίζεται μέσα από ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο στήριξης.

Η Επίσημη έναρξη

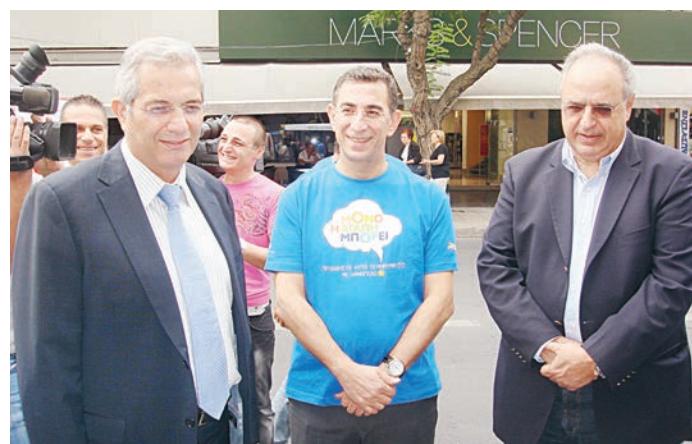
Η Επίσημη έναρξη πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο Hilton την Τρίτη 18 Οκτωβρίου, εκδήλωση κατά την οποία ανακοινώθηκε το επίσημο πρόγραμμα του Ραδιομαραθώνιου 2011. Παραβρέθηκαν εκπρόσωποι της Marfin Laiki Bank, του ΠΙΚ, άλλων χορηγών, εθελοντές και εκπρόσωποι όλων των ΜΜΕ. Κύριος ομιλητής ήταν η κα Κλαίρη Κονή, η οποία στην ομιλία της μεταξύ άλλων ανέφερε και τα εξής:

Σας καλωσορίζω και σας ευχαριστώ για την παρουσία σας στη σημερινή Διάσκεψη για τον 22ο Ραδιομαραθώνιο, οι εκδηλώσεις του οποίου θα κορυφωθούν το τριήμερο 23 – 25 Οκτωβρίου. Ως διοργανωτές του Ραδιομαραθωνίου, η Marfin Laiki Bank και το ΠΙΚ, σας ευχαριστού-

με ιδιαίτερα για τη μεγάλη, διαχρονική συνεισφορά σας στην ανάπτυξη του Θεσμού του Ραδιομαραθώνιου. Ο εθελοντισμός, η ανθρωπιστική προσφορά, η αλληλεγγύη και αλληλοβοήθεια είναι βασικά συστατικά της κοινωνικής συνοχής και του δείκτη ευημερίας της κοινωνίας μας στο σύνολό της. Γ' αυτό, ο Ραδιομαραθώνιος είναι μια μεγάλη επένδυση σε κοινωνικό κεφάλαιο, στον πολιτισμό και το μέλλον της κοινωνίας μας. Γ' αυτό και κρατάει και θα κρατάει χρόνια το κεντρικό του μήνυμα ότι «Μόνο η Αγάπη Μπορεί».

Στους κήπους του Μετοχίου Κύκκου

Σε χαιρετισμό της στο Πανηγύρι Αγάπης για τη στήριξη του Ιδρύματος στους κήπους του

Επίκαιρα Θέματα

Μετοχίου Κύκκου την Κυριακή 22 Οκτωβρίου, η σύζυγος του Προέδρου της Δημοκρατίας και Πρόεδρος της Διαχειριστικής Επιτροπής του Ιδρύματος Ραδιομαραθώνιος και Έλση Χριστόφια είπε ότι «έχουμε πολλές φορές αποδείξεις ως κοινωνία τα περισσά αποθέματα ανθρωπιάς και αξιοζήλευτης συνοχής στην προσφορά προς τα παιδιά». «Έχουμε αποδείξεις ότι μας χαρακτηρίζουν οι έννοιες της κοινωνικής αλληλεγγύης και της φιλαλληλίας». Απομένει, σημείωσε, «να αποδείξουμε ότι είμαστε έτοιμοι να εξαργυρώσουμε αυτά μας τα συναίσθημα, δίδοντας ίσες ευκαιρίες και αγκαλιάζοντας τα παιδιά ως αναπόσπαστο μέρος του κοινωνικού συνόλου».

Το περίπτερο στη Μακαρίου

Αρχηγοί ή εκπρόσωποι κομμάτων πέρασαν τη Δευτέρα 24 Οκτωβρίου από το περίπτερο του Ραδιομαραθώνιου στη Λεωφόρο Μακαρίου στη Λευκωσία (μπροστά από το κατάστημα της Marfin Popular Bank), καταθέτοντας τις εισφορές τους. Όλοι συγχάρηκαν τους διοργανωτές της εκδήλωσης Marfin Popular Bank, το ΡΙΚ, τους οργανωμένους φορείς και τα άτομα που

συμμετέχουν τόσο δημιουργικά σε αυτή την υπέροχη ανθρωπιστική προσπάθεια. Τόνισαν επίσης, την ανάγκη για ενεργότερη εμπλοκή του κράτους στη στήριξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Παρόν στο περίπτερο της Μακαρίου ήταν και ο Πρόεδρος της Marfin Popular Bank Νεοκλής Λυσσάνδρου ο οποίος έκανε την εισφορά του Ομίλου. Ο Ραδιομαραθώνιος, δήλωσε ο κ. Λυσσάνδρου, αποτελεί πην κορυφαία κοινωνική συνεισφορά της τράπεζας μας.

«Είμαστε πραγματικά συγκινημένοι από την προσέλκυση του κόσμου, από τους εθελοντές μας και θέλουμε πάρα πολύ να ευχαριστήσου-

με τον κυπριακό λαό για την ανταπόκριση του και φέτος, μια χρονιά δύσκολη, μια χρονιά οικονομικών δυσκολιών, από το υστέρημα του, είναι μαζί μας σε αυτή την υπέρτατη προσφορά αγάπης προς τα παιδιά με ειδικές ανάγκες», τόνισε. Είμαστε εδώ για άλλη μια χρονιά να κάνουμε ότι μπορούμε για να δώσουμε λίγη χαρά σε αυτά τα παιδιά που τόσο το έχουν ανάγκη. Κάλεσε τον κυπριακό λαό να δειξει για άλλη μια χρονιά τα αισθήματα αγάπης και να βοηθήσει σε αυτόν τον ιερό σκοπό.

Εισφορές από τους Πολιτικούς

Εκ μέρους του ΔΗΣΥ, την εισφορά στο περίπτερο έκανε ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ Νίκος Αναστασιάδης συνοδευόμενος από τον Τάσο Μητσόπουλο. Εκ μέρους του ΑΚΕΛ ο ΓΓ Άντρος Κυπριανού. Εκ μέρους του ΔΗΚΟ Μάριος Καρογιάν. Εκ μέρους του ΚΣ ΕΔΕΚ ο Εκπρόσωπος Τύπου του ΚΣ ΕΔΕΚ Δημήτρης Παπαδάκης. Εκ μέρους του ΕΥΡΩΚΟ ο Πρόεδρος Δημήτρης Συλλούρης. Εισφορές έγιναν επίσης εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων και εκ μέρους των Ενωμένων Δημοκρατών.

Ο προϋπολογισμός... της σωτηρίας; Ασαφές και επικίνδυνο το οικονομικό πεδίο του 2012

✓ Το οικονομικό μέλλον της Κύπρου, στηρίζεται στην εφαρμογή του προϋπολογισμού του 2012. Το ίδιο το Υπουργείο Οικονομικών έχει ξεκαθαρίσει ότι, ο προϋπολογισμός του ερχόμενου έτους αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα λόγω της δύσκολης δημοσιονομικής περιόδου, ενώ το δημοσιονομικό έλλειμμα χαρακτηρίζεται ως το «καίριας σημασίας πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η κυπριακή οικονομία»

• Του Σωτήρη Παπαδόπουλου

Η εκτίμηση για αύξηση του ρυθμού αύξησης των εσόδων κατά 10%, αλλά και η μείωση σε όλες τις κατηγορίες των δαπανών του κράτους, είναι τα κεντρικά στοιχεία του κρατικού προϋπολογισμού για το 2012.

Σύμφωνα με το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης, το δημοσιονομικό έλλειμμα υπολογίζεται να ανέλθει σε 2,8% του ΑΕΠ (έναντι 2,3% της προηγούμενης εκτίμησης), κάτω από το σημείο αναφοράς της Ευρωζώνης του 3%. Η διαφορά στην εκτίμηση για το ρυθμό ανάπτυξης από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο που κατά εκείνους υπολογίζεται στο -1%, σύμφωνα με τον Κίκη Καζαμία, «αιτιολογείται με τις πραγματικότητες τις οποίες βλέπουμε στον περίγυρό μας και έχοντας υπόψη ότι κρίνουμε ότι συγκριτικά με το 2010 και το 2011 που βαίνουμε προς το τέλος του, δικαιούμαστε να ελπίζουμε ότι θα αρχίσει δειλά μεν αλλά σταθερά δε μια ανάκαμψη και οπωσδήποτε ένας τερματισμός της διολίσθησης». Ωστόσο, προϋπόθεση για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι η αύξηση του κανονικού συντελεστή του ΦΠΑ από 15% σε 17%, το νομοσχέδιο για την οποία εκκρεμεί στη Βουλή, αλλά και η εκτίμηση του Υπουργείου Οικονομικών για αύξηση των εσόδων κατά 10% το 2012 σε σχέση με 1% το 2011.

Ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να περιοριστεί στο 0,2% του ΑΕΠ το 2012 έναντι 1,5% της προηγούμενης πρόβλεψης (2,5% στο Πρόγραμμα Σταθερότητας), σε σύγκριση με 0,5% το 2011.

ΟΙ ΝΕΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΕΣ

	2011	2012
ΕΛΛΕΙΜΜΑ	6%	2,8%
(2,3% αρχική πρόβλεψη)		
ΡΥΘΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ	+1%	+10%
ΡΥΘΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	0,5%	0,2%
(1,5% αρχική πρόβλεψη)		
ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ	65,5%	66,6%
ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	2.745εκ.	2.828εκ.
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.271εκ.	1.132εκ.
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.200εκ.	972,5εκ.
ΑΝΕΡΓΙΑ	7,3%	7,5%
ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ	3,5%	3%

Το δημόσιο χρέος προβλέπεται το 2012 σε απόλυτους αριθμούς να αυξηθεί περίπου κατά 590 εκατ. ευρώ και να φθάσει τα 12.485 εκ. σε σύγκριση με 11.898 εκ. που υπολογίζεται για το 2011. Το Υπουργείο Οικονομικών προβλέπει ότι η αυξητική πορεία του δημόσιου χρέους θα αναστραφεί και να παρουσιάσει μείωση από το 2013 και να περιορισθεί στο 66,5% και ακολούθως στο 65,7% το 2014. Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα, εξαιρουμένων των δανείων, ανέρχονται 6.221 εκ. ευρώ σε σύγκριση με αναθε-

ωρημένα έσοδα ύψους 5.648 εκ. το 2011.

Το σύνολο των προϋπολογιζόμενων δαπανών, εξαιρουμένων των αποπληρωμών των δανείων, ανέρχεται στα 7.536,9 εκ. σε σύγκριση με προϋπολογιζόμενες δαπάνες ύψους 8.016,4 εκ. το 2011, παρουσιάζοντας ποσοστιαία μείωση της τάξης 6,0%. Ως ποσοστό του ΑΕΠ προϋπολογίζεται ότι τα δημόσια έσοδα θα αυξηθούν στο 32,9% σε σύγκριση με 31,1% το 2011.

Η αύξηση των εσόδων αποδίδεται κυρίως στα φορολογικά έσοδα (άμεσοι και έμμεσοι φόροι), τα οποία προϋπολογίζονται στα 5.346 εκ. ευρώ. Σε σύγκριση με το 2011, τα φορολογικά έσοδα προβλέπονται να παρουσιάζουν αύξηση 10,9%, ενώ ως ποσοστό του ΑΕΠ προβλέπεται να αυξηθούν στο 28,3%. Σύμφωνα με το ΥΠΟΙΚ, η αύξηση αυτή οφείλεται στην οριακή ανάκαμψη που θα σημειώσει ο ρυθμός ανάπτυξης, αλλά και στην εφαρμογή των νέων φορολογιών, όπως ψηφίστηκαν από τη Βουλή στις 26 Αυγούστου.

Στο σκέλος των δαπανών, σημαντική θεωρείται η μείωση, που επιβλήθηκε σε όλο το φάσμα του προϋπολογισμού. Οι δαπάνες προσωπικού ανέρχονται στα 2.828 εκ. ευρώ το 2012, σε σύγκριση με 2.745 εκ. ευρώ το 2011, πα-

Είναι αλήθεια ότι η εποχή είναι δύσκολη.

Η Εμπορική Τράπεζα είναι εδώ.
Με τη ρευστότητα και την ασφάλεια
του Ομίλου της **Crédit Agricole**,
στέκεται υπεύθυνα δίπλα στον ιδιώτη
και τον επιχειρηματία, γιατί είναι σημαντικό
να διασφαλίσουμε ένα καλύτερο αύριο.

Εμπορική Τράπεζα

Μέλος του μεγαλύτερου Τραπεζικού Ομίλου στη Γαλλία

Οικονομία

ρουσιάζοντας αύξηση 3,0%. Ωστόσο, σύμφωνα με το ΥΠΟΙΚ, οι απολαβές του προσωπικού της κρατικής μηχανής αυξάνονται οριακά κατά 0,9% λόγω κατάργησης κενών θέσεων, ενώ αν υπολογιστεί η μη καταβολή της ΑΤΑ για το Α' εξάμηνο του 2012 το ποσοστό αύξησης μετατρέπεται σε αρνητικό και φτάνει το 1,6%. Μειωμένες κατά 10,6% παρουσιάζονται οι μεταβιβαστικές πληρωμές, οι οποίες θα ανέλθουν στο 2012 στα 2.259 εκ. σε σύγκριση με 2.529 εκ. το προηγούμενο έτος, λόγω της στόχευσης των κοινωνικών παροχών, οι οποίες προϋπολογίζονται σε 1.111 εκ. ευρώ σε σχέση με 1.302 εκ ευρώ το 2011 (-14,7%). Μειωμένες παρουσιάζονται και οι λειτουργικές δαπάνες, οι οποίες εκτιμάται ότι θα περιοριστούν στα 1.132 εκ. ευρώ σε σχέση με 1.271 εκ. το 2011, παρουσιάζοντας μείωση της τάξης του 10,9%.

Όσον αφορά τις αναπτυξιακές δαπάνες το 2012, αυτές προϋπολογίζονται σε 972,5 εκ. ευρώ σε σύγκριση με 1.200 εκ. το 2011 παρουσιάζοντας μείωση της τάξης του 19,0%.

Εξάλλου, σύμφωνα με το ΥΠΟΙΚ, το 2012 προβλέπεται μικρή επιδείνωση της ανεργίας και αύξηση της γύρω στο 7,5% (από 7,3%) δεδομένου ότι ο ετήσιος ρυθμός δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας θα είναι συγκρατημένος.

Τέλος, ο πληθωρισμός προβλέπεται να μειωθεί γύρω στο 3,0% κατά το 2012 λόγω της προβλεπόμενης αύξησης του κανονικού συντελεστή ΦΠΑ από 15% στο 17%, από 3,5% όπου υπολογίζεται να ανέλθει το 2011.

Καζαμίας: Ρεαλιστικός ο προϋπολογισμός

Ρεαλιστικός και μέσα στα πλαίσια της πραγματικότητας είναι ο προϋπολογισμός του 2012 δήλωσε ο Υπουργός Οικονομικών, εκφράζοντας παράλληλα την εκτίμηση ότι η οικονομία θα αρχίσει δειλά να ανακάμπτει. Ο Υπουργός εστίασε ιδιαίτερα στο γεγονός ότι για πρώτη φορά Κυβέρνηση θα στοχεύει τις κοινωνικές παροχές, οι οποίες θα είναι μειωμένες κατά 200εκ. ευρώ.

Με τα νέα δεδομένα που θέλει να βάλει η κυβέρνηση ο καθένας ο οποίος πλέον θα αιτείται κοινωνικής παροχής, θα πρέπει με την υπογραφή του και με την προσωπική του ευθύνη να αποδεικύει ουσιαστικά ότι το έχει ανάγκη με βάση τα εισοδηματικά του, αλλά ταυτόχρονα και τα περιουσιακά του στοιχεία.

Το ρωσικό δάνειο ύψους 2,5 δισ. ευρώ αναμένεται να καλύψει το μεγαλύτερο μέρος των χρηματοδοτικών αναγκών του κράτους για το 2012, υπολογίζει το υπουργείο Οικονομικών στην τελευταία του έκθεση για την κατάσταση

της κυπριακής οικονομίας, που δεν αποκλείει επιστροφή στις διεθνείς αγορές το 2012. Με το 5ετές ομόλογο να βρίσκεται πάνω από 12% και το δεκαετές κοντά στο 9,5% . η κυβέρνηση φιλοδοξεί με το Ρωσικό δάνειο αλλά και με την υλοποίηση του προϋπολογισμού του επόμενου έτους, να πάρει ψήφο εμπιστοσύνης από τις αγορές. Το υπουργείο εκτιμά ότι μέχρι το τέλος του 2011 θα χρειαστεί 850 εκ. ευρώ και ότι οι ανάγκες του 2012 φθάνουν τα 2750 εκ. ευρώ. Σημαντικό στοιχείο στους υπολογισμούς όμως του χρέους είναι η μείωση του ελλείμματος στο 2,8% του ΑΕΠ, από 6% που αναμένεται να είναι φέτος. «Αυτό θα σταθεροποιήσει τη βαθμολογία της Κυπριακής Δημοκρατίας από τους οίκους αξιολόγησης και θα εμπεδώσει ένα βελτιωμένο αίσθημα για τους επενδυτές αναφορικά με τα ομόλογα του κυπριακού δημοσίου», αναφέρει το υπουργείο.

«Έναι οι συνθήκες στις διεθνείς αγοράς δεν το επιτρέψουν, τότε η χρηματοδότηση θα γίνει κυρίως από την εγχώρια αγορά μέσω Κρατικών Ονομαστικών Χρεογράφων Αναπτύξεως, με το υπόλοιπο να αντλείται από βραχυπρόθεσμο δανεισμό υπό μορφή γραμματών δημοσίου». Το Υπουργείο Οικονομικών αναφέρεται εκτενώς και στη δυσκολία όσον αφορά τη χρηματοδότηση από τις ευρωπαϊκές αγορές και την παρέμβαση της ΕΚΤ στην αγορά ομολόγων.

Αναφέρει ότι η Κύπρος υπέστη μείωση της πιστοληπτικής της ικανότητας κατά τρεις έως πέντε βαθμίδες λόγω α) της έκθεσης των κυπριακών τραπεζών σε ομόλογα του ελληνικού δημοσίου σε συνδυασμό με το δυσανάλογο μέγεθος του εγχώριου τραπεζικού συστήματος, β) των διαρθρωτικών δημοσιονομικών προβλημάτων και γ) της αυξημένης δυσκολίας χρημα-

τοδότησης των αναγκών της και της συνεπακόλουθης έλλειψης ρευστότητας του κυπριακού δημοσίου. Όπως τονίζει, η μειωμένη πιστοληπτική αξιολόγηση και η σύνδεση της κυπριακής με την ελληνική οικονομία στην αντίληψη των επενδυτών, είχαν σαν αποτέλεσμα τη σταδιακή αύξηση των αποδόσεων στη δευτερογενή αγορά για όλα τα ομόλογα.

Ενστάσεις τραπεζών στο νόμο για κρατικοποίηση

Το προσχέδιο του νομοσχεδίου, δόθηκε στις τράπεζες μαζί με ένα δεύτερο νομοσχέδιο για τους κανόνες σύστασης και λειτουργίας ανεξάρτητου ταμείου χρηματοοικονομικής σταθερότητας.

«Με βάση την προκαταρκτική συζήτηση των εν λόγω Νομοσχεδίων, υπάρχουν πρόνοιες οι οποίες ως έχουν δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές και χρήζουν ουσιαστικών τροποποιήσεων και οι οποίες θα διαβιβαστούν στους αρμόδιους φορείς», αναφέρει γραπτή ανακοίνωση που εξέδωσε μετά τη σύσκεψη του Συνδέσμου Τραπεζών ο γενικός διευθυντής του, Μιχάλης Καμμάρας. Μία από τις πρόνοιες που έχει προκαλέσει έντονες αντιδράσεις αφορά το δικαίωμα που δίνει το προσχέδιο στο Υπουργικό Συμβούλιο «να διορίζει την πλειοψηφία των μελών ή σε περίπτωση εξαγοράς ολόκληρου του μετοχικού κεφαλαίου του χρηματοοικονομικού οργανισμού». Οι τράπεζες θεωρούν ότι το κράτος πρέπει να έχει πιο διακριτική παρουσία που να διασφαλίζει από τη μια τη διασφάλιση των συμφερόντων των φορολογουμένων, χωρίς να επηρεάζει το χαρακτήρα των τραπεζών.

Aiming higher?

Every company needs to continually grow and improve if it wants to achieve its full potential. Our team of professionals, offering assurance, tax, transactions and advisory services, provides the insights and experience your organization needs. This can make a real difference to your business, both now and in the future.

What's next for your business?
ey.com

Assurance | Tax | Transactions | Advisory

 ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

Το Μαρί άλλαξε την πολιτική σκακιέρα Εθνικό Συμβούλιο... μονολόγων

✓ Η τελευταία συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου, απέδειξε με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο ότι εσωτερικό μέτωπο δεν υπάρχει πια. Το να κάνουμε τον καταλογισμό ευθυνών είναι πανεύκολο. Και σίγουρα δεν έχει καμία σχέση με τις αιτίες που παρουσιάζουν οι πολιτικοί μας για ν' απαντήσει ο ένας του άλλου

H αποδόμηση του Εθνικού Συμβουλίου έχει ξεκινήσει εδώ και καιρό και σ' αυτό έβαλαν το «χεράκι» τους, όλοι, μηδενός εξαιρουμένου. Βέβαια ο «Μαέστρος» είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο οποίος ως είθισται συγκαλεί την συνεδρία. Το Εθνικό Συμβούλιο, δεν έχει πια τη δυναμική και την αίγλη του παρελθόντος. Άλλωστε εδώ και τρία χρόνια δεν έχει υπάρξει ομόφωνη απόφαση, πλην μίας περίπτωσης για την πορεία των συνομιλιών πριν από δύο χρόνια, η οποία όμως και αυτή μετά από λίγες μέρες πετάχτηκε στον κάλαθο των αχρήτων.

Του
Σωτήρη
Παπαδόπουλου

Η έκρηξη στο Μαρί, ωστόσο έβαλε οριστική ταφόπλaka στη σημερινή δομή του Εθνικού Συμβουλίου. Ο Δημήτρης Χριστόφιας, αμφισβητείται πλέον ανοιχτά για τις ικανότητες του να διοικεί αυτόν τον τόπο, όχι μόνο από τον Δημοκρατικό Συναγερμό, αλλά και από το μέχρι πρότινος «συνέταιρο» το Δημοκρατικό Κόμμα. Μια πιθανήν αποχώρηση (όπως φημολογείται) του ΔΗ.ΚΟ. και της ΕΔΕΚ από το Εθνικό Συμβούλιο, απλώς θα βάλει και επίσημα τους τίτλους τέλους, σε μια «εκπομπή» που δεν έχει τηλεθεατές να την παρακολουθήσουν.

Στην τελευταία συνεδρίαση του, λίγο πριν αναχωρήσει ο Πρόεδρος Χριστόφιας για την Νέα Υόρκη για να συμμετάσχει στην τριμερή με τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ και τον κατοχικό ηγέτη, δεν υπήρξε ούτε καν το αυτονότο, δηλαδή ο διαλόγος. Ουσιαστικά φτάσαμε στο σημείο, να μη θέλουν να μιλάνε μεταξύ τους. Σε μια περίοδο που η Κύπρος έχει ν' αντιμετωπίσει τα μεγαλύτερα προβλήματα της σύγχρονης ιστορίας της μετά το 1974, Κυπριακό, Οικονομία, Φυσικό Αέριο, Προεδρία Ε.Ε.

Πόρισμα Πολυβίου και Χριστόφιας

Η ανοιχτή αμφισβήτηση όλων των πολιτικών δυναμέων στο πρόσωπο του Προέδρου της Δημοκρατίας, δεν είναι προϊόν των συμπερασμάτων του πορίσματος Πολυβίου. Είναι προϊόν της αντίδρασης του Δημήτρη Χριστόφια, της κυβέρνησης και του ΑΚΕΛ. Άλλωστε και η έκρηξη στο Μαρί δεν ήταν η αρχή του τέλους για το ήδη πληγωμένο εσωτερικό μέτωπο. Η κυβερνητική αντίδραση, ήταν αυτή που έφερε πολιτική οργή.

Σύμφωνα με τον έγκυρο πολιτικό περιοδικό «Επίκαιρα» ο Δημήτρης Χριστόφιας γνωρίζει ότι η έκρηξη στη βάση του Μαρί σηματοδότησε το τέλος της πολιτικής του καριέρας. Η εξέλιξη αυτή δημιουργεί ερωτήματα λόγω των κρίσιμων προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Κυπριακή Δημοκρατία.

1. Ποιος θα διαδεχτεί τον ηγέτη του ΑΚΕΛ και σημερινό Πρόεδρο της Κύπρου;

2. Ποιες είναι οι δυνατότητες διαχείρισης της κρίσης που προκάλεσαν οι τουρκικές απειλές;

3. Πώς θα αντιμετωπίσει η Λευκωσία την πα-

ράλογη απαίτηση της Άγκυρας να μην δοθεί η προεδρία της ΕΕ στην Κύπρο το β' εξάμηνο του 2012;

4. Ποιες είναι οι δυνατότητες διαχείρισης της οικονομικής κρίσης, η οποία χτύπησε την πόρτα και της Κύπρου;

Οι μαυροφόρες έξα από το Προεδρικό Μέγαρο θα κυνηγάνε για πολύ καιρό ακόμα τον Δημήτρη Χριστόφια. Όχι αδίκως, γιατί έχουν χάσει αγαπημένα τους πρόσωπα. Είναι ο πρώτος Πρόεδρος της Κύπρου που κατηγορείται για εγκληματική αμέλεια σε βάρος των συμπατριωτών του, με αποτέλεσμα να χάσουν τη ζωή τους δεκατρείς άνθρωποι. Το 600 σελίδων Πόρισμα του Πόλου Πολυβίου για την έκρηξη στη βάση «Ευάγγελος Φλωράκης», στις 11 Ιουλίου, φέρνει σε τραγική θέση τον Δημήτρη Χριστόφια, αφού του καταλογίζει τη βασική ευθύνη για το τραγικό γεγονός.

Όλα αυτά, δε, σε μια στιγμή που η Κυπριακή Δημοκρατία απειλείται ευθέως από την Τουρκία λόγω των γεωτρήσεων στο «Οικόπεδο 12» για την ανεύρεση και την αξιοποίηση φυσικού αε-

“ Κάνε την υπέρβαση ...
Ξεπέρασε τον εαυτό σου ”

Ο δρόμος προς την κορυφή δεν είναι ποτέ εύκολος.
Είναι μια διαδρομή χωρίς όρια.
Κάθε άλμα μου χρειάζεται συγκέντρωση, δύναμη, ακρίβεια.
Έχω μάθει να κοιτάω ψηλά, να ξεπερνώ προβλήματα
κόπωσης και πόνου .

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΗΣ ΥΨΟΥΣ

Rupan max tablets
Διπλή Δράση... Μέγιστη Ανακούφισην

Αντιφλεγμονώδες – Αναλγητικό

Σε κάθε βήμα δίπλα σου

Πολιτική

ρίου. Ο ίδιος αρνείται κατηγορηματικά ότι φέρει ουσιαστική ευθύνη για το τραγικό συμβάν. Έχει αναλάβει μόνο την πολιτική ευθύνη.

Όλοι όμως κατανοούν, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας, ότι δεν μπορεί να διεκδικήσει μια νέα θητεία. Δυστυχώς για τον Δημήτρη Χριστόφια, τα κόμματα της αντιπολίτευσης αλλά και μεγάλο μέρος της κοινής γνώμης ζητούν την παραίτησή του εδώ και τώρα. Ο κ. Χριστόφιας δηλώνει καθημερινά σχεδόν ότι θα μείνει και θα εξαντλήσει τη θητεία του έως το Φεβρουάριο του 2013. Ωστόσο, πολλοί είναι αυτοί που στοιχηματίζουν πλέον πως ο Δ. Χριστόφιας δεν θα αντέξει και θα παραιτηθεί. Είτε άμεσα, είτε το 2013, έχει ήδη ανοίξει ο δρόμος για ένα νέο πρόσωπο στη θέση του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η αδύναμη θέση του Δημήτρη Χριστόφια, αυτή την περίοδο τουλάχιστον, μπορεί να έχει τις επιπτώσεις της και στα οικονομικά της Κύπρου. Το ΔΝΤ σε συνδυασμό με την ΕΕ ελέγχουν και τη βιωσιμότητα των κυπριακών τραπεζών. Η κρίση έχει χτυπήσει και την πόρτα της Κύπρου, αλλά η μεγάλη απειλή λέγεται... Ελλάδα. Αν η ελληνική οικονομία καταρρεύσει, αν προκύψει επεισόδιο και περαιτέρω υποβάθμιση της χώρας, τότε αυτομάτως θα υπάρξουν επιπτώσεις και στην Κύπρο.

Η ελληνική κυβέρνηση, πάντως, στηρίζει τον Χριστόφια, κι ας μην το λέει φωναχτά. Μπορεί οι σχέσεις Παπανδρέου - Χριστόφια να πέρασαν δια-κυμάνσεις, όμως μετά την τραγωδία η στήριξη της Αθήνας είναι απόλυτη. Όλα αυτά τα ερωτήματα προκύπτουν από το γεγονός ότι έχει διαταραχθεί η εσωτερική συνοχή στην Κύπρο. Η εμπλοκή -καθ' οινοδήποτε τρόπο- του Δημήτρη Χριστόφια δεν βοηθά στο να επανέλθει η κυπριακή κοινωνία στην πρότερη κατάσταση. Και αυτό είναι το πλέον ανησυχητικό.

Η «μπάλα» στον Πέτρο Κληρίδη

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας Πέτρος Κληρίδης έχει διαβεβαιώσει ότι οι αποφάσεις του σχετικά με την ποινική έρευνα για την τραγική έκρηξη στο Μαρί θα ληφθούν αποκλειστικά και μόνο με βάση το σύνολο της μαρτυρίας που συγκεντρώθηκε, τόσο από την Αστυνομία, όσο και από την Ερευνητική Επιτροπή του Πόλου Πολυβίου. Ο κ. Κληρίδης αναγκάστηκε να βγάλει γραπτή δήλωση, λίγα εικοσιτετράωρα μετά την παράδοση των πορισμάτων του κ. Πολυβίου και της αστυνομίας και ν' αναφέρει ότι δεν πρόκειται να επηρεαστεί είτε από χαρακτηρισμούς, είτε από συναισθηματισμούς, είτε από οποιαδήποτε άλλη επίδραση που δεν σχετίζεται με την υποχρέωση για αντικειμενική εξέ-

ταση της υπόθεσης με βάση το μαρτυρικό υλικό και τον νόμο.

Στα 14 πρόσωπα, για τα οποία προβαίνει σε συγκεκριμένες εισηγήσεις, σχολιάζει την εμπλοκή και για τα οποία σχεδόν στην ολόττα τους, εισηγείται την ποινική δίωξή τους, δεν συγκαταλέγονται τα θύματα της έκρηξης Ανδρέας Ιωαννίδης, Διοικητής Ναυτικού και Λάμπτρος Λάμπτρου, Διοικητής Ναυτικής Βάσης. Η αναστάτωση που προκάλεσε το πόρισμα της αστυνομίας, ανάγκασε και τον Αρχηγό της Αστυνομίας Μιχάλη Παπαγεωργίου, προβαίνοντας σε διευκρινήσεις, σύμφωνα με αστυνομική ανακοίνωση, με αφορμή τα όσα δηλώθηκαν, ανακοινώθηκαν ή/και μεταδόθηκαν από τα Μ.Μ.Ε. σε σχέση με το πόρισμα της Αστυνομίας για τη φονική έκρηξη στη Ναυτική Βάση «Ευάγγελος Φλωράκης» στο Μαρί.

Χωρίς να υπεισέλθει στην ουσία της υπόθεσης, ο Αρχηγός Αστυνομίας «επαναδιατύπωσε με σαφή και κατηγορηματικό τρόπο ότι η Αστυνομία στο διαβιβαστικό έγγραφο της έρευνας προς το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, με βάση το μαρτυρικό υλικό που εξασφάλισε στο πλαίσιο της έρευνας, προβαίνει σε συγκεκριμένες εισηγήσεις και σχολιάζει την εμπλοκή συνολικά 14 προσώπων για τα οποία σχεδόν στην ολόττα τους, εισηγείται την ποινική δίωξή τους».

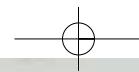
Ο Γενικός Εισαγγελέας έχει μπροστά του, δύο πορίσματα, τα οποία έχουν την μεγάλη δια-

φορά: Το ένα καταλογίζει ευθύνες στον Πρόεδρο Χριστόφια και το άλλο όχι. Ποιο έχει τη μεγαλύτερη ισχύ; Πάνω σε ποια βάση θα στηριχθεί ο Γενικός Εισαγγελέας ώστε ν' απαλλάξει, ποινικών ευθυνών τον Δημήτρη Χριστόφια;

Ο Δημήτρης Χριστόφιας απορρίπτει τις κατηγορίες που του αποδίδει ο ερευνητής που ο ίδιος όρισε. Ο Πρόεδρος Χριστόφιας υποστηρίζει ότι:

- Πουθενά δεν υπάρχει μαρτυρία, παρά το περί του αντιθέτου εύρημα του κ. Πολυβίου η απόφαση για την τοποθέτηση στο Μαρί ήταν του Προέδρου.
- Δεν υπάρχει μαρτυρία ότι ο Πρόεδρος γνώριζε για το βαθμό της επικινδυνότητας του φορτίου, ευθύς εξαρχής όπως διατείνεται ο κ. Πολυβίου.
- Δεν υπάρχει μαρτυρία ότι ο Πρόεδρος είχε την κύρια ευθύνη για τη φύλαξη και το χειρισμό του υλικού.
- Πουθενά δεν υπάρχει μαρτυρία ότι τέθηκε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας θέμα καταστροφής του υλικού και απορρίφθηκε λόγω πολιτικής σκοπιμότητας.

Πάντως ο Πέτρος Κληρίδης είχε δηλώσει ότι εκτός ποινικής έρευνας για την τραγωδία της 11ης Ιουλίου είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τονίζοντας ότι «ούτε καν κατάθεση δεν μπορεί να ληφθεί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, λόγω της ασυλίας που του παρέχει το Σύνταγμα».

«Συμπληρώνουμε»...

όλες τις ανάγκες σας!

Η ΣΠΕ Στροβόλου, η δική σας τράπεζα, ανανεώνεται και έρχεται να συμπληρώσει όλες σας τις ανάγκες προσθέτοντας ακόμη περισσότερες υπηρεσίες και επιλογές για εσάς που τα απαιτείτε... όλα!

Επιλέξτε ΣΠΕ Στροβόλου για τις συναλλαγές σας και επωφεληθεύτε με:

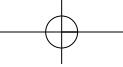
- Εμβάσματα εξωτερικού
  - Παραχώρηση πιστώσεων
  - i-Banking
  - Ξένο συνάλλαγμα
  - Συνάλλαγμα Western Union
  - Καταθέσεις σε ξένο συνάλλαγμα
  - Πιστωτικές κάρτες
  - Επιταγές σε ξένο νόμισμα
  - Παραχώρηση εγγυητικών
- ...κι άλλες υπηρεσίες

ΣΠΕ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ

Πάντα... στη διάθεσή σας!

Αρχιεπισκόπου Κυπριανού 80, 2059 Στρόβολος
Τηλ: 22719000, Φαξ: 22314650
E-mail: internal@spestrovolou.com.cy
Website: www.spestrovolou.com.cy

Ενέργεια

Ψυχρός πόλεμος Τουρκίας – Ισραήλ

Παιχνίδια εξουσίας επάνω από την Κυπριακή ΑΟΖ

- ✓ Και ενώ το τρυπάνι της Noble συνεχίζει έστω και με τεχνικές δυσκολίες την πορεία του, ο πόλεμος νεύρων Τουρκίας – Ισραήλ, καλά κρατεί. Αποδείχθηκε με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο ότι η Τουρκία δεν είναι σε θέση να επιβάλλει την παράνομη απαίτησή της για παύση των εργασιών στο Οικόπεδο «12» υπό την απειλή των οπλων, όπως είχε προαναγγείλει

Γεννάται λοιπόν το ερώτημα: πώς θα τη διαχειριστεί αυτή τη νέα τάξη πραγμάτων; Θα μείνει στο σήμερα, κάνοντας «έρευνες» με το σαπιοκάραβο «Πίρι Ρέις», παίζοντας «Τομ και Τζέρι» με το Ισραήλ; Ειδικά από τη στιγμή που το ζήτημα έχει να κάνει όχι μόνον με γεωπολιτικές παραμέτρους ή με γόητρο, αλλά και με τεράστιους ενεργειακούς πόρους. Τα γεγονότα την ξεπέρασαν, την άφησαν πίσω και την ίδια και τις μεθόδους της. Η ευρεία δυτική συμμαχία που έχει διαμορφωθεί γύρω από τις έρευνες, που προχωρούν κανονικά, καθιστά απαγορευτική κάθε πολεμική σκέψη.

Είναι προφανές ότι οι Τούρκοι παρά το γεγονός ότι τεντώνουν το σχοινί, δε θα φθάσουν μέχρι το σημείο να το κόψουν. Δεν φαίνεται ότι θα ακολουθήσουν πολεμικά σενάρια και δεν είναι στις προτεραιότητες τους η πρόκληση θερμού επεισοδίου, χωρίς αυτό να αποκλείεται. Φαίνεται ότι θα υιοθετήσουν αποφάσεις που παραπέμπουν σε μονομερείς ενέργειες σε πολιτικό και διπλωματικό πεδίο, με φόντο, μεταξύ άλλων, και την αναβάθμιση του φυευδοκράτους. Έχουν ήδη άλλωστε δημιουργήσει αρνητικό κλίμα στις απευθείας διαπραγματεύσεις.

Μάλιστα ο εκνευρισμός τους είναι τόσο μεγάλος που έφτασαν σε σημείο να συλλάβουν και να κρατήσουν άνευ λόγου Ισραηλινούς επιβάτες που προσπάθησαν να ταξιδέψουν από την Κωνσταντινούπολη! Αντίστοιχα Τούρκοι επι-

Η Άγκυρα δοκιμάζει τις αντοχές Αθήνας και Λευκωσίας

Οι Τούρκοι προσπάθησαν να εμπλέξουν ενεργά και την Αθήνα στο σκηνικό έντασης που σήγει στην Ανατολική Μεσόγειο με ανακοινώσεις ότι θα βγάλει νορβηγικό ερευνητικό πλοίο νοτίως του Καστελόριζου και σε τμήματα της ελληνικής υφαλοκρηπίδας, γεγονός που προκάλεσε την έντονη αντίδραση της Αθήνας με διάβημα προς την Άγκυρα. Ο σκοπός ήταν να αποκαταστήσει, έστω και μερικώς, το κύρος της που έχει δεχθεί ισχυρό πλήγμα μετά την εγκατάσταση του πλωτού γεωτρύπανου και την έναρξη των γεωτρήσεων στο "Οικόπεδο 12" της κυπριακής ΑΟΖ. Καθώς δεν έχει δημοσιοποιηθεί και η υποτιθέμενη «συμφωνία» Τουρκίας-Φευδοκράτους για την οριοθέτηση της μεταξύ τους υφαλοκρηπίδας με 27 σημεία βάσης, παραμένει ζητούμενο το τι ακριβώς θα πράξει η Τουρκία και πόσο θα κλιμακώσει την αντίδρασή της.

Καθώς πλέον η Τουρκία δεν έχει δυνατότητα παρέμβασης (πέραν της στρατιωτικής, η οποία όμως έχει αποκλεισθεί λόγω της παρουσίας του Ισραήλ) στην υπό εξέλιξη γεώτρηση στο "Οικόπεδο 12", αναμένεται να στραφεί στην περιοχή μεταξύ Πάφου - Καστελόριζου και νοτίως της Κρήτης, θέλοντας έτσι να δημιουργή-

**Του
Σωτήρη
Παπαδόπουλου**

βάτες σε πτήση της Turkish Airlines δήλωσαν ότι κατά τον έλεγχο διαβατηρίων παρενοχλήθηκαν στο Τελ Αβίβ πριν αναχωρήσουν για την Κωνσταντινούπολη.

Ωστόσο παρά την επίσημη διακοπή κάθε επαφής στο πλαίσιο των διμερών αμυντικών σχέσεων ανάμεσα στην Άγκυρα και το Τελ Αβίβ τον περασμένο Σεπτέμβριο, ο διεθνής εξειδικευμένος σε θέματα άμυνας Τύπος υποστηρίζει ότι οι συναλλαγές δεν έχουν τερματιστεί, τουλάχιστον όσον αφορά στην υλοποίηση συμβάσεων που είχαν υπογραφεί και βρίσκονται ακόμα σε εκκρεμότητα.

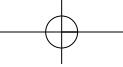
Η συνέχιση της διμερούς συνεργασίας αφορά σε συμβάσεις για τις οποίες η Τουρκία έχει καταβάλει χρήματα, κάτι το οποίο δημιουργεί ελπίδες σε όλους όσοι «στενοχωρήθηκαν» από την ραγδαία κλιμάκωση των σχέσεων των δυο πλευρών, ότι οι σχέσεις θα μπορούσαν ενδεχομένως, υπό τις κατάλληλες προϋποθέσεις, να τύχουν «επανεκκίνησης».

Το βέβαιο είναι ότι από την οπτική γωνία του οικονομικού συμφέροντος η διακοπή των σχέσεων των δυο χωρών έχει προκαλέσει μεγάλη ζημιά στην ισραηλινή αμυντική βιομηχανία, καθώς η Τουρκία είχε αναδειχθεί σε μια πολύ σημαντική αγορά.

Αθλητισμός

"Ευ Αγωνίζεσθαι". Με αυτή τη φιλοσοφία, επιβραβεύσαμε και ενισχύσαμε οικονομικά, σωματεία, φορείς, και αθλητικές οργανώσεις στηρίζοντας την προσπάθεια τους για επιτυχίες.

Ενέργεια

σει τετελεσμένα τόσο εις βάρος της Κύπρου, καθώς αυτή η περιοχή υπερκαλύπτει κι άλλο "οικόπεδο" της κυπριακής ΑΟΖ, όσο και εις βάρος της Ελλάδας.

Τα εμπόδια του νέο-οθωμανισμού

Οι Τούρκοι Ισλαμιστές επένδυσαν και επενδύουν σ' ένα σύγχρονο και πολιτισμένο πρόσωπο της Τουρκίας απέναντι στην Ευρώπη, με μια και μοναδική εξαίρεση: Την Κυπριακή Δημοκρατία. Για να «οικοδομηθεί» το νέο προσωπείο της Τουρκικής Δημοκρατίας φιλελευθεροποιήθηκε η οικονομία, βελτιώθηκε σημαντικά ο τομέας της ατομικής, κοινωνικής και θρησκευτικής ελευθερίας, υιοθετήθηκε η μετωπική σύγκρουση με το στρατιωτικό κατεστημένο αλλά και το Βαθύ Κράτος και διαφημίστηκε σε όλους τους τόνους η πολιτική «μηδενικών προβλημάτων» με όλους τους γείτονες και με την εξαίρεση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Όλες αυτές οι κινήσεις τι εφέραν; Ενίσχυσαν τις «αυτοκρατορικές» βλέψεις της πγετικής ομάδας των Ισλαμιστών δηλαδή του πρωθυπουργού Ταγίπ Ερντογάν και του Προέδρου Αμπντούλάχ Γκιουλ που δεν κρύβουν καθόλου την νέο-οθωμανική τους μεγαλομανία. Όλα αυτά με την γνωστή «οθωμανική πρακτική» της επέκτασης και της επιβολής με το ζόρι (απειλή ή βία) σε αντίθεση με τα κούφια λόγια περί «μηδενικών προβλημάτων» που απευθύνονται δεξιά και αριστερά.

Σύμφωνα με τον νομικό-συγγραφέα Λεωνίδα Κουμάκη, έναν άνθρωπο που ταξίδεψε στις 4 από τις 5 ηπείρους, η Τουρκία σε αυτή την φαντασίωση της σύστασης της νέο-οθωμανικής αυτοκρατορίας, στα δεδομένα του σήμερα, έχουν να αντιμετωπίσουν δύο εμπόδια:

1. Το πρώτο εμπόδιο είναι η Κυπριακή Δημοκρατία. Είναι πλέον ιστορικά αποδεδειγμένο πως οι Τούρκοι (που όχι στο μακρινό παρελθόν έψαχναν στο χάρτη για να βρουν που βρίσκεται η Κύπρος) έβαλαν πόδι στο μαρτυρικό νησί μας το 1974 με την καθοδήγηση των Βρετανών (που δεν διστάζουν ακόμα και μπροστά στα πιο φριχτά εγκλήματα προκειμένου να «διατηρήσουν» τις βάσεις τους στην Κύπρο) και την υποστήριξη των ΗΠΑ και του Ισραήλ. Η όρεξη βέβαια των Τούρκων στρατηγών και πολιτικών άνοιξε τόσο πολύ ώστε ήθελαν ολόκληρη την Κύπρο, αλλά τα συμφέροντα αυτών που τους έβαλαν στο νησί επέβαλαν να έχουν στη διάθεσή τους τόσο τους Ελληνοκύπριους όσο και τους Τουρκοκύπριους ώστε να μπορούν, ανάλογα με τις συνθήκες, να «χρησιμοποιούν» πότε τον ένα και πότε τον άλλο. Έτσι, η κατεχόμενη Κύπρος εποικίστηκε σταδιακά από πεινασμένους Τούρκους

που κατέφθασαν από τα βάθη της Ανατολής και μετέτρεψαν τους Τουρκοκύπριους σε «πολίτες δεύτερης κατηγορίας». Η ελεύθερη όμως Κύπρος εντάχτηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση (θα αναλάβει μάλιστα το 2012 την προεδρία της ΕΕ για 6 μήνες) και επιπλέον δεν έχει σε οποιαδήποτε «λύση» του Κυπριακού που δεν θα εξασφαλίζει πλήρως την ανεξαρτησία και την ασφάλεια της από τις επιθετικές ορέξεις των Τούρκων.

2. Το δεύτερο εμπόδιο είναι το κράτος του Ισραήλ. Όταν τα νέο-οθωμανικά όνειρα των Ισλαμιστών επέβαλαν μια φανερή αντίθεση με το κράτος του Ισραήλ προκειμένου να διευκολυνθεί η επικοινωνιακή «διείσδυση» και η νέο-οθωμανική επιφροή στον αραβικό και μουσουλμανικό κόσμο, τα πράγματα άρχισαν να χάνουν τις σταθερές ισορροπίες των τελευταίων δεκαετιών. Όταν μάλιστα η Κυπριακή Δημοκρατία συμφώνησε με το Ισραήλ για την συνεκμετάλλευση της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης της Κύπρου μεταξύ Κύπρου και Ισραήλ με την τεχνική υποστήριξη μεγάλης Αμερικάνικης Εται-

ρίας, οι ισορροπίες ανατράπηκαν εντελώς και διαμορφώθηκε ένα νέο σκηνικό που βάζει μεγάλα αδιέξοδα στην «νέο-οθωμανική κυριαρχία» την οποία ονειρεύονται οι Ισλαμιστές.

Η κατεδάφιση της εικόνας της «περιφερειακής υπερδύναμης» που χτίστηκε μεθοδικά από τους Τούρκους για ολόκληρες δεκαετίες συντελείται πλέον σε ελάχιστο χρόνο με ραγδαίους ρυθμούς, από τα πολλά και σοβαρά μέτωπα (και σφάλματα) που έγιναν προκειμένου οι Ισλαμιστές να πετύχουν το όνειρο της «νέο-οθωμανικής κυριαρχίας» τους.

Η ραγδαία απομιθοποίηση της «σαρωτικής δύναμης» της Τουρκίας, η επιμονή σε ρητορική «μεγάλης δύναμης» που δεν έχει όμως αντίκρισμα, η απουσία της δύναμης που αντλούσε από την υποστήριξη των Αμερικανών, των Βρετανών και του Ισραήλ, η ολοένα και μεγαλύτερη απομόνωση από τη Δύση χάριν μιας αμφιβολης «επιφροής» σε Ανατολή, Ασία και Αφρική, η μεγαλομανία που δεν γνωρίζει όρια ούτε όμως έχει και καμία επαφή με την πραγματικότητα – όλα αυτά προκύπτουν ανάγλυφα από μια απλή καταγραφή της καθημερινής ειδησεογραφίας, από την αρχή του έτους μέχρι και τις μέρες μας.

Είναι αντιληπτό σε όλους μας ότι η Τουρκία έχει «στριμωχθεί» από τις επιπόλαιες απειλές της και ότι προσπαθεί να εκβιάσει μια κρίση που πολύ θα τη βόλευε ώστε να υποχωρήσει σώζοντας τα προσχήματα π.χ. με παρέμβαση των ΗΠΑ η του ΝΑΤΟ.

Ο κίνδυνος του θερμού επεισοδίου υπάρχει, υπήρχε εδώ και χρόνια και θα υπάρχει, όσο αμφισβητείται ο ρόλος που η Τουρκία «ανέθεσε» στον εαυτό της, ωστόσο όπως λένε και οι παλιοί «σκυλί που γαβγίζει δεν δαγκώνει».

„Αν ο πελάτης έχει θετική εμπειρία μαζί σας θα αποφασίσει να την πλέον αποτελέσματική.“ (Jeff Bezos)

Η σωστή τράπεζα για την επιχείρησή σας
είναι αυτή που κατανοεί τις ανάγκες σας
και τηρεί τις υποσχέσεις της.

Η προσωπική σχέση της τράπεζας με την επιχείρησή σας
αποτελεί σημαντικό κριτήριο επιλογής.

Στην cdbbank το μέγεθός μας, μάς επιτρέπει να σας ξέρουμε προσωπικά
και να ξέρετε αυτούς που σας εξυπηρετούν.

Γι' αυτό, κατανοούμε τις ανάγκες της επιχείρησής σας.
Γι' αυτό, δίνουμε υποσχέσεις που τηρούμε.

Με αυτό τον τρόπο δημιουργούμε με τους πελάτες μας σχέσεις ανάπτυξης,
αμοιβαία επωφελείς.

ekkehi_

ΤΗΛΕΦΟΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: 8000 79 79

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ: ΛΕΩΦ. ΑΡΧ. ΜΑΚΑΡΙΟΥ Γ' 62, XENIOS BUILDING
ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: ΛΕΩΦ. ΑΡΧ. ΜΑΚΑΡΙΟΥ Γ' 50, ΛΕΥΚΩΣΙΑ

www.cdb.com.cy

cdbbank
Σχέση ανάπτυξης

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ

Νέα τάξη πραγμάτων στην Ευρώπη

Η «μοντέρνα» Ελληνική χρεοκοπία

- ✓ Haircut 50% στην αξία των ελληνικών ομολόγων που κατέχουν οι τράπεζες.
- ✓ Εθελοντική η συμμετοχή των τραπεζών.
- ✓ 100 δισεκατομμύρια ευρώ η ελάφρυνση του ελληνικού χρέους.
- ✓ 30 δισεκατομμύρια ευρώ για την

- επανακεφαλαιοποίηση των ελληνικών τραπεζών.
- ✓ Το 2020 η Ελλάδα θα επιστρέψει στις αγορές.
- ✓ Νέο μνημόνιο θα είναι έτοιμο μέχρι το τέλος του έτους.
- ✓ Μέρκελ: «Μόνιμη παρουσία ελεγκτών

- εφαρμογής του προγράμματος στην Ελλάδα».
- ✓ Ρόμπει: Στην Ελλάδα μέχρι το 2020 το χρέος θα έχει υποχωρήσει στο 120% του ΑΕΠ
- ✓ Παπανδρέου: «Αποφύγαμε το θανάσιμο κίνδυνο της χρεοκοπίας»

• Του Σωτήρη Παπαδόπουλου

HΕλλάδα από τα ξημερώματα της 27ης Οκτωβρίου, παραμονή της εθνικής επετείου του «ΟΧΙ», είναι η πρώτη χώρα της Ευρωζώνης στην οποία έγινε «κούρεμα» στην αξία των ομολόγων της, ώστε να μην οδηγηθεί σε οριστική χρεοκοπία. Μετά από ένα μαραθώνιο συσκέψεων, το «παζάρι» του Γαλλογερμανικού άξονα και των τραπεζιτών κλειδώσε στο «50%». Σαρκοζί και Μέργκελ θεωρούν ότι δόθηκε διαρκής λύση για την ελληνική κρίση, με τη συμφωνία για την εμπλοκή του ιδιωτικού ρόλου στην ελληνική υπόθεση. Υποστήριξαν δε, ότι «αποφέύχθηκε το δράμα μιας ελληνικής χρεοκοπίας». Σε 400 δισ. δολάρια ΗΠΑ προσδιόρισε ο Γάλλος πρόεδρος την οικονομική αξία των αποφάσεων που έλαβε η μαραθώνια, περιπτεριώδης Σύνοδος Κορυφής του Eurogroup. Η «21η Ιουλίου plus», όπως ονόμασε ο Υπουργός Οικονομικών της Ελλάδας, τις αποφάσεις της συνεδρίας, έφερε χαμόγελα στην Ελληνική κυβέρνηση, τα οποία θα πρέπει να αποδειχθούν στην πράξη.

Το νέο πρόγραμμα διάσωσης της Ελλάδος, τελικά θα προβλέπει ενισχυμένη εποπτεία της Ελλάδος, με μόνιμη παρουσία ελεγκτών εφαρμογής του προγράμματος. Τη σύνταξη του νέου προγράμματος θα συνδράμει η τελευταία έκθεση της τρόικας, ενώ στόχος είναι η μείωση του χρέους της Ελλάδος στο 120% του ΑΕΠ της μέχρι το 2020, ούτως ώστε η χώρα να καταφέρει να επιστρέψει ρεαλιστικά στις αγορές.

**Το σκληρό «bran defer»
Γαλλίας-Γερμανίας-Τραπεζιτών**

Εφόσον μειωθεί 50% η αξία των ομολόγων που έχουν οι τράπεζες, όλες σχεδόν οι ελληνικές τράπεζες αντιμετωπίζουν ενδεχόμενο κρατικοποίησης. Οι ελληνικές τράπεζες φαίνεται ότι έχουν εξασφαλίσει εγγυήσεις 30 δις, για να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις του κουρέ-

Ελληνική Δημοκρατία
Hellenic RepublicΕλληνική Δημοκρατία
Hellenic Republic

ματος. Για να επιτευχθεί η συμφωνία οι ηγέτες του γαλλογερμανικού άξονα χρειάστηκε να απειλήσουν ευθέως τον επικεφαλής του Διεθνούς Χρηματοπιστωτικού Ινστιτούτου (IFF) Τσαρλς Νταλάρα ότι αν δεν αποδεχθούν οι τράπεζες το κούρεμα σε εθελοντική βάση θα γίνει περικοπή της αξίας των ομολόγων με απόφαση της Συνόδου.

Μονάχα το γεγονός ότι η Σύνοδος διακόπηκε τουλάχιστον δύο φορές για λίγη ώρα, όχι μόνο για ζεκούραση, ήταν αρκετό για να σημάνει συναγερμός. Λίγο έλειψε να τιναχθεί στον αέρα η συμφωνία καθώς οι τραπεζίτες δια του εκπροσώπου τους Τσαρλς Νταλάρα "είχαν στηλώσει τα πόδια" και δεν ξεπερνούσαν το ποσοστό του 40%. Ο πρώτος που αντέδρασε έντονα ήταν ο Γάλλος Πρόεδρος που κάτι παραπάνω από εκνευρισμένος γύρισε και είπε στον κ. Νταλάρα: δεν σας ήξερα και δεν ξέρω ποιος είστε.

Όταν ο εκπρόσωπος των τραπεζών επέμει-

νε πήρε τον λόγο η Άγκελα Μέρκελ και ούτε λίγο ούτε πολύ έθεσε ένα... απλό δύλημμα λέγοντάς του ουσιαστικά ή παίρνεται τα μισά χρήματα ή τίποτα! "Η θα πάρετε το 50% ή θα χρεοκοπήσει η χώρα και δεν θα πάρετε τίποτα" ήταν η φράση της Καγκελαρίου και κάπου εκεί φαίνεται ότι το παιχνίδι κρίθηκε.

Μεταξύ άλλων αποφασίστηκε μια ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων για να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη στον τραπεζικό κλάδο με την παροχή πρόσβασης σε βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση των τραπεζών μέσω μιας συντονισμένης προσέγγισης σε επίπεδο ΕΕ και μέση της αύξησης των κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων στο 9% μέχρι τον Ιούνιο του 2012. Οι εθνικές εποπτικές αρχές πρέπει να διασφαλίσουν ότι η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών δεν θα οδηγήσει σε υπέρμετρη απομόλχευση – δηλαδή, σε απότομη μείωση του δανεισμού.

ΜΕΛΑΠΑΝ 3D & HD ΚΑΙ ΝΕΑ ΧΡΩΜΑΤΑ WT

ΝΕΕΣ ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΕΣ ΑΝΑΓΛΥΦΕΣ ΣΕΙΡΕΣ ΜΕΛΑΜΙΝΩΝ

Ακολουθώντας τις σύγχρονες τάσεις διακόσμησης και σχεδιασμού, οι Δασικές Βιομηχανίες εμπλουτίζουν ακόμα περισσότερο τη μεγάλη γκάμα προϊόντων τους με τις νέες μοντέρνες τρισδιάστατες ανάγλυφες σειρές μελαμίνων 3D και HD και τα νέα χρώματα WT (Wood Texture). Διατίθενται σε μεγάλη ποικιλία χρωμάτων, έτοιμα να ικανοποιήσουν κάθε γούστο και ανάγκη σας. Τα νέα προϊόντα χαρακτηρίζονται από την υψηλή αισθητική και την εγγυημένη ποιότητα των Δασικών Βιομηχανιών.

ARCTIC OAK 3D

ARCTIC OAK HD

GREY OAK 3D

GREY OAK HD

PETRA WOOD 3D

SAWN WOOD KAMBOS HD

SAWN WOOD KAMBOS 3D

WALNUT NAPA 3D

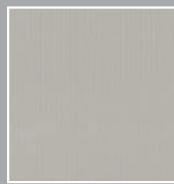
SNOW WHITE 3D

IVORY HD

DARK HD

METALLIC 3D

ELIA WT

OAK KERYNIA 3D

- υψηλή τεχνολογία
- μοντέρνο στυλ
- άριστη ποιότητα
- μεγάλη ποικιλία χρωμάτων
- άμεση παράδοση

Ιδανικές για χρήση σε πολλές κατασκευές

- έπιπλα κουζίνας
- ερμάρια υπνοδωμάτων
- βιβλιοθήκες
- γραφεία
- βιτρίνες και ράφια καταστημάτων
- διακοσμήσεις

Με την εγγύηση των διεθνών πιστοποιητικών ISO

Ap.QS.1.06.019
Διοχετηρίου Ποιότητας

Ap.E.S.N.06.010
Περιβαλλοντικής Διοχετηρίου

Ap.04.06.006
Διοχετηρίου Υγείας
& Ασφάλειας στην Εργασία

Τηλ. 22 872700 . Email: cfi@cfi.com.cy

www.cfi.com.cy

Ελληνική Οικονομία

Τα Ελληνικά συμπεράσματα

Η Ελληνική κυβέρνηση θεωρεί ότι με τις αποφάσεις της 27ης Οκτωβρίου «κλείνει τους λογαριασμούς της χώρας με το παρελθόν».

- 1.** Η σημαντική απόφαση της 21ης Ιουλίου δεν μπόρεσε να εφαρμοστεί λόγω αλλαγής των συνθηκών αλλά και ασύμμετρης κατανομής των βαρών υπέρ των τραπεζών και σε βάρος του δημόσιου τομέα.
- 2.** Με τις αποφάσεις διασφαλίζεται η χρηματοδότηση της χώρας ως το 2014, επιλύεται το πρόβλημα ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος και καθίσταται βιώσιμο το χρέος.
- 3.** Η Ελλάδα πέτυχε χαμπλά επιτοκία, περιόδο χάριτος και νέα μεγαλύτερη χρηματοδότηση, ενώ μειώνεται το επίσιο βάρος εξυπηρέτησης του χρέους από το 2012. Οι τελικοί αριθμοί θα βγουν από το αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης με τον ιδιωτικό τομέα.
- 4.** Από το 2012 περνάει η Ελλάδα στο πρωτογενές πλεόνασμα.
- 5.** Στα ασφαλιστικά ταμεία λέγοντας ότι δεν θα υπάρξει μείωση στην περιουσία τους, αφού θα αναπληρωθεί η όποια απώλεια με ειδικό πρόγραμμα παραχώρησης κρατικής περιουσίας.
- 6.** Η συμφωνία ενισχύει το τραπεζικό σύστημα διότι προστατεύει τον καταθέτη και την πραγματική οικονομία.
- 7.** Οι τράπεζες θα ενισχυθούν με κεφάλαια, οι μετοχές τους θα περάσουν στο δημόσιο τομέα, θα εξυγιανθούν και στη συνέχεια θα ιδιωτικοποιηθούν.

Πώς αλλάζει η ζωή των Ελλήνων μετά το «κούρεμα»

Η αναγκαστική μοναδική που λύση της μείωσης του χρέους αλλάζει τον τρόπο ζωής των Ελλήνων, «κουρεύοντας» δηλαδή το βιοτικό επίπεδο. Το αμέσως επόμενο δευτερόλεπτο του κουρέματος τα ασφαλιστικά μας ταμεία διαγράφουν με μιας από την περιουσία τους το λιγότερο 15 δισεκατομμύρια ευρώ, από ομόλογα που έχουν στα ταμεία τους.

Άμεσες είναι και στους πολίτες οι συνέπειες από τις ζημιές που θα υποστούν και οι ελληνικές τράπεζες από το κούρεμα, που θα τις αναγκάσει να ψάξουν να βρουν περίπου 30 δισεκατομμύρια ευρώ. Άμεση συνέπεια θεωρείται πως θα είναι η ελαχιστοποίηση των δανείων στις επιχειρήσεις, πολύ περισσότερο από ότι τώρα που δίνονται με το σταγονόμετρο. Αυτό αλυσιδωτά θα επιφέρει πιστωτική ασφυξία σε επιχειρήσεις, δηλαδή πολλές θα βάλουν αναγκαστικά λουκέτο και συνεπώς μόνο με θαύμα δεν θα αυξηθεί η ανεργία. Σύμφωνα με μετριο-

παθείς αναλυτές το κούρεμα θα αιχμαλωτίσει σε ύφεση την οικονομία και θα δυσκολέψει τον στόχο επίτευξης πρωτογενούς πλεονάσματος, ενώ η πρόσβαση της Ελλάδας στις αγορές αναβάλλεται για άγνωστο χρονικό διάστημα, με το 2020 ήδη να μοιάζει αρκετά μακρινό.

Πάει στο EFSF η Κύπρος

Το ελληνικό «κούρεμα» κατά 50% στα ομόλογα που κρατούν οι τράπεζες είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα οδηγήσει στην κυβέρνηση στο ευρωπαϊκό ταμείο χρηματοοικονομικής σταθερότητας. Ουσιαστικά το προανήγγελλε ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών Κίκης Καζαμίας, την παραμονή της οριστικής απόφασης. «Όπως είναι ήδη γνωστό, οι κυπριακές τράπεζες είναι εκτεθειμένες σε κρατικά ομόλογα και ως εκ τούτου αντιμετωπίζουν την ίδια πρόκληση. Το όλο θέμα μα αντιμετωπίζεται με τη δέουσα σημασία από κοινού από το Υπουργείο Οικονομικών και την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Η απαιτούμενη πρόσθετη ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας των κυπριακών τραπεζών θα πρέπει να γίνει πρώτιστα από τις ίδεις τις τράπεζες. Σε περίπτωση όμως που απαιτηθεί, η Κυβέρνηση σε στενή συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα, είναι να προετοιμασμένη για λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για τη διασφάλιση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας. Επομένως η αύξηση των κεφαλαίων των Ευρωπαϊκών τραπεζών αποσκοπεί στη διατήρηση των απαραίτητων κεφαλαίων στο τραπεζικό σύστημα σε πολύ ψηλά επίπεδα μετά και από την ενδεχόμενη σημαντική αποτίμηση της αξίας των κρατικών ομολόγων που κατέχουν οι τράπεζες, ούτως ώστε να διατηρηθεί το όλο κλίμα εμπιστοσύνης στο σύστημα».

Η Σύνοδος των «17» αποφάσισε να πολλαπλασιαστούν οι πόροι του EFSF με τις πρώτες ενδείξεις να μιλούν για δημιουργία ενός ταμείου με «budget» 1 τρις ευρώ. Αυτός ο τρόπος θα επιτρέψει να τετραπλασιάσουμε ή να πενταπλασιάσουμε τους διαθέσιμους πόρους του ταμείου» (μόχλευση), είπε ο κ. Σαρκοζί. «Θα υπάρξει στενότερη συνεργασία και με το ΔΝΤ σε αυτό το πλαίσιο, για την υλοποίηση των αποφάσεων». Τις λεπτομέρειες θα τις καθορίσει το Eurogroup το Νοέμβριο. Επίσης, θα χρειαστεί περισσότερη συνεργασία με το ΔΝΤ για ενίσχυση των πάρων του EFSF. Ο Γάλλος Πρόεδρος χαρακτήρισε «πολύ σημαντικές» τις εξελίξεις, για την αποτροπή της μετάδοσης της κρίσης χρέους στην ευρωζώνη.

Την ίδια ώρα, πολύ δουλειά έχει η Ιταλία, η οποία δεσμεύθηκε να μειώσει το δημόσιο χρέος της στο 113%. Ιδιαίτερες προσπάθειες πρέπει να καταβληθούν από την Ισπανία ενώ η Πορτογαλία και η Ιρλανδία θα συνεχίσουν τα προγράμματα μεταρρυθμίσεων με τη στήριξη των μηχανισμών κρίσεως της ΕΕ.

Οι Βρετανοί έξω από την Ε.Ε;

Ο καυγάς Σαρκοζί - Κάμερον κατά τη διάρκεια της συνόδου κορυφής έδειξε ότι οι σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών βρίσκονται σε «κρίσιση» λόγω της οικονομικής κρίσης. Και όλα αυτά την ώρα σε δημοσκόπηση που πραγματοποιήθηκε από το YouGov το 52% των Βρετανών πολιτών θέλουν έξοδο της χώρας από την Ένωση, σε ποσοστό 52% ενώ μόλις το 31% επιθυμεί την παραμονή. Σύμφωνα με δημοσκόπηση της Mail on Sunday, 61% των βρετανών θέλουν να γίνει δημοψήφισμα για την Ε.Ε, ενώ οι μισοί θέλουν η κυβέρνηση να επαναδιαπραγματευθεί τους όρους της συμμετοχής της Βρετανίας με επίκεντρο το εμπόριο. Ωστόσο, μόνο το 34% των ερωτηθέντων θέλουν να φύγουν από την Ε.Ε, έναντι 44% που θέλουν η Βρετανία να παραμείνει στην Ε.Ε και 22% που δεν γνωρίζαν.

Η ασφάλεια της ζωής σας

© 2011 Peanuts

MetLife Alico^{SM}

90.000.000 ασφαλισμένοι σε περισσότερες από 50 χώρες στον κόσμο

Έχοντας χτίσει μια μακρόχρονη σχέση εμπιστοσύνης εδώ και 55 χρόνια, με τους ασφαλισμένους μας στην Κύπρο, απενίζουμε μαζί τους το μέλλον με τη σιγουριά που μόνο μια κορυφαία ασφαλιστική εταιρεία Ζωής προσφέρει.

Στην MetLife Alico, η δύναμή μας πηγάζει από την ηγετική θέση, το επίπεδο υπηρεσιών, τον επαγγελματισμό, την μακρόχρονη εμπειρία, τη συνέπεια και την αποτελεσματικότητα της Εταιρείας σε παγκόσμιο επίπεδο.

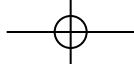
Άλλωστε, δεν είναι τυχαίο που ενενήντα εκατομμύρια ασφαλισμένοι σε περισσότερες από πενήντα χώρες στον κόσμο μας εμπιστεύονται για την ασφάλεια της ζωής τους.

MetLife Alico^{SM}

American Life Insurance Company

Τηλ.: 22845845 - www.metlifealico.com.cy

H American Life Insurance Company είναι ξειράζια της MetLife Inc.

Πολυτελείς Κατοικίες Προς Πώληση - Luxury residences For Sale

BEST DEVELOPMENT
GREECE
Theseus Beach Village
by TEAK S.A.

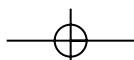
Με φόντο το κρυστάλλινο μπλέ της Μεσογείου, σε μιά από τις πιο μαγευτικές τοποθεσίες του Ηρακλείου, δημιουργήσαμε το παραθαλάσσιο χωριό "Θησέας" και σας προσφέρουμε την ευκαιρία να αποκτήσετε την δική σας πολυτελή κατοικία! Το έργο περιλαμβάνει κατοικίες σε διάφορα μεγέθη από 60-400 τ.μ. για να επιλέξετε εκείνο το χώρο που σας ταιριάζει καλύτερα. Με τρία γήπεδα τένις, ελεγχόμενη πύλη εισόδου και υπηρεσία συντήρησης επί τόπου να αποτελούν ένα μικρό δείγμα των υπηρεσιών του, ο Θησέας δεν παρέχει μόνο πολυτελείς κατοικίες αλλά προσφέρει ποιότητα ζωής.

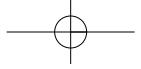
"Theseus" Beach Village is created in front of the crystal blue waters of the Mediterranean Sea. Situated in one of the most enchanting locations of Heraklion, "Theseus" gives you the privilege to be the owner of a luxurious residence, only steps away from the beach. The project consists of different style houses ranging from 60-400m² in size, so that you can choose the best fit for your taste. With athletic courts, controlled security access and full management services being only just a few of its facilities, "Theseus" offers more than a luxurious residence; it provides quality of life.

Πληροφορίες - Information

t: +30 2810 811 930-1
f: +30 2810 371 935
e: info@theseusbv.com
www.theseusbv.com

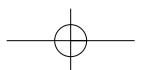

**30 YEARS AS SCOTLAND'S FAVOURITE WHISKY
CALLS FOR A SMALL CELEBRATION.**

for the facts drinkaware.co.uk

FAMOUS FOR A REASON.

Εκδηλώσεις

Έκθεση ζωγραφικής με έργα της ζωγράφου Ρούλλας Σάββα Πιτσιλίδου

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε η 2η ατομική έκθεση ζωγραφικής της ζωγράφου Ρούλλας Σάββα Πιτσιλίδου. Η έκθεση διοργανώθηκε στις 22 και 23 Οκτωβρίου στο Πολιτιστικό Κέντρο Σκαλί Αγλαντζίας. Την έκθεση επισκέφτηκαν δεκάδες φίλοι της τέχνης και του πολιτισμού και εξέφρασαν τα πιο κολακευτικά λόγια, τόσο για την διοργάνωση, όσο και για την ποιότητα των έργων. Τα εγκαίνια της έκθεσης τέλεσε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Γεώργιος Παπαγεωργίου.

Μιλώντας κατά τα εγκαίνια ο Γεώργιος Παπαγεωργίου ανάμεσα σε άλλα είπε και τα πιο κάτω: Η Ρούλλα κατάγεται από τη Λάπηθο και δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι η ομορφιά, οι ευωδείς και τα χρώματα της σκλαβωμένης κωμόπολής μας, σημαδεύουν το χαρακτήρα και το έργο της. Η Ρούλλα ξεκίνησε την πορεία της ως αυτοδιδάκτη ζωγράφος, δοκιμάζοντας αρχικά ζωγραφίες στο ξακουστό τότε αγγειοπλαστείο «ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ» της γειτονιάς της. Στη συνέχεια ασχολήθηκε με διάφορα καλλιτεχνικά δημιουργήματα, σημειώνοντας μεγάλη επιτυχία. Η δύσα για περαιτέρω μάθηση και ολοκλήρωση έφεραν τη Ρούλλα κοντά στις ζωγράφους Μικαέλλα Κυθρεώτου και Μαριάννα Χαραλάμπους, όπου παρακολούθησε μαθήματα ζωγραφικής, και στον Αντώνη Κέλλα, όπου διδάχτηκε γελοιογραφία και σκιτσογραφία. Επίσης παρακολούθησε μαθήματα ζωγραφικής σε μετάξι και αγιογραφίας στην αγιογράφο Αθηνούλα Δημητρίου. Η δεύτερη ατομική της έκθεση που εγκαινιάζουμε σήμερα έχει θέμα τον έρωτα. Ο έρωτας, όπως θα διαπιστώσουμε μέσα από τα έργα της Ρούλλας, προσεγγίζεται με μια μοντέρνα προσέγγιση, με στρογγυλές φόρμες στις φιγούρες, που είναι επιτρεασμένη από την αγιογραφία, από τα αρχαία ειδώλια και το ξύλινο μοντέλο των ζωγράφων. Το βλέμμα απεικο-

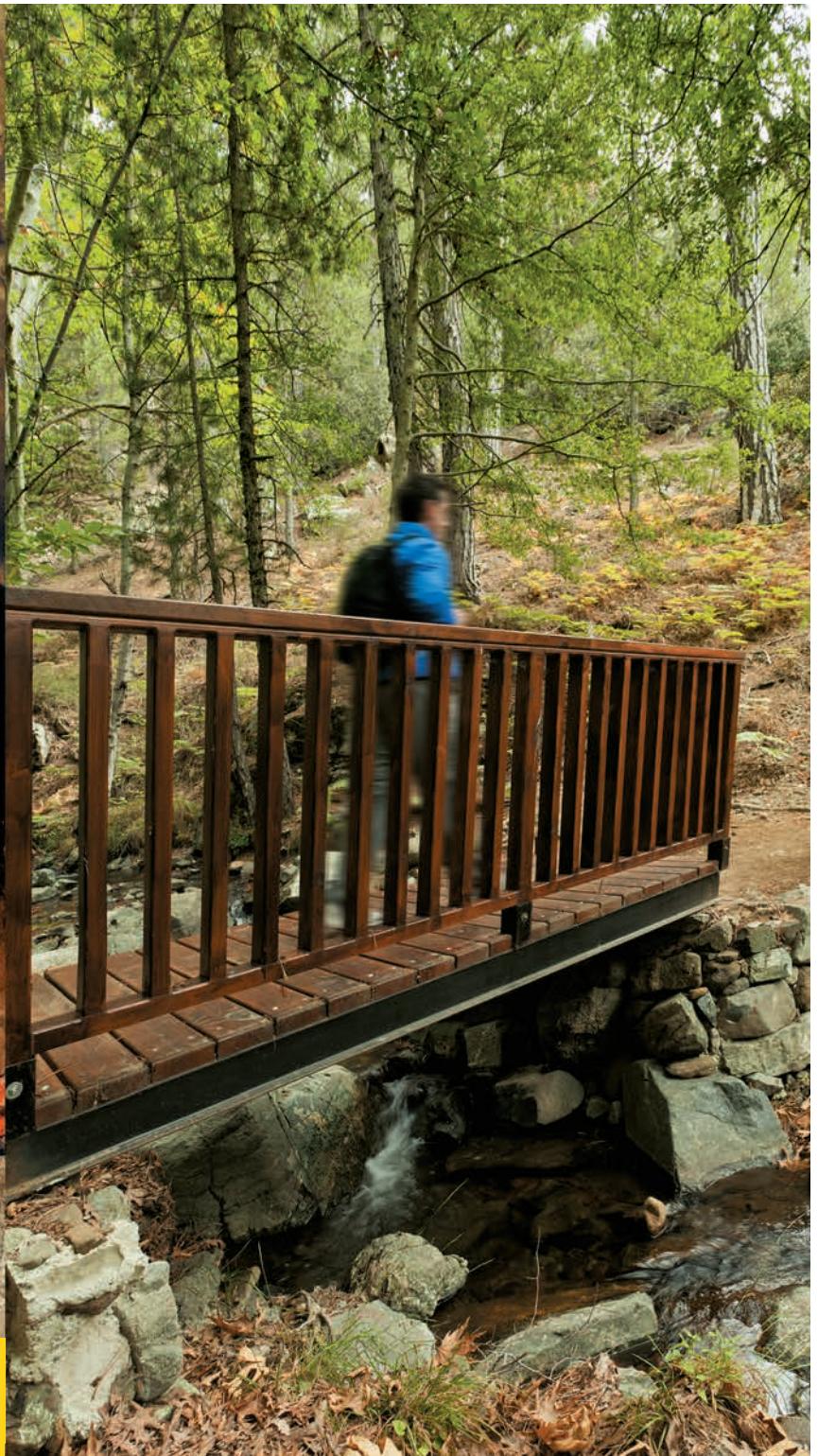
νίζεται μειλίχιο και ο έρωτας φτερωτός, κι' αυτός σε στρογγυλή φόρμα, εμφανίζεται σχεδόν σε κάθε πίνακα. Στα έργα που εκτίθενται στη δεύτερη της ατομική έκθεση η Ρούλλα έχει χρησιμοποιήσει κυρίως ακρυλικό και σινική μελάνη. Σε κάποιους πίνακες χρησιμοποίησε επίσης χαλίκια, ακρυλική πάστα, άμμο και χαρτί. Οι γραμμές στα έργα της είναι απλές, αλλά μέσα από διάφορες τεχνοτροπίες είναι προφανής η προσπάθειά της να αναδειξει ακόμα και στις ανθρώπινες φιγούρες τη διαφορετικότητα, η οποία εκφράζεται αλλού με γεμάτες, στρογγυλές φόρμες και αλλού με αδύνατες φιγούρες.

Πριν κλείσω επιτρέψετέ μου να εκφράσω το θαυμασμό και την εκτίμησή μου για την καλλιτεχνίδα και για ένα επιπρόσθετο λόγο. Η δράση της Ρούλλας Σάββα-Πιτσιλίδου δεν πειριούζεται μόνο στην ζωγραφική. Εκ φύσεως δραστήριο και ευαισθητοποιημένο μέλος της κοινωνίας, συμμετέχει ενεργά σε μη κερδοσκοπικούς συνδέσμους και οργανώσεις. Ιδιαίτερα αξιομνημόνευτη είναι η δράση της Ρούλλας από την θέση του Αντιπροέδρου του Αντιρρευματικού Συνδέσμου, καθώς και η ενεργός συμμετοχή της στον Κυπριακό Σύνδεσμο Οργανώσεων Αναπήρων.

Ρούλλα Σάββα Πιτσιλίδου

Η ζωγράφος Ρούλλα Σάββα Πιτσιλίδου έχει καταγωγή την πανέμορφη Λάπηθο, της οποίας οι ομορφιές δεν μπορούσαν να την αφήσουν ασυγκίνητη. Πήρε τα πρώτα της ερεθίσματα από την εκπληκτική αυτή ομορφιά και δοκίμασε σε νεαρή ηλικία ζωγραφίες στο αγγειοπλαστείο της γειτονιάς της που ήταν τότε πολύ ξακουστό. Πριν μερικά χρόνια ασχολήθηκε με καλλιτεχνικά δημιουργήματα με μεγάλη επιτυχία. Στη συνέχεια λόγω του ότι μια ρευματοπάθεια της δημιούργησε προβλήματα στα χέρια και μόνιμη ανικανότητα σταμάτησε αναγκαστικά κάθε δημιουργία. Όμως στην πορεία μετά από σύσταση του γιατρού της και με βοήθεια τον Αντιρρευματικό Σύνδεσμο άρχισε και πάλι να ζωγραφίζει και να δημιουργεί με δυσκολία αλλά με πολλή επιμονή. Δοκίμασε διάφορα είδη τεχνικής στη ζωγραφική τα οποία και χρησιμοποιεί σε διάφορα έργα της. Ασχολήθηκε με τη ζωγραφική με μολύβι, κάρβουνο, ακουαρέλα, ζωγραφική σε πέτρες, ακρυλικό, λάδι και με αυγοτέμπερα σε αγιογραφίες. Η θάλασσα, τα τοπία, ο χορός και επαγγέλματα είναι μερικά από τα θέματα που συγκίνησαν τη ζωγράφο.

ΚΥΠΡΟΣ

Από την πιο ζεστή φιλοξενία

στην πιο φιλόξενη φύση
σε μια στιγμή.

www.visitcyprus.com

Εκμετάλλευση στον εργασιακό χώρο

Εύκολοι τρόποι αναγνώρισης και αντιμετώπισης της

Είμαι υπέρ της καλοσύνης και βοήθειας των άλλων ανθρώπων, είτε αυτοί βρίσκονται σε εργασιακό, είτε σε φιλικό περιβάλλον, αλλά ποτέ δεν αποδέχομαι την εκμετάλλευση. Το να μην επιτρέπετε σε άλλους να σας ποδοπατήσουν δεν έχει καθόλου να κάνει με εγωισμό αλλά με την σωστή αντίληψη των καταστάσεων που σας συμβαίνουν. Έχει να κάνει με την ανάληψη της ευθύνης για το τι συμβαίνει στη ζωή σας. Εάν ξεκινήσουμε να υποκύπτουμε στις ανάγκες των γύρω μας τότε αυτό σημαίνει ότι αδικούμε κατάφορα τον εαυτό μας. Το άρθρο αυτό έχει να κάνει με το πώς οι άνθρωποι εκμεταλλεύονται τους συνανθρώπους τους.

**Του Δημήτρη
Στυλιανίδη**

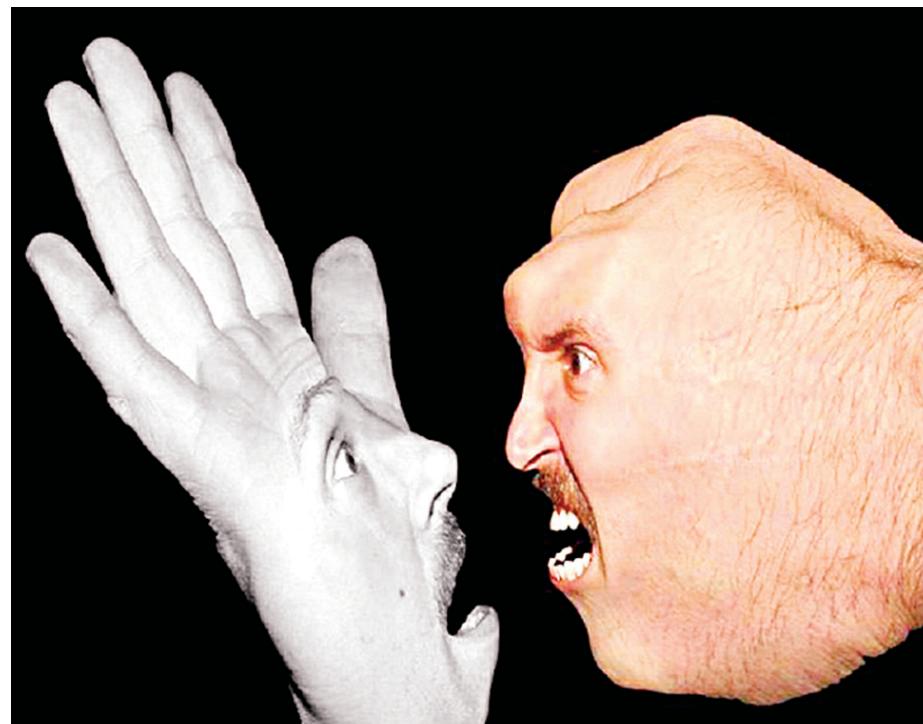
DipLC, CTM, CL, FAIA,
FCCA, CPA, Διεθνή
Εκπαιδευτή NLP

Αντίθετα με τις γάτες, διαθέτουμε μόνο μια ζωή και έτσι είναι κρίμα να την χαραμίσουμε δίνοντας την σε κάποιον άλλο.

Ένας από τους λόγους που ζούμε σε αυτό τον κόσμο, ανάμεσα σε άλλους, είναι και για να παρέχουμε βοήθεια σε άλλους συνανθρώπους μας αλλά πως είναι δυνατό να καταφέρουμε να τους βοηθήσουμε, αν δεν καταφέρουμε να βοηθήσουμε πρώτα τον ίδιο μας τον εαυτό. Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε άλλους να γίνουν πιο δυνατοί στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν εάν εμείς οι ίδιοι είμαστε αδύναμοι σαν χαρακτήρες; Πώς μπορούμε να διδάξουμε στους γύρω μας στρατηγικές για να υπερασπίσουμε τα δικαιώματά τους όταν δεν μπορούμε να υπερασπίσουμε τα δικά μας; Υπάρχει τόση δυστυχία στον κόσμο που χρειάζεται περισσότερους ανθρώπους να μεταδίδουν χαρά, όμως ενόσω συνεχίζουμε να κάνουμε πράγματα παρά τη θέληση μας, τότε προσθέτουμε στη δυστυχία που υπάρχει.

Βοηθάμε ο ένας τον άλλο με μία σειρά από πράξεις. Κάνουμε δηλαδή ανταλλαγές αξίας. Παραδείγματος χάριν, συμφωνώ να εργαστώ

προς το συμφέρον μας απλά επειδή μας ανάγκασαν, τότε αυτό ισοδυναμεί με παραχώρηση της θέλησης μας σε κάποιον άλλον.

για τον προϊστάμενό μου και αυτός συμφωνεί να μου πληρώνει μισθό. Ενόσω με πληρώνει, ανταποκρίνεται στο δικό του μέρος της συμφωνίας και εγώ υποχρεώνομαι να εργάζομαι για αυτόν. Δυστυχώς η εκμετάλλευση δεν αφορά ανταλλαγή αξίας. Για παράδειγμα, ένας συνάδελφος μπορεί να σας πει «Ξέρεις, μετακομίζω σε καινούριο διαμέρισμα την Κυριακή και χρειάζομαι βοήθεια. Εάν δεν με βοηθήσεις, θα με απογοητεύσεις!» Ο συνάδελφος αυτός προσπαθεί να με εκμεταλλευτεί. Με θέλει να δουλέψω τζάμπα με αντάλλαγμα να μην αισθανθεί ο ίδιος, «απογοήτευση.» Συμπεριφέρεται σαν ένα μικρό παιδί που απειλεί να κατεβάσει τα μούτρα του εκτός και αν καταφέρει να πετύχει αυτό που επιδιώκει.

Δεν είμαι ο υπεύθυνος για τα συναισθήματα των συναδέλφων μου, αν όμως με ρωτούσατε, θα προτιμούσα να επέλεγε την ευτυχία και την χαρά, αλλά αν προτιμά την δυστυχία και την απογοήτευση, τότε δικαίωμα του! Στην απουσία μιας ανταλλαγής οποιασδήποτε αξίας, δεν είμαι υποχρεωμένος να τον βοηθήσω. Ούτε του οφείλω οποιαδήποτε εξήγηση ή απολογία. Έτσι, η συζήτηση μπορεί να συνεχιστεί ως ακολούθως:

- «Συγνώμη Αντώνη, αλλά έχω απαντήσει σε αυτό που μου ζήτησες. Σου εύχομαι καλή επιτυχία και καλορίζικο το νέο σου διαμέρισμα. Τώρα πρέπει να επιστρέψω πίσω στα καθήκοντα μου. Θα τα πούμε όμως, κάποια άλλη φορά.» Ενόσω υποστηρίζετε τα δικαιώματά μου κάτι άλλο για την Κυριακή.»
  - «Α, ναι, και για πόσο χρόνο θα είσαι απασχολημένος;»
  - «Όλη την μέρα.»
  - «Καλά, τι είναι αυτό που είναι τόσο σημαντικό για σένα και πρέπει να το κάνεις την Κυριακή;»
  - «Να κάνω τη ζωή μου όπως μου αρέσει, κάνοντας τα πράγματα που αγαπώ. Είναι ένας κανόνας που εφαρμόζω και που συστήνω σε όλους να εφαρμόσουν και στη δική τους ζωή.»
  - «Είμαι πολύ απογοητευμένος μαζί σου Δημήτρη! Ξέρεις νόμιζα ότι θα μπορούσα να στηριχτώ πάνω σου.»
  - «Εάν θέλεις κάποιο να στηριχτείς πάνω του τότε κάλεσε μια εταιρεία μεταφορών.»
- Η συζήτηση μπορεί να επεκταθεί ακόμη περισσότερο διότι οι εκμεταλλευτές είναι συνήθως επίμονα άτομα. Ελπίζουν ότι θα ενδώσετε με την πίεση που σας εξασκούν. Εάν ο Αντώνης επέμενε, θα διέκοπτα τη συνομιλία λέγοντας τους κάτι σαν, «Συγνώμη Αντώνη, αλλά ήδη έχω απαντήσει σε αυτό που μου ζήτησες. Σου εύχομαι καλή επιτυχία και καλορίζικο το νέο σου διαμέρισμα. Τώρα πρέπει να επιστρέψω πίσω στα καθήκοντα μου. Θα τα πούμε όμως, κάποια άλλη φορά.» Ενόσω υποστηρίζετε τα δικαιώματά μου κάτι άλλο για την Κυριακή.»

Μία υπερασφάλεια για όλες σας τις ανασφάλειες.

Ένα συμβόλαιο. Μία ημερομηνία ανανέωσης.

Μειωμένα Ασφάλιστρα. Περισσότερες καλύψεις και επεκτάσεις.

Συμβόλαιο | Υπερασφάλειας Ιδιωτών

**Στην πολυετή μας πορεία εξυπηρετούμε με συνέπεια τις ανάγκες των πελατών μας.
Η γνώση, η εμπειρία και ο επαγγελματισμός των στελεχών και συνεργατών μας, σας προσφέρουν σιγουριά.**

Πέντε συμβόλαια σε **ένα...**

- > Κατοικίας
- > Μηχανοκίνητων Οχημάτων
- > Προσωπικών Ατυχημάτων
- > Ευθύνης Εργοδότη
- > Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη για Οικιακό Προσωπικό

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Συμβόλαιο Σιγουριάς

| γραμμή εξυπηρέτησης | γραμμή από εξωτερικό
www.pancyprianinsurance.com 8000 9999 +357 22 743843

Μ Ε Λ Ο Σ Τ Ο Υ Ο Μ Ι Λ Ο Υ Τ Η Σ Ε Λ Λ Η Ν Ι Κ Η Σ Τ Ρ Α Π Ε Ζ Α Σ

Σημειώσεις : • Οι πολυπλοκότητες στην ασφαλιστική περίοδο δεν είναι συνοπτικές. Οι βασικοί όροι, εξαιρέσεις ευθύνης και προϋποθέσεις κάλυψης περιέχονται στο συμβόλαιο. Περισσότερες πληροφορίες από την Παγκυπριακή Ασφαλιστική, Λεωφ. Γρίβα Δηγενή 66, και τους διαμεσολαβητές της, πλήρη στοιχεία των οποίων τηρούνται στο σχετικό Μητρώο του Εφόρου Ασφαλιστικών Εταιρειών.
• Η Παγκυπριακή Ασφαλιστική κατέχει άδεια δάκης ασφαλιστικών εργασιών στον κλάδο Γενικής Φύσεως και επί του προκειμένου στους τομείς: Ασφάλισης Ατυχημάτων και Ασθενειών, Ασφάλισης Οχημάτων, Ασφάλισης Πυρκαγιάς και Στοιχείων της Φύσης και στον κλάδο Γενικής Ευθύνης.

Management

ματά σας, δεν υπάρχει λόγος να απαντάτε με εχθρικό τόνο. Μπορείτε να παραμείνετε ευγενικοί, αλλά σταθεροί στην άποψη σας.

Ο συνάδελφός μου ο Αντώνης, είναι απλά γνωστός μου, αλλά ο Γιώργος είναι καλός μου φίλος και μια μέρα μου λέγει «Δημήτρη, ετοιμάζομαι να μετακομίσω. Ξέρω ότι ανακαίνιζεις το υπόγειό του σπιτιού σου. Εάν μου δώσεις ένα χεράκι στη μετακόμιση, υπόσχομαι να σε βοηθήσω στην ανακαίνιση που κάνεις.»

Αν συγκρίνετε τώρα αυτές τις δύο συζητήσεις, θα προσέξετε ότι υπάρχει μια μεγάλη διαφορά. Η διαφορά αυτή έγκειται στο γεγονός ότι ο Γιώργος δεν είναι εκμεταλλευτής. Η συνεργασία είναι το αντίθετο της εκμετάλλευσης. Προσφέρθηκε να κάνουμε ένα είδος ανταλλαγής με κάτι που έχει παρόμοια αξία. Εγώ φυσικά ήμουν πρόθυμος να βοηθήσω επειδή και οι δύο κάναμε τη δουλειά μας στο μισό χρόνο και με τη συνεργασία αυτή περάσαμε και πολύ ωραία.

Για να αποφύγετε την θυματοποίηση, πρέπει να είστε συνεχώς σε επιφυλακή. Εάν κάποιος σας ζητήσει να κάνετε κάτι για αυτόν και δεν μπορείτε να αρνηθείτε χωρίς να ανησυχήσετε ή δεν μπορείτε να αποδεχθείτε να βοηθήσετε χωρίς κάποια δυσαρέσκεια, τότε απλά είστε ένα θύμα όσο και αν δεν θέλετε να το παραδεχθείτε. Εάν είστε, μην το πάρετε κατάκαρδα γιατί τώρα έφθασε η στιγμή να επανακτήσετε τη χαμένη σας δύναμη. Τη δύναμη αυτή που κανένας δεν σας την έχει πάρει αλλά απλά εσείς από μόνοι σας και σε ανύποπτο χρόνο αποφασίσατε να την παραδώσετε σε αυτούς. Πάρτε πίσω τη δύναμη που σας ανήκει. Εξάλλου, δεν υπάρχει τρόπος να ζείτε μόνο για τους άλλους χωρίς αυτό να σημαίνει ταυτόχρονα και κατασπατάση της δικής σας ζωής. Όταν έχετε τον έλεγχο της ζωής σας κάνοντας αυτά που θέλετε να κάνετε, θα είστε ευτυχισμένοι και θα βρίσκεστε σε καλύτερη θέση να μπορείτε να μεταδώσετε την ευτυχία αυτή και στους γύρω σας. Όταν όμως, υποτάσσεστε στις επιθυμίες των άλλων, θα είστε συνεχώς δυστυχισμένοι και αυτή τη δυστυχία χωρίς να το θέλετε, θα τη μεταδίδετε και στους γύρω σας. Διατηρείστε τον έλεγχο της ζωής σας. Το οφείλετε σε σας και στους άλλους γύρω σας.

Αν και πρέπει να είστε σε επιφυλακή, δεν υπάρχει λόγος να σας φοβίζουν οι απέλπιδες προσπάθειες των άλλων να σας εκμεταλλευτούν. Αυτές οι προσπάθειές θα πέσουν στο κενό δίνοντας σας την ευκαιρία να δηλώσετε αποφασιστικά ότι από τώρα και στο εξής θα κάνετε αυτό που εσείς θέλετε και ότι η ζωή είναι στα χέρια σας. Μόλις αντιληφθείτε ότι προ-

νται για την κατεύθυνση που έχει ένα αυτοκίνητο εφ' όσον παραμένουν οι ίδιοι στη θέση του οδηγού!

Επίσης, οι άνθρωποι που βιώνουν άθλια ζωή επιθυμούν να καταντήσουν και τις ζωές των άλλων άθλιες. Όταν το επιτύχουν, βρίσκουν κάποια ανακούφιση με το να εστιάζουν την προσοχή τους στον πόνο των άλλων παρά στον πόνο το δικό τους. Επίσης, μπορεί να φοβούνται ότι εάν σας ζητήσουν με ευθύ τρόπο αυτό που επιθυμούν, εσείς μπορείτε να αρνηθείτε και έτσι προσπαθούν να χρησιμοποιήσουν έμμεσους τρόπους. Μερικοί από αυτούς έχουν αρρωστημένο μωαλό. Είτε θεωρούν ότι είναι ανώτερα όντα και έχουν κάποια επιπλέον δικαιώματα από τους άλλους ή αισθάνονται κατώτερα άτομα και επομένως έχουν δικαίωμα σε επιπρόσθετα προνόμια.

Οποιαδήποτε και να είναι η αιτία, αυτή βασίζεται στην αδυναμία τους. Έτσι, όποτε προσπαθούν να πετύχουν κάτι κάνοντας σας να νιώσετε ενοχές, αρνηθείτε να ενδώσετε στις απαιτήσεις τους, αλλά κάντε το με ευγενικό τρόπο και επιδείξετε καλοσύνη γιατί σε τελευταία ανάλυση, αυτοί είναι αδύναμοι χαρακτήρες, ενώ εσείς κάθε άλλο. Ενώ αντιμετωπίζετε την εκμετάλλευση, μην επιδείξετε φόβο. Μην φοβηθείτε ότι θα χάσετε ένα φίλο ή ότι ίσως θα πληγώσετε τα συναισθήματά τους, ή θα τους απογοητεύσετε. Είστε τόσο υπεύθυνοι για τη ζωή σας, όσο είναι και αυτοί για την δική τους.

Έτοιμη την επόμενη φορά που κάποιος σας πλησιάσει με σκοπό να ασκήσει έλεγχο πάνω σας, αντιμετωπίστε τον με συμπάθεια και αρνηθείτε να ενδώσετε. Αυτό σίγουρα θα σας δυναμώσει περισσότερο και θα αποτρέψει άλλους καλοθελητές από το να βρουν πρόσφορο έδαφος!

MATT GROENING

σπαθιούν να σας εκμεταλλευτούν, ο φόβος και η ανησυχία σας θα αντικατασταθούν με οίκτο για όλους αυτούς. Και λόγο του οίκτου, η συμπεριφορά σας δεν θα είναι ποτέ εχθρική προς αυτούς.

Αν διερωτάστε, γιατί άραγε κάποιοι άνθρωποι να προσπαθούν να εκμεταλλευτούν άλλους, ο λόγος είναι απλός και αφορά το γεγονός ότι οι ίδιοι έχουν αδύνατο χαρακτήρα. Τους αδύνατους ανθρώπους δεν πρέπει να τους φοβάστε, αλλά να τους λυπάστε. Η αδυναμία τους εμφανίζεται με πολλά πρόσωπα και περιλαμβάνει τα συναισθήματα της ανεπάρκειας και της ανικανότητας. Προσπαθούν να αναγκάσουν άλλους να κάνουν ότι οι ίδιοι θεωρούν αδύνατο να πετύχουν. Προσπαθούν να αντισταθμίσουν τα συναισθήματα αδυναμίας και ανεπάρκειας τους με την εξάσκηση πίεσης πάνω σε άλλα άτομα. Οι άνθρωποι αυτοί δεν ενδιαφέρο-

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ - 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2011

ΕΚΔΟΤΗΣ / ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΓΟΡΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΙΤΛΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ	ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΑΞΙΑ	ΟΛΙΚΗ ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΑΞΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΟΛΙΚΟΥ ΕΝΕΡΓ/ΚΟΥ %
				C	C	C	%
1 Τραπεζικές, καπαθέσεις και μετρητά	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	69.998.198	69.998.198	42,93%
2 Επενδύσεις στον τομέα Ανάπτυξης Γης & Ακίνητων -Στην Κύπρο -Στην Ρουμανία -Στη Βουλγαρία	Δ/Ε Δ/Ε Δ/Ε	Δ/Ε Δ/Ε	Δ/Ε Δ/Ε	Δ/Ε Δ/Ε	44.931.100 10.258.461 6.540.832	61.730.393	37,86%
3 Επενδύσεις σε άλλα έργα	Άλλα έργα	Δ/Ε	Άλλες επενδύσεις	Δ/Ε	4.476.932	4.476.932	2,75%
4 Marfin Popular Bank Public Company Ltd	Χρηματοοικονομικά Χρηματοοικονομικά Εταιρικά χρέογραφα Εταιρικά χρέογραφα	Κύρια Αγορά Άγορά Μεγάλης κεφαλαιοποίησης Άγορά οιολόγων Άγορά οιολόγων	Μετοχές ΧΑΑΚ Μετοχές ΧΑΑ Αξιόγραφα κεφαλαιού-CPBCB Αξιόγραφα κεφαλαιού-CPBCC	565.355	192.221 3.338.385 500 3.000	1.201.819 305.000 1.500.000	1.201.819 305.000 3.199.039
5 A & P (Andreou & Paraskevaidis) Ltd	Καταναλωτικά αναθέτα	Παράλληλη Αγορά	Μετοχές	18.500.000	2.960.000	2.960.000	1,82%
6 Bank of Cyprus Public Company Ltd	Χρηματοοικονομικά Εταιρικά χρέογραφα Εταιρικά χρέογραφα	Άγορά Μεγάλης κεφαλαιοποίησης Άγορά οιολόγων Άγορά οιολόγων ΧΑΑ	Μετοχές ΧΑΑ Μεταπρέψυμα σε διόγραφα κεφαλαιού-BCOCO Μεταπρέψυμα σε διόγραφα κεφαλαιού-BOCB2	862.306 2.787.948 50.000	1.008.898 1.787.948 33.500	1.112.580	0,68%
7 Logicom Public Ltd	Τεχνολογία	Κύρια Αγορά	Μετοχές	7.615.937	2.208.622	2.208.622	1,35%
8 Hellenic Bank Public Company Ltd	Εταιρικά χρέογραφα	Άγορά οιολόγων	Μεταπρέψυμα σε διόγραφα κεφαλαιού-HBCCS	1.854.300	1.112.580	1.112.580	0,68%
9 SFS Group Public Company Ltd	Χρηματοοικονομικά	Εναλλακτική Αγορά	Μετοχές	6.652.000	1.064.320	1.064.320	0,65%
10 Allianz RCM European Equity Dividend IT	Δ/Ε	Equity Fund		672	1.037.382	1.037.382	0,64%
ΟΛΙΚΟ				150.617.811	150.617.811	92,38%	

Σύνολο οικικού ενεργητικού €163.045.501
Καθρή έσωτερης δέσμη στον μετοχή στην 30 Σεπτεμβρίου 2011: €0,7801
Η πλήρως κατανεμημένη έσωτερης δέσμη στην εφορια δέχεται.
Η αγοραία δέσμη των εισιγμένων επενδύσεων υπολογίστηκε με βάση την τιμή πλειοδότησης (bid price) στης 30 Σεπτεμβρίου 2011.

Ενέργεια

Ηλεκτρικά οχήματα: Η επανάσταση στον τομέα των μεταφορών

Tο ηλεκτρικό αυτοκίνητο φαίνεται, επιτέλους, να αποτελεί ένα νέο τεχνολογικό επίτευγμα, το οποίο θα προσφέρει σημαντικά περιβαλλοντικά οφέλη, ειδικά στα μεγάλα αστικά κέντρα. Αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, καθώς και οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία, η Κίνα και πολλές άλλες, ανακοίνωσαν πρόσφατα φιλόδοξα σχέδια για την εισαγωγή των ηλεκτρικών αυτοκινήτων στην αγορά. Μεγάλες πόλεις, όπως το Λονδίνο και το Παρίσι, έχουν ανακοινώσει συστήματα διαμοιρασμού ηλεκτρικών αυτοκινήτων, ενώ δημόσιοι οργανισμοί και εταιρείες που χρησιμοποιούν μεγάλους στόλους αγοράζουν ηλεκτρικά οχήματα. Σημειώνουμε ότι η παραγωγή των ηλεκτρικών αυτοκινήτων δεν είναι καινούργια ιδέα, αφού η πρώτη φορά που έγινε ήταν το 1838, δηλαδή, 52 χρόνια πριν από τα οχήματα με κινητήρα εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιούμε σήμερα. Ωστόσο, μετά από το 1913, η μαζική χρήση των κινητήρων εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιούμε σήμερα. Ωστόσο, μετά από το 1913, η μαζική χρήση των κινητήρων εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιούμε σήμερα.

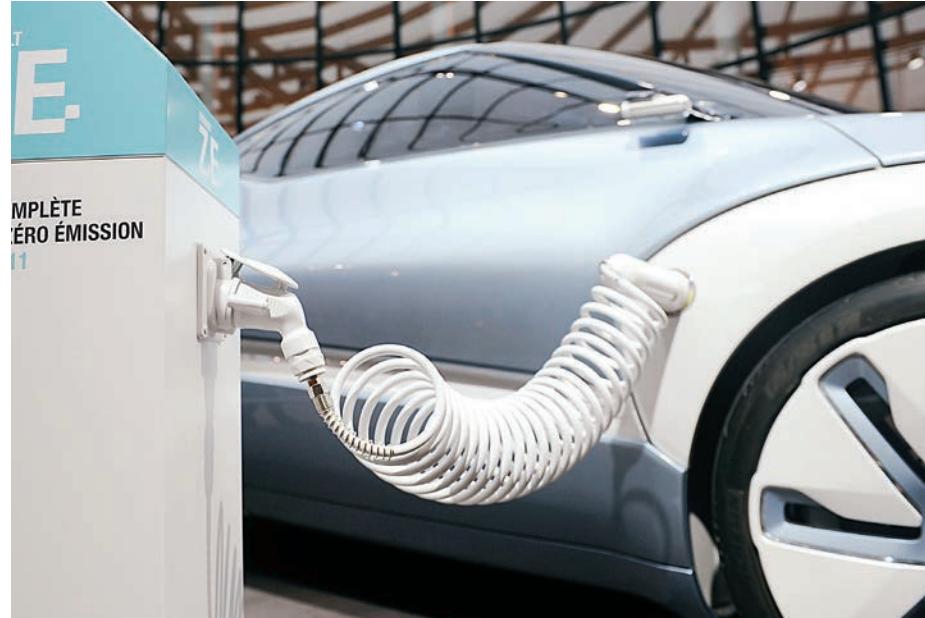
Σήμερα, όμως, το μέλλον των ηλεκτρικών οχημάτων φαντάζει πολύ πιο καλύτερο. Χάρη στην εξαιρετικά μεγάλη πρόοδο που έχει σημειωθεί στην τεχνολογία των μπαταριών, τα ηλεκτρικά οχήματα αναμένεται να επανενταχθούν δυναμικά στην αγορά στο άμεσο μέλλον. Τα ηλεκτρικά οχήματα έχουν, φυσικά, μηδενικές εκπομπές ρύπων και θερμοκηπιακών αερίων. Υπάρχουν, όμως, εκπομπές που συνδέονται με την παραγωγή ηλεκτρισμού. Ένα άλλο σημαντικό πλεονέκτημα των ηλεκτρικών οχημάτων είναι η ενεργειακή τους αποδοτικότητα, η οποία ξεπερνάει στο τετραπλάσιο αυτή των συμβατικών αυτοκινήτων. Χάρη σε αυτήν την ενεργειακή αποδοτικότητα και με την προϋπόθεση ότι η παραγωγή ηλεκτρισμού θα είναι πιο αειφόρος στο μέλλον, τα ηλεκτρικά οχήματα θα μπορούσαν να συμβάλλουν σε σημαντική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, μέχρι και 50% λιγότερες εκπομπές.

Ωστόσο, υπάρχουν ακόμη ορισμένα εμπόδια

**Του Δρα
Ανδρέα
Πουλλίκκα**

PhD, Βοηθός
Διευθυντής Έρευνας
και Ανάπτυξης ΑΗΚ

που σχετίζονται με το ηλεκτρικό δίκτυο, το ψηλό κόστος, προς το παρόν, των μπαταριών, το περιορισμένο εύρος κάλυψης αποστάσεων και την ανάγκη για ένα πικνό δίκτυο ηλεκτρικών εγκαταστάσεων φόρτισης. Για να ξεπεραστούν αυτά τα εμπόδια, αναπτύσσονται πρωτοποριακά επιχειρηματικά μοντέλα με στόχο να βοηθήσουν τον τομέα των μεταφορών να μεταλλαχθεί.

Προκειμένου να καθιερωθεί ως επιτυχία, το ηλεκτρικό αυτοκίνητο έχει ήδη παρουσιαστεί στην αγορά ως μέρος ενός συνολικού μεταφορικού και ενεργειακού μοντέλου και όχι ως μεμονωμένο τεχνολογικό επίτευγμα. Ένα βασικό στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη για την πετυχημένη καθιέρωση των ηλεκτρικών οχημάτων, είναι η θεμελιώδης αλλαγή στην αγοραστική και κινητική συμπεριφορά των καταναλωτών. Στην Ευρώπη, ποσοστό μεγαλύτερο του 80% των διανυόμενων αποστάσεων από αυτοκίνητα είναι κάτω από τα 20 χιλιόμετρα, ενώ οι Ευρωπαίοι οδηγούν με ταχύτητα μικρότερη από 40 χιλιόμετρα την ημέρα. Αυτό σημαίνει ότι οι περισσότερες αποστάσεις που διανύουμε μπορούν σίγουρα να γίνουν με ένα ηλεκτρικό οχηματάκι μέσης καπηγορίας. Ωστόσο, οι άνθρωποι εξακολουθούν να αγοράζουν μεγάλα και πολυτελή αυτοκίνητα, για να καλύψουν και τις περιστασιακά μεγάλες αποστάσεις κατά τα ταξίδια των

διακοπών τους τα οποία, όμως, υπερκαλύπτουν τις καθημερινές τους ανάγκες. Για να αλλάξει αυτή η συμπεριφορά πρέπει να προσφερθούν στους χρήστες εναλλακτικές λύσεις. Για παράδειγμα, τα ηλεκτρικά οχήματα θα μπορούσαν να χρησιμοποιούνται για κοντινές αποστάσεις και καθημερινές διαδρομές, ενώ ένα επιπλέον συμβατικό ή υβριδικό οχημα (ενοικιαζόμενο ή ιδιόκτητο) θα μπορούσε να χρησιμοποιείται για τις περιστασιακά μεγαλύτερες αποστάσεις.

Επιστήμονες από την αυτοκινητοβιομηχανία και από τις ηλεκτρικές εταιρείες συνεργάζονται ήδη για την υλοποίηση ενός έξυπνου δικύου ηλεκτρισμού, με στόχο τη σύνδεση των μελλοντικών οχημάτων σε αυτό το δίκτυο. Έτσι, τα ηλεκτρικά οχήματα όχι μόνο θα συμβάλλουν στην πράσινη ανάπτυξη, αλλά θα μπορούν να χρησιμοποιούνται και ως αποθηκευτικά μέσα ηλεκτρισμού, σε περίπτωση ανάγκης ηλεκτροδότησης στο δίκτυο. Κατά αυτόν τον τρόπο, τα ηλεκτρικά οχήματα θα προωθήσουν ενεργά την περαιτέρω ανάπτυξη της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας. Τέλος, αναμένεται ότι μέσω των αναπτυσσόμενων έξυπνων τεχνολογιών και των νέων επιχειρηματικών μοντέλων ότι η μεταφορά με ηλεκτρικά οχήματα θα μπορεί να αποδώσει τα μέγιστα δυνατά περιβαλλοντικά οφέλη, πάντα με την υποστήριξη ενός κατάλληλα ενημερωμένου καταναλωτικού κοινού.

BEST PRIVATE BANK IN CYPRUS FOR

11

ΔΥΟ ΠΡΩΤΙΕΣ ΣΤΗ ΣΕΙΡΑ!

ΒΡΑΒΕΙΟ

Best Private Bank in Cyprus 2010

ΒΡΑΒΕΙΟ

Best Private Bank in Cyprus 2011

Σας ευχαριστούμε που για δεύτερη φορά, μέσα στα 3,5 χρόνια λειτουργίας μας,
μας βραβεύετε ως το καλύτερο Private Banking στην Κύπρο.

Δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε να ανταποκρινόμαστε στις ανάγκες σας
με τον ίδιο, αφείωτο ενθουσιασμό.

Best Private Bank in Cyprus
2011 Euromoney Survey of Private Banking
and Wealth Management

Eurobank EFG

Private Banking

www.eurobankefg.com.cy // +357 22208000

Αλλαγή νοοτροπίας για ένα ελπιδοφόρο μέλλον

Oι φονικές εκρήξεις στη Ναυτική Βάση «Ευάγγελος Φλωράκης» τη Δευτέρα 11 Ιουλίου 2011 που στοχίσιαν τη ζωή 13 συνανθρώπων μας, τον τραυματισμό δεκάδων άλλων και επέφεραν αλυσιδώτες και ανυπολόγιστες ζημιές στην οικονομία του τόπου με την ολική καταστροφή του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού στο Βασιλικό, απαιτούν άμεσα αλλαγή τρόπου σκέψης και πρακτικής στην κρατική μηχανή και γενικά στο δημόσιο βίο. Για τις φονικές εκρήξεις, οι πλείστοι των αρθρογράφων στον ημερήσιο τύπο, καταλογίζουν ευθύνες στην πολιτική γηγεσία και δη στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Μερίδα από αυτούς υποδεικνύουν και

Του Ανδρέα
Θ. Ασπιώτη

Διοικητικό
Λευτεργού Α',
Υπουργείου Άμυνας

τρόπους που κατά την κρίση τους, θα συμβάλουν στο να ξεπερασθούν τα σημερινά αδιέξοδα. Γενικά οι εισιτηρίσεις επικεντρώνονται στην αλλαγή νοοτροπίας σε όλο το φάσμα της Κυπριακής πολιτικής ζωής. Αυτό είναι το ζητούμενο. Για παράδειγμα, ο τέως Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου ο κ. Σταύρος Ζένιος, σε ένα πολύσημαντο άρθρο του, (Εφημερίδα Πολίτης 11.7.2011) υποστηρίζει πως για την οικοδόμηση μιας σύγχρονης δημιουργικής κοινωνίας θα πρέπει να γίνει αναθεώρηση θεσμών, πρακτικών και εμπεδωμένων τρόπων λειτουργίας νουμένου ότι η πολιτική γηγεσία έχει την ικανότητα αντιληφθεί της πραγματικότητας του σύγχρονου κόσμου. Ορθή η εκτίμηση.

Η επίδειξη απίστευτης ανικανότητας στον τρόπο χειρισμού της όλης κατάστασης καταδεικνύει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι δεν μπορούμε να συνεχίσουμε την ίδια πορεία εραστεχνικής προσέγγισης, αναβλητικότητας και αδράνειας στη διαχείριση σύνθετων προβλημάτων. Δεν έχει ακόμη καλλιεργηθεί στο δημόσιο τομέα η αίσθηση του επειγόντος. Είναι καιρός να συνειδητοποιήσουμε ότι ο μεγαλύτερος αγώνας που έχουμε μπροστά μας είναι η αλλαγή νοοτροπίας. Μία απαιτητική και επίπονη διαδικασία, τόσο στο σχεδιασμό όσο και στην εκτέλεση. Ασφαλώς δεν είναι εύκολο γιατί έτσι μεγαλώσαμε. Όμως, αν θέλουμε να ονομαζόμαστε ως ένα σύγχρονο και άξιο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβάλλεται να αλλάξουμε. Η κυβέρνηση και τα πολιτικά κόμματα έχουν υποχρέωση να σταματήσουν να χρησιμοποιούν

το δημόσιο τομέα ως πεδίο πελατειακών σχέσεων και ευνοιοκρατίας. Ο διορισμός στα διοικητικά συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών ατόμων που έχουν κομματική ταυτότητα ή πρόσκεινται σε συγκεκριμένους κομματικούς χώρους, καταδεικνύει την προχειρότητα με την οποία γίνονται οι διορισμοί παραβιάζοντας συνάρματα τις αρχές της ισότητας και της ισονομίας των πολιτών.

Όσο αφορά την κρατική μηχανή χρειάζεται στρατηγικό σχέδιο, μια ολοκληρωμένη πρόταση που να προσδίδει προοπτική. Συνεπώς, η δημόσια διοίκηση πρέπει να δημιουργήσει εκείνες τις προϋποθέσεις που θα διευκολύνουν τη θεμελιώση και την εμπέδωση κουλτούρας εξυπηρέτησης του πολίτη ώστε να προσφέρει ποιοτικές υπηρεσίες στο κοινωνικό σύνολο. Επισημαίνεται, ότι η έλλειψη ενός αποτελεσματικού μηχανισμού επίλυσης προβλημάτων αποτελεί την αχλαίο πτέρωνα του υφιστάμενου συστήματος. Τα προβλήματα χρονίζουν γιατί φοβούμαστε να τα αντιμετωπίσουμε. Όταν εξετάζουμε ένα πρόβλημα, πρέπει να κοιτάζουμε τα πράγματα σε βάθος, να συνεκτιμούμε πολλούς παράγοντες και όχι να βγάζουμε γρήγορα και επιφανειακά συμπεράσματα. Σπάνια γίνεται αυτό. Αντίθετα, προτιμούμε να μετακινούμε την ευθύνη στα ανώτερα κλιμάκια της ιεραρχίας, χωρίς πολλές φορές την παράθεση ουσιαστικών εισιγήσεων για διευκόλυνση της λήψης αποφάσεων. Η παιδεία μπορεί να διαδραματίσει καταλυτικό ρόλο στη δημιουργία υπεύθυνης συμπεριφοράς και κουλτούρας. Χρειάζεται συντονισμένη προσπάθεια και συστηματοποιημένες πρωτοβουλίες, για την καλλιέργεια πινεύματος συνεργασίας και κοινωνικής ευθύνης ώστε τα

στοιχεία αυτά να ενσωματωθούν στη σύγχρονη παιδεία σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης.

Είναι δύσκολο για την πολιτική ηγεσία να πείσει για τις προθέσεις της, γιατί για χρόνια δεν τηρούσε αυτά που δημόσια επαγγελόταν. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, υπάρχει επιτακτική ανάγκη συνεννόησης των πολιτικών κομμάτων για να βρεθούν λύσεις στα πολιτικοοικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Κύπρος. Η πολιτική ηγεσία μπορεί να ανακτήσει την αξιοπιστία της και να ξανακερδίσει τους πολίτες μόνο με ουσιαστικές πράξεις και όχι υπερφύλακες δηλώσεις. Η αναβάθμιση της ποιότητας της πολιτικής κουλτούρας μπορεί να επιτευχθεί όταν μιλά λίγο, ξέρει τι θέλει και τροχοδρομεί λύσεις στα προβλήματα. Έχουμε την πεποίθηση ότι τα πράγματα μπορεί να αλλάξουν προς το καλύτερο, νοούμενο ότι έχουμε μάθει από τα τραγικά γεγονότα. Ο Κυπριακός λαός θα πιστέψει στο μέλλον μόνον όταν κάποιος του το δεξει. Θα μπορούσε η πολιτεία να αξιοποιήσει τα μιαλά της ακαδημαϊκής κοινότητας σε αυτές τις δύσκολες ώρες με μηδαμινό κόστος. Η πλειοψηφία των ακαδημαϊκών είναι έτοιμη να προσφέρουν τις γνώσεις τους σε όλους τους τομείς χωρίς οικονομικά ανταλλάγματα, αρκεί να τους ζητηθεί.

Η κυβέρνηση μέσω της δημόσιας διοίκησης, έχει χρέος να πρωθήσει την αξιοκρατία και να προστηλωθεί με πάθος στην αριστεία. Να τοποθετηθούν σε θέσεις κλειδιά άνθρωποι που χαρακτηρίζονται από εντυπότητα, ήθος, γνώσεις και επαγγελματισμό. Καλείται να δώσει το μήνυμα ότι έχει όραμα και σχέδιο για τις επόμενες ημέρες, τα επόμενα χρόνια. Ο λαός χρειάζεται έμπνευση, ελπίδα για το μέλλον. Το κράτος οφείλει να καταστήσει γνωστό στους πάντες ότι από αυτό το τραγικό συμβάν έχει μάθει. Να κατανοήσει ότι για να πάμε μπροστά ως κράτος σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένου και του εθνικού προβλήματος, πρέπει να τεθεί πάραυτα τέρμα σε εραστεχνικές δράσεις και συμπεριφορές. Απαιτείται η λήψη μιας ισχυρής πολιτικής απόφασης που θα τηρηθεί σε βάθος χρόνου που να μπορεί να καθησυχάσει τους πολίτες καθώς και τους Ευρωπαίους εταίρους μας ότι σκοπεύει να επιβάλει νέους όρους στο δημόσιο βίο. Πρώτα από όλα η πολιτική γηγεσία οφείλει να αφουγκρασθεί τις απαιτήσεις της εποχής και να κατανοήσει ότι μόνο αν υπάρχει σεβασμός σε ένα κράτος δικαίου μπορεί να διασφαλισθεί η οικονομική επιτυχία και η κοινωνική πρόοδος.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΚΥΠΡΟΥ)

από
4,30%

Γιορτάστε μαζί μας
τα 100 χρόνια
της Εθνικής Τράπεζας...

...με τα επιτόκια
του αιώνα!

Γενέθλια 100 χρόνων της Εθνικής Τράπεζας στην Κύπρο.

Τα γιορτάζουμε προσφέροντας τα Νέα Καταθετικά Προϊόντα "Gold Century".

Προλάβετε λοιπόν τη μοναδική ευκαιρία που σας προσφέρει η Εθνική Τράπεζα στην Κύπρο για ποσά από €25.000 για διάρκεια 6 μηνών και άνω και με επιτόκια που ξεκινούν από 4.30% και αυξάνονται ανάλογα με την περίοδο και το ποσό.

Το επετειακό πρόγραμμα ισχύει για νέους λογαριασμούς και για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να αναστείλει το Επετειακό Πρόγραμμα κατά την κρίση της.

**Με τη Σιγουριά, το Κύρος, τη Διεθνή Αναγνώριση και την Κεφαλαιακή Επάρκεια
του Ισχυρότερου ελληνικού Χρηματοοικονομικού Όμιλου εδώ και 170 χρόνια.**

Περισσότερες πληροφορίες για τους Όρους και τις Προϋποθέσεις της εφετειακής προσφοράς στα Καταστήματα της Εθνικής Τράπεζας στην Κύπρο και στα:

€ 800 88 888 / www.nbg.com.cy

100 ΧΡΟΝΙΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η εικόνα της ΕΕ στην Κύπρο

Hανάλυση της έρευνας του Ευρωβαρομέτρου καταδεικνύει ενδιαφέροντα και χρήσιμα στοιχεία που αφορούν την εικόνα της ΕΕ. Συνοπτικά αναφέρεται ότι:

1. Συγκριτικά, για την περίοδο Νοέμβριος 2009 – Μάιος 2011, το ποσοστό των πολιτών που έχουν θετική άποψη για την εικόνα της ΕΕ σημείωσε πτώση κατά 8 εκατοστιαίες μονάδες (από 48% στο 40%). Τα ποσοστά αυτά αποτελούν το μέσο όρο για την ΕΕ των 27. Για την ίδια περίοδο, το αντίστοιχο ποσοστό στην Κύπρο παρουσίασε πτώση κατά 9%, ενώ στην Ελλάδα η πτώση ήταν πολύ μεγαλύτερη (25%). Συγκεκριμένα, στην Κύπρο το ποσοστό των πολιτών που είχαν θετική άποψη για την εικόνα της ΕΕ τον Απρίλιο 2008 ήταν 58%, το Νοέμβριο 2009 έπεισε στο 51%, τον Ιούνιο 2010 στο 37%, το Νοέμβριο 2010 στο 33% ενώ τον Μάιο 2011 ανήλθε στο 42%. Στην Ελλάδα το αντίστοιχο ποσοστό παρουσίασε πτώση από το 56% το Νοέμβριο 2009 στο 29% το Νοέμβριο 2010, για να αυξηθεί στο 31% το Μάιο 2011.

2. Στην Κύπρο υπήρξε σημαντική αύξηση στο ποσοστό των πολιτών που θεωρούν ότι η χώρα μας έχει ωφεληθεί από το γεγονός ότι έμαστε μέλος της ΕΕ. Συγκεκριμένα, το ποσοστό αυτό αυξήθηκε κατά 9% (από 40% που ήταν το φθινόπωρο 2010 ανήλθε στο 49% τον άνοιξη 2011).

3. Η εμπιστοσύνη για την ΕΕ σημείωσε σημαντική αύξηση στην Κύπρο (αύξηση κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες από το φθινόπωρο 2010 μέχρι την άνοιξη 2011). Στην Κύπρο, την άνοιξη 2011 η εμπιστοσύνη για την ΕΕ ανήλθε στο 52% (μέσος όρος στην ΕΕ των 27 είναι 41%).

4. Κατά την περίοδο φθινόπωρο 2010 – άνοιξη 2011, η Κύπρος σημείωσε το μεγαλύτερο ποσοστό αύξησης (9%) στις θετικές γνώμες για την ΕΕ. Στην Κύπρο, την άνοιξη 2011 το ποσοστό θετικών απόψεων για την εικόνα της ΕΕ ανήλθε στο 42% σε σύγκριση με το μέσο όρο στην ΕΕ των 27 που ήταν 40%.

5. Στη Κύπρο, το ποσοστό των πολιτών που νοιώθουν ότι γνωρίζουν πώς λειτουργεί η ΕΕ σημείωσε σημαντική αύξηση κατά την περίοδο φθινόπωρο 2010 – άνοιξη 2011 (αύξηση κατά 4 εκατοστιαίες μονάδες).

6. Η Κύπρος παρουσιάζει ένα από τα ψηλό-

τέρα ποσοστά καθόσον αφορά το επίπεδο γνώσης για τον τρόπο εκλογής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Στην Κύπρο, την άνοιξη 2011 το ποσοστό των σωστών απαντήσεων για τον τρόπο εκλογής για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ήταν 84% σε σύγκριση με το μέσο όρο στην ΕΕ των 27 που ήταν 56%.

7. Στην Κύπρο, το ποσοστό των πολιτών που δηλώνουν ότι θα ήθελαν να γνωρίζουν περισσότερο για τα δικαιώματά τους ως Ευρωπαίοι πολίτες είναι το ψηλότερο στην Ευρώπη. Την άνοιξη 2011, το ποσοστό των Κυπρίων πολιτών που δηλώνουν ότι θα ήθελαν να γνωρίζουν περισσότερο για τα δικαιώματά τους ως Ευρωπαίοι πολίτες ανήλθε στο 94% σε σύγκριση με το μέσο όρο στην ΕΕ των 27 που ήταν 75%.

8. Η ανάλυση της έρευνας του Ευρωβαρομέτρου για την περίοδο Νοέμβριος 2003 – Νοέμβριος 2010 καταδεικνύει ότι το ποσοστό των πολιτών που έχουν θετική άποψη για την ΕΕ (μέσος όρος στην Ευρώπη των 27) κυμαίνεται από 52% το Μάιο 2007 (κατά τη διάρκεια της Γερμανικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ) στο 38% το Νοέμβριο 2010 (κατά τη διάρκεια της Βελγικής Προεδρίας ΕΕ). Η παγκόσμια οικονομική κρίση έχει επηρεάσει αρνητικά την εικόνα της ΕΕ. Παρά τον αντίκτυπο της οικονομικής κρίσης, η επιτυχημένη Σουηδική Προεδρία ΕΕ το δεύτερο εξάμηνο 2009 είχε συμβάλει στην κρατηθείη της εικόνα της ΕΕ σε ικανοποιητικά επίπεδα (θετική άποψη 48% στην Ευρώπη των

27). Η ανάλυση της έρευνας του Ευρωβαρομέτρου για την περίοδο Νοέμβριος 2003 – Νοέμβριος 2010 καταδεικνύει επίσης το θετικό αντίκτυπο που έχει μια επιτυχημένη Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ γενικότερα στην εικόνα της ΕΕ ανάμεσα στους πολίτες των 27 κρατών-μελών. Αδύναμες Προεδρίες του Συμβουλίου της ΕΕ αποδυναμώνουν την ΕΕ, ενώ επιτυχημένες Προεδρίες ενισχύουν την ΕΕ.

Η Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ

Την Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ ασκούν εκ περιτροπής τα 27 κράτη μέλη της Ένωσης επί ένα εξάμηνο. Κατά το εξάμηνο, η Προεδρία κατευθύνει τις συνεδριάσεις σε όλα τα επίπεδα, προτείνει προσανατολισμούς και καταρτίζει τις συμβιβαστικές προτάσεις που είναι απαραίτητες για τη λήψη των αποφάσεων από το Συμβούλιο. Το Συμβούλιο θεσπίζει, συνήθως μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, πράξεις που έχουν άμεσες συνέπειες στη ζωή των πολιτών, καθώς και σημαντικές διεθνείς επιπτώσεις. Η Κύπρος πρέπει να αποδείξει μέσω της επιτυχούς διοργάνωσης της Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ, το δεύτερο εξάμηνο του 2012, ότι είναι ένα ισότιμο και αξιόπιστο μέλος της ΕΕ, ικανό να διαχειριστεί τα σημαντικά και πολύπλοκα θέματα που απασχολούν την Ευρώπη και όχι μόνο. Εθνικός στόχος μια αξιοπρεπής Κυπριακή Προεδρία ΕΕ, ανεξάρτητα από τις όποιες εξελίξεις στον πολιτικό ή οικονομικό τομέα εντός ή εκτός συνόρων.

Αγία Μαρίνα
Ξυλιάτου

Άσε τη φύση να σε φροντίσει!

Κάποτε οι άνθρωποι ήταν πιο κοντά στη φύση.
Ήξεραν ότι κάθε καλό πράγμα θέλει τον χρόνο του.
Έτσι και οι αγελάδες, στη βιολογική φάρμα, ζουν ήρεμα, τρώνε μόνο βιολογική τροφή και μας δίνουν το πιο αγνό, υγιεινό και θρεπτικό γάλα, που μόνο η φύση ξέρει να μας προσφέρει. Πάντα με την αγαπημένη γεύση Χαραλαμπίδη.

Το Χαραλαμπίδης Bio πιστοποιείται ως βιολογικό μετά από αυστηρούς και συνεχείς ελέγχους από τον επίσημο οργανισμό ελέγχου και πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων Lacon, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βιολογικό αγελαδινό®
φρέσκο γάλα | λίτρο, 1,5% λιπαρά

Ανατομία των οικονομικών κρίσεων

Για πολλά άτομα η οικονομική κρίση είναι ένα νέο φαινόμενο. Όμως, κρίσεις υπήρχαν πολλές σε διάφορες χώρες και σε διάφορα χρονικά διαστήματα όπως για παράδειγμα στην Αργεντινή, Μεξικό, Ασία, Βραζιλία κ.λπ. Οι κρίσεις αυτές θα μπορούσαν να αποδοθούν σε αντιφατικές θέσεις των μακροοικονομικών και μικροοικονομικών προσεγγίσεων. Με αυτό υπονοείται ότι οι φόροι ήταν πολύ μικροί σε σχέση με τις δαπάνες των κρατών και ήταν πολύ δύσκολο να διατηρηθεί μια σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία (ασιατική οικονομική κρίση). Άλλες αιτίες που οδήγησαν στην οικονομική κρίση είναι ότι τα θεσμικά όργανα των

**Της Ρένας
Χριστοφίδου -
Γρηγορίου**

MBA, BSc,
Υπουργείο Οικονομικών

χωρών που βίωσαν οικονομική απώλεια ήταν εντελώς διαφορετικές με εκείνες των Ηνωμένων Πολιτειών. Πολλές από αυτές είχαν χρηματοπιστωτικά τραπεζικά συστήματα των οποίων η διαφάνεια στις τράπεζες και τις εταιρείες ήταν ελάχιστη. Η εταιρική διακυβέρνηση λειτουργύσει διαφορετικά και τα συμφέροντα των διαχειριστών δεν ήταν ευθυγραμμισμένα με αυτά των μετόχων. Η διαφθορά ήταν μεγαλιστή (ινδονησία).

Αξίζει να αναφέρουμε πώς και εξελιγμένα οικονομικά κράτη όπως η Νορβηγία, η Σουηδία και η Φιλανδία είχαν περάσει σοβαρές κρίσεις. Αυτές ήταν παρόμοιες με την ασιατική κρίση του 1997. Οι τράπεζες κατέρρευσαν, οι τιμές των περιουσιακών στοιχείων μειώθηκαν, υποβαθμίστηκε η συναλλαγματική ισοτιμία και γενικά η οικονομία επλήγη σοβαρότατα. Στη Νορβηγία, ο χρηματοδοτήσεις αυξήθηκαν κατά 40% το 1985 και το 1986. Οι τιμές των ακινήτων εκτινάχθηκαν στα ύψη, ενώ οι επενδύσεις και η κατανάλωση αυξήθηκε επίσης σημαντικά. Η κατάρρευση των τιμών του πετρελαίου βοήθησε να σκάσει το μπαλόνι και προκάλεσε την πιο σοβαρή τραπεζική κρίση και ύφεση. Στη Φιλανδία ένας επεκτατικός προϋπολογισμός το 1987 είχε ως αποτέλεσμα την τεράστια πιστωτική επέκταση. Οι τιμές των σπιτιών αυξήθηκαν συνολικά κατά 68% το 1987 και το 1988. Το 1989, η Κεντρική Τράπεζα αύξησε τα επιτόκια και επιβλήθηκε υποχρέωση τήρησης ελάχιστων αποθεματικών έως μέτριας πιστωτικής επέκτασης. Το 1990 και το 1991, η οικονομική κατάσταση εί-

χε επιδεινώθει από την πτώση στο εμπόριο με τη Σοβιετική Ένωση. Τιμές των περιουσιακών στοιχείων κατέρρευσαν, οι τράπεζες έπρεπε να υποστηρίχτούν από την κυβέρνηση και το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) συρρικνώθηκε κατά 7%. Στη Σουηδία, μια σταθερή πιστωτική επέκταση στα τέλη της δεκαετίας του 1980 οδήγησε σε μια έκρηξη ιδιοκτησίας. Το

Φθινόπωρο του 1990, τα επιτόκια αυξήθηκαν ενώ οι πιστώσεις δεν ήταν διαθέσιμες. Το 1991, μια σειρά από τράπεζες είχαν τεράστια προβλήματα λόγω δανεισμού. Η κυβέρνηση έπρεπε να παρέμβει και μια σοβαρή ύφεση ακολούθησε.

Το χρηματιστηριακό κραχ των ΗΠΑ το 1929 ήταν τεράστιο και οδήγησε σε μια κατάσταση διεθνούς οικονομικής ύφεσης που αυτή διάρκεσε από ένα μέχρι δέκα χρόνια σε διάφορες χώρες του κόσμου. Επρόκειτο για τη μεγαλύτερη οικονομική ύφεση της σύγχρονης ιστορίας και η οποία χρησιμοποιείται τον 21ο αιώνα ως παράδειγμα για το πόσο οδυνηρή μπορεί να είναι μια οικονομική καταστροφή. Η "Μεγάλη Ύφεση" είχε επιφέρει καταστροφικές επιπτώσεις στον ανεπτυγμένο και στον αναπτυσσόμενο κόσμο. Το διεθνές εμπόριο επηρεάστηκε αρνητικά καθώς και τα προσωπικά εισοδήματα, τα έσοδα από φόρους, οι τιμές και τα κέρδη. Η οικονομία πόλεων ανά τον κόσμο επλήγη, ειδικά εκείνων που εξαρτώνταν άμεσα από τη βαριά βιομηχανία. Οι κατασκευές πάγωσαν, οι αγροτική νοτοτροφικές εργασίες υποχώρησαν λόγω πτώσης των τιμών στις σοδειές.

Στην Ευρώπη οι κρίσεις δεν ήταν και τόσο συχνές. Η Τράπεζα της Αγγλίας εφάρμοσε πρόληψη για να προλάβει τις κρίσεις, ενώ άλλες κεντρικές τράπεζες ακολουθούσαν πιστά το παράδειγμα του Ηνωμένου Βασιλείου. Ωστόσο η πρόληψη για την εξάλειψη των κρίσεων είχε επιφέρει κόστος. Λόγω της εκτεταμένης ρύθμισης και κρατικής παρέμβασης το χρηματοπιστωτικό σύστημα έπαιπε να εκτελεί τη βασική λειτουργία αυτής της κατανομής των επενδύσεων. Ανεπάρκειες υπήρχαν πολλές με αποτέλεσμα οι κρίσεις να επιστρέφουν αφού δεν υπήρχε σωστή κατανομή της οικονομικής δύναμης.

Η αντίθεση στις απόψεις για την αιτία των κρίσεων τόσο στη δεκαετία του 1930 όσο και σήμερα είναι εντυπωσιακή. Στη δεκαετία του 1930, η αγορά ήταν προβληματική και η κυβερνητική παρέμβαση ήταν άμεση και ρυθμιστική. Σήμερα πολλοί υποστηρίζουν ότι η ασυνέπεια των μακροοικονομικών πολιτικών των κυβερνήσεων είναι η ρίζα της οικονομικής κρίσης. Τώρα πιστεύεται ότι οι κυβερνήσεις είναι αυτές που οδηγούν στην οικονομική κρίση. Εντοπίζοντας την αδυναμία της αγοράς μπορεί ένας να ωρτήσει κατά πόσον υπάρχουν πολιτικές που να είναι σε θέση να διορθώσουν τις ανεπιθύμητες ενέργειες των προηγούμενων αποτυχιών.

MAKE
WAVES

Επίκαιρα Θέματα

Το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Τουρισμού το 2012 στην Κύπρο

Κυπριακή αντιπροσωπεία με επικεφαλής τον κ. Γιώργο Μωυσή, μέλος του ΔΣ του ΚΟΤ, τον Αν. ΓΔ του ΚΟΤ κ. Λεύκο Φυλακτίδη και την εκπρόσωπο του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κα Νίκη Πασχαλίδου Χατζαντωνά, συμμετείχε στις εργασίες του Ευρω-

παϊκού Φόρουμ Τουρισμού 2011 και της Άτυπης Υπουργικής συνάντησης για τον Τουρισμό που έλαβε χώρα στην Κρακοβία στις 5 και 6 Οκτωβρίου στα πλαίσια της Πολωνικής Προεδρίας. Κατά τη διάρκεια των εργασιών του Φόρουμ, ανακοινώθη-

κε η επόμενη διοργάνωση, η οποία θα πραγματοποιηθεί στην Κύπρο κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας της ΕΕ. Κύριο θέμα της συζήτησης ήταν η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης ως τουριστικός προορισμός. Δόθηκε έμφαση στις δυνατότητες χρήσης και αξιοποίησης σύγχρονων εργαλείων τεχνολογίας για τη συγκέντρωση και διάχυση πληροφοριών, εξελίξεων και τάσεων αγοράς με σκοπό την έγκαιρη ενημέρωση των φορέων και εμπλεκομένων του τουριστικού τομέα. Η προώθηση της Ευρώπης στις τρίτες χώρες και οι δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προσέλκυση τουρισμού από τις χώρες αυτές απασχόλησαν τις εργασίες της Άτυπης Συνάντησης Υπουργών Τουρισμού. Στόχος της ΕΕ είναι όπως η Ευρώπη διατηρήσει την πρωτιά στον παγκόσμιο τουριστικό χάρτη.

Βελτίωση της Απόδοσης του Δημόσιου Τομέα

Με μεγάλη επιτυχία ολοκληρώθηκε το σεμινάριο, που διοργάνωσε το Cyprus Institute of International Management (CIIM) και η Βρετανική Υπάτη Αρμοστεία στη Λευκωσία, με θέμα τη «Βελτίωση της Απόδοσης του Δημόσιου Τομέα». Κύρια ομιλήτρις του σεμιναρίου ήταν η Δρ. Gill Rider, πρώην επικεφαλής της υπηρεσίας ανθρωπίνου δυναμικού στη βρετανική Κυβέρνηση, η οποία εργοδοτεί 471.000 άτομα, με το κρα-

τικό μισθολόγιο να ξεπερνά τα 16 δισ. στερλίνες. Χαιρετισμό απήγυνε και ο πρώην Υπουργός Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας Μιχάλης Σαρρής. Στη διάρκεια του σεμιναρίου η και Rider, η οποία πλέον εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα - με-

ταξύ άλλων προεδρεύει της εταιρείας De La Rue Remuneration Committee και CIPD Council and Remuneration Committee, ανέφερε ότι τα δυναμικά διοικητικά στελέχη, η σωστή διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού και η άφογη επικοινωνία μεταξύ των διάφορων ιεραρχικών επιπέδων, αποτελούν τα κλειδιά μιας επιτυχούς μεταρρύθμισης του δημόσιου τομέα. Επιπλέον, η βρετανίδα εμπειρογνώμονας, αναφερόμενη στο περιβάλλον και στα κίνητρα τα οποία οδήγησαν στη

μεταρρύθμιση στο Ηνωμένο Βασίλειο, εξήγησε στους παρευρισκόμενους πώς η χώρα της ως απάντηση στην παγκόσμια οικονομική κρίση, βρέθηκε αντιμέτωπη με την ανάγκη να προβεί σε περικοπές στον προϋπολογισμό της ύψους 83 δισ. στερλινών μέχρι το έτος 2014-2015. Όσον αφορά στο ευαίσθητο θέμα του κρατικού μισθολογίου, η κ. Rider είπε ότι στη Βρετανία αντιμετωπίζεται με σφαιρική προσέγγιση. «Δεν μπορείς απλώς να προβαίνεις σε περικοπές, πρέπει να προσφέρεις κίνητρα που να βοηθούν και να ενισχύουν το ανθρώπινο δυναμικό, όπως και να βελτιώσεις το εργασιακό περιβάλλον», δήλωσε.

Ανοικτό Συνέδριο στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας Πολυδιάστατες προτάσεις για την κρίση

Με καρίες παρεμβάσεις σε όλο το φάσμα των μεγάλων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Κύπρος υπό το πρίσμα της εν εξελίξει πολιτειακής κρίσης μετά τη δημοσιοποίηση του πορίσματος Πολυβίου για την τραγωδία στο Μαρί, πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας το β' μέρος του ανοιχτού συνεδρίου υπό τον τίτλο «Ανατομία μιας πολυδιάστατης κρίσης: Τι πρέπει να γίνει;» Οι ακαδημαϊκοί Σταύρος Ζένιος, Χαρίδημος Τσούκας και ο δημοσιογράφος Ανδρέας Παράσοχος, έθεσαν ζητήματα που σχετίζονται με τους θεσμούς και την εμπιστοσύνη των πολιτών. Υποστήριξαν ότι το κομματικό σύστημα προτάσσει τον συγκυριακό συμβιβασμό για προσπέλαση στην εξουσία, παρά τις στρατηγικές προτεραιότητες για εκσυγχρονισμό και μεταρρύθμιση. Ζήτησαν να αφεθούν οι θεσμοί να παράξουν αποτελέσματα και να μην υποτάσσονται στην εκάστοτε εξουσία. Ο πρώην υπουργός Δικαιοσύνης Κύπρου Χρυσοστομίδης ζήτησε να σταματήσει η διελκυστίνδα για παραίτηση του

προέδρου Χριστόφια και να επικεντρωθεί η συζήτηση στο πώς αντιμετωπίζονται καλύτερα τα επείγοντα προβλήματα της χώρας έως τις επόμενες προεδρικές εκλογές. Οι ακαδημαϊκοί Ανδρέας Θεοφάνους και Αχιλέας Αιμιλιανίδης επικεντρώθηκαν στα αδιέξοδα του Κυπριακού προτείνοντας αναζήτηση της λύσης πάνω σε νέα βάση και με τις δυναμικές των νέων γεωστρατηγικών δεδομένων στην ανατολική Μεσόγειο. Ο οικονομολόγος Ζήνων Ποφαΐδης υποστήριξε ότι απαιτείται μια νέα πολιτική θεώρηση για την επίλυση, στηριγμένη στην έννοια του πολίτη και την εμβάθυνση της δημοκρατίας. Αναφορικά με την κρίση της οικονομίας, ο πρώην υπουργός Οικονομικών Μιχάλης Σαρρής, ο πρόεδρος του ΚΕΒΕ Μάνθος Μαυρομάτης και ο οικονομολόγος Βουλευτής του ΔΗΣΥ Μάριος Μαυρίδης υποστήριξαν την επιτακτική ανάγκη εξυγίανσης των δημοσίων οικονομικών και την αποκατάσταση της βιωσιμότητας της οικονομίας με αποφασιστικές κινήσεις και μεταρρυθμίσεις. Ο βουλευτής του ΑΚΕΛ Πάμπος Παπαγεωργίου επικεντρώθηκε στην κρίση στην αγορά εργασίας και υποστήριξε ότι οι συντεχνίες θα πρέπει να βρουν τρόπο να εντάξουν τους κοινοτικούς εργαζόμενους που τυγχάνουν μαζικής εκμετάλλευσης και απορυθμίζουν τις εργασιακές σχέσεις. Το ανοιχτό συνέδριο προκαλεί παγκύπριο ενδιαφέρον και έδωσε την ευκαιρία για ευρύ προβληματισμό ως προς την προοπτική κινητοποίησης της κοινωνίας των πολιτών για έξοδο από την κρίση.

Alpha Δάνεια Κατοικίας

Και δικό σας σπίτι και εξοπλισμένο όπως το φαντάζεστε!

Τα Alpha Δάνεια Κατοικίας σας δίνουν τη δυνατότητα να αποκτήσετε το δικό σας σπίτι με την αξιοπιστία της Alpha Bank, απολαμβάνοντας προνόμια και ευνοϊκούς όρους για να νιώθετε σιγουριά καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου σας:

- Ιδιαίτερα ανταγωνιστικό επιτόκιο με δυνατότητα επιλογής βάσης επιτοκίου
- Μεγάλη διάρκεια αποπληρωμής έως 40 χρόνια με περίσσο διάρκειας έως 2 χρόνια
- Δωρεάν ασφάλεια πυρός για τον πρώτο χρόνο από την Alpha Ασφαλιστική

KAI...

- **€1.000 σε Δωροκάρτα IKEA** για να εξοπλίσετε το σπίτι σας μέχρι και την τελευταία λεπτομέρεια!

Η προσφορά ισχύει μέχρι 31 Ιανουαρίου 2012 για στεγαστικό δάνειο **Alpha Κατοικία** με ελάχιστο ποσό δανείου €100.000. Περισσότερες πληροφορίες, όροι και προϋποθέσεις στο www.alphabank.com.cy.

Δωρεάν Γραμμή Επικοινωνίας
800 ALPHA
(2 5 7 4 2)

Σε περίπτωση αδυναμίας πληρωμής των δόσεων του ενυπόθικου δανείου σας, υφίσταται κίνδυνος απώλειας της ακίνητης ιδιοκτησίας που εξασφαλίζει το εν λόγω δάνειο.

Και για το δικό σας σπίτι... *Mazi*

☎ 228888888, ⌂ www.alphabank.com.cy

Επίκαιρα Θέματα

Leptos Westpark Court

Μεγάλη επιτυχία σημείωσαν οι πωλήσεις στο αναπτυξιακό συγκρότημα της Leptos Estates "Westpark Court" ξεπερνώντας κάθε προσδοκία εν μέσω κρίσης στις πωλήσεις ακινήτων. Οι προσπάθειες του Ομίλου Λεπτός καρποφόρησαν με τα συνεχή ταξίδια και οργάνωση σεμιναρίων και εκθέσεων τόσο στις Σκανδιναβικές χώρες την Ρωσία όσο και τις χώρες του Κόλπου. Ζήτηση επίσης για τα έργα αυτά υπάρχει και από την Κυπριακή αγορά λόγω της περιοχής αλλά και των πολύ προσιτών τιμών και των πολύ καλών τρόπων πληρωμής. Το Westpark Court αποτελείται από τρία ανεξάρτητα κτίρια 100 περίπου διαμερισμάτων και ρετιρέ σε μια ήσυχη οικιστική περιοχή στα σύνορα της πόλης της Πάφου και της Γεροσκήπου ακριβώς δίπλα στο Παφιακό στάδιο και τα μεγάλα εμπορικά καταστήματα της πόλεως. Η αποπεράτωση της τρίτης και τελευταίας φάσης έγινε στα μέσα του Σεπτέμβρη με τους αγοραστές του έργου να δείχνουν κατενθουσιασμένοι για την υψηλή ποιότητα κατασκευής και τελειωμάτων όσο και για το ότι η περιοχή τους γειτνιάζει με το μεγαλεπίβολο έργο του Ομίλου Λεπτός "Neapolis" και το ομώνυμο πανεπιστήμιο. Οι πωλήσεις του έργου έχουν φθάσει στα ύψη καθότι έχουν παραμείνει μόνο 4 διαμερίσματα με τις τιμές να ξεκινούν από μόνο 119,500 και η αποπληρωμή να γίνεται σε 108 μήνες. Για περισσότερες πληροφορίες μπορεί κάποιος να επικοινωνήσει με το 8000 07 07 (τηλεφώνημα χωρίς χρέωση) ή στο email: info@LeptosEstates.com

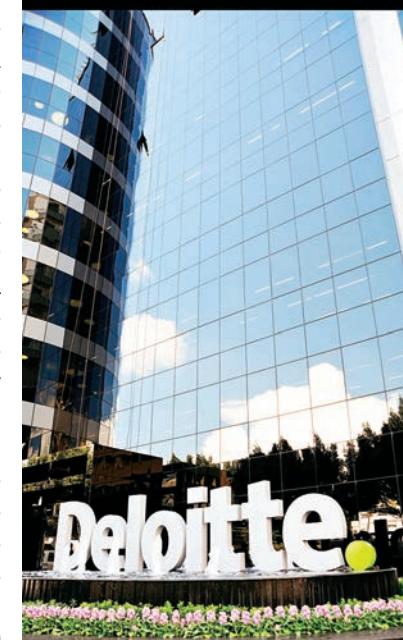
Διεθνές Συνέδριο «Ναυτιλιακή Κύπρος 2011»

Το Διεθνές Συνέδριο «Ναυτιλιακή Κύπρος» το οποίο διεξάγεται στην Κύπρο από το 1989 ανά διετία, απέκτησε μεγάλη διεθνή εμβέλεια, γεγονός που το κατατάσσει σαν ένα από τα μεγαλύτερα ναυτιλιακά

συνέδρια στον κόσμο, προσελκύοντας στην Κύπρο εκατοντάδες ναυτιλιακούς παράγοντες από 35 χώρες. Το φετινό Συνέδριο που διοργάνωσε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας, το Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο, και η Κυπριακή Ένωση Πλοιοκτητών, πραγματοποιήθηκε αρχές Οκτωβρίου και είχε τίτλο "Τα Τρέχοντα Ερωτήματα στην Ναυτιλία". Την επίσημη Τελετή Έναρξης του Συνεδρίου τέλεσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, και κατά τη διάρκεια της εναρκτήριας τελετής, διακεκριμένοι προσκεκλημένοι, όπως ο Γενικός Γραμματέας του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, κ. Ευθύμιος Μητρόπουλος και ο Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Επίτροπος Μεταφορών, κ. Siim Kallas παρουσίασαν τα πιο πρόσφατα και σημαντικά θέματα που απασχολούν την Ναυτιλία, καταδεικνύοντας έτσι την επουσιώδη σημασία του Συνεδρίου και της Κυπριακής Ναυτιλίας γενικότερα. Τιμώντας την «Παγκόσμια Μέρα Ναυτιλίας» που για φέτος είχε ως κεντρικό θέμα την καταπολέμηση της Πειρατείας, το Συνέδριο έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην Πειρατεία πρωθώντας με αυτό τον τρόπο την προσπάθεια για μια ευρύτερη, παγκόσμια αντίδραση με στόχο την εξάλειψη αυτού του απειλητικού φαινομένου, που είχε ως αποτέλεσμα την κατακράτηση 3.000 και πλέον ναυτικών που έχουν μέχρι στιγμής κρατηθεί όμηροι για λύτρα και 60 ναυτικών που έχουν χάσει τη ζωή τους.

H Deloitte μεγαλώνει και επεκτείνεται

Η Deloitte με ιδιαίτερη ικανοποίηση ανακοινώνει ότι από την 1/10/2011, οι κ.κ. Άλκης Χριστοδούλης, Χριστάκης Ιωάννου και Γιάννος Ιωάννου εντάχθηκαν στο συνεταιρισμό του οίκου. Η εν λόγω εξέλιξη θα ενισχύσει την ομάδα της Deloitte με ακόμη 35 επαγγελματίες και ένα ευρύ πελατολόγιο το οποίο ενδυναμώνει ακόμη περισσότερο την ηγετική της παρουσία. Η Deloitte είναι

ένας από τους μεγαλύτερους Οργανισμούς επαγγελματικών υπηρεσιών στον κόσμο. Στην Κύπρο η Deloitte παρέχει ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένων ελεγκτικών, φορολογικών, συμβουλευτικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Με ιστορία πέραν των 50 χρόνων και με περισσότερα από 480 στελέχη, η Deloitte προσφέρει υπηρεσίες σε ένα ευρύ πελατολόγιο που περιλαμβάνει τοπικές και διεθνείς επιχειρήσεις, ανά το παγκόπειο, μέσω των τριών γραφείων της, σε Λευκωσία, Λεμεσό και Λάρνακα. Η Deloitte συνεχίζει την ανοδική της πορεία και μεγαλώνει επενδύοντας στους ανθρώπους της και στο υψηλό επίπεδο των υπηρεσιών της. Το όραμα μας είναι να καταστούμε το πρότυπο της επαγγελματικής αριστείας και να συνεχίσουμε να αποτελούμε την πρώτη επιλογή προτίμησης για τα πιο ταλαντούχα στελέχη και τους πιο εκλεκτούς πελάτες.

Μιλάτε όσο θέλετε με τα νέα εκπτωτικά σχέδια Talk & Save!

Το σχέδιο **Talk & Save Friends** της Σταθερής Τηλεφωνίας σάς συμφέρει αν μιλάτε τακτικά σε συγκεκριμένους τηλεφωνικούς αριθμούς.

Δηλώστε μέχρι πέντε αριθμούς φίλων, συγγενών ή συνεργατών και μιλήστε τους όποτε θέλετε, απολαμβάνοντας 15% χαμηλότερα τέλη.

Για να εγγραφείτε στα σχέδια Talk & Save και για επιπρόσθετες πληροφορίες καλέστε το 132. Μπορείτε ακόμα να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.cyta.com.cy ή ένα Cytashop.

Το σχέδιο **Talk & Save Home** της Σταθερής Τηλεφωνίας σάς συμφέρει αν διενεργείτε κλήσεις μεγάλης διάρκειας.

Μιλάτε όσο θέλετε και επωφελοθείτε 20% χαμηλότερα τέλη μετά τα πρώτα πέντε λεπτά ομιλίας.

Νιώσε κοντά, φτάσε μακριά

Σχολή Οικονομικών και Διοίκησης Επιχειρήσεων

- BSc Διοίκηση Επιχειρήσεων
- BSc Χρηματοοικονομικά
- MSc Τραπεζικά, Επενδύσεις και Χρηματοοικονομικά
- MBA Διοίκηση Επιχειρήσεων

Σχολή Επιστημών Υγείας

- BSc Ψυχολογία
- MSc Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Σχολή Αρχιτεκτονικής και Γεωπεριβαλλοντικών Επιστημών

- BSc Αρχιτεκτονική με Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό
- BSc Εκτίμηση και Ανάπτυξη Ακινήτων
- MSc Real Estate
- MSc Διαχείριση Κατασκευαστικών Έργων

Neapolis
University
Pafos

ΓΙΑΤΙ ΣΤΟ ΝΕΑΠΟΛΙΣ ΛΌΝΟΙ

Σύγχρονη Εκπαιδευτική Φιλοσοφία

Ένα πανεπιστήμιο είναι πρωτίστως οι άνθρωποί του, οι δημιουργοί της νέας γνώσης και οι ολοκληρωμένοι απόφοιτοι που συνδυάζουν επιστημονική κατάρτιση, επαγγελματική ηθική και ευρύτερη παιδεία. Οι φοιτητές του πανεπιστημίου δεν διδάσκονται μόνο αλλά μαθαίνουν αποκτώντας δεξιότητες που τους εξασφαλίζουν την διά βίου συνεχή επιστημονική ενημέρωση και ανάπτυξη. Οι φοιτητές εκπαιδεύονται στις πιο σύγχρονες και βέλτιστες επαγγελματικές πρακτικές, με εφαρμοσμένες αναλυτικές μεθόδους και με τη χρήση των πιο σύγχρονων τεχνολογιών.

Καινοτόμα Προγράμματα και Άριστες Επαγγελματικές Προοπτικές

Τόσο τα πτυχιακά όσο και τα μεταπτυχιακά προγράμματα του Πανεπιστημίου Νεάπολις καλύπτουν υπαρκτές ανάγκες της οικονομίας και της εκπαίδευσης. Όπως παρατηρεί η Επίτροπος της Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης, για τον πολιτισμό, την πολυγλωσσία και τη νεολαία κ. Ανδρούλλα Βασιλείου «Όλα τα προγράμματα του Πανεπιστημίου Νεάπολις είναι προσανατολισμένα σε συγκεκριμένες ανάγκες της αγοράς εργασίας.»

Προηγμένη Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Υποδομές

Επενδύουμε στη γνώση και σε ότι πιο σύγχρονο και αποτελεσματικό τεχνολογικό μέσο μας παρέχει η κοινωνία της πληροφορίας, χωρίς να αφιστάμεθα της θεμελιώδους πεποιθήσεώς μας ότι ένα πανεπιστήμιο είναι πρωτίστως οι άνθρωποί του. Το MOODLE είναι ένα ηλεκτρονικό Σύστημα Διαχείρισης των Μαθημάτων γνωστό και σαν Σύστημα Διαχείρισης της Εκπαίδευσης ή σαν Εικονικό Περιβάλλον Μάθησης. Το MILLENNIUM είναι ένα ολοκληρωμένο σύστημα βιβλιοθήκης που προσφέρει πλήρεις λύσεις και απαντά στις πιο σύγχρονες τεχνολογικές προκλήσεις.

Μοναδική Φοιτητική Εμπειρία

«Gaudemus igitur, juvenes dum sumus» – Ας χαρούμε λοιπόν, όσο είμαστε νέοι. Με την αμέριστη στήριξη του Πανεπιστημίου, οι φοιτητές εντάσσονται σε ομίλους που τους ενδιαφέρουν, οργανώνουν πολιτιστικές, καλλιτεχνικές και αθλητικές εκδηλώσεις, εμπλουτίζοντας έτσι με δημιουργικές δραστηριότητες τα χρόνια των σπουδών τους. Το Πανεπιστήμιο παρέχει στους φοιτητές τη δυνατότητα διαμονής σε άνετα και πλήρως εξοπλισμένα δωμάτια τα οποία διαθέτουν και ασύρματη πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Έσοδα 29,2 δις δολ. παγκοσμίως για το οικονομικό έτος 2011

- ✓ Διψήφια αύξηση εσόδων
- ✓ Η ισχυρότερη αύξηση των τελευταίων τριών ετών
- ✓ Σχέδια πρόσληψης 20,000 αποφοίτων για το οικονομικό έτος 2012

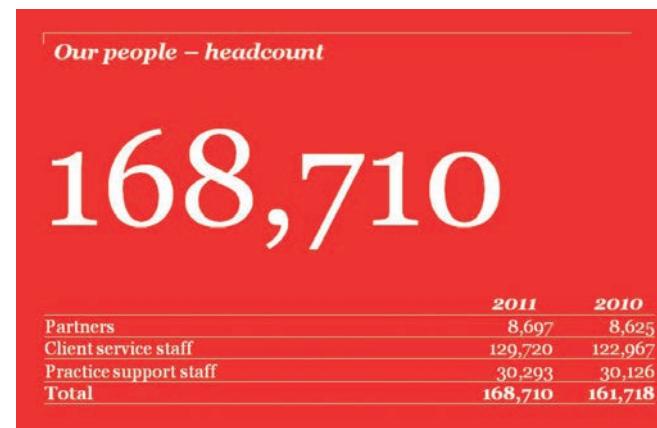
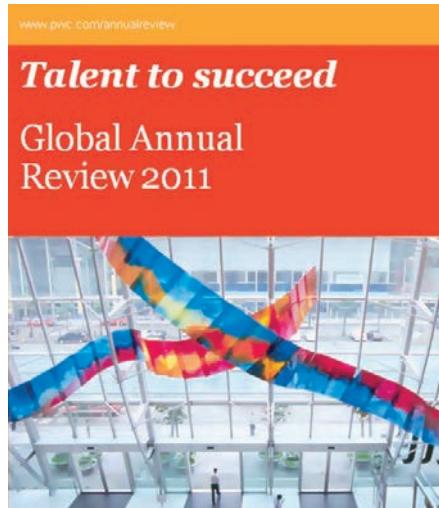
HPwC, το κορυφαίο δίκτυο παροχής επαγγελματικών υπηρεσιών στον κόσμο, ανακοίνωσε μεικτά έσοδα ύψους \$29,2 δις για το παγκόσμιο δίκτυο για το οικονομικό έτος που έληξε στις 30 Ιουνίου 2011. Η αύξηση ανέρχεται στο 10% σε σύγκριση με το οικονομικό έτος 2010 και αντιπροσωπεύει τη μεγαλύτερη αύξηση εσόδων του δικτύου από το 2008. Σε σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες, τα έσοδα του δικτύου PwC αυξήθηκαν κατά 8% το οικονομικό έτος 2011.

Παράλληλα με την αύξηση των εσόδων, η PwC συνέχισε την πρόσληψη ταλαντούχων στελεχών, αυξάνοντας έτσι το συνολικό δυναμικό της σε σχεδόν 169,000. Η επικέντρωση του οργανισμού στην προσέλκυση των καλύτερων στελεχών θα συνεχιστεί και την επόμενη χρονιά με σχέδια πρόσληψης και κατάρτισης του αριθμού ρεκόρ των 20,000 αποφοίτων σε όλο τον κόσμο, κατά το οικονομικό έτος 2012. Επιπλέον η PwC θα προσφέρει προγράμματα πρακτικής άσκησης σε 10,000 φοιτητές με στόχο την απόκτηση εμπειρίας στον κλάδο των επαγγελματικών υπηρεσιών.

«Στην PwC ο στόχος μας είναι ξεκάθαρος, θέλουμε να καθιερωθούμε ως το κορυφαίο δίκτυο επαγγελματικών υπηρεσιών στον κόσμο, όχι μόνο με βάση τα έσοδά μας, αλλά και την ποιότητα της εργασίας μας, το ταλέντο των ανθρώπων μας και τη δύναμη του ονόματός μας», δήλωσε ο Dennis M Nally, Πρόεδρος της PricewaterhouseCoopers International Ltd.

«Η σημαντική αύξηση των εσόδων του δικτύου μας είναι αποτέλεσμα της δέσμευσης των οργανισμών PwC να συνεχίσουν την πρόσληψη των καλύτερων στελεχών και να επενδύουν τόσο στους ανθρώπους όσο και στις ποιοτικές υπηρεσίες που προσφέρουν.

Η PwC διαθέτει το ισχυρότερο δίκτυο στον κλάδο μας και τα πιο ταλαντούχα στελέχη. Ο συνδυασμός αυτός μας εξασφαλίζει ένα ουσια-

στικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε ό,τι αφορά την ποιότητα της εργασίας που είμαστε σε θέση να προσφέρουμε στους πελάτες μας», πρόσθεσε ο κ. Nally.

Τα έσοδα του τμήματος Ελεγκτικών υπηρεσιών της PwC αυξήθηκαν κατά 7%, φθάνοντας τα 14,1 δις. δολάρια. Σημειώθηκε ως εκ τούτου μια εξαιρετική επίδοση λαμβάνοντας υπόψη το έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον των ελεγκτικών και λογιστικών υπηρεσιών ανά το παγκόσμιο και τις πιέσεις για μείωση τιμών, συνθήκες που καταδεικνύουν μια ακόμη ισχυρότερη ανάπτυξη.

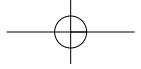
Παρά τη σημασία της ανταγωνιστικής τιμολόγησης, το τμήμα Ελεγκτικών υπηρεσιών της PwC, που είναι το μεγαλύτερο στον κόσμο, δεν καθορίζεται από την τιμολογιακή του πολιτική αλλά από την ποιότητα της εργασίας που προσφέρει. Οι οργανισμοί της PwC συνέχισαν τις

σημαντικές επενδύσεις τους στην ποιότητα των υπηρεσιών τους καθ' όλη τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2011. Οι επενδύσεις αυτές θα συνεχιστούν με ακόμη μεγαλύτερους ρυθμούς και το οικονομικό έτος 2012.

Τα έσοδα του τμήματος Συμβουλευτικών υπηρεσιών της PwC παγκοσμίως κατέγραψαν το οικονομικό έτος 2011 σημαντική αύξηση της τάξης του 20% και ανήλθαν στα 7,5 δις. δολάρια. Η εντυπωσιακή αυτή αύξηση ήταν αποτέλεσμα των εξαιρετικών επιδόσεων των συμβουλευτικών εργασιών της PwC, ιδιαίτερα στις ΗΠΑ αλλά και μιας σειράς στρατηγικών εξαγορών σε όλο τον κόσμο.

Τα έσοδα του τμήματος Φορολογικών υπηρεσιών επανήλθαν σε ρυθμούς ανάπτυξης το οικονομικό έτος 2011, με αύξηση της τάξης του 8%, φθάνοντας τα 7,6 δις. δολάρια. Η αύξηση αυτή αντικατοπτρίζει τις σταθερές επιδόσεις του δικτύου ως αποτέλεσμα της αυξημένης ζήτησης για φορολογικές και λογιστικές υπηρεσίες καθώς και υπηρεσίες συμμόρφωσης.

«Τα αποτέλεσματα της PwC για το οικονομικό έτος 2011 καταδεικνύουν ότι οι πελάτες μας εκτιμούν την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχουμε σε αυτή την ασταθή οικονομική συγκυρία», δήλωσε ο κ. Nally. «Αναμένουμε ότι η ανάπτυξη μας θα συνεχίσει να είναι υγιής κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2012 καθώς οι εταιρίες εξακολουθούν να προετοιμάζονται ενόψει καλύτερων συνθηκών στην αγορά.» Σε ό,τι αφορά τη γεωγραφική κατανομή των εσόδων, το δίκτυο της PwC κατέγραψε αυξήσεις εσόδων σε όλες τις περιφέρειες με ποσοστά 14% στην Ασία, 38% στην Αυστραλασία και 20% στη Μέση Ανατολή και την Αφρική. Οι οργανισμοί της PwC επέστρεψαν σε ρυθμούς ανάπτυξης και στην Αμερικανική ήπειρο. Στη Βόρεια Αμερική τα έσοδα αυξήθηκαν κατά 10% ενώ τα ποσοστά αύξησης στην Ανατολική και Κεντρική Αμερική διπλασιάστηκαν, φθάνοντας το 23%. Η αύξηση ήταν μικρότερη στη Δυτική Ευρώπη με 4% και στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη με 7%, εξακολουθεί ωστόσο να θεωρείται σημαντική δεδομένων των οικονομικών συνθηκών.

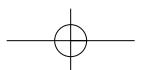
Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου | Ενέργεια ζωής!

PARTNERS / Y&R

**Εξοικονομώντας ενέργεια βοηθάμε
στην προστασία του περιβάλλοντος.**

AHK
ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ
ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ

Η σημασία της κατανάλωσης για την κυπριακή οικονομία

✓ Αν ο κόσμος αποταμιεύει περισσότερα η τελική κατάληξη είναι όλοι να αποταμιεύουν λιγότερα

Πρόσφατα είδαν το φως της δημοσιότητας διάφορα άρθρα που παροτρύνουν τον κόσμο να είναι προσεκτικός με τις καταναλωτικές τους δαπάνες κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και να αγοράζουν τα απολύτως αναγκαία. Επίσης, διάφορες οργανώσεις έχουν ακυρώσει εκδηλώσεις. Βέβαια για αντιμετώπιση της κρίσης ενόσω οι δημόσιες καταναλωτικές δαπάνες μειώνονται θα πρέπει να αυξάνονται οι ιδιωτικές καταναλωτικές δαπάνες, πράγμα που θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας και μείωση των ανεργιακών επιδομάτων, αλλά ταυτόχρονα και αύξηση των φορολογικών εισπράξεων από τα πρόσωπα τα οποία θα απασχοληθούν. Όπως δήλωσε ο επικεφαλής οικονομολόγος του ΔΝΤ, κ. Oliver Blanchard, με στόχο να δοθεί άθηση στην οικονομική ανάπτυξη τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις θα πρέπει να αυξάνουν τη ζήτησή τους ενόσω λαμβάνονται μέτρα για μείωση των δημοσιονομικών ελλειψμάτων.

Του Τάσου
Αναστασιάδη¹
Οικονομολόγου

Η ιδιωτική καταναλωτική ζήτηση στην Κύπρο ανέρχεται στο 68,3% της ολικής ζήτησης. Κατά συνέπεια το μεγάλο αυτό ποσοστό της ιδιωτικής καταναλωτικής ζήτησης στην ολική ζήτηση αποδεικνύει πόσο μπορεί να επηρεαστεί ο ρυθμός οικονομικής ανάκαμψης και η μείωση της ανεργίας με το να δοθεί άθηση στην ιδιωτική κατανάλωση. Χωρίς αύξηση στις καταναλωτικές δαπάνες είναι δύσκολο να αυξηθεί η επιχειρηματική εμπιστοσύνη και να αυξηθούν οι επενδύσεις. Ευτυχάς όσον αφορά το θέμα αυτό, υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός εργαζομένων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα περιλαμβανομένων και των Δημοτικών Αρχών όπως και στον τραπεζικό τομέα, οι οποίοι δεν κινδυνεύουν να απολέσουν τις εργασίες τους και τα εισοδήματά τους. Κατά συνέπεια τα πρόσωπα αυτά δεν δικαιολογούνται να μειώσουν τις καταναλωτικές τους δαπάνες εκτός από παροτρύνσεις διαφόρων πολιτικών και αρθρογράφων που είτε ειση-

γούνται να αποφεύγονται οι αχρείαστες δαπάνες, είτε ακόμη επισείτε και ο κίνδυνος της περαιτέρω οικονομικής δυσπραγίας.

Η οικονομική επιστήμη αποδεικνύει ότι αν ο κόσμος αποταμιεύει περισσότερα η τελική κατάληξη είναι όλοι να αποταμιεύουν λιγότερα. Και τούτο γιατί με τη μείωση των καταναλωτικών δαπανών αποστερείται εισόδημα κάποιων επιχειρήσεων, πράγμα που θα οδηγήσει στη μείωση της απασχόλησης και των επενδύσεων και να στερήσουν εισόδηματα διαφόρων προσώπων. Η αύξηση των αποταμιεύσεων τελικά οδηγεί σε χαμηλότερες αποταμιεύσεις αφού θα επηρεαστεί η οικονομική ανάκαμψη, θα μειωθούν τα εισόδηματα και κατά συνέπεια οι αποταμιεύσεις. Βέβαια αν εξεταστεί το θέμα αυτό και από πρωτικής σκοπιάς τότε και πάλι υπάρχει όφελος γιατί κατά τη διάρκεια της οικονομικής ύφεσης οι τιμές είναι πιο χαμηλές ενώ αν αποταμιεύσει κάποιος περισσότερα για να ξοδέψει αργότερα

θα αγοράσει σε τιμές πιο ψηλές λόγω του ότι σε περιόδους ψηλού ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης οι τιμές αυξάνονται. Όφελος έχει η οικονομία της χώρας από την αύξηση των αποταμιεύσεων σε περιόδους πληθωριστικών πιέσεων αφού θα περιοριστούν οι πληθωριστικές πιέσεις. Για αύξηση των καταναλωτικών δαπανών είναι γεγονός ότι δεν πρέπει να επιβάλλονται φορολογίες. Η αύξηση μιας φορολογίας όπως για παράδειγμα η εισήγηση για αύξηση του Φ.Π.Α από 15% σε 17%, ασφαλώς θα οδηγήσει σε μειωμένη ζήτηση. Είναι δυνατόν όμως να οδηγήσει σε αύξηση στη ζήτηση αν τα έσοδα τα οποία θα εισπράττονται από την αύξηση του Φ.Π.Α χρησιμοποιηθεί για να δοθούν χορηγίες σε πρόσωπα με ψηλή τάση για κατανάλωση, δηλαδή στις πτωχότερες εισοδηματικές τάξεις που έχουν να αντιμετωπίσουν μεγάλες ανάγκες. Το ίδιο συμβαίνει και με τα στοχευμένα κοινωνικά μέτρα. Αν μειωθούν οι χορηγίες στις ψηλές εισοδηματικές τάξεις και χρησιμοποιηθούν τα χρήματα για αύξηση των χορηγών στις χαμηλότερες εισοδηματικές τάξεις, το αποτέλεσμα τελικά θα είναι να αυξηθεί η καταναλωτική ζήτηση παρά να μειωθεί.

Όσον αφορά το Φόρο Εισοδήματος δεν ενδείκνυται η αύξηση του γιατί κάτι τέτοιο επηρεάζει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και κυρίως τις ένεσης επενδύσεις στις οποίες εξαρτάται και βασίζεται το διεθνές χρηματοοικονομικό μας. Και να μην ξεχνούμε ότι η Κύπρος αντιμετωπίζει έντονο και πολλές φορές αθέμιτο ανταγωνισμό όσον αφορά την προσέλκυση ξένων κεφαλαίων και επενδύσεων.

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ (Κ.Ο.Α.Π) CYPRUS AGRICULTURAL PAYMENTS ORGANISATION (C.A.P.O.)

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΟΑΠ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΥΠΡΙΟ ΑΓΡΟΤΗ (ΜΗΤΡΩΑ ΑΙΤΗΤΗ, ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟΥ, ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ)

ΣΑΒΒΑΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Λειτουργός Αγροτικών Πληρωμών

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ) συνεχίζοντας τη προσπάθεια να βελτιώσει τα συστήματα και τις διαδικασίες του, έτσι ώστε να πετύχει μείωση των αποκλίσεων και παράλληλα να βοηθήσει τον Κύπριο Αγρότη να δηλώνει ορθά την Ενιαία Αίτηση, προγραμματίζει στα επόμενα έτη να πραγματοποιήσει διάφορες αλλαγές. Μία από τις αλλαγές αυτές είναι η δημιουργία Μητρώου Εκμεταλλεύσεων, Μητρώου Αιτητών και Μητρώου Αγροτεμαχίων τα οποία θα ενημερώνονται σε συνεργασία με τους αιτητές.

Σκοπός της Δημιουργίας των Μητρώων

Η δημιουργία των Μητρώων θα βοηθήσει, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι αλλαγές που υποβάλλονται κατά τη διάρκεια της παραλαβής της Ενιαίας Αίτησης, η ελαχιστοποίηση των λαθών που μπορεί να οφείλονται είτε στον αιτητή, είτε στον ΚΟΑΠ, η καλύτερη ενημέρωση των αιτητών για την υποβολή των αιτήσεων τους, η μείωση των αποκλίσεων και ποινών, η μείωση του χρόνου ελέγχου της αίτησης και η γρήγορη παροχή επιδοτήσεων προς τους δικαιούχους αιτητές.

Μητρώο Αιτητών

Το Μητρώο Αιτητών θα περιλαμβάνει τα προσωπικά στοιχεία των φυσικών και νομικών προσώπων – αιτητών, όπως διεύθυνση επικοινωνίας, αριθμό ταυτότητας, αριθμό λογαριασμού (IBAN) κλπ. Αιτητές που δεν θα είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο αυτό δεν θα μπορούν να επιδοτηθούν από κανένα Μέτρο, Σχέδιο, Καθεστώς που επιδοτεί ο ΚΟΑΠ. Με βάση τις πληροφορίες που θα υπάρχουν μέσα στο Μητρώο θα μπορεί να γίνει η επικοινωνία με τον αιτητή, αλλά και σε ποιο λογαριασμό θα εμβάζετε το ποσό, εφόσον ο αιτητής δικαιούται κάποιας επιδότησης.

Κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του Μητρώου, προγραμματίζεται να αποσταλεί κατάσταση με τα προσωπικά στοιχεία του κάθε αιτητή (αυτό αφορά υφιστάμενους στη βάση του ΚΟΑΠ αιτητές). Ο αιτητής εφόσον επιθυμεί να πραγματοποιήσει αλλαγές, θα πρέπει να παραδώσει αίτημα τροποποίησης των προσωπικών του στοιχείων, υποδεικνύοντας τη πολιτική του ταυτότητα (Θα μπορεί να γίνει και ταχυδρομικώς). Για νέους αιτητές θα υπάρχει έντυπο για εγγραφή στο Μητρώο.

Όλες οι αλλαγές θα γίνονται εντός χρονικού περιθωρίου που θα δίνεται κάθε έτος στους αιτητές.

Μητρώο Αγροτεμαχίων

Το Μητρώο Αγροτεμαχίων θα περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες που αφορούν τις εκτάσεις των εγγεγραμμένων στο Μητρώο Αιτητών, φυσικών και νομικών προσώπων. Η διαδικασία ενημέρωσης του Μητρώου αυτού είναι παρόμοια με του Μητρώου Αιτητών. Θα αποσταλεί κατάσταση με τα αγροτεμάχια και τις εκτάσεις που ο ΚΟΑΠ έχει στη βάση του, προς κάθε αιτητή. Σε περίπτωση που κάποιος αιτητής επιθυμεί να πραγματοποιήσει οποιαδήποτε αλλαγή, προσθήκη ή αφαίρεση, έκτασης ή αγροτεμαχίου, θα πρέπει να προσέλθει στα γραφεία του ΚΟΑΠ, προσκομίζοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά έγγραφα (π.χ. τίτλο ιδιοκτησίας, ενοικιαστήριο, τοπογραφικό κλπ) για να εγγραφεί το αγροτεμάχιο στο Μητρώο του.

Στο Μητρώο Αγροτεμαχίων θα δηλώνεται και η συμμετοχή του Αγροτεμαχίου σε κάποιο Μέτρο, Σχέδιο, Καθεστώς.

Όλες οι αλλαγές θα γίνονται εντός χρονικού περιθωρίου που θα δίνεται κάθε έτος στους αιτητές.

Μητρώο Εκμεταλλεύσεων

Το Μητρώο Εκμεταλλεύσεων θα συνδέει και θα παρουσιάζει τις πληροφορίες των δύο προαναφερόμενων Μητρώων, όπως και πληροφοριών που θα προέρχονται από Τμήματα και Υπηρεσίες εκτός του ΚΟΑΠ, όπως Τμήμα Γεωργίας, ΣΑΠ, Κτηνιατρικές Υπηρεσίες κλπ.

Ενιαία Αίτηση Εκταρικών Επιδοτήσεων

Μετά τη δημιουργία των Μητρώων, ο ΚΟΑΠ θα αποστέλλει στους αιτητές που είναι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα την προεκτυπωμένη Ενιαία Αίτηση Εκταρικών Επιδοτήσεων. Αιτητές που δεν είναι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του ΚΟΑΠ δεν θα δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση. Επίσης εάν οι πληροφορίες που θα δίνονται πάνω στην Ενιαία Αίτηση (εάν γίνουν τροποποιήσεις) δεν περιλαμβάνονται στα Μητρώα δε θα λαμβάνονται υπόψη. Άρα αν κάποιος επιθυμεί να υποβάλει την Ενιαία Αίτηση θα πρέπει να εγγραφεί πρώτα στο Μητρώο Αιτητή. Εάν κάποιος θέλει να τροποποιήσει τις εκτάσεις ή τα αγροτεμάχια στην αίτηση του, θα πρέπει να το πράξει μέσω του Μητρώου Αγροτεμαχίων.

Περίοδος Εφαρμογής

Ο ΚΟΑΠ προγραμματίζει να ξεκινήσει την πλήρη λειτουργία των Μητρώων και εφαρμογή των πιο πάνω εντός των επόμενων ετών. Οι αιτητές θα ενημερωθούν έγκαιρα για την αλλαγή που προγραμματίζεται.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ

77771999

www.capo.gov.cy

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

Μιχαήλ Κουτσόφτα 20, 2000 Λευκωσία, Τηλ.: 22557777, Φαξ: 22557755

Management

Αυθεντίες του Μάνατζμεντ στον 20ό αιώνα

Ο Victor Harold Vroom γεννήθηκε το 1932 στον Καναδά και πήρε το πρώτο του πτυχίο (B.Sc. στην Ψυχολογία) το 1953 από το Πανεπιστήμιο McGill και το δεύτερο το 1955 (M.Ps.Sc. και πάλι στην Ψυχολογία) από το ίδιο πανεπιστήμιο. Το 1958 πήρε Ph.D. στο ίδιο θέμα από το Πανεπιστήμιο του Michigan.

Από το 1958 μέχρι το 1959 δίδαξε ψυχολογία στο Πανεπιστήμιο του Michigan, από το 1960 μέχρι το 1963 στο Πανεπιστήμιο της Πενσυλβανίας και από το 1963 μέχρι το 1972 στο Carnegie Institute of Technology και στο Πανεπιστήμιο Carnegie-Mellon. Από το 1972 κατέχει διάφορες θέσεις στο Πανεπιστήμιο Yale.

Του Δημήτρη Εργατούδη

Αφυπρετήσαντα Ανώτερου Διευθυντή του Ομίλου Λαϊκής και Fellows του Ινστιτούτου Τραπεζών Λονδίνου

Το 1964 ανέπτυξε (μαζί με τους Edward Lawler και Lyman Porter) τη θεωρία των Προσδοκιών (Expectancy Theory), η οποία, σε αντίθεση με άλλες θεωρίες περί παρώθησης (motivation) – που περιγράφουν τι είναι αυτό που παρωθεί τους εργαζόμενους – εξηγεί τη διαδικασία της παρώθησης, δηλαδή πώς παρωθούνται οι εργαζόμενοι.

Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή, ένα άτομο θα ενεργήσει με ένα συγκεκριμένο τρόπο, όταν βασίζεται στην προσδοκία ότι οι ενέργειές του θα οδηγήσουν σε ένα αποτέλεσμα/στόχο, για την επίτευξη του οποίου θα ανταμειφεύτει.

Η θεωρία δίνει έμφαση σε τρία στοιχεία:

- στη λειτουργικότητα
  - στην ελκυστικότητα της συνέπειας, και
  - στην προσδοκία,
- καταλήγοντας στην εξής εξίσωση:

Αποτελεσματικότητα κινήτρου = Λειτουργικότητα Χ Ελκυστικότητα Χ Προσδοκία.

Με απλά λόγια, ένας εργαζόμενος παρωθείται αν:

- υπάρχει θετική συσχέτιση μεταξύ προσπάθειας και απόδοσης,
- η καλή απόδοση θα οδηγήσει σε μια επιθυμητή ανταμοιβή,
- η ανταμοιβή αυτή θα ικανοποιήσει μια σημαντική ανάγκη, και,
- η επιθυμία για ικανοποίηση της ανάγκης αυτής είναι τόσο ισχυρή ώστε να αξίζει τον κόπο της προσπάθεια που θα καταβληθεί.

Πιο αναλυτικά, τα τρία στοιχεία που αποτελούν την εξίσωση της θεωρίας, έχουν ως εξής:

Λειτουργικότητα

Το στοιχείο αυτό αφορά την πεποίθηση που έχει ο εργαζόμενος ότι η προσπάθεια που θα καταβάλει θα τύχει αναγνώρισης από τους προϊσταμένους του και θα ανταμειφεύτει. Αν ο υπάλληλος πιστεύει ότι ένα ψηλό επίπεδο απόδοσης θα είναι κρίσιμο για την επίτευξη ενός καλού αποτελέσματος, τότε θα δώσει μεγάλη σημασία στο να αποδώσει άριστα. Η λειτουργικότητα είναι ο συνδετικός κρίσιμος μεταξύ ψηλής απόδοσης και ψηλής ανταμοιβής.

Ελκυστικότητα της συνέπειας

Η ελκυστικότητα της συνέπειας εξαρτάται από το συναισθηματικό προσανατολισμό του υπαλλήλου σε σχέση με το αποτέλεσμα και την ανταμοιβή που αυτός θα ήθελε να αποκτήσει. Κάποτε οι υπάλληλοι αποφεύγουν τη συνέπεια και χάνουν την ανταμοιβή αν υπάρχουν σοβαρά αντικίνητρα όπως πίεση, άγχος, κακές συνθήκες εργασίας κ.λπ. Από την άλλη, ένα αποτέλεσμα και μια ανταμοιβή που αφήνουν αδιάφορο τον υπάλληλο, είναι φυσικό να μην προσφέρονται ως κίνητρο για να εκτελεστεί έναν έργο.

Προσδοκία

Αναφέρεται στο κατά πόσο ο εργαζόμενος θεωρεί εφικτή μια συγκεκριμένη απόδοση. Τότε μόνο θα έχει κίνητρο να προσπαθήσει να εκτελέσει μια εργασία, αν πιστεύει ότι αυτή μπορεί να εκτελεστεί και η προσδοκία ότι η αύξηση της προσπάθειας που θα καταβάλει στην εργασία του θα οδηγήσει στην αύξηση της απόδοσής του.

Ο βαθμός προσδοκίας του υπαλλήλου εξαρτά-

Victor Harold Vroom

ται από:

- την αυτοπεποίθησή του ότι κατέχει τις γνώσεις που απαιτούνται για τη συγκεκριμένη εργασία,
- το βαθμό βοήθειας που αναμένει από συναδέλφους και προϊσταμένους,
- την επάρκεια και ποιότητα των υλικών και του εξοπλισμού που θα χρειαστούν,
- την πλήρη ενημέρωσή του για την εργασία που θα εκτελέσει, και,
- τυχόν προηγούμενες επιτυχίες του.

Συνοψίζοντας τη θεωρία της προσδοκίας καταλήγουμε στα εξής:

Ένας εργαζόμενος δεν θα ενδιαφερθεί να εκτελέσει με επιτυχία μια εργασία αν είναι παρόντες ένας ή περισσότεροι από τους πιο κάτω παράγοντες:

- ο εργαζόμενος δεν πιστεύει ότι μπορεί να εκτελέσει με επιτυχία το συγκεκριμένο έργο,
- ο εργαζόμενος πιστεύει ότι, έστω κι αν εκτελέσει με επιτυχία το έργο, η επιτυχία αυτή δεν θα συνοδεύεται από ανάλογη ανταμοιβή γ' αυτόν,
- ο εργαζόμενος πιστεύει ότι η ανταμοιβή του θα είναι τέτοια που δεν θα τον ενδιαφέρει ιδιαίτερα, δηλαδή θα έχει μηδενική ελκυστικότητα.

Πρακτική εφαρμογή της θεωρίας

Εφαρμόζοντας στην πράξη τη θεωρία των προσδοκιών, οι Διευθυντές πρέπει:

- να εντοπίζουν ποια ανταμοιβή ενδιαφέρει τον κάθε υπάλληλο,
- να καθορίζουν με ακρίβεια τι σημαίνει άριστη απόδοση,
- να βεβαιώνονται ότι τα επιθυμητά επίπεδα απόδοσης είναι μέσα στις δυνατότητες των υπαλλήλων, και,
- να βεβαιώνονται ότι ο συσχετισμός μεταξύ προσπάθειας, επίδοσης και ανταμοιβής είναι πλήρως κατανοητός από τους υπαλλήλους.

Και ένα αθλητικό παράδειγμα

Διερωτήθηκατε ποτέ γιατί οι αθλητές γυμνάζονται τόσο σκληρά; Πρώτα γιατί διαβλέπουν ότι υπάρχει άμεση διασύνδεση μεταξύ του πόσο και πώς γυμνάζονται, γνωρίζοντας ότι η άσκηση θα βελτιώσει τις επιδόσεις τους. Μετά, υπάρχει η διασύνδεση της επιδόσης με την ανταμοιβή, που είναι το χρυσό μετάλλιο. Τέλος, αισθάνονται ότι η ανταμοιβή, πέραν του χρυσού μεταλλίου (χρήματα, φήμη, κλπ) είναι επιθυμητή και ελκυστική. Όμως, μόνο τότε θα ξεκινήσουν την προσπάθεια, όταν πιστεύουν ότι ο στόχος τους είναι εφικτός.